

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

12 אוקטובר 2021

בפני כבוד השופט עמי קובו

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

יהודה בן חמו

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד אורלי שרגנהיים
ב"כ הנאשם: עוה"ד אשר אוחיון ורן הולנדר

הכרעת דין

תוכן עניינים

4	<u>מבוא</u>
5	<u>האישום הראשון</u>
5	<u>רקע</u>
6	<u>יריעת המחלוקת</u>
8	<u>ראיות המאשימה</u>
8	<u>עוזרי ראש העירייה ואנשי הלשכה</u>
8	<u>מר חזי ברזני</u>
16	<u>מר מאיר שלום</u>
17	<u>מר וידאל צרפתי</u>
19	<u>מר דותן חנסנסון</u>
21	<u>גב' רונית ודאי – מנהלת הלשכה</u>
24	<u>אורי מועלם – נהגו של הנאשם</u>
31	<u>עובדי עירייה נוספים</u>
31	<u>מר דני הרוש</u>
32	<u>מר תומר מועלם</u>
32	<u>גב' צביה צורף</u>
33	<u>גב' שקד אבידר</u>
33	<u>מר שגיא רוכל</u>
33	<u>תורמים ועדים לקיומו של מנגנון התלושים</u>

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

33	ייונות ביתן
35	נווה מרום
36	חברת ינוב
37	תורמים נוספים
38	עדים על אודות שימוש אישי של הנאשם
44	עדים לנתונים הטכניים בנוגע לתלושים
49	חלוקת תרומות לנזקקים באמצעות מחלקת הרווחה
51	גרסאות הנאשם וראיות ההגנה
51	חקירות הנאשם במשטרה :
62	עדות הנאשם
69	עדויות הגנה נוספות
69	עדים בנוגע לאזכרות בבתי הכנסת
71	עדי הגנה נוספים
72	סיכומי הצדדים – האישום הראשון
72	סיכומי המאשימה
80	סיכומי ההגנה
85	דיון והכרעה – האישום הראשון
86	מהימנות עדי התביעה המרכזיים
88	מהימנות גרסת הנאשם
92	מנגנון התלושים
93	שליטתו המלאה של הנאשם במנגנון התלושים
99	המעגל החיצוני – כספי תרומות שהגיעו לנזקקים
101	מעגל הביניים – כספים שהגיעו לנאשם, ולא הועברו לנזקקים
110	המעגל הפנימי – כספים שהנאשם נטל לשימוש אישי
117	המעגל הפנימי – שימושים נוספים בתלושים לצרכים אישיים
122	דיון בטענות ההגנה בנוגע להתנהלות המשטרה והמאשימה
123	סיכום האישום הראשון
125	האישום השני
125	רקע
125	הראיות
125	סיכומי הצדדים
127	דיון והכרעה – האישום השני
132	האישום השלישי
132	רקע
134	המענה לאישום השלישי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

134.....	הראיות
134.....	האזנות הסתר – (ת/56/1) – (ת/56/112).
139.....	העדויות והראיות המרכזיות
150.....	פרוטוקולים ישיבות ועדת רשות רישוי מקומית
151.....	הודעות נאשם – אישום שלישי :
154.....	עדות הנאשם
156.....	סיכומי הצדדים
157.....	דיון והכרעה – האישום השלישי
165.....	המישור המשפטי – עבירת מרמה והפרת אמונים
168.....	העבירה לפי סעיף 47(א) בחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 :
170.....	סיכום – האישום השלישי
171.....	האישום הרביעי
171.....	רקע
171.....	ראיות המאשימה
175.....	עדות הנאשם
176.....	סיכומי הצדדים
177.....	דיון והכרעה – האישום הרביעי
180.....	סוף דבר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

מבוא

1. נגד הנאשם, אשר כיהן כראש עיריית כפר סבא, הוגש כתב אישום, המייחס לו, עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, מרמה והפרת אמונים, גניבה בידי עובד ציבור, מרמה ערמה ותחבולה, הטרדת עד והפרת הוראה חוקית. כל זאת בארבעה אישומים.

באישום הראשון יוחסו לנאשם עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, מרמה והפרת אמונים, וכן גניבה בידי עובד ציבור. על פי עובדות אישום זה, יצר הנאשם מנגנון הונאה במטרה לקבל לידיו תווי קנייה (להלן: "תלושים" או "תווים") שהתקבלו מתרומות קבלנים ואנשי עסקים ויועדו לנזקקים. את התלושים חילק הנאשם כראות עיניו ואף עשה בהם שימוש אישי. החל משנת 2004 ואילך, ועד לשנת 2016, עובר לראש השנה ולפסח פנה הנאשם באמצעות עוזריו לאנשי עסקים הפועלים בכפר-סבא וביקש מהם לתרום באמצעות העירייה תלושים לנזקקי העיר. הקבלנים ואנשי עסקים, שהוטעו לחשוב כי תרומותיהם יועברו לנזקקי העיר, העבירו לידי הנאשם תווי קנייה בסכום כולל של 607,500 ₪. בחלק מתווי הקנייה עשה הנאשם שימוש לצרכיו האישיים ואת יתר תווי הקנייה חילק למקורביו, לעובדי לשכתו, לעובדת משק בביתו וכן לפעילי שכונות, עבורם ועבור חלוקה לתושבי העיר. מתוך הסכום האמור לעיל, גנב הנאשם בהיותו עובד ציבור תווי קנייה שהגיעו אליו בסך של לא פחות מ- 190,000 ₪.

באישום השני הואשם הנאשם בעבירות של מרמה ערמה ותחבולה לפי פקודת מס הכנסה. נטען כי קבלת התלושים על-ידי הנאשם, המתוארת באישום הראשון, בסך של 591,000 ₪, מהווה אף עבירה של מרמה ערמה ותחבולה לפי פקודת מס הכנסה, וכי הנאשם לא דיווח על תקבולים אלו לרשות המיסים, ולא שילם את המיסים הנובעים מכך.

באישום השלישי הואשם הנאשם בעבירות של מרמה והפרת אמונים וכן בחבר או עובד של מוסד המעוניינים בתכנית, לפי חוק התכנון והבניה. על פי המתואר באישום זה, רפאל כחלון (להלן: "כחלון") היה מצוי בחברות קרובה עם הנאשם. כחלון, והחברה שבבעלותו, היו בעלים של מספר מגרשים בכפר סבא. על אף שהנאשם ידע כי בקשות שונות המוגשות לעירייה הן מטעם כחלון והחברות שבבעלותו, נמנע מלדווח לוועדה המקומית לתכנון ובניה ולרשות הרישוי המקומית שבהן שימש כחבר ויו"ר, על קשריו החברתיים עם כחלון ועל ניגוד העניינים בו הוא מצוי עקב חברות זו. הנאשם אף השתתף באופן פעיל בדינוי הוועדות שדנו בענייניו של כחלון, וקידם באופן פסול את ענייניו. הנאשם אף קידם את ענייניו של כחלון מול ראש מדור מניעת דלקות באזור השרון, אשר כחלון נזקק לשירותיו.

באישום הרביעי הואשם הנאשם בעבירות של הטרדת עד והפרת הוראה חוקית. על פי המתואר באישום זה, בהליך המעצר לצרכי חקירה בבית המשפט נקבע כחלק מתנאי השחרור של הנאשם כי נאסר עליו ליצור קשר עם מי מהמעורבים בחקירה, בנוגע לנושאי החקירה. אף על פי כן, בעת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

- שנהגו של הנאשם, מר אורי מועלם ("להלן: **"מועלם"**) הגיע להעביר דואר מלשכת ראש העירייה לרכבו של הנאשם, הנאשם החל לשוחח עמו על נושאים הקשורים באופן מהותי לחקירה.
2. בהתאם להוראת סעיף 182 בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, יובהר בפתח הדברים כי באישום השלישי מזוכה הנאשם מעבירה של חבר או עובד של מוסד המעוניינים בתכנית, לפי סעיף 47(א) בחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, וכן הנאשם מזוכה מהעבירות המיוחסות לו באישום הרביעי, של הטרדת עד והפרת הוראה חוקית. הנאשם מורשע בעבירות המיוחסות לו באיום הראשון והשני, וכן בעבירה של מרמה והפרת אמונים באישום השלישי.
3. הנאשם כפר במיוחס לו בכתב האישום, וטען כי בלשכת ראש העירייה אכן הופעל מנגנון של חלוקת תלושים לנזקקים בהובלת עוזרו של הנאשם, אך לא על-ידי הנאשם עצמו, וכי הוא עצמו לא נטל תלושים אשר הגיעו מתרומות לשימוש האישי. הנאשם הכחיש את עבירת המס, הכחיש שפעל כדי לקדם את עניינו של כחלון, והכחיש ששוחח עם נהגו, מועלם, על נושאי החקירה.

האישום הראשון

רקע

4. **באישום הראשון הואשם הנאשם בריבוי עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 415 סיפא בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: **"החוק"**), **מרמה והפרת אמונים**, לפי סעיף 284 בחוק, **וגניבה בידי עובד ציבור**, לפי סעיף 390 בחוק.
5. על פי המתואר באישום זה, לאורך שנות כהונתו של הנאשם כראש עיריית כפר סבא, החל משנת 2004 ואילך, עובר לחגי תשרי וחג הפסח, פנה הנאשם באמצעות עוזריו לקבלנים ולאנשי עסקים הפועלים בכפר-סבא וביקש מהם לתרום באמצעות העירייה תווי קנייה לנזקקי העיר. הקבלנים ואנשי עסקים, שהוטעו לחשוב כי תרומותיהם יועברו לנזקקי העיר, העבירו לידי הנאשם תווי קנייה בסכום כולל של 607,500 ₪. בחלק מתווי הקנייה עשה הנאשם שימוש לצרכיו האישיים ואת יתר תווי הקנייה חילק למקורביו, לעובדי לשכתו, לעובדת משק בביתו וכן לפעילי שכונות, עבורם ועבור חלוקה לתושבי העיר.
6. במהלך השנים 2004-2006, קיבל הנאשם מקבלנים שונים, שעבדו בתחומי העיר כפר סבא, תווי קנייה ואף כסף מזומן, בסכום כולל של כ-16,000 ₪. חלק מהכספים חולקו כראות עיניו של הנאשם, על ידו ועל ידי עוזרו. סכום שאינו בידיעת המאשימה, נותר בידי הנאשם ושימש אותו לצרכיו האישיים.
7. במהלך השנים 2009-2016, קיבל הנאשם תווי קנייה מחברת "יינות ביתן בע"מ" בסך כולל של 420,000 ₪. מתוך סכום זה נטל הנאשם כ-180,000 ₪ לצרכיו האישיים ואת היתר חילק כראות עיניו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

8. במהלך השנים 2011-2016, קיבל הנאשם מחברת הבנייה "ינוב בניה ופיתוח בע"מ" תווי קנייה בסכום כולל של 70,000 ₪. מסכום זה נטל הנאשם לא פחות מ-1,200 ₪ לצרכיו האישיים, ואת השאר חילק כראות עיניו. בנוסף, בשנת 2016 לקראת ראש השנה, קיבל הנאשם מחברת ינוב, תווי קנייה בסך כולל של 10,000 ₪, מתוכם הותיר בידיו או עשה שימוש אישי בתווים בסכום כולל של 8,800 ₪ ואת יתרת הסכום חילק כראות עיניו.

9. במהלך השנים 2011-2015, קיבל הנאשם לידיו תווי קנייה בסכום כולל של 91,500 ₪ מגורמים שונים ובהם חברת "בנייני א. זיתוני 2002 בע"מ", חברת הבניה "נווה מרום חברה קבלנית לבניין בע"מ", חברת "אמנון שאול קרמיקה בע"מ", חברת "ק. ברון בע"מ", רשת המזון "ויקטורי", איש העסקים יחזקאל (חזי) שבת והקבלן רמי שבירו. חלק מן הכספים חולקו כראות עיניו של הנאשם על ידי הנאשם ועוזרו, וחלק מהכספים, שסכומם אינו ידוע למאשימה, נותר בידי הנאשם לצרכיו האישיים.

10. במעשיו המתוארים לעיל:

א. קיבל הנאשם בין השנים 2004-2016, במרמה ותוך שימוש ציני בשמו של הציבור הנזקק לקבלת התווים, תווי קנייה בשווי כולל של 607,500 ₪, וזאת בניסיונות מחמירות הנובעות ממשך התקופה, גובה הסכום, ריבוי הגורמים שאליהם פנה וניצול מעמדו לשם קבלת התווים.

ב. עשה הנאשם מעשי מרמה והפרת אמונים במילוי תפקידו הפוגעים בציבור, בכך שהשחית את המנהל הציבורי וגרם לציבור נזקקי העיר פגיעה כלכלית בכך שחלק מתווי הקנייה שיועדו עבורם, הועברו ליעדים פסולים. בנוסף, במעשיו יצר הנאשם מנגנון גבייה וחלוקה הפועל על בסיס קרבה אישית ולא על בסיס קריטריונים סוציו-אקונומיים שוויוניים.

ג. גנב הנאשם בהיותו עובד ציבור תווי קנייה שהגיעו אליו בסך של לא פחות מ-190,000 ₪.

11. **תשובת הנאשם לאישום הראשון:** במענה לכתב האישום כפר הנאשם בכל המיוחס לו וציין שחלוקת תווי הקנייה הייתה גלויה וידועה והוא לא חילק תווים לאחרים. במהלך ההוכחות וכפי שהוצג אף בסיכומים, טען ב"כ הנאשם שמדי פעם חילק הנאשם אף הוא תווי קנייה לנזקקים ובפעמים בודדות גם לעובדי לשכתו בסברו כי מדובר בתלושי שי לחג מטעם העירייה.

יריעת המחלוקת

12. לצד סיוע שניתן לנזקקים בעיר כפר סבא על ידי מוסדות הרווחה, הוקם מנגנון שנוהל מלשכת ראש העירייה. מנגנון זה נהנה מתרומות של חברות ובעלי עסקים בעיר. אלו פתחו ידם וכיסם במשך מספר שנים לקראת חגי תשרי וחג הפסח והעבירו תווי קנייה ללשכת ראש העירייה לצורך חלוקתם לנזקקים. שורת עדים שהובאה על ידי התביעה להוכחת עצם העברת התלושים מידי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

אותן חברות מלמדת כי עדים אלו נעתרו לבקשות עוזרי ראש העירייה, ניאותו לתרום מכספם והעבירו כספי תרומה לחלוקה לנזקקים.

13. לטענות התביעה:

א. התורמים פתחו את ליבם ואת כיסם, תוך מתן אמון בנאשם ובעוזריו, שהכסף שנתרם על ידם יגיע לייעדו, קרי לנזקקים. לו היו סבורים כי כספם אינו מגיע לייעדו, לא הייתה ניתנת על ידם כל תרומה. לפיכך, **כל סכום** שניתן על ידי התורמים, בלא קשר לידי מי הגיע סכום כזה או אחר בסופו של יום, הושג מהתורמים במרמה.

ב. לראש העירייה לא עומדת הסמכות לקביעת קריטריונים לנזקקות ולבחירת האנשים העומדים בקריטריונים אלה, והוא אף חסר את המידע הנדרש להכרעה בעניין. לשכות הרווחה הן האחראיות על חלוקת הכספים על פי קריטריונים ברורים וסדר עדיפויות מובנה. כפועל יוצא מכך, דרך התנהלות העוקפת את שירותי הרווחה אינה תקינה ומאפשרת לראש העירייה לחלק את הכספים כראות עיניו ואף לא לצורך שלשמו נאספו. משכך מבקשת התביעה לייחס לנאשם עבירות של קבלת דבר במרמה, הפרת אמונים וגניבה בידי עובד ציבור, ביחס **לכלל סכומי התרומה**.

ג. מתוך כלל התרומות שהתקבלו, חילק הנאשם למקורביו חלק ניכר מהסכום, ואף נטל לכיסו ולשימוש האישי סך של 190,000 ₪.

14. לטענת ההגנה:

א. בלשכת ראש העירייה הופעל מנגנון עזרה לנזקקים בהובלת עוזרו של הנאשם - חזי ברזני (להלן: "**ברזני**"), ולא על ידי הנאשם עצמו, פרט למקרים ספורים בהם חולקו תלושי תרומות על ידי הנאשם למעוטי יכולת. חלוקת התרומות לנזקקים לא בוצעה במחשכים והייתה גלויה וידועה.

ב. אין פסול בהפעלת מנגנון זה, בדומה למנגנוני סיוע נוספים, הבאים לשרת אנשים קשי יום שחלקם חש בושה להזדהות בפני אנשי הרווחה, ומעדיף חלף זאת פניה ללשכת ראש העירייה.

ג. כל פעילותו של הנאשם בוצעה בתום לב והוא עצמו לא נהנה מפרי התרומות. בסיכומיו הוסיף הסנגור וטען שכספים שחולקו למקורבי הנאשם, העובדים בלשכתו, ואינם נזקקים, נמסרו אמנם על ידי הנאשם אך זאת משום שסבר בטעות כי במעטפות מצויים תלושים המוענקים מטעם העירייה לעובדיה לרגל החגים, הוא אף צירף ברכת חג שמח בכתב ידו על גבי המעטפות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ד. הנאשם נהג לעשות שימוש אישי בתלושי קניה בלא כל קשר לתלושי התרומה, כחלק מהתנהלותו הכלכלית השוטפת.

ה. בסיכומיו הוסיף הנאשם וטען, כי בנוגע לסך של 10,000 ₪, מתוך התלושים, מדובר בתלושים שהנאשם סבר שקיבל מכחלון כהלוואה אישית, וכי לא ידע שמדובר בתלושים שהגיעו מתרומות.

15. במהלך הבאת הראיות הציגה התביעה בהרחבה שלושה נתיבים עיקריים בהם לטענתה זרמו כספי התרומות לאחר קבלתם:

א. כספי תרומה שהגיעו, באופן ישיר או באמצעות מתווכים, לידי הנזקקים;

ב. כספי תרומה שהגיעו לידי מקורבי הנאשם ואנשים אשר הנאשם חפץ ביקרם, לרבות לעובדי לשכתו;

ג. כספי תרומה בהם עשה הנאשם שימוש לצרכיו האישיים;

16. המחלוקת בין הצדדים נוגעת לכל אחד מנתיבים אלו. סקירת הראיות שתובא להלן, תתמקד אפוא בליבונם של נתונים השופכים אור על זרימת כספי התרומות, לאחר קבלתם מידי התורמים השונים.

ראיות המאשימה

עוזרי ראש העירייה ואנשי הלשכה

מר חזי ברזני

17. מר חזי ברזני (להלן: "ברזני"), העיד שהתחיל לעבוד בעיריית כפר סבא ב-1.8.07 (פר' מיום 8.4.19 ו-17.6.19). בשנת 2007, התחיל לעבוד כעוזרו של הנאשם (פר' מתאריך 8.4.19 עמוד 304). סיים את תפקידו בסוף ספטמבר 2014 (עמ' 306). נערך עם ברזני הסכם עד מדינה (ת/47). תפקיד עוזר ראש העירייה הוא משרת אמון. בתחילת עבודתו הסביר הנאשם לברזני כי המשרה דורשת להיות יד ימינו ואיש אמונו לכל דבר ועניין. במסגרת תפקידו היה אמון גם על קשר עם בתי כנסת וטיפול באירועים דתיים. ברזני סיים את תפקידו בעירייה בסוף ספטמבר 2014. לאחר שעזב את תפקידו, ואף החל לעבוד בעיריית רמת גן, ובעקבות הליך אחר שנוהל ובו מסר עדות, החלו להעליל עליו עלילות שהוא גנב ולקח תלושים, אכל במסעדות ולא שילם ופעל שלא בסמכות. לאור האמור החליט ברזני לפנות ליחידה הארצית לחקירות הונאה במשטרה (יאח"ה) באפריל 2016. במשך שבועיים העיד בחקירה על כל תקופתו בעירייה, וב-14.6.16 חתם על הסכם עד מדינה. בהמשך,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

נפגש עם החוקרים כדי לחזק את הראיות ולבחון את העדויות למול עדויות אחרות. **החקירה הגלויה החלה בפברואר 2017.**

ברזני תיאר את אופן פעולת מנגנון תלושי החג ומסר שהנאשם ביקש ממנו ליצור קשר עם בעלי רשתות שיווק מזון או קבלנים ולבקש מהם תווי קנייה עבור נזקקים בעיקר לפני פסח וראש השנה (עמ' 308).

לקראת **ראש השנה 2007**, הנאשם אמר לברזני להביא משהו מרוני גנגינה, מי שהיה הבעלים הקודמים של יינות ביתן, רשת יד יצחק. ברזני נסע למקום, המזכירה ירדה אליו ומסרה לו מעטפה פתוחה אשר בתוכה מעטפות לבנות סגורות ועליהן הכיתוב "יד יצחק" ובתוכן תלושי חג – 2 שטרות של 100 ₪ בכל מעטפה. ברזני חזר ללשכה ואמר למנהלת הלשכה שהביא את המעטפה והיא אמרה לו להניח את המעטפה על שולחנו של הנאשם. ברזני אינו יודע מה עלה בגורל התלושים, הוא עצמו לא קיבל כל הנחייה בעניינם (עמ' 310-311).

לקראת **פסח 2008**, לא היה לו שום קשר לתלושים. הנאשם שלח אותו לאדם בשם ג'אבר, לקבל ממנו 5,000 ₪ במזומן ולהעבירם ליוסי אור, לעמותה שעמד בראשה הרב חנניה ז"ל, וכך עשה.

לקראת **ראש השנה 2008** ברזני נדרש להגיע לחדרו של הנאשם יחד עם רחל אלבוים (להלן: "אלבוים") שעבדה ברבנות הראשית בכפר סבא. הנאשם שאל את ברזני ואת רונית ודאי (להלן: "ודאי"), מנהלת הלשכה, אם היו עוד פניות ואמר לוודאי שאם היו עוד פניות שתיתן לאלבוים, ונתן לאלבוים 15,000 ₪ בתלושים. הנאשם הכתיב לאלבוים רשימה, ואמר לה ללכת למשרדי חברת הבנייה מרום, שם יתנו לה חזי או שי תלושים שאמורים להתקבל. אלבוים יצאה מהחדר והתחילה לחלק את התלושים. **ההנחייה הייתה שגב' אלבוים תתקשר לאנשים ברשימה ותגיד להם להגיע אליה לקבל תווי שי לחג מאת הנאשם.** היו בין 200 ל-300 תווים סה"כ, שנמסרו גם לפעילי שכונות או לאחרים, בדומה לרשימות שבהמשך קיבל ברזני לידיו (עמ' 312-313). במקביל, באותו חג, **זאת הייתה הפעם הראשונה שהנאשם חילק תווים לכלל עובדי הלשכה, לברזני ולרונית.** התווים שניתנו לברזני ולרונית היו שונים מאלו שנתן לאלבוים. הם לא התווים של יינות ביתן/יד יצחק. הנאשם קרא להם וחילק את התווים. כולם נכנסו אליו וקיבלו ברכה כתובה (עמ' 313-314).

לקראת **חג פסח 2009**, ברזני נקרא לחדרו של הנאשם שם נמסרו לו 15,000 ₪ של תלושי יינות ביתן והוא נדרש לשנן רשימת חלוקה שהוא אמור לזכור ואשר נגרסה בחדרו של הנאשם. ברזני חילק את התלושים בהתאם לרשימה. התלושים חולקו לעיתים במשלוח על ידי צוות הלשכה ולעיתים טילפנו לנמענים שיגיעו ללשכת ראש העירייה לקבלת התלושים. רובם המוחלט של הנציגים שהופיעו ברשימות החלוקה חזרו על עצמם כל פעם, לרבות פעילי שכונות (עמ' 311-315).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בחג זה, כמו בראש השנה של 2008, הוא קיבל מהנאשם תווים, וכך גם ודאי ושאל מהלשכה – מדובר בתווים של רב תו, ולא מהתווים של יינות ביתן (עמ' 315).

מעורבותו הפעילה של ברזני בקשר עם תורמי התווים החלה בראש השנה 2009, אז הנאשם הורה לברזני ליצור קשר עם נחום ביתן ולבקש ממנו תלושים. באופן כללי, החל ממועד זה, בדרך כלל לאחר שברזני היה מבקש את התלושים, התלושים היו מועברים למישהו מעובדי הלשכה (הנהג או אם הבית) ולאחר מכן מועברים לנאשם. לעיתים ברזני היה מקבל רשימה יחד עם תלושים כדי להעביר את התלושים לאנשים המופיעים ברשימה. ברזני היה צריך לשנן את השמות ולגרוס את הרשימה במגרסה שהייתה מתחת לשולחן העבודה של הנאשם. הרשימה כללה נציגי שכונות, רבנים או נציגי בתי כנסת, דוברות ומזכירות. ברזני הכיר את האנשים ברשימה מעבודתו בעירייה. בנוסף ברשימה נכללו עובדי לשכה, נהגים, מנהלת הלשכה, רונית וודאי, ואף ברזני עצמו. ברזני היה מקבל תלושים בסך 15,000 ₪ ומחלק אותם בהתאם לרשימה. האנשים שברשימה היו בקשר יומיומי עם הנאשם. כל אחד היה מקבל בין 200-400 ₪, ובחלק מן המקרים הנאשם היה מוסיף ברכה ונותן להם באופן אישי (עמודים 310-308).

כאמור לעיל, **ראש השנה שנת 2009** היה הפעם הראשונה שברזני נדרש להתקשר לנחום ביתן ולבקש ממנו את התלושים. ברזני קיבל טלפון כשהתלושים היו מוכנים והוא שלח את מועלם הנהג או את אם הבית צביה צורף (להלן: "צורף") אשר הביאו את התלושים. **ברזני הניח בפני הנאשם תלושים בסך 25,000 ₪. מתוך סכום זה קיבל ברזני רשימת חלוקה ו-15,000 ₪. הרשימה נגרסה וברזני נדרש לחלק 15,000 ₪. אינו יודע מה קרה עם ה-10,000 ₪ הנוותרים** (עמ' 317-316). לגבי ה-15,000 ₪ - הנאשם הנחה אותו להתקשר לאותם גורמים ואותם שמות פחות או יותר, עם תוספות כאלה ואחרות. באותה שנה, יום לפני ערב החג, ברזני נדרש על ידי הנאשם להתקשר לחזי שבת ולבקש ממנו תלושים. באותו יום חזי שבת הגיע למשרד ומסר לברזני 5,000 ₪ בתלושים וכן חבילת שוקולד. ברזני מסר את המעטפות והשוקולד לנאשם. באותו חג ודאי מנהלת הלשכה והוא קיבלו מעטפה עם תווים של רב-תו ולא של יינות ביתן (עמ' 317). ברזני שם לכל עובד לשכה על פי הנחיית הנאשם, 200-400 ₪ מתווים של יינות ביתן (עמ' 317).

בפסח 2010, אין שינוי מראש השנה 2009. ברזני שוב נדרש ע"י הנאשם להתקשר לנחום ביתן וחזי שבת וכמה ימים לאחר שהתקשר אליהם, שניהם הביאו תלושים. התווים שהגיעו נמסרו לנאשם באותו אופן. גם הפעם קיבל ברזני רשימת חלוקה מאת הנאשם והיה צריך לגרוס אותה לאחר שינונה. סכום התווים לכל אחד נע בין 200 ל-400 ₪ של יינות ביתן. סך התווים היה **30 אלף ₪. 25 אלף ₪ מיינות ביתן**, מתוכם ברזני חילק 15 אלף ₪, ואינו יודע לאן הגיעו שאר התווים. עוד 5,000 ₪ מחזי שבת שאותם מסר ברזני לנאשם. באותו חג עובדי הלשכה קיבלו תווים עם ברכה מהנאשם (עמודים 319-317).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בראש השנה 2010 ברזני נדרש שוב להתקשר לנחום ביתן כרגיל, ובנוסף לכך בפעם הראשונה נדרש ע"י הנאשם להתקשר לרמי שבירו ואבי זיתוני, שני קבלנים אשר מבצעים בנייה בכפר סבא. ברזני הכיר את המעורבים, בין היתר, מפניות שלהם ללשכת ראש העירייה בנושא תכנון ובנייה (עמ' 320). ברזני התקשר אליהם, על פי דרישת הנאשם, וביקש מהם לתרום תלושים למען נזקקים. רמי שבירו אמר לו שעוזרת לשכתו סופי תיצור קשר כשהתלושים יהיו מוכנים. אבי זיתוני ביקש לקבל את הבקשה בפקס וברזני שלח את הפקס בעזרת עובדת המזכירות מירב. למחרת ברזני אמר לנאשם כי שלח פקס עם הבקשה והנאשם צעק עליו והורה למחוק את המכתב שנשלח מהמחשב ולגרוס את ההעתק מהפקס. ברזני הביא את המכתב וגרס אותו (עמ' 321).

בעקבות הפניות הללו וגם מחזי שבת, הביא ברזני לנאשם, לא בבת אחת, 40,000 ₪. כשהביא תווי קנייה של יינות ביתן/יד יצחק, הוכתבה לו רשימה, שוננה ונגרסה, באותו אופן. **ברזני חילק באותו חג, כמו בשאר החגים, בהתאם לנוהל, 15,000 ₪.** אינו יודע מה קרה עם שאר התווים. עובדי הלשכה, מזכירות, נהגים ודוברות, קיבלו תלושים של יינות ביתן מתוך ה-15,000 ₪. ודאי והוא קיבלו באופן קבוע תלושים אחרים שאינם של יינות ביתן, כלומר לא מתוך ה-15,000 ₪ (עמ' 321-322).

בחגי שנת 2011 עד פסח 2013 כולל, לא היו שינויים, אלא היו אנשים קבועים שנתנו תלושים – יינות ביתן, חזי שבת, רמי שבירו ואבי זיתוני. בוצעה כמעט אותה חלוקה, אותה רשימה שמורכבת ע"י הנאשם, אשר את חלקה ברזני כבר זכר בעל פה (עמ' 322).

בראש השנה 2013, כמו בעבר, לפי דרישתו של הנאשם, פנה ברזני לנחום ביתן, חזי שבת, רמי שבירו ואבי זיתוני. הוא נדרש ע"י הנאשם לבקש מנחום ביתן, בשל הבחירות המקומיות הקרובות, שייתן יותר מהרגיל. בהמשך לכך נחום ביתן העביר 30 אלף ₪ ולא 25 אלף ₪ כפי שהיה עד כה. **סכום של 30,000 ₪ מיד יצחק/יינות ביתן ובצרוף שאר הגורמים הועברו לנאשם.** 15,000 ₪ מהסכום נמסר מהנאשם לברזני לטובת חלוקה בהתאם לרשימה, כולל כל לעובדי הלשכה ולברזני עצמו (עמ' 325-326).

בפסח 2014, קיבלו 25,000 ₪ מנחום ביתן. מרמי שבירו ואבי זיתוני התקבלו 5,000 ₪ מכל אחד, ולמיטב זכרונו של ברזני אף מחזי שבת. כפי שקרה עד כה לברזני נמסרו 15,000 ₪ לחלוקה. את הרשימה כבר לא היה צריך לכתוב. רשימת החלוקה שונתה מעט ב-2014 בהתאם לתמיכה של האנשים בראש העירייה. שמות הפעילים נשארו כשהיו (עמ' 328). אינו יודע מה נעשה עם התווים שלא הגיעו מיינות ביתן לאחר שנמסרו לנאשם (עמ' 328).

בראש השנה 2014 היה ברזני בהליכי עזיבה מהתפקיד ועשה חפיפה למחליפו בתפקיד וידאל צרפתי (להלן: "צרפתי"). הנאשם ביקש מברזני שלא לחפוף את צרפתי בנושא התלושים, עד להודעה חדשה (עמ' 328-329). חודש לפני שברזני עזב ביקש ממנו הנאשם לבקש 40 אלף ₪ מנחום

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ביתן בתלושים בטענה שנעשה רה ארגון בנושא תלושים, סדר חדש בחלוקה ע"י הנאשם והעירייה. ברזני נדרש וביצע. נחום ביתן הביע תמיהה קלה באשר לבקשה אך לאחר מספר ימים נמסר כי התלושים ממתינים וברזני שלח את אם הבית, צביה צורף, לאסוף את התלושים. ברזני לקח מצורף את התלושים שהביאה. היו שמונה חבילות של תלושים. 40,000 ₪ בחבילות של 5,000 ₪. 15,000 ₪ נשארו אצל ברזני ו-25,000 ש"ח העביר לנאשם. הנאשם אמר לברזני לחלק בנוהל הרגיל, 15 אלף ₪ בהתאם לרשימת החלוקה. התלושים נכנסו למגירת הנאשם. ברזני כבר זכר, פחות או יותר, את שמות האנשים ברשימה (עמ' 328-331). באותה תקופה ברזני דיווח לנאשם כי אורי זיתוני מסן אותו. הנאשם אמר לא לנדנד יותר מדי לזיתוני. במקביל הנאשם ביקש מברזני לדבר עם אמנון שאול שזו חברת בנייה, ואמנון שאול או אחד מבניו (קובי/מוטי) אמר לו כי אין לו אפשרות לקנות תלושים אך הוא יכול לתת מזומן של אלפיים או שלושת אלפים שקלים. ברזני ציין כי ענה שהוא מעדיף שלא יהיה במזומן. מועלם הנהג נשלח ע"י ברזני ולקח את המזומן ממשרדיו של אמנון שאול 2000-3000 ₪. על פי הנחייתו של ברזני נסע מועלם ליד יצחק, ורכש בסכום זה תלושים, והביא אותם לברזני. בנוסף שלח הנאשם את ברזני לאדם בשם מאיר איתן אשר העביר לו אלפיים ₪ במזומן. המזומן שהתקבל ממאיר איתן והתלושים שהתקבלו מאמנון שאול ע"י מועלם, נמסרו לנאשם ע"י ברזני ביחד. לאחר מכן, בסוף חודש ספטמבר ברזני סיים את תפקידו בעיריית כפר סבא (עמ' 331-333).

בשנת 2015 קיבל ברזני מספר טלפונים, מצרפתי מחליפו בתפקיד, במטרה שיחפוף אותו בעניין התלושים. לצרפתי לא הייתה שום מעורבות בעניין התלושים. הקשר היחיד היה שהם נמסרו לו לבקשת הנאשם כמתנת חג. ברזני סינן את השיחות מצרפתי ולאחר מספר ימים קיבל טלפון מרון קוגמן שהיה סמנכ"ל בעיריית כפר סבא. ברזני אמר לקוגמן שהוא אינו מתכוון לענות לצרפתי, אלא אם יקבל הנחיה מפורשת מהנאשם. קוגמן ביקש מברזני להעביר את רשימת החלוקה. ברזני יצר רשימה במחשב, הדפיס אותה ומחק אותה מהמחשב והעביר את הרשימה לרון קוגמן (עמ' 333-334).

בנוגע לתלושים שברזני עצמו קיבל, הוא ציין שבשנת 2012, אז היה ברזני בעיצומו של שיפוץ בביתו ולכן ביקש מהנאשם אם יש אפשרות לקבל תווי פסח מראש כמקדמה. בשלב זה טרם החל ברזני, אשר עליו היה מוטל איסוף התווי, באיסוף התוויים לחג הפסח. למחרת הגיע ברזני לעבודה ומצא מעטפה ובה תוויים בסך 1,000 ₪ – תוויים של רב תן, על שולחנו. על המעטפה נכתב "בהצלחה" בכתב ידו של הנאשם (עמ' 334-335). בהזדמנות אחרת, בקיץ 2013, חגג ברזני לאביו יום הולדת 70. ודאי שאלה את ברזני מה לדעתו אביו ירצה כמתנה שעליה לקנות בשם הנאשם. ברזני אמר שאין צורך לקנות כלום וודאי ענתה שהנאשם מעוניין בכך ושרזני יודע מאיפה הכסף מגיע (עמ' 335).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

לטענת ברזני **בתחילת 2013** אביו של הנאשם נפטר והנאשם החליט לקיים כל חודש בערב ראש חודש שיעור לעילוי נשמתו, במשך 10 חודשים כל פעם בבית כנסת אחר. עבור אירועים אלו מסר הנאשם לברזני כל פעם תלושי רב-תו (לא של יינות ביתן) בסך 400 ₪, שיועברו ע"י ברזני לגבאי, או מי מטעמו, כדי לקנות כיבוד לאירוע (עמ' 336).

בפעמים נוספות היו מתקבלות פניות מאת אנשים לקראת שבת או חג שאינו פסח או ראש השנה, שאין להם כסף והם צריכים עזרה. לפעמים עזר להם ברזני בעצמו. ברזני דיווח לנאשם על הנזקק. לרוב הכיר הנאשם במי מדובר ותוך שעה, הנאשם היה מארגן העברה של תלושים לאותם פונים, וברזני היה מעביר להם (עמ' 336).

בפסח 2015, ברזני כבר לא עבד בעיריית כ"ס. מועלם הנהג הגיע לביתו ומסר לו מעטפה לבנה עם 10 תווי קנייה של יינות ביתן, כל אחד בסכום של 200 ₪ ואמר לו שזה מהנאשם. בניגוד לשנים קודמות, לא היה כתוב על המעטפה חג שמח. לשאלתו של ברזני אם גם עובדי הלשכה קיבלו, כפי שתמיד היו מקבלים, ענה לו מועלם שבאותה שנה הנאשם כינס את כולם בחדר ישיבות והודיע שלא תהיה השנה חלוקה של תווים בעירייה לקראת החגים בשל תביעתו של דני הרוש כנגד עיריית כ"ס. ברזני לקח את התווים שניתנו לו ולמחרת בהיותו בכ"ס חילק אותם. ביום שמועלם היה אצלו סירב מועלם לקבל אותם. למחרת חילק למועלם הנהג, לצביה צורף ולאחרים. **התווים נמסרו על בסיס החלטה אישית של ברזני** (עמ' 338).

בראש השנה 2015 ברזני לא עבד בעיריית כ"ס מזה שנה, אלא עבד בעיריית הוד השרון. הוא קיבל טלפון מהנאשם שביקש ממנו לבוא אליו. ברזני הגיע אליו והשניים קיימו שיחה בת כמה דקות. בסוף השיחה הוציא הנאשם מכיסו 5 תווים של יינות ביתן, ומסר אותם לברזני. מהתווים מסר ברזני למועלם 200 ₪, לצביה צורף 200 ₪, ושלושה תווים נוספים נותרו ברשותו ונמסרו ליאח"ה (ת/48) (עמ' 343-338).

פסח 2016 – הפעם הבאה שברזני נחשף לתלושים היתה בפסח 2016. ברזני הגיע ליאח"ה באפריל 2016. במסגרת שיתוף הפעולה עם יאח"ה הוא שוחח עם מועלם הנהג, הקליט אותו ללא ידיעתו וקיבל ממנו דיווחים. היוזמה להקליט את מועלם היתה של ברזני עצמו כי כשהגיע ליאח"ה לא היו לו מספיק ראיות. ברזני רצה להראות שהשיטה לא היתה שלו, אלא היתה מונחית על-ידי הנאשם. ברזני הניח שהשיטה ממשיכה כי הוא עצמו לא נמצא שם כבר שנה אבל קיבל תלושים בפסח וראש השנה 2015 (עמ' 344). מועלם ביקש שידברו בטלפון קווי (עמ' 345). ברזני הקליט שלוש שיחות עם מועלם והעביר אותן ליאח"ה (עמ' 345, 351-350). ברזני מסר שהכוונה של מועלם במילים שאמר: "תמרים וחרוסת" באחת השיחות ביניהם מיום 3.5.16, היא לתלושים (עמ' 465).

18. **בחקירה הנגדית** נשאל ברזני על היכרותו עם חברת ינוב וענה שהכיר רק את שגיא. לאחר שנאמר לו ששגיא טען שברזני היה מעורב בעניין התלושים גם לאחר עזיבתו את עיריית כפר סבא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

והתלושים הלכו לכיסו, ברזני הכחיש וטען שלא היה לו שום קשר עם ינוב לגבי תלושים (עמ' 361-367).

הפעם האחרונה שהנאשם נתן לברזני תלושים הייתה בראש השנה 2015. כלומר ברזני והנאשם היו ביחסים טובים (עמ' 370). לאחר ספטמבר-אוקטובר קרה משהו. ברזני והנאשם נפגשו בארבע עיניים והנאשם הטיח כל מיני דברים בעניין רונית ודאי (עמ' 371). את הקלטות ביצע ללא הנחיית המשטרה, אלא מיוזמתו (עמ' 374).

ברזני טען כי החליט ללכת למשטרה לאחר שהנאשם העליל עליו שגנב כסף מקבלנים, שלקח תלושים, ושהלך למסעדות עם בני משפחתו ולא שילם. לטענת ברזני הנאשם הוא זה שעמד מאחורי ההאשמות הללו והן החלו לאחר שברזני נתן תצהיר בעניין התלושים בהליך אחר (עמ' 375-374). ברזני נשאל מדוע לא הלך לנאשם לאחר שהוטחו בו האשמות חמורות, והשיב שלא ראה סיבה לעשות זאת אלא הלך להגיד את האמת בפני רשויות החוק, והתייעץ עם עו"ד לפני הגעתו ליאח"ה (עמ' 375-377).

ההגנה הציגה בפני ברזני את דבריו לפיהם בהנחיית הנאשם הלך למאיר איתן בראש השנה 2014, וקיבל ממנו 2,000 ₪ במזומן, אותם העביר לנאשם. לדברי ההגנה, תשובתו של איתן לדברים אלו שהוצגו לו, הייתה שהיה מקרה שברזני רצה כסף לנזקקים כשכבר סיים לעבוד. ברזני בעדותו הכחיש את הדברים (עמ' 385, 388). ברזני הסביר וטען שהוא נפגש עם מאיר איתן פעמיים, בפעם הראשונה בספטמבר 2014, קיבל ממנו אלפיים שקלים ומסר את הכסף לנאשם, וזו הייתה הפעם היחידה שנתן לו כסף. בפעם השנייה כחודשיים אחרי שסיים את עבודתו בעירייה בנובמבר 2015 נפגש אתו והם שוחחו שיחה חברית. ברזני טען כי מעולם לא ביקש ממאיר איתן כסף עבור נזקקים או עבור עצמו. בנוסף ברזני הכחיש כי ביקש מאיתן כסף מזומן (עמ' 387-384).

ברזני נשאל לגבי רוני פילבסקי אשר היה יועץ הפרסום של הנאשם עד שנת 2013 (פרו' מיום 17.6.19). נאמר לו שפילבסקי טען שברזני ודני הרוש הקימו קואליציה של אנשים שנפגעו מהנאשם, יחד עם וודאי ופילבסקי ואף עם מירב גרושתו של הנאשם. מטרת המפגש על פי רוני הייתה להעניש את הנאשם. ברזני הכחיש כי היה רצון כזה וקואליציה כזאת והבהיר שנפגשו באופן חברי ולא כדי לתכנן פגיעה בנאשם, ובעיקר לתת כתף חמה לדני הרוש שנפגע ע"י הנאשם על לא עוול בכפו (עמ' 382-385 מפרו' מתאריך 17.6.19).

ברזני אישר שהגיע ליאח"ה משום שבמשך חודש היו שמועות בעיר שברזני עצמו פעל בצורה מושחתת בעניין התלושים והוא רצה לצבור ראיות וללכת למשטרה כדי להזים את השמועות. טרם פנייתו למשטרה התייעץ עם שני עורכי דין (עמ' 390). ברזני נשאל למה התכוון כשאמר לדני הרוש בהקלטה "שרונית נהנתה בדיוק כמוהו מהתלושים" והשיב שהיא קבלה כל ערב חג בדיוק כמוהו (עמוד 396-397).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

לעניין המחלוקת בעניין היוזמה לפיה טוענת ההגנה שיוזמת התלושים היא של ברזני ואילו ברזני טוען כי היוזמה היא של הנאשם, נשאל ברזני אילו ראיות אסף בעצמו בקשר לנקודה זו: ברזני השיב שהראייה הכי בסיסית ורלוונטית היא ששנה לפני שהגיע ברזני ליאח"ה, מועלם הופיע אצלו ומסר לו 2,000 ₪ בתלושים, כאשר ברזני כבר אינו נמצא בעיריית כ"ס, בפסח 2015 (עמ' 405-407). בנוסף, בראש השנה 2015 הוא נקרא ללשכתו של הנאשם, שם קיבל ברזני מהנאשם 1,000 ₪ תלושים, שאת חלקם חילם, וחלקם בסך 600 הנותרים מסר ליאח"ה (עמ' 407-408).

ברזני הכחיש שהיה לו קשר לשגיאת לנצי"ר בעניין התלושים (עמ' 408-409). עומת עם דברי שגיאת לנצי"ר שאחרי שברזני עזב את עיריית כ"ס ברזני המשיך לבחוש בתלושים, והורה להעביר את התלושים למשרד של כחלון ומשם לקח אותם. ברזני הכחיש והשיב שכחלון הוא אחד האנשים המקורבים ביותר לנאשם אז לא הגיוני שישלח אליו את לנצי"ר ואז ילך לקחת מכחלון את התלושים (עמ' 409-410). הנאשם הוא זה שניצח על כל העניין (עמ' 415).

ברזני נשאל על אירועי יום השנה לפטירת אביו של הנאשם שנפטר בינואר 2013. מדובר ב-13 אזכרות. אחת לחודש בשנת האבל הראשונה, ועוד יום אחד בשנה השנייה. כל אזכרה בבית כנסת אחר (עמ' 426). ברזני התבקש למסור את שמות הגבאים ואמר שאינו זוכר את השמות, אך את שמו של אחד הגבאים בשם ייש כהן (עמודים 427-428). ברזני אישר שמסר תלושים לגבאים כדי לקנות בהם כיבוד (עמ' 428). אינו זוכר את שמות הגבאים אך זוכר את שמות בתי הכנסת שקיבלו את התלושים: "בית דורשי" – נמסר לאדם בשם דוידוביץ'; בית הכנסת הספרדי המרכזי – נמסר לאדם שעובד עם ייש כהן (עמ' 429-430); "משכן ישראל" – בית הכנסת של התימנים בשכונת כיסופים; בית הכנסת "תפילה לדוד" (עמ' 430). בית הכנסת של הקהילה הפרסית "משכנות יעקב"; בתי הכנסת "יעקב ולאח", "רחל ולאח", "אוהל רחל", "דביר יונתן" "המרכזי הספרדי" ובית הכנסת של הקהילה המרוקאית, שם הגבאי הוא וקנין (עמ' 431); "בית יעקב"; בית כנסת בשיכון העלייה, הרב ערוסי (עמ' 434). ברזני נשאל לגבי שורה ארוכה של שמות אנשים, אשר לפי הטענה הכחישו את טענתו של ברזני לגבי בתי הכנסת, והשיב בנוגע לכל אחד מהם. לגבי מרביתם, מסר שלא להם מסר את התלושים, אלא לאחרים (עמ' 433-445).

ברזני עמד על כך שגנגינה נתן למזכירתו להביא לברזני תלושים בתקופה של יד יצחק. הסנגור הטיח בו שגנגינה בהודעתו אמר שמעולם לא העביר תלושים באמצעות ברזני. ברזני השיב שב-2007 מזכירתו של גנגינה הביאה תלושים. באוגוסט 2007 נשלח ע"י הנאשם למשרדיו של גנגינה בפ"ת וקיבל מעטפה ובה תלושים (עמ' 445-446).

הסנגור הטיח בברזני שברזני טען שג'אבר הביא לברזני 5,000 ₪ במזומן בעוד שג'אבר מכחיש זאת. ברזני השיב שזה היה בהנחייתו של הנאשם בפסח 2008. הכסף נמסר ע"י ברזני ליוסי אור, שהיה פעיל בעמותה של נזקקים. ברזני אישר שגם בעימות בין ברזני לג'אבר, תחילה לא זכר ג'אבר מיהו ברזני, ולאחר מכן נזכר (עמ' 447).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

מר מאיר שלום

19. מר מאיר שלום (להלן: "שלום") העיד כי עבד בעיריית כפר סבא במשך 5 שנים, שנתיים כעוזרו של הנאשם (פרו' מיום 23.6.19). את תפקידו כעוזר ראש העירייה מילא בין השנים 2004 ו-2006. הוא היה עוזרו הראשון של הנאשם, במשך כשנתיים (עמ' 535). לא הוגדרו סמכויותיו, אלא הוא פעל בהנחיית הנאשם. עשה מה שאומרים לו ושיקול דעתו היה זניח (עמ' 535). שלום העיד על יחסים שאינם טובים עם הנאשם (עמ' 536).

בשנים 2004-2006, בחגים פסח וראש השנה התבקש שלום על ידי הנאשם לארגן מקבלנים וגורמים נוספים תווי קנייה לנזקקים. בזמנו זה היה יד יצחק שהפכה ליינות ביתן. לאחר שקיבל את התווים, חלק מהם חילק לנזקקים. חלק שקיבל במזומן המיר לתלושים (עמ' 537). העד הביא לחקירתו יומן המתעד את הפגישות בינו לבין הנאשם. ביומן רשם את הנושאים שהנאשם הנחה אותו לבצע. דף יומן ובו מוקפות בעיגול המילים "תלושים לחג", הוא מפגישה שהתקיימה ביום 14.9. מניח שמשנת 2005 (ת/51) (עמ' 540-538). בהמשך לפגישה בה רשם ביומן "תלושים לחג", על פי הנחייתו של הנאשם, שלום ניגש לקבלנים שעובדים בעירייה, אשר את שמם מסר לו הנאשם ואת חלקם העלה בעצמו, וביקש מהם תלושים. את חלקם לקח שלום לחלוקה ואת חלקם מסר לנאשם (עמ' 541-540).

שלום מנה שמות של קבלנים שאליהם פנה לקבלת תלושים, בין היתר, ווישניצקי, אמנון שאול, ג'אבר, ביקש גם משגיא מחברת ינוב אשר סירב לתת תלושים או כסף. כאשר עדכן את הנאשם על כך עורר העניין תמיהה אצל הנאשם (עמ' 545-541). שלום היה מגיע אל הקבלנים בפגישה פנים אל פנים או טלפונית וכאשר הוא היה פונה היה ברור לכולם כי הוא פונה בשם הנאשם (עמ' 546). היו נתרמות חבילות, תלושים, כספים. את הכספים היה ממיר בתלושים, שאת חלקם מסר לפעילים שהיו מגיעים אליו, וחלקם על פי הפנייתו של הנאשם. חלק מהתלושים מסר שלום לנאשם. היוזמה להמיר את הכספים לתלושים הייתה של שלום (עמודים 547-545).

שלום ציין שמות של שני פעילים שקיבלו תלושים: ידעי ובריה. פירט כי הפעילים שקיבלו את התלושים היו אנשים שהיו בקשר עם הנאשם והריצו אותו לראשות העירייה. בעת פקודה יכלו להביא אנשים לבחור. היו פעילים שקיבלו תלושים והיו גם נזקקים שבאו. ייתכן שחלק מהפעילים הם נזקקים, ואין לו דרך לבדוק אם כך הדבר. מי שיכול לקבוע מי הם נזקקים הן רשויות הרווחה. לא חילקו את התלושים באמצעות הרווחה, כדי להשתמש באנשים או לבקש את עזרתם בהמשך. את חלק מהפעילים הנאשם עצמו הפנה אליו. הקבלנים נתנו בין מאות ₪ עד 1,000 ₪. סך הכול משהו כמו אלפי ₪ בודדים, 4,000-5,000 ₪ לכל חג (עמ' 550-547). חלק מהתווים העביר לנאשם והוא אינו יודע מה נעשה איתם (עמ' 551).

20. בחקירתו הנגדית שלום העיד שהגיע לחקירה עם מסמכים רבים וזאת מפני שהנאשם ניסה "להפיל" אותו בכל משך העסקתו ולכן השאיר את המסמכים ברשותו, לעת הצורך (עמודים 553-

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

554). שלום ציין כי הוא מתעב את הנאשם מאז שהכיר את פעילותו. הנאשם התנהג אליו בצורה לא יפה, גם את אחיינו פיטר הנאשם (עמ' 555-556). ב"כ הנאשם הטיח בשלום שלגרסת הנאשם לא היו ולא נבראו תלושים בתקופה של שלום אלא רק סלי מזון, אך שלום עמד על כך שהיו תלושים (עמ' 557). שלום מעולם לא פגש את ברזני ומעולם לא עשה אתו חפיפה (עמ' 557).

שלום נשאל כיצד זה הגיוני שאף אחד מהקבלנים שהוא טוען שנתנו תלושים לא אישר את גרסתו, והשיב שאין לו הסבר לכך (עמ' 558).

הסנגור טען שידעי בהודעתו אמר שלא קיבל תווי קנייה מעיריית כ"ס. שלום הסביר שזה ברור שאנשים שנמצאים בעיר לא יעידו נגד הנאשם. רבים מבינים שהמעשים אינם בסדר והם אינם רוצים להפליל את הנאשם כי יש להם אינטרסים בעיר (עמ' 595). **שלום עמד על כך שבתקופתו היו סלי מזון, כספים ותלושים** (עמ' 598).

הסנגור טען כי המילים "תלושים לחג" המוקפות בעיגול ביומנו (ת/51) נכתבו ע"י שלום מאוחר יותר, אך שלום עמד על כך שהרישום אותנטי (עמ' 572-573). לדבריו, "זה מה שעמד בראש מעייניו של ראש העיר", אלו היו הנושאים החשובים לנאשם (עמ' 575-576). שלום הבהיר כי **הדף ת/51 נלקח מיומן של שנת 2005** (עמ' 582).

שלום אישר כי מדובר בריטואל שחזר במשך השנתיים שעבד עם הנאשם, בארבעה חגים. הנאשם ביקש משלום להשיג תלושים, הפנה אותו לקבלנים ואפילו נתן לו רשימת קבלנים. שלום פנה לקבלנים, השיג מהם תרומות, חילק בעצמו לאנשים וחלק נתן לנאשם (עמ' 589).

שלום העיד שלפחות פעמיים פנה ליד יצחק. והוא פנה לפקידה, והייתה מעטפה עם תלושים (עמ' 591). העד טען כי במהלך עבודתו לא חשב שיש משהו פסול בכך שהקבלנים תרמו תלושים לעירייה, שמגיעים לראש העירייה (עמוד 595). הוא אישר את דברי הסנגור לפיהם אמר בהודעתו שכל חג הנאשם נקב בשמות קבלנים ואמר לו לגשת אליהם ולבקש תלושי חג (עמ' 604).

מר וידאל צרפתי

21. וידאל צרפתי העיד כי כיום הוא מנכ"ל של חברת נדל"ן ועו"ד במקצועו (פרו' 23.6.19). הוא עבד בעיריית כפר סבא כעוזר ראש העירייה במשך פחות משנתיים בין יוני 2014 ועד ספטמבר-אוקטובר 2015 (עמ' 480). לדברי צרפתי לא הייתה הגדרה מדויקת לתפקיד, אלא כל דבר שראש העירייה ביקש, היה צריך לסייע בו. לא הייתה לו חפיפה מלאה משום שקודמו בתפקיד לא היה (עמ' 481). במסגרת תפקידו היה חלק מהלשכה (479-481). **העד פירט על תווי הקנייה שחולקו בתקופות החגים בזמן העסקתו. סה"כ מדובר על 3 תקופות חגים. שני חגי תשרי וחג פסח. ספטמבר-אוקטובר 2014, מרץ-אפריל 2015, ספטמבר-אוקטובר 2015** (עמ' 483-484). בחגים הראשונים זיהה תנועה של תושבים שמגיעים ומבקשים עזרה בסלי מזון ובתלושים. לא ידע במה מדובר. הוא ניסה לדבר עם קודמו בתפקיד, ברזני, אך זה לא שיתף פעולה (עמ' 484). דיבר על כך מספר פעמים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

עם הנאשם, והנאשם אמר לו לדבר עם ברזני, קודמו בתפקיד. צרפתי שוחח עם ברזני ולא הצליח לקבל ממנו שום מידע (עמ' 484). בשלב מסוים סמנכ"ל העיריה רון קוגמן אמר לצרפתי שצריכים לעזור לנזקקים בצורה לגיטימית ותקינה באמצעות פתיחת עמותה (עמ' 484). צרפתי פנה לעמותת קמחא דפסחא שפעלה בעיר בכדי להצליב רשימות של נזקקים ולבדוק אם האנשים שלהם רוצים לעזור נמצאים שם ומצא שחלק מהשמות חפפו לרשימות של הקמחא דפסחא וחלק לא. צרפתי ביקש שיבדקו גם את אלה שאינם ברשימות כי הם נראו לו נזקקים. בנוסף הוא פנה לגורמים שונים בבקשה להשיג תרומות לאותם נזקקים. בזמן החגים פנה צרפתי לאנשים שהכיר מההתנהלות בעיר, מאירועים שונים וביקש סיוע לנזקקים. חלק נעתרו וחלק לא (עמ' 485).

בספטמבר 2015 לקראת חגי תשרי היה סכום שהועמד ע"י יינות ביתן ועוד סכום קטן של חברת נווה מרום. כל הסכומים הגיעו בצורת תלושי חג ובעצם התפזרו באיזשהו אופן לאותם תושבים והייתה גם רשימה (עמ' 485-486). צרפתי פנה לחברות בעיר בבקשת תרומה, לרבות לביתן. פיזור הכספים לא היה באמצעות הרווחה.

התובעת הציגה הודעת ווטסאפ ששלח צרפתי לנאשם כשהנאשם שהה בחו"ל ב-2.9.15, בה צרפתי כותב לנאשם שנחום ביתן נתן **25 אלף** ₪ וגם חזי מרום מחברת נווה מרום נתן סכום קטן, ורמי לוי לא חזר אליו ולדבריו: **"אשמח לקבל ממך הנחיות לפיזור או להמתין לחזרתך"** (ת/49). צרפתי אישר שדובר בתווי קנייה (עמ' 490). לאחר הודעה זאת צרפתי דיבר עם הנאשם ולאחר השיחה, ניסה להשיג רשימה מברזני, שלא רצה לתת לו את הרשימה, נתן כנראה למישהו אחר, ואז יצר צרפתי רשימה, עשה הצלבה בין הרשימה שיצר בעצמו לזו הקיימת מזמנו של ברזני. הנאשם כמובן הכיר את הרשימה שיצר צרפתי והוצלבה (עמ' 491-492). בנוגע לאופן שבו נקבעה רשימת חלוקת התווים, צרפתי הבהיר כי ברשימה נמצאים שמותיהם של פעילי שכונות ולמיטב הבנתו וידיעתו הם מחלקים את התלושים לאנשים נזקקים בשכונות בשל היכרותם (עמ' 494). באחד המסרונים צרפתי הודיע לנאשם שהוא (צרפתי) יכין רשימה "כפי שדברנו" (עמ' 494). רשימת לחלוקה (ת/50) הוצגה לצרפתי והוא הסביר כי מדובר ברשימה של חגי תשרי 2015 (עמ' 495). ברשימה נכללו פעילי שכונות שונים, אשר לחלקם, כגון ניסים וקנין, הייתה היכרות עם הנאשם (עמ' 497-499).

בין צרפתי לנאשם היו חילופי מסרונים בנושא איסוף התווים וחלוקתם (ת/49) – שם צרפתי עדכן את הנאשם שביינות ביתן אישרו תרומה בסך של 25,000 ₪ ונווה מרום אישרו אף הם תרומה וביקש הנחיות לחלוקה. למחרת עדכן את הנאשם שבידי 25,000 ₪ מיינות ביתן ו-3,000 ₪ מנווה מרום ובנוסף כתב "אכין רשימה כפי שדברנו". למחרת שלח מסרון שמעדכן "הכנתי רשימה של פעילים", ו"אשמח להחליף איתך מילה בעניין, האם אפשר לשוחח?" כעבור יומיים כתב צרפתי "יש לי את הרשימה, לאחר השוואה עם הרשימה המקורית, אשמח לדבר".

בנוגע לשאלה מי מקבל החלטה על האנשים ברשימה והסכומים שאותם הם מקבלים, צרפתי השיב שהנאשם אישר את הדברים (עמ' 503).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ברשימה מופיע השם "ראש (חזי) 1,000 ש"י". הכוונה לברזני. זהו סכום שהנאשם רצה לתת לברזני כי עברו עליו תקופות קשות (עמ' 504). **נשאל מה הכוונה במילה "ראש" שלצדה נרשם 5,000 ש"י.** **השיב שהכוונה לראש העירייה** (עמ' 508). לא היה תיעוד של חלוקת התלושים (עמ' 508).

22. **בחקירתו הנגדית נשאל צרפתי** מדוע בהתחלה מסר בהודעתו שיינות ביתן הביאו 40 אלף ש"י ולא 25 אלף כפי שסימס לנאשם. לא זכר מדוע (עמ' 513). צרפתי אישר שהחוקרים רצו שהוא יאמר דברים שיפלילו את הנאשם (עמ' 513). צרפתי החל את עבודתו ב-1.6.2014. ראש השנה 2014 חל 4 חודשים לאחר מכן. צרפתי אישר שכבר נכנס לתפקיד. ברזני נהג להגיע בחודשיים הראשונים מידי פעם, אך סירב לעשות לו חפיפה מסודרת (עמ' 515). בראש השנה 2014 הנזקקים באו, אבל לא היה מה לחלק והנאשם לא הנחה אותו, לאחר שברזני הלך (עמ' 515). כן חולקו סלי מזון (עמ' 517). גם בפסח 2015 לא חילקו תלושים לנזקקים, נזקקים הגיעו אך לא היה מה לתת להם (עמ' 516), וחולקו סלי מזון (עמ' 517).

החג השלישי – צרפתי אישר ששוב היה לחץ של נזקקים. זה החג הראשון שהוא עסק בנושא התלושים. הנזקקים אמרו לו שבעבר קיבלו תלושים. **בחג הראשון והשני הנאשם אמר לצרפתי שלא מתעסקים בזה יותר, שזה היה מפעל הצדקה של חזי, ושזה מופסק** (עמ' 518-519). **בחג השלישי התלושים היו מיינות ביתן ומנווה מרום** (עמ' 521). אישר שניסה לייצר רשימה. ברזני סירב להביא לו רשימה. **אינו זוכר מי הביא לו את הרשימה אך זוכר שהגיעה רשימה** (עמ' 522). אישר את דברי הסנגור שפנה לברזני לקבל רשימה כי שמע מכולם שזה מפעל של ברזני וברזני סירב לתת לו את הרשימה. **אישר ששוחח עם קוגמן בעניין התלושים ערב החגים וקיבל רשימה. אינו יודע מהיכן השיג קוגמן את הרשימה** (עמ' 522).

ב"כ הנאשם שאל האם צרפתי זוכר, ולא רק מסיק, למי התכוון כשכתב "ראש". תחילה אמר צרפתי שהוא כתב את זה וכוונתו הייתה לנאשם (עמ' 528, ש' 31). בהמשך החקירה נעתר לדברי הסנגור והעיד שדבריו לפיהם המילה "ראש" מיוחסת לראש העירייה אינם מזיכרונו אלא מתוך מחשבה בסבירות גבוהה (עמ' 529).

מר דותן חנסנסון

23. דותן חנסנסון העיד כי בשנת 2015 הוצע לו התפקיד של עוזר ראש העיר והוא עבד בתפקיד זה במשך כשנה וחודשיים, עד "שהתפוצצה" הפרשייה. הוא החליף את צרפתי (פרו' 12.9.19, עמ' 869). כשדווח נכנס לתפקיד, צרפתי כבר לא היה בעירייה ולכן עשה אתו חפיפה בת 4 שעות בלבד (עמ' 869). בחפיפה הסביר לו צרפתי, בין השאר, שלקראת החגים, פסח וראש השנה, יש את "נושא התלושים". **צרפתי העביר לדותן רשימה של אנשים** אשר היו מקבלים את התלושים (עמ' 870-871). דותן נכנס לתפקיד בדצמבר 2015. תוך שבועות בודדים, **לקראת חג הפסח 2016**, התחילו לפנות תושבים שהגיעו ללשכה בטענה שקיבלו תלושים בשנים קודמות (עמ' 871). דותן עדכן את הנאשם על הפניות. הנאשם אמר לו לבדוק מול צרפתי מה עושים. דותן התקשר לצרפתי שאמר לו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

לפנות ליינות ביתן והם כבר יכוונו אותו. התקשר ושוחח עם אדם ביינות ביתן. לאחר שבוע-שבועיים יצרה אותו קשר תמי מיינות ביתן, ואמרה לו שזה מוכן (עמ' 872). כשהגיע ליינות ביתן לקחת את התלושים, קיבל ארגז ובו מעטפות של תווים בסך 100 ש"ח בכל כרטיס אך אינו יודע מה היה הסכום הכולל. עדכן את הנאשם שהגיעו התלושים והראה לו את הרשימה שצרפתי העביר לו. **הנאשם ראה את הרשימה והנחה את דותן לסדר את התלושים** פחות או יותר בהתאם לרשימה אך בסכומים נמוכים יותר, ולהכניס לכל מעטפה את הסכום הנדרש (עמ' 874). **לאחר שחילק כפי שהתבקש נתן את המעטפות המסודרות לנאשם במשרד ואמר לו שזה מוכן** (עמ' 876). **דותן סידר את הטבלה על סמך הטבלה של צרפתי, בתיאום עם הנאשם אשר ידע מי היה אמור לקבל. יש אנשים שפנו ולא היו ברשימה ויש שלא פנו והיו בטבלה של צרפתי** (עמ' 877). **בסוף הרשימה עברה דרך הנאשם, אשר ראה את הטבלה ואישר אותה** (עמ' 877-878). את כל התלושים שסידר נתן לנאשם (עמ' 787).

בנוגע לראש השנה 2016, דותן פנה ליינות ביתן והלך אליהם לקחת את התלושים. כמו בפעם הקודמת הייתה טבלה והוא עשה חלוקה של סכומים. אינו זוכר אם את הכל נתן לנאשם או שהיו כאלה שבאו לקחת, אבל **הכל עבר דרך הנאשם. הנאשם ראה את הרשימה** (עמ' 880).

העד אישר את המסמך – רשימת חגי תשרי 2014 (ת/50, ת/65) – שזו הרשימה שהעד שדותן מצרפתי במפגש החפיפה. רשימה של אנשים שליד כל שם, יש שם פרטי ושם משפחה וסכום (עמ' 881-882).

רשימה נוספת (ת/66) היא רשימה מודפסת שנערכה ע"י דותן במחשב וכותרתה ספטמבר 16. זו הרשימה שהכין דותן על סמך הרשימה שצרפתי נתן לו בצירוף ועוד פונים שפנו וטענו שקיבלו בעבר או ביקשו סיוע ועזרה (עמ' 882).

בנוגע לגבי מרים אוטמזגין, שמופיעה ברשימה הממוחשבת, וליד שמה ברשימה מופיע השם "מיקי", הבהיר דותן שהכוונה למיקי בן חמו, אחיו של הנאשם. מיקי פנה לגבי מרים באופן כללי וביקש לסייע לה לאור מצבה (עמ' 884-886).

את הרשימה המודפסת הראה לנאשם בסופו של דבר. ובסוף הנאשם עבר ואישר. חידד שבאותו זמן היה עוזר ראש העירייה כ-3 עד 4 חודשים ולא העלה על דעתו לפעול באופן עצמאי. הוא עצמו אינו מכר של אף אחת מהדמויות (עמ' 888).

24. **בחקירתו הנגדית**, העיד דותן כי במשטרה נחקר באזהרה (עמ' 890). בכה בחקירתו במשטרה (עמ' 890). בחקירתו אמרו לו שלא הוא על המוקד (עמ' 891). אישר שרוח הדברים בחקירת המשטרה הייתה שהמעורבות שלו היה שולית, והמעורב העיקרי הוא הנאשם (עמ' 893). דותן עמד כך שהוא עצמו לא חילק את התלושים, למעט בודדים שיתכן שנתן לאנשים שהגיעו ללשכה כדי לקחת. **מכל מקום זה היה בידיעת הנאשם**. הוא פעל כפי שהתבקש (עמ' 902). דותן העביר לנאשם את

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

התלושים לאחר שסידר אותם. דותן לא נסע ברחבי העיר לחלק ולא קיים מערך של קבלת קהל כדי שיבואו לקבל ממנו (עמ' 905). יחסיו עם הנאשם היו תקינים (עמ' 906).

גב' רונית ודאי – מנהלת הלשכה

25. **גב' רונית ודאי** – עבדה בלשכת ראש העירייה החל מחודש פברואר 2006 ועד לסוף שנת 2013. תחילה עבדה כמזכירה ובחלוף חצי שנה מונתה להיות מנהלת הלשכה. במסגרת תפקידה הייתה אחראית על שלוש מזכירות והנהג (פר' מיום 5.12.19 עמ' 1015). היו קבלנים שנפגשו עם הנאשם והם לא צוינו ביומן לבקשת הנאשם. אחד מהם הוא לנצ'ר מחברת הבנייה ינוב. מתחילת עבודתה נחשפה לעניין התלושים כאשר עוד היתה מזכירה, ניסחה מכתבי תודה לתורמי התלושים (עמ' 1020). ברזני היה אחראי על הטיפול בנושא התלושים מול הנאשם. בדרך כלל מספר שבועות טרם ראש השנה ופסח החל שלב האיסוף של התווים. היא ישבה בחדרו של הנאשם יחד עם העוזר שלו, שמעה את הנאשם אומר לעוזר שלו למי לפנות כדי לבקש תלושים לחג – ליינות ביתן, לרמי שבירו, לג'אבר, לזיתוני. בהמשך לכך ברזני היה מתקשר והולך לקבל את התלושים ומביא אותם לנאשם במעטפה. במהלך השנים ראתה זאת מספר פעמים (עמ' 1021). חלק מהתלושים ברזני היה לוקח אליו וחלק מהתלושים היה מעביר לנאשם. היה מכניס חלק מהתלושים למעטפה בשביל עצמו ומעטפה אחרת היה מעביר לנאשם (עמ' 1022). התלושים שנשארו אצל ברזני, הוא היה מחלק אותם לנזקקים בעיר. היתה רשימה של משפחות נזקקות שהיו פונות לעירייה שהם זקוקות לעזרה וברזני היה נותן להן. בהמשך לקראת ערב החג כאשר נשארו תלושים, הוא היה מעביר לאנשים אחרים ולא רק לנזקקים. כאשר היו פונים נזקקים היתה מעבירה מספר שמות לברזני שיוסיף לרשימה (עמ' 1022). עובדי הלשכה היו מקבלים תלושים במתנה בערב ראש השנה ובערב פסח. היו נזקקים שפנו וקיבלו תלושים והיו שקיבלו שאינם נזקקים – מקורבים לראש העיר, עיתונאים, רבנים (עמ' 1023). המקורבים הם פעילים שעבדו בשבילו בבחירות, אשר ודאי ציינה את שמותיהם. היו הנחיות של הנאשם לברזני ששמעה כאשר היתה נכנסת לחדר (עמ' 1024). תחילה נחשפה רק לחלוקה זו. בהמשך הנאשם ביקש ממנה לקחת מהמגירה שלו תלושים ולתת לאחד הגננים שעבדו בחוץ שיהיה להם כסף לחג והיא עשתה כן (עמ' 1026). במגירה היו הרבה תלושים. בשלב מסוים הוא היה נותן לה תלושים לקנות מתנות אישיות, למשל לקנות סט מצעים לאחותו שעברה לבית חדש, או מתנה לחבר, לקנות בגדים לילדיו, תלוש מתנה מקסטרו לעיתונאית אירית מרק. היא קנתה באמצעות התלושים בגדים לילדי הנאשם בספטמבר 13' ובסוף אותו החודש התפטרה. עשרות פעמים ובאופן שגרתי נדרשה לבצע קניית מתנות בתלושים (עמ' 1026). הביאה לחקירה במשטרה חשבונית של הבגדים שקנתה לילדי הנאשם ושל קניית מתנות נוספות (עמ' 1027). עובדי העירייה היו מקבלים מתנות לחג בראש השנה ופסח בסך של 400 ₪ פעם בשנה מהוועד ופעם בשנה מהעירייה. בנוסף לכך, עובדי הלשכה היו מקבלים מהנאשם לראש השנה ובפסח תלושים מתנה. ברזני היה שם לנאשם מעטפות על השולחן עם שמות עובדי הלשכה והנאשם היה כותב ברכה אישית בתוך מעטפה שאינה של העירייה, ברזני

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

היה מוסיף למעטפות את התלושים והיה נותן (עמ' 1028). היא קיבלה פעם 1,000 ₪, פעם 1,500 ₪ ופעם 2,000 ₪. התלושים שחולקו לעובדי הלשכה היו התלושים שהיו בחדר של ברזני. פעם אחת קיבלה ממנו 1,000 ₪ שהוא קיבל כשהיה חבר בדירקטוריון מפעל הפיס, מתוך מתנה לחג שהוא קיבל, אך זה היה בשובר ולא בתלושים (עמ' 1029).

26. במסגרת החקירה הנגדית השיבה ודאי שחשה חיבה לנאשם ורק בשנה האחרונה סלדה ממנו. עבדה בלשכתו במשך 8 שנים. בגלל יחסו אליה, היא רצתה לעזוב את הלשכה, אך ביקשו ממנה להישאר והיא נשארה בלשכה. היו שנים שהוא התנהג יותר יפה ובשנה האחרונה הוא הקצין והיא נחשפה לדברים שלא רצתה להיחשף אליהם (עמ' 1031-1032). נפגשה עם הרוש, ברזני וגרושתו של הנאשם. המכנה המשותף שלהם הוא העבודה בעירייה. גרושתו היא חברתה. לאחר החקירה הם לא שוחחו ביניהם על החקירות (עמ' 1036-1037). עזבה את הלשכה חודש לפני הבחירות, ואם היתה רוצה לפגוע בו היתה עושה כן אז. חלק מהתפקיד שלה בעירייה היה לגנון על הנאשם. כך למשל, שמרו בסוד את עניין גירושיו לפני הבחירות, כי לא רצו לפגוע בו. המפגשים היו חבריים ללא כל מניע לפגיעה, ולא היתה שום קנוניה (עמ' 1040-1041). לא נטרה לו, רק פחדה ממנו (עמ' 1047). הוא נתן לה תלושים לקנות בגדים לילדיו והיא עשתה זאת בשמחה כי אוהבת את ילדיו. לא חשבה שזה כסף לנזקקים, כי חלק חולקו לנזקקים וחלק להבנתה היה לשימוש האישי כי נעשה בזה שימוש אישי (עמ' 1048). מדובר באותם תלושים שברזני הביא מהקבלנים. היא שמרה את הקבלות עם יתר הדברים שלה מהלשכה בבית. מסרה אותם למשטרה כאשר נחקרה. נהגה לשמור את החשבוניות כדי להוכיח את הסכום בו עשתה שימוש (עמ' 1050-1051). היו לה יותר מארבע קבלות אך היא לא שמרה אותן (עמ' 1054-1056). קנתה לו דברים בתלושים של הנזקקים בעשרות אלפי ₪. צביה צורף אם הבית, היתה קונה דברים מהסופר עם התלושים. היא קנתה בפחות כסף (עמ' 1056-1057). צורף היתה קונה בתלושים בסטימצקי ספרים או דיסקים שהוא היה נותן כמתנות לימי הולדת (עמ' 1059). בכל פעם שהנאשם ביקש שתקנה דברים בתלושים היא הסכימה לעשות כן (עמ' 1060-1061). היא ידעה לאורך כל התקופה שמדובר בתלושים שיועדו לנזקקים (עמ' 1061). כל עוד עבדה אצלו לא היתה יכולה לסרב כי הוא הבוס. הבינה בשלב מסוים שהוא עושה מעשה אסור, כאשר ראתה את ההיקפים של התלושים שחלק מהם הלך לכיסו (עמ' 1062-1063). לא ידעה שהיא עושה מעשה אסור, משום שפעלה בהנחיית הנאשם שהיה הממונה עליה (עמ' 1065, 1067). התלושים שיועדו לנזקקים שקיבלה בחגים כעובדת הלשכה – היא עצמה אם חד הורית שעבדה המון שעות וזה היה צי'ופר לעבודה שלהם, כך גם הנאשם הסביר זאת (עמ' 1069). זה לא היה כל השנים. זה התחיל בסכומים של 400-500 ₪ ובסוף 1,500-2,000 ₪ (עמ' 1069, 1072, 1096). הוא חילק לנזקקים וחילק גם לעובדי הלשכה (עמ' 1073). כולם ידעו על חלוקת התלושים. במפגש שקיימה עם הרוש וברזני שהתקיים בתקופת החקירה הסמויה, לאחר החקירה הראשונה בה הוזהרה, הם לא שוחחו על החקירה, ואמרה אז שהיא לא סובלת את הנאשם וכי הוא פגע בה. הרוש וברזני פוטרו והיה מירמור. נשאלה במשטרה על הפגישה הזו והיא סיפרה על

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

כך, ואמרה שהם דיברו על מה כל אחד יודע על הנאשם. הכוונה לא היתה מה כל אחד יודע על החקירה. הפגישה היתה עם רוני פילבסקי שעבד עם הנאשם והיה מאוד פגוע, אך לא היה קשור לחקירה.

ברזני אמר לה שהוא הלך לאסוף תלויים בסכומים גבוהים מאוד גם אחרי שהפסיק לעבוד בעירייה. הוא הפסיק לעבוד בשנת 2014. ברזני סיפר לה שהוא הביא את התלויים לבקשת הנאשם, אחרי שהפסיק לעבוד. הביא 40,000 ₪ מיינות ביתן בתקופה שלפני ראש השנה 2014. כאשר נשאלה על כך שבתקופה הרלוונטית נכנס עוזר חדש לתפקיד ולא התקיימה חלוקת תלויים ומכאן שברזני לקח את התלויים וחלק מהם נתן לעדה, השיבה שמדובר בשקר (עמ' 1087-1089). **התלויים שקיבלה כעובדת הלשכה כמתנה לחגים ניתנו במשך 5 השנים האחרונות לעבודתה** (עמ' 1095). ידעה שהתלויים באו מהקבלנים כיוון שראתה את המעטפה נכנסת לחדר, ראתה אותה במגירה ומהמגירה הם חולקו. ישבה ליד הנאשם בעת שכתב ברכות על המעטפות. ברזני הביא לו את התלויים ומעטפות ריקות עליהן כתב. היה סכום ליד כל שם, כמה לשים במעטפה. **ברזני שם את התלויים בהנחיית הנאשם, ולא עשה זאת על דעת עצמו**. שמעה בעצמה את האישור מספר פעמים במהלך השנים (עמ' 1097-1098). ראתה שהיו רשימות אצל ברזני אך לא קראה את הרשימות. היא העבירה שמות של נזקקים שפנו ללשכה כדי שיוסיף לרשימה (עמ' 1107). אישרה ששלחה הודעה ביום 1.6.16 לחוקר: "בוקר טוב, נו מתקדמים? כל יום שעובר עוד משהו נפגע מהחרא הזה". הכוונה היתה לחקירת הנאשם (עמ' 1111). הנאשם ניסה לגרום לכך שיפטרו את בתה. לכן יזמה פנייה כי באמת אנשים נפגעים ממנו. ברזני עסק רבות בעניין הנזקקים. אחד הקבלנים נתן לברזני כסף מזומן. היא היתה בחדר כשהנאשם צרח על ברזני למה הוא לקח כסף מזומן, שלא יצלמו אותו והוא עלול להיפגע (עמ' 1117). **היא נחשפה לתלויים כאשר ראתה כמות גדולה של תלויים במגירה של הנאשם שהיא מעבר לתלויים שניתנים לנזקקים** (עמ' 1118). המעטפות שהיו מיועדות לנזקקים היו ידועות לה כל התקופה. **היא נחשפה לשימוש האישי בתלויים בשלב מאוחר יותר כשראתה במגירה שלו ושהוא ביקש שתקנה באמצעותם מתנות** (עמ' 1119). היא ראתה שברזני נתן תלויים לצביה צורף אם הבית לקנות מזון והיא היתה מביאה לברזני שהיה מוסר את המוצרים לבית הכנסת לצורך אזכרות לאביו של הנאשם. יודעת שהכיבוד הלך לבית הכנסת מברזני (עמ' 1125-1126). בזמן אמת היא לא סיפרה על כך לאחרים. עובדי הלשכה ידעו על כך (עמ' 1131). גרושתו של הנאשם סיפרה על התלויים שנתן לה (עמ' 1144). שמעה מפיו של הנאשם לפחות שלוש פעמים את שמם של הפעילים שהיו מקבלים תלויים (עמ' 1148). היו פעמים שהשאירו לה מעטפות לחלק (עמ' 1149).

ת/69 – **אסופת קבלות**: בילבונג ק. ערים מיום 3.9.13 על סך 469.8 ₪; סטימצקי ק. ערים מיום 7.1.13 על סך 49.9 ₪ (רב תו); קסטרו ק. ערים מיום 13.6.13 שם הלקוח: רונית ודאי. תו שי על

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

סך 400 ₪; גולף אנד קו מיום 25.7.13 על סך 400 ₪ (תו הזהב); גולף אנד קו מיום 5.8.13 על סך 400 ₪ (כ. מתנה ישראלכרד); גולף אנד קו מיום 29.4.13 בסך של 492 ₪ (רב תו).

2/ – **סיכום שיחה עם רונית ודאי במשטרת ישראל** – היחידה הארצית לחקירות הונאה מיום 16.3.15 - ממנו עולה שהעדה התקשרה לחוקרת, וביקשה לעדכן שידוע לה ממירב בן חמו ומרוני פילבסקי ששניהם הוזמנו לחקירה. בקשה לעדכן כי רוני פילבסקי שאל אותה האם היא סיפרה על מה שהוא סיפר לה והכוונה לסכום הכסף שהוא קיבל מכחלון והיא השיבה לו שכדאי שהוא יספר את האמת במשטרה כדי שלא יסתבך. העדה הוזהרה שאל לה לשוחח עם אחרים על תוכן החקירה.

אורי מועלם – נהגו של הנאשם

27.ת/א' – תמלול חקירתו של מועלם במשטרה

אורי מועלם, נהגו של הנאשם, נחקר באזהרה ביום הפרוץ – 13.2.17. מסר שברזני היה שולח אותו למשל לשבירו, ומועלם היה מביא לברזני מעטפה סגורה (עמ' 3). **קיבלו ממרום הנדסה, שאול קרמיקה, יינות ביתן, זיתוני שבירו. הדברים הגיעו לידי ברזני ולא לנאשם. ברזני היה מחלק לנזקקים שלא קיבלו מהרווחה. הוא לא ראה שהגיעו תלושים לנאשם. בשלוש שנים האחרונות, מאז שברזני עזב, מועלם לא התעסק בתלושים לא עם צרפתי ולא עם דותן, אלא התלושים היו בתקופת ברזני (ת/א' 57-עמ' 5-6).**

ביינות ביתן לא חתם כי ברזני אמר לו שלא לחתום. חשש שאם יהיה בלגן יאשימו אותו (עמ' 6-7). משאול קרמיקה הביא כל שנה מעטפה סגורה עם מזומנים (עמ' 8, 12). במקרה אחד הביא לברזני מעטפה וברזני אמר לו להעבירה לדני הרוש, סמנכ"ל העירייה, שגם היה מחלק לאנשים (עמ' 8-9). מועלם עשה זאת בערך 6-7 שנים, בכל התקופה של ברזני (עמ' 9). מיינות ביתן הלך רק פעם אחת להביא, סירב לחתום ויותר לא הלך (עמ' 9, 12).

לא שמע את הנאשם מדבר בעניין התלושים. לא ראה תלושים אצל הנאשם. גם כשקיבלו מתנות, למשל 400 ₪, מעבר למתנה שקיבלו מהוועד שי העירייה, קיבלו מברזני, ולא קיבלו מהנאשם (עמ' 14-15). הנאשם לא דיבר אתו על התלושים (עמ' 16).

ראה את צרפתי מחלק לנזקקים שנכנסו לפני החג לחדרו של צרפתי. מדובר באנשים שהיו באים ומקבלים. הם לא עמדו בקריטריונים של הרווחה והיו מקבלים דרך ברזני (עמ' 19-20). **אינו יודע שהנאשם מקבל תלושים** (עמ' 17-18). להבנתו, חילקו לאנשים כדי שיהיו נאמנים לנאשם לבחירות (עמ' 21). לא ראה אצל הנאשם תלושים אף פעם ולא ראה שהנאשם קיבל מזומנים (עמ' 21). שאול קרמיקה שלח במעטפה 5,000 ₪ במזומן (עמ' 24). ממרום הנדסה הביא תלושים (עמ' 26). יינות ביתן נתונים תלושים, בסביבות 25,000 ₪ (עמ' 26). לפני כל חג היה מגיע לשבירו, ומקבל מעטפה (עמ' 27). יכול להיות שסכום של 40,000 ש"ח מיינות ביתן מוכר לו (עמ' 28).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 36489-02-18 מדינת ישראל נ' בן חמו

מועלם מסר שהנאשם שלח אותו, בתקופת צרפתי, להביא שתי מעטפות לשני רבנים (עמ' 32). **מועלם ישב בפרוודור ראה שדותן מעביר לנאשם מעטפות של יינות ביתן** (עמ' 40). ראה את הבן של שאול מביא לדותן מעטפה, ודותן מעביר לאן שצריך. ראה שדותן קיבל חבילות כמו אלו שמועלם היה מביא משבירו, ממרום. **פעמיים ראה שדותן מביא לנאשם מה שקיבל מהבן של שאול ומיינות ביתן** (ת/57א' עמ' 44-42). אבנר גולן נתן תלושים כל חג (עמ' 57).

ברזני הוא שחילק: ברזני נתן למועלם תלושים כל חג שהיו למעשה מהנאשם. ברזני אמר שזה מהנאשם, 400, 500 ₪. הנאשם חילק גם לאחרים. מועלם ידע כי ראה את ברזני מוציא את המעטפות. רוב הפעמים זה היה מברזני, כאילו שהוא נתן את זה ואמר שזה מהנאשם, חילק לפקידות ולסובבים. רוב הפעמים ברזני הוציא מהמגירות שלו **ופעם אחת מהמגירות של הנאשם** (עמ' 59-58). **התלושים שקיבל הם בונוס. אישר שאין המדובר בתלושים שרגיל לקבל מהעירייה.** "כאילו מתנה מהלשכה" (עמ' 59).

שאול קרמיקה נתן במזומן לפחות פעמיים בשנה כפול 6 שנים. ברזני אמר כל פעם שקיבלו משאול 5,000 ₪ 4,000 ₪ (עמ' 62). ברזני פתח את המעטפה לידו ומועלם ראה 5,000 ₪. שאול רצה שזה יגיע לנזקקים, וחלק אכן הגיע לנזקקים (עמ' 63). מאז שברזני עזב, לא קבלו (עמ' 80).

מכחיש שהביא לברזני ב-2015 הביתה מעטפות ותלושים. ברזני כבר לא היה בעירייה. הביא לברזני סלי מזון (עמ' 83-82).

מועלם מסר שהנאשם שאל אותו פעם אם הוא חותם, ומועלם אמר שאינו חותם. החוקר אמר לו שאם כך, הרי שהנאשם ידע על התלושים, ומועלם השיב "ידע" (ת/57א', עמ' 90). מועלם הוסיף ואמר שהנאשם ידע שהעוזרים שלו מקבלים תלושים מקבלנים. דותן נכנס לנאשם עם מעטפות ודיווח לו ממי קיבל תרומות לנזקקים (עמ' 91). ברזני היה מחלק, כותב את המעטפות ומחלק למשפחות לפי רשימות. הנאשם לא רצה לחלק את זה ביד, ברזני נתן את זה כשהוא יצא. ברזני הוציא מהמגירה של הנאשם מעטפות של ארבעת עובדי המשרד (עמ' 92).

לפעמים מועלם היה מקבל תלושים אבל העדיף סל מזון. בתקופה של ברזני קיבל מועלם כ-5 פעמים תלושים עד שהחליט לוותר עליהם ולקבל סל (עמ' 94). כל עובדי העירייה מקבלים מהעירייה תלושים בפסח ובראש השנה. 400 ₪ בראש השנה, 500 ₪ בפסח (עמ' 100). התלושים שנשלח להביא לברזני, נמסרו לברזני ביד וחולקו אח"כ על פי רשימות לנזקקים (עמ' 101-100).

הנאשם ידע על קיומם של התלושים, מכך שמועלם **עצמו אמר לנאשם שהביא תרומות**, מעטפות עם תלושים, מהקבלנים לברזני (עמ' 103). מועלם לא חתם כשלקח תלושים משום שהנאשם חשש שיגידו שמועלם בתור נהג ראש העיר, לוקח עבור הנאשם תלושים (עמ' 104). בתקופה של צרפתי, מועלם לא הביא כלום מהקבלנים (עמ' 106). שמע את דותן אומר לצהלה הדוברת בפסח 2016 שקיבל מיינות ביתן קרוב ל-35,000 ₪ (עמ' 107). **דותן נכנס לחדרו של הנאשם עם מעטפה מיינות**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ביתן והראה לו מה הוא קיבל. אלו אותן מעטפות שמועלם ראה אצל ברזני. כל המעטפות מיינות ביתן זהות (עמ' 109). הנאשם ידע שמתקבלות תרומות כסף משאול קרמיקה ועוברות לברזני (עמ' 112). **ברזני עשה את רשימות הנזקקים. הוא בנה את הרשימות בהתחלה. הרשימות עברו לצרפתי ולדודן** (עמ' 116).

חלק מהתלושים הלך לנזקקים שהם מקורבים של ראש העירייה. הם לא היו בקריטריונים של הרווחה, היו גבוליים. אותם אנשים נזקקים, עשה אותם נאמנים לו. חלק מהנזקקים התביישו לקבל מהרווחה (עמ' 117-118). במשך 5, 6 שנים ברזני היה אומר כל חג, שקיבלו משבירו וצריך לחלק. בראש השנה ובפסח. בהערכה בסביבות 6,000, 10,000 כל חג (עמ' 119-120). ברזני אמר למועלם שממרום הנדסה קיבלו בערך 5,000 ₪ בתלושים במשך 5, 6 שנים (עמ' 121), ומיינות ביתן בין 15 ל-20 (עמ' 121). **לא חתמו אצל אף קבלן. ברזני היה שולח מישהו, לא מהעירייה, כדי שיחתום ולא יקשרו אותו לעירייה** (עמ' 122). **מועלם אישר שהוא, הנאשם וברזני ידעו במשך שנים שמדובר במסלול עוקף לקבלת תלושים לחג, שזה לא תקין, ולכן הנאשם לא רצה שיהיה תיעוד לקבלת תלושים בעשרות אלפי ש"ח מיינות ביתן** (עמ' 122). **מועלם קיבל מהנאשם עצמו פעם אחת תלושים לחג שמקורם מהתלושים ולא מהעירייה, את השאר קיבל מברזני** (עמ' 128).

בתחילת עבודתו של ברזני, בפעם הראשונה הוא הביא לארבעת עובדי הלשכה מעטפות שהגיעו מהתורמים, ואמר שזה חג שמח מראש העירייה. 400 ₪. בלי קשר קיבלו גם מהעירייה/מהוועד. בסביבות 2014, כשברזני עזב, מועלם העדיף לקבל את סל מזון במקום תלושים, משום ששוויו היה רב יותר (עמ' 128-129). **חוץ ממנו קבלו תלושים עובדי הלשכה, ובהם סימונה לוי, רונית ודאי וענת עלימה** (עמ' 129).

הנאשם שאל את מועלם לפני שנה אם אי פעם הוא חתם על קבלה של יד יצחק /יינות ביתן. מועלם חשב שחתם והנאשם אמר לו שלא יחתום בגלל שהוא נהגו של הנאשם, שלא יופיע שם של עובד עירייה, ולתת לברזני לטפל בזה (ת/57'א' עמ' 137-136). הייתה פעם שברזני נתן למועלם ולאנשי הלשכה ואמר שזה מהנאשם (עמ' 137, 140). זכור למועלם שהביא לברזני הביתה סלי מזון, אך לא 2,000 ₪ ולא מעטפה (עמ' 142). פעמיים בשנה, בפסח ובראש השנה, לפחות במשך 4 שנים, **עד התקופה שברזני סיים, מועלם נסע למשרדים של שבירו וקיבל מעטפה** (עמ' 144-145).

דודן עובד בסה"כ כשנה הוא קיבל מיינות ביתן תלושים בסך 35,000 ₪ בפסח 2016 (עמ' 147). מועלם ראה את הבן של שאול בפסח 2016 נכנס למשרדו של דודן עם מעטפה (עמ' 149). משאול עצמו קיבל מועלם במשך 5, 6 שנים בכל חג, תמיד מעטפה עם מזומנים, לפעמים 3,000, 4,000, 5,000 ₪. מועלם לא פתח את המעטפות אבל זה מה שברזני אמר לו (עמ' 150). משנת 2015, אחרי שברזני הפסיק, מועלם הפסיק ללכת להביא (ת/57'א' עמ' 151).

28. ת/57'ב': תמליל המשך חקירתו של מועלם מיום 13.2.17 (לאחר שהתייעץ עם עו"ד):

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

החוקר הטיח במועלם שאמר שהנאשם ידע על התלושים וחילק מהכסף לעוזרים, והשאר נשאר אצל הנאשם. מועלם השיב שהשאר נשאר אצל הנאשם וגם הוא יכול לחלק לנזקקים (ת/57' עמ' 9). מאז שברזני עזב לא קיבלו את השי לחג (עמ' 23). לפני כל חג היה מועלם מקבל מברזני רשימה של קבלנים לאן לנסוע ולהביא את התלושים. מועלם היה חוזר ומביא את המעטפות לברזני. **ברזני היה נכנס לנאשם לחדר, יוצא משם עם המעטפות לנזקקים.** מחלק אותן. מועלם תמיד היה מקבל את הרשימה מברזני (עמ' 16). **הרשימה של ברזני עברה לצרפתי ולדודן (עמ' 31-32).** מועלם מסר שקיבל תלושים ב-5-6 שנים האחרונות. בפסח ובראש השנה. מועלם ראה אצל ברזני תלושים של יינות ביתן. שאול קרמיקה הביא מזומנים. שבירו הביא תלושים. מרום הנדסה הביא תלושים (עמ' 64). שבירו הביא תלושים (עמ' 64-65). מועלם קיבל משאול קרמיקה בין 3,500-5,000 ₪ (עמ' 83).

29. **אורי מועלם העיד בבית המשפט** שהוא היה הנהג של הנאשם, ביחד עם נהג נוסף (פרו' 11.7.19, עמודים 656-657). המעורבות של מועלם בנושא התלושים התחילה בזמן שברזני היה עוזר ראש העירייה. בכל ראש השנה ופסח ברזני היה שולח אותו למקומות מסוימים והוא היה הולך ומביא תלושים (עמ' 657). כך נשלח לשבירו שם פקידה הביאה לו מעטפה. כמו כן נסע למרום הנדסה וכן לשאול קרמיקה שם קיבל מעטפה אשר ברזני אמר לו שהיה בה מזומן. הוא הביא לברזני את המעטפה. ברזני נתן למועלם את הכסף ואמר לו ללכת לקנות עופות להגדלת סלי המזון לנזקקים (עמ' 658-661). מועלם הכיר את תווי הקנייה של יינות ביתן שניתנו ועזר לברזני לסדר את התווים במעטפות, ולפזר אותם למשפחות נזקקות, יחד עם סלי מזון (עמוד 662). העד פירט שמות של משפחות שהיו מביאים להן את התלושים. היו עושים חלוקה כזאת בראש השנה ובפסח כל שנה במהלך עבודתו של ברזני שארכה כ-7 שנים (עמודים 663-664).

מועלם פירט את התווים שהביא לברזני: תווי שופרסל של תו זהב, וכרטיסים של מגה. מועלם ציין כי לא היה מעורב בהבאה של תווים מיינות ביתן, אלא צביה צורף אם הבית הייתה אחראית לכך. יתכן שפעם אחת בהתחלה גם הוא עצמו הביא מיינות ביתן. בהמשך הוא לא הביא מיינות ביתן כי היה צריך לחתום, והוא לא רצה לחתום על התווים (עמ' 665-667).

מועלם העיד שהביא תווי שי בחגים וחילק אותם, וכן סלי מזון. מועלם נשאל מה קרה עם תווי הקנייה לאחר שהגיעו לברזני והשיב כי הוא עצמו היה שותף לחלוקתם במעטפות ועזר לחלקם לנזקקים. מועלם הוסיף כי הוא עצמו עזר בחלוקה בכך שהסיע אותם לבתים של הנזקקים. בנוסף היו נזקקים שהיו מגיעים למשרדו של ברזני בעירייה ומקבלים ממנו את התלושים (עמ' 682). האנשים שהיו מגיעים היו **נציגי שכונות** שהיו אחראים לחלק תלושים לנזקקים, וכן שני רבנים שהיו מקבלים מעטפות (עמודים 683-684).

הוא גם קיבל באופן אישי. רונית ודאי מנהלת הלשכה וברזני היו מחלקים תלושים בראש השנה ופסח לעובדי הלשכה ואומרים להם שזה מתנה לחג על עבודתם הקשה. **הוא ציין כי היו מקבלים**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

מתנה נפרדת מהעירייה והתלושים היו מתנה מהלשכה. התלושים שחולקו לעובדים היו התלושים שהוא הביא מהקבלנים, מיינות ביתן (עמודים 685-686). מועלם נשאל אם היו לו שיחות עם הנאשם בעניין התלושים, והתחמק מלהשיב (עמ' 693).

מועלם העיד כי בתקופתו של צרפתי כבר לא הלך להביא את התווים אך ראה את אותם אנשים שהיו מגיעים אל ברזני, מגיעים אל צרפתי לקראת החגים במטרה לקבל תווים (עמוד 694).

ת/56(8) שיחה מספר 466 מיום 1.4.15 שעה 09:55 בבוקר. תמליל האזנת סתר בין הנאשם למועלם. מהתמליל עולה שהנאשם ביקש ממועלם לקחת מעטפות של תלושים מתא הכפפות של הרכב, עם שמות בקצה, ללא ברכה, ולחלק לאנשים שפירט בשיחה כולל לברזני. עוד אמר הנאשם שיש גם בשביל מועלם עצמו. הנאשם אמר עוד שבלשכה לא קיבל אף אחד ושאל אחד לא צריך לדעת.

מועלם העיד ביחס לשיחה האמורה שהייתה לאחר תקופתו של ברזני. לפי ההקלטה, הנאשם בשיחה ביניהם, ביקש ממועלם לקחת מתא הכפפות ברכב כ-12 מעטפות ולחלק אותן לפי השמות, לשני רבנים ולעוד שמות שאינו זוכר. בהמשך אמר מועלם שגם ברזני נכלל ברשימה, והנאשם בשיחה אמר לו להביא לברזני. מועלם טען שאינו זוכר זאת מהאירוע אלא רק לפי השיחה שהושמעה לו (עמודים 698-699). לדבריו המעטפות שעליהן דובר הן מעטפות של תווי שי. הנאשם ציין בהאזנה את השם חתוכה. מועלם הסביר שמדובר בתושב המוכר לו. מועלם היה נוהג לחלק לחתוכה גם בתקופה בה ברזני היה, וגם ועתה המשיך לחלק לו (עמ' 701). מועלם אינו זוכר סיטואציה שהוא הביא לברזני, אפילו שהנאשם אמר לו (עמ' 702). אישר שהשמות האחרים היו מוכרים לו מהתקופה בה ברזני חילק. עוד הבין מועלם שאחרים, בניגוד אליו, לא קיבלו, אז שלא ייספר (עמ' 703-704).

למועלם הושמעו שלוש האזנות נוספות של שיחות שקיים עם הנאשם (ת/56(11), שמספרה 671, ת/56(12) שמספרה 677, ת/56(13) שמספרה 679, כולן מיום 2.4.15).

ת/56(11) – הנאשם בירר עם מועלם למי חולקו המעטפות והתברר לו שלא כל מי שחשב שיש לו מעטפה אכן הייתה עבורו מעטפה. הנאשם אמר שכאשר יגיע למשרד יסתכל על הרשימה אולי טעה.

ת/56(12) – הנאשם אמר שהוא מקווה שלא טעה כי יהיו לו סיבוכים עם זה, כי צריך פה אישור. מועלם העיד על שמות נוספים של אנשים שחילק להם תווים בהתאם לשיחות הללו, והסביר לגביהם, לרבות נציגי ועדי שכונות, ורבנים (עמ' 705-707). אבי ידעי הוא נציג שכונה ובזמנו של ברזני, היה מביא לו באורח קבוע. עתה נשמע הנאשם בהאזנה אומר למועלם שפשוט צריך להגיד לו שאין. **הנאשם החליט שלא לתת הפעם לאבי ידעי (עמ' 706-707).** מועלם העיד על נציג שכונות נוספת. **נשאל האם ביצע בפועל את כל ההנחיות שקיבל מאת הנאשם והשיב בחיוב (עמוד 710).**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בשיחת ההאזנה נאמר לתת למאיר אוחנה דרך מיקי. מיקי הוא אחיו של הנאשם (עמ' 712-713). מועלם ציין כי גם לאחר תקופתו של ברזני, בזמן שצרפתי ודוּתן היו עוזריו של הנאשם, אותם אנשים היו באים לפני החג ומקבלים תלושים. **בנוסף ציין שגם הוא קיבל תווים באופן אישי מהנאשם לאחר תקופתו של ברזני (עמוד 715). מועלם ציין שבתקופת דוּתן, ראה את אותם אנשים שבאו לקחת בחגים אצל ברזני וצרפתי, ממשיכים להגיע (עמ' 716).**

מועלם ראה את דוּתן נכנס עם מעטפה של יינות ביתן לחדרו, ולאחר מכן יוצא מחדרו נכנס לחדרו של הנאשם עם המעטפה. הוא אינו יודע אם היו במעטפה תלושים, אבל זו מעטפה כמו המעטפות של יינות ביתן (עמ' 716-717). העד הוסיף כי ראה את בנו של אמנון שאול משאול קרמיקה נכנס לחדרו של דוּתן עם מעטפה לפני החג, אך לא יודע מה היה בתוכה (עמ' 717-718).

ת/56 (91) – מספרה 25171, מיום 2.10.16: הנאשם משוחח עם מועלם על חלוקה לנזק. מועלם מסר לנאשם שלא אמר לנזק את שמו האמיתי, אלא אמר ששמו מנחם. מועלם מעדכן את הנאשם שאת של רחל אמר לו (דוּתן) להחזיר והנאשם שואל "למה?...לא... הוא לא נורמלי".

מועלם הסביר את השיחה בכך שהביא תווים לאותו נזק אך אמר לו שאינו נהגו של הנאשם משום שלא רצה שידע שנהגו של הנאשם מחלק תווים, כי לא רצה להיות בקטע הזה (עמוד 727). **דוּתן אמר להחזיר את התווים של רחל פרטוש, שהייתה המנקה בבית הנאשם. לפי הרשימה היא הייתה אמורה לקבל ודוּתן אמר לו לא לתת לה (עמ' 728). מועלם הוסיף כי הוא קיבל הנחיות לגבי התווים מדוּתן ודיווח לנאשם למי נתן ולמי לא (עמוד 728).**

30. **בחקירתו הנגדית, מועלם אישר את הטענה כי כשהוא הוצא מחוץ לחדר החקירות נאמר לו לשתף פעולה כדי שייסימו עם העניין כמה שיותר מהר, שכן מועלם חשש שלא יחזור לביתו ביום החקירה.** בנוסף אישר מועלם שנאמר לו באופן מפורש כי אם לא ייתן להם עדות נגד הנאשם יישאר במעצר. אישר שהחוקרים אמרו לו שברזני אינו מעניין אותם, אלא הם רוצים את הנאשם, והוא פחד להיות במעצר (פר' 11.7.19, עמ' 759-760). הסניגור טען כי המילה תלושים לא עלתה בשיחה עם הנאשם ומועלם השיב: "יכול להיות חירטטתי" (עמ' 769). מועלם הסכים שרק עתה, בעת החקירה הנגדית, הוא מבין שהחוקר הכניס לו את המילה תלושים לראש (עמ' 772). מועלם הסכים שהעתיד שלו היה תלוי בחוקר (עמ' 783). הוא הבין כי אם לא ישתף פעולה הוא ייעצר (עמודים 783-784). כשהגיע לחקירה הפעילו עליו לחץ. הדברים שאמר מועלם בתחילת החקירה הם הנכונים, וייתכן שמלחץ הוא הוסיף בהמשך דברים שאינם בהכרח נכונים (עמ' 785).

מועלם אישר שלא שמע על נושא התלושים לפני שברזני נכנס לתפקיד (עמ' 786). הנזקים היו על גבול הקריטריונים של הנזקקות, אך לא עמדו בקריטריונים של הרווחה (עמ' 787). בחלק מן הזמן ברזני בעצמו היה נזקק ולכן העד היה מביא לו סלי מזון. אינו זוכר שמסר לברזני תלושים (עמ' 788).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

788-789). אישר שהנאשם נתן לו שמות של אנשים שלהם יש לחלק את המעטפות וכולם נזקקים, ואת ברזני הוסיף הנאשם בין השמות כי ברזני היה נזקק (עמ' 790).

התווים חולקו בהתאם לרשימה שהייתה אצל ברזני, כך במשך 4-5 שנים. ברזני היה מוריד ומוסיף אנשים לרשימה בהתאם לשיקול דעת. בפועל זה היה מפעלו של ברזני (עמ' 790-791). עם צרפתי אינו זוכר ענייני תלושים. עם דותן התחדש (עמ' 793-794). עם עזיבתו של ברזני הפסיקו גם התלושים לעובדי הלשכה (עמ' 794). צביה הביאה מיינות ביתן (עמ' 803). הוא אף פעם לא הביא תלושים מיינות ביתן, וברזני הוא שאמר לו לא לחתום (עמ' 807). אינו יודע על שימוש של הנאשם בתלושים לצורך פרטי (עמ' 807). מועלם אישר את דברי הסנגור שהחוקרים רצו שידבר על הנאשם ואיימו עליו כדי שישתף פעולה (עמ' 811-812).

הסנגור ציטט מהחקירה את דברי מועלם לחוקריו: "מה אתה רוצה שאני אביא אותו סתם?" מועלם הבהיר שהכוונה לנאשם (עמ' 817). החוקר רצה שיתן יותר דברים על הנאשם. מועלם אמר לחוקר "אבל מה אתה רוצה שאני אגיד לך סתם שראיתי אותו עם תלושים?" (עמ' 819 לפרו', עמ' 14 ש' 38 לתמליל). אישר את דברי הסנגור שבשלב זה היה במצוקה ופחד (עמ' 822-823). כשהחוקר אמר לו "אתה רוצה להפוך את זה לקטע פחות נעים?" הוא נלחץ. פחד מהמעצר (פרו' עמ' 828-829, תמליל עמ' 30, ש' 14). הסנגור אמר שאת ה-400 ש מתנה מהוועד קיבלו מברזני, ומועלם השיב שגם רונית נתנה. הכול היה מגיע לברזני ומשם היו מחלקים (עמ' 818). אישר שמעולם לא ראה את ברזני נכנס לחדרו של הנאשם ולוקח משם דברים. הכול היה אצל ברזני. בשל לחץ החקירה אמר שברזני לקח ממגירותיו של הנאשם דברים (עמ' 843).

בהמשך חקירתו הנגדית של מועלם (פרו' 18.7.19) העיד כי כל פעם שמועלם הביא את התווים לברזני הכניסם האחרון למגירתו (עמ' 804). התלושים חולקו לעובדים ביוזמת ברזני שניהל הכול, ולא עברו דרך הנאשם, גם כשנכתב על המעטפה שזה מראש העיר בפועל זה נכתב על ידי ברזני או ע"י מועלם (עמודים 806-807). היו מקבלים גם כספים מהוועד, וקצין הרכב היה מחלק לנהגים (עמ' 808). ברזני ולא הנאשם, הוא שאמר לו שלא לחתום ביינות ביתן (עמ' 810). ברזני, ולא הנאשם הוא שנתן לו לפרוט תלושים למזומנים ואת הכסף נתן לברזני, אבל החוקר רצה לשמוע שזה הנאשם ולא ברזני (עמ' 811-812). לא ראה את ברזני נכנס ונותן פיסית לנאשם (עמ' 815). אישר שהלך פעם אחת בלבד ליינות ביתן, ביקשו שיחתום, התקשר לברזני שאמר לו לא לחתום ויותר לא הלך ליינות ביתן. אח"כ מישוהו אחר היה מביא את התלושים מיינות ביתן (עמ' 818). אישר ששנה-שנתיים אחרי שברזני התחיל להיות עוזר ראש העירייה, התחיל עניין התלושים (עמ' 818).

בחקירה החוזרת העיד מועלם כי בכל השנים שברזני היה עוזר ראש העירייה, ברזני אמר למועלם שהוא מיידע את הנאשם בעניין התלושים (עמ' 824, 838, 839). בתקופה של צרפתי היתה פעם אחת שהיה מעורב בחלוקת התלושים. זה היה כשהנאשם ביקש ממנו ללכת לקחת תלושים מתא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

הכפפות ולחלק אותם (עמ' 824-825). צרפתי לא הנחה אותו בעניין התלושים בשום שלב (עמ' 840). לא ראה את דותן נכנס לנאשם (עמ' 842-843).

31. בעניינו של מועלם, הוגשו **שתי האזנות סתר נוספות** של שיחות בין הנאשם לבין מועלם, כמפורט להלן:

בתאריך 31.3.15 מתקשר הנאשם למועלם (ת/56(7) שיחה 389), שואל אותו **"אם הביא לאלי דבוש"** ונענה בחיוב. מועלם מוסיף **"אחר כך אני אגיד לך למי הבאתי"**.

בתאריך 17.7.15 בשיחה בין הנאשם למועלם (ת/56(60) שיחה 15016), אומר הנאשם כי הוא צריך שמועלם יקנה לו קצת שתיה ומבקש **"אם תוכל בבקשה לקנות לי או מרמי לוי או מאיפה יש לי כמה תלושים"**. ובהמשך אומר **"טוב אז אני אתן לך תלושים תקנה לי"**. בשיחת המשך (ת/56(61) שיחה 15017), מועלם מעדכן את הנאשם כי הוא ליד האוטו והנאשם אומר למועלם **לחפש בין כסאות האוטו איפה שהוא שם את המשקפים, יש שם תלושים**.

עובדי עירייה נוספים

מר דני הרוש

32. **מר דני הרוש**, העיד שעבד בתפקידים שונים בעירייה (פר' 31.10.19, עמ' 976). הקשר עם הנאשם היה חברי והדוק לאורך שנים רבות. היה מנהל המטה שלו בתחילת דרכו וכך נמשך עד שהנאשם נבחר לראשות העיר. בתקופה זו הוא עבד כסמנכ"ל תפעול וכנהל אגף איכות הסביבה. "חיפשו אותו" והוא זומן לשימוע ופוטר בשנת 2014 (31.10.19 עמ' 977). בעקבות פיטוריו היו תביעות הדדיות בבית הדין לעבודה, שהסתיימו בפשרה. תווי קניה בלשכת ראש העיר היו בפסח ובראש השנה, היו מגיעות רשימות מסודרות לעוזר ראש העירייה והן חולקו (עמ' 980). ברזני היה מכין את הרשימה, מקבל את האישורים הנדרשים (עמ' 981). הוא נטל חלק בהליך החלוקה עבור 7-8 משפחות. בנוגע לשמות שהרוש ביקש להוסיף לרשימת הנזקקים, הוא היה פונה לברזני וברזני היה משיב לו שהוא זקוק לאישור הנאשם. ברזני היה מכין מעטפות מסודרות לפי הרשימה ודאג לחלוקה (עמ' 988).

בחקירתו הנגדית נשאל הרוש מדוע לא טען שהנאשם אישר את כל השמות ברשימת הנזקקים בחקירתו במשטרה, והשיב כי כל הרשימות קיבלו אישור ללא יוצא מהכלל (עמ' 990). הוא ישב מספר פעמים עם ברזני, רונית וודאי וגרושתו של הנאשם. לא שוחחו במפגשים על מעשיו של הנאשם (עמ' 991). כל אחד מהם נפגע מהנאשם בדרך כלשהי. ברזני היה מבוהל לפני שהגיע למשטרה, והרוש אמר לו שאם הוא מבוהל אז שייתן עדות ויתנו לו חסינות (עמ' 995-996).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

הפגישות עם ברזני, רונית המזכירה וגרושתו של הנאשם המשיכו גם לאחר החקירות במשטרה. היה אסור להם לדבר על החקירות, הפגישות היו חבריות בלבד (עמ' 997).

יתכן שבבית הדין לעבודה ציין שהוא חילק את התלושים בין היתר לעובדי ניקיון בעירייה שידע שהם נזקקים (עמ' 999-1001). למרות שהוא סמנכ"ל, ברזני היה זה שאמר לו לתת את התלושים לעובדות הניקיון, מתוך יחסי עבודה קרובים (עמ' 1002). הוא לא קיבל תלושים.

הוא לא ראה פסול בכך שהוסיף 7-8 משפחות נזקקות ולא ראה פסול בחלוקה באמצעות אנשי קשר כגון פעיל במטה הבחירות, שמביא אנשים לקלפי (עמ' 1007-1008).

מר תומר מועלם

33. מר **תומר מועלם** (להלן: "**תומר**") העיד כי עבד בעבר בעיריית כפר סבא. התחיל את עבודתו בעירייה כנציג קבלה. בערך בשנת 2011 עבד בלשכת ראש העיר ומשנת 2014 היה ראש לשכה עד שעזב את עבודתו במרץ 2016 (עמ' 638-639). הוא עבד מול ברזני. תומר העיד כי היו מחלקים תלושים למשפחות נזקקות בפסח ובראש השנה. הגיעו תלושים מיינות ביתן ללשכה. צביה צורף ואביו של תומר, אורי מועלם, שעבד בתור נהג, נשלחו להביאם (עמ' 641). אביו, אורי מועלם, נשלח פעמיים. פעם אחת הביא ופעם אחת לא הביא בגלל שדרשו ממנו חתימה. גם מצביה צורף ביקשו חתימה והיא לא הביאה (עמ' 641-642). ההתנהלות בעניין התלושים הייתה מול ברזני ולא מול הנאשם (עמ' 642). ברזני נתן למשפחות נזקקות תלושים לחגים, לפעמים כשברזני לא היה, הוא היה משאיר תווים אצל תומר כדי שייתן למשפחת נזקקות ותומר היה נותן (עמ' 642). לא היה רישום ותיקוד (עמודים 641-642). **בחג תומר היה מקבל תווי קנייה של יינות ביתן בסך 200 ₪ מרונית ודאי, מנהלת הלשכה. התלושים הגיעו במעטפה עם ברכת חג שמח בכתב ידו של הנאשם** (עמ' 643). בנוסף קיבלו עובדי העירייה בראש השנה תווי קנייה מוועד העובדים ובפסח מההנהלה. הברכה בכתב ידו של הנאשם הייתה בפתק נפרד מהתלושים (עמוד 644).

גב' צביה צורף

34. גב' צביה צורף, אם בית בלשכת הנאשם (פרו 18.7.19, עמ' 889-890), העידה שברזני שלח אותה פעמיים בשנה ליינות ביתן כדי לקחת 25,000 ₪ בתלושים. היא אף חתמה על כך שלקחה את הכסף, והביאה את זה לברזני. המנהל היה חוזר על עצמו בפסח וראש השנה והיא הייתה מקבלת את התלושים מבחורה בשם תמי. היא יודעת שהסכום היה 25,000 ₪ משום שתמי ספרה את התלושים לידה וצורף חתמה שקיבלה (עמודים 889-890). היא ראתה אנשים נזקקים שבאו וברזני נתן להם תלושים (עמ' 891). **פעמיים בתקופת החגים, לאחר גירושה, היא קיבלה תלושים מהנאשם, פעם אחת קיבלה 300 ₪** (עמ' 891). **התלושים שקיבלה מהנאשם ניתנו לה במעטפה שכתוב עליו "לצביה" ובפנים היו תמיד תלושים של יינות ביתן בלבד. גם בכל פעם שקיבלו מתנה לחג זה היה תלושים של יינות ביתן** (עמודים 891-892). היא התגרשה בשנת 2011 ומצבה הכלכלי היה פחות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

טוב. את הפעמיים שנתן לה הנאשם תלושים ראתה כעזרה (עמ' 893). לאחר שברזני עזב את הלשכה, היא הפסיקה ללכת להביא תלושים (עמ' 894-893).

גב' שקד אבידר

35. גב' שקד אבידר מסרה בהודעתה במשטרה (ת/67, פרו' 12.9.19) כי היא עבדה בלשכת הנאשם. במקרה אחד פתחה את המגירה בשולחן של דותן, בעת שהוא היה בחדר, וראתה בה קופסה ובתוכה מספר מעטפות לבנות. שאלה את דותן מה זה והוא אמר שזה תלושי חג לנזקקים. השנה אמר לה דותן שאין יותר חלוקת תלושים לחג. היא עצמה מעולם לא קיבלה תלושים לחג מהעוזרים, אלא רק כמו שאר עובדי העירייה. **פעם אחת קיבלה מהנאשם כרטיס מתנה של זארה בשווי 200 ₪.** בחקירה הנגדית העידה שדותן אמר לה שהמעטפות שראתה במגירת שולחן, מיועדות לנזקקים (עמ' 970-971).

מר שגיא רוכל

36. מר שגיא רוכל משמש כגזבר **עיריית כפר-סבא** מאז שנת 2008 (פרו' 31.1.19, עמ' 138). קבלת תרומה בעירייה מתקיימת על פי נוהל עירוני 2008. היחידה האחראית מעבירה את הדבר לידיעת הגזבר אשר צריך לאשר אותה בוועדת הכספים. התרומה צריכה להתקבל באופן מסודר עם קבלות (עמ' 143 לפרו', ת/25). **הוא לא היה מודע לתרומות מחברת יינות ביתן.** התרומה הייתה צריכה להתקבל לפי הנוהל הרגיל של העברה לגזבר שמעביר זאת לאישור ועדת הכספים. **העד אינו מכיר תרומות מגופים שונים שהועברו בתווי קנייה לטובת נזקקים** (פרו' 31.1.2019 עמ' 145-138). **ציין כי יש הליך כל שנה בפסח של "קמחא דפסחא" שבו יש תקציב עירוני. רוכשים תווי קנייה לחג ומעבירים לנזקקים בהתאם לרשימת נזקקים מאגף הרווחה** (עמוד 146). בחקירה נגדית מסר רוכל שבכל שנותיו כגזבר לא נתקל בתרומה של תווי קנייה. השיב שזה הגיוני שתווי קנייה מטופלים באופן אחר, אך צריך שיהיה תיעוד לדבר (עמ' 153). לפי הנוהל תרומה שאינה כספית, היא שווה כסף, לא צריכה להירשם כהכנסה בספרי העירייה (עמ' 154). ככל שיש תהליך של העברת תרומות לחלוקת תווים, זה היה צריך לעבור דרך הגזברות וכשזה מגיע מקבלנים אף לקבל אישור של ועדת הכספים (עמודים 166-167).

תורמים ועדים לקיומו של מנגנון התלושים

יינות ביתן

37. **מר נחום ביתן** מסר בהודעתו במשטרה (ת/21) כי הכיר את הנאשם לראשונה בשנת 2007 כאשר רכש את יד יצחק מידי רוני גנגינה, נסים ביטון ושלום. את יד יצחק רכש בסביבות מאי 2007. לקראת ראש השנה פנה אליו אחד הבעלים הקודמים של העסק, רוני או ניסים, ואמר שהם נהגו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

לתרום כסף או מוצרי מזון לנזקקים בכפר סבא וביקש שימשיך את זה. ביתן השיב בחיוב מפני שהוא נוהג לתרום לנזקקים ביד רחבה. כעבור מספר ימים, התקשר אליו עוזר ראש העירייה, ברזני, שאל אם הבעלים הקודמים, רוני או שלום, דיברו אתו, וביתן השיב בחיוב ושהוא מוכן לתרום תווים של יינות ביתן. מאז ואילך אופן ההתנהלות היה שבכל חג ראש השנה ופסח התקשר אליו עוזר ראש העיר. ביתן אמר לו מה הסכום שהוא מוכן לתרום, והעוזר או מי מטעמו הגיע לסניף לקחת את התלושים. בד"כ תרם בין 15,000-25,000 ₪ בתלושי ביתן. הסכום היה משתנה לפי התקופה. כל תרומה רשומה ומדווחת בספרי החברה. לאחר השיחה היה מתקשר לתמי הכספרית בסניף כ"ס, ובהתאם להנחייתו, היא הייתה מעבירה את התלושים. הנאשם מעולם לא שוחח עמו על התרומות. להבנתו התרומות מגיעות לנזקקים. הוא מעביר לגורם בעירייה שמעביר את זה לרווחה ומשם לנזקקים. אם התווים לא עברו לנזקקים, אז שיקרו לו.

בחקירה נגדית (פרו' 28.1.19) מר ביתן השיב כי כל מה שעניין אותו זה שהתווים יגיעו לנזקקים לא שינה לו על פי איזה נוהל ינהגו ואם זה נעשה בדיוק על פי הנהלים, משום שמדובר באמון (עמ' 76). רעיון התווים היה שלו. להבנתו עד שהציע את רעיון התווים נהגה עיריית כ"ס לתת לנזקקים מצרכים, אך הוא הציע כי זה יוחלף בתווים משום שזה כרוך בפחות ביזוי לנזקקים. מעולם הנאשם עצמו לא פנה אליו בנושא. לאחר שברזני עזב, עוזר אחר החליף אותו (עמ' 77-78). ביתן העד לא התעניין בנוגע לאופן החלוקה, אלא העריך שזה עובר לרווחה והם מחלקים על בסיס רשימה של נזקקים (עמודים 79-80). לא דקדק באופן החלוקה וסמך על האנשים (עמ' 81). כשברזני ואחרים פנו אליו, אף פעם לא אמרו שהפנייה היא בשמו של ראש העירייה (עמ' 82). אם אדם מבקש ממנו תרומה לנזקקים אך אינו מעביר אותה להם, הוא משקר לו (עמ' 83). כל התרומות תועדו בחשבונות (עמודים 83-84).

38. **גב' תמי רסולי** עבדה ככספרית ביינות ביתן בכפר סבא. בתקופה הרלוונטית (2009-2016) עבודתה כללה גם אחריות על התווים. יינות ביתן תרמה תווי-קנייה לעיריית כפר סבא בתקופות ראש השנה ופסח-פעמיים בשנה. **החברה הקודמת יד יצחק אף היא תרמה באותו אופן**. העדה הייתה מקבלת הנחיה מאת הבעלים של יינות ביתן לתת את התלושים, והיא הייתה נותנת את אותו סכום שנתנו שנה קודם לכן. לאחר מכן הייתה מארגנת את התווים וגורם מטעם העירייה היה מתקשר לשאול אם זה מוכן. העדה הייתה מוציאה חשבוניות מס ומוסרת תווים תמיד בסך 25 אלף ₪ (עמודים 28-30 מפרוטוקול בתאריך 28.1.2019). היא אינה מכירה את ברזני. **את דותן ראתה** כשהגיע לקחת תווים (עמ' 58).

בהודעתה בחקירה (ת/20) מסרה רסולי שניתנו תרומות לעיריית כפר סבא גם בתקופה של יד יצחק עובר נזקקים. **בשנתיים האחרונות דותן היה לוקח את התווים שהכינה. לפני כן לקחה את התלושים גב' צורף**. העדה אינה מכירה את ברזני ואת הנאשם.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

39. **מר מייק דרזי** העיד שהיה היה סמנכ"ל כספים ביינות ביתן עד שנת 2018. הוא ראה במערכת הנהלת החשבונות של החברה שהתרומות היו מופיעות כהוצאות של החברה (פרו' 28.1.19, עמ' 92-93). העד פירט את דוחות החברה שם מופיע כי בשנת 2009 היו שתי תרומות בסך של 25 אלף ₪ כל אחת; בשנת 2010 תרמו 25 אלף ₪; בשנת 2011 תרמו 50 אלף ₪, בשנת 2012 תרמו 51 אלף ₪ בשנת 2013 תרמו במאי 25,000 ₪ ובאוגוסט 2013 תרמו 30,000 ₪ נוספים. בשנת 2014, שתי תרומות, האחת בסך 25 אלף ₪, והשנייה 40 אלף ₪, ובנוסף תרומה של 800 ₪ (עמ' 94-95), בשנת 2015, שתי תרומות בסך 25 אלף ₪ כל אחת. בשנת 2016, שוב, שתי תרומות בסך 25,000 ₪ כל אחת.

הוצגו לעד שלושה כרטיסי תו פלוס שמספרם 555092224, 555092518, 555093913 (מתוך ת/19) על סך 100 ₪ כל אחד. העד הסביר את הקשר בין כרטיסים אלו לחשבונית המס שהוצגה לו בהודעתו בכך ש"התווים האלה הם חלק מהקבוצה של התווים שרשומה בחשבונית. החשבוניות, הקראתי את המספרים, את המספר הראשון עד המספר האחרון, אז שלושת אלה נמצאים מופיעים, נמצאים באמצע" (עמ' 101).

הוצגו לו כרטיסים שמספרם 865267480, 865267499, 865267502, על סך 200 ₪ כל אחד. להם צורפה בחקירתו חשבונית מס מספטמבר 15: "שלושת התווים האלה נמצאים בתוך חשבונית 101214 מ-3.9.15, בפירוט של התווים, בתחום של התווים שרשומים בחשבונית" (עמ' 103).

העד הבהיר את נוהל קבלת התווים כתרומה, ומסר כי האדם שמקבל את התווים כתרומה צריך לחתום שקיבל את אותם תווים (עמ' 114).

חשבוניות יינות ביתן על התרומות (ת/22-ת/23).

נווה מרום

40. **מר יוסף מרום** מסר בהודעתו במשטרה (ת/24) שהוא הבעלים בחברת הבניה "נווה מרום" יחד עם אחיו. הנאשם לא היה מעורב בתרומות האלה (עמ' 3). סכומי התרומה נעו בין 2,500 ל-4,000 ₪, עבור נזקקים תושבי העיר כ"ס (עמ' 2). תרמו תלושים בראש השנה ובפסח. התרומות נרשמו בספרי החברה. מרום העיד בבית המשפט (פרו' מיום 28.1.19) ומסר כי ברזני תיאם אתו את כל מהלך התלושים. מרום מסר את התלושים לברזני, בד"כ בחגים (עמ' 124). רק הוא או אחיו מסרו את התלושים. הכל נרשם בהנהלת החשבונות בחברה (עמ' 132). החברה קנתה תלושים אשר חלקם עבור עובדי החברה וחלקם עבור תרומה לעירייה. התרומות נעו בין 2,500-4,000 ₪, כל פעם (עמוד 135).

41. **מר יחזקאל מרום** העיד שהוא אחד מבעליה של חברת הבניה "נווה מרום" (פרו' 7.2.19). שותפו הוא אחיו יוסף מרום. לעיריית כ"ס תרמו עבור נזקקים לחגים. נשאל למי מסרו את התווים והשיב "היה כל מיני, אבל אחד זה היה חזי, אחר כך היה מישהו אחר, שאני לא זוכר בדיוק את השם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

שלו, ולפני חזי גם, לא זוכר למי". הם היו עובדי עירייה (עמ' 293-294). ברישומים מופיע תיעוד על תלושים מפסח 2011 שניתנו בין השאר גם לעירייה. בדפים מוצגת תרומה של 2,500 ₪ בתלושים בפסח 2011, ובפסח 2012 גם 2,500 ₪ (עמ' 297).

חברת ינוב

42. **מר שגיא לנצ'נר**, המנהל והבעלים של חברת "ינוב" יחד עם ברוך (פרו' 31.1.19). בהודעתו במשטרה (ת/27) מסר שנעשה שימוש בתווי קנייה במהלך השנים 2011-2016 למטרות צדקה. רכשו את התלושים מהתאחדות הקבלנים, מסניף שופרסל. שווי הסכומים היה תמיד 10,000 ₪, פעם בראש השנה ופעם בפסח. **מי שהתניע את התהליך ולא עזב אותם מ-2011 היו עוזרי ראש העיר בן חמו. בני פלג בתקופתו, ואח"כ חזי ברזני** (עמ' 2, ש' 26). התהליך החל בפנייה טלפונית לתרומה לנזקקים לחג שהגיע. הנאשם מעולם לא דיבר אתו בנושא ועוזריו לא הזכירו את שמו, אבל הוא ידע שהם שליחיו. **בני פלג ואחריו ברזני היו באים למשרדו לקחת את התווים במעטפות.** ברזני הגיע לקחת תווים לפחות 3, 4 פעמים. **הייתה פעם אחת, או בפסח האחרון או בראש השנה האחרון שהעז קיבל הנחיה מברזני בטלפון להעביר את התלושים למשרדו של רפי כחלון. הבין זאת כעזרה טכנית בהעברת התלושים לברזני.** נאמר לו שברזני לא עבד בשנת 2016. היה בטוח שהתבקש להעביר לכחלון, בשנה שנתיים האחרונות, אך לא זוכר (עמ' 3). חשב שגם בשנים 2015, 2016 הועברו התלושים לברזני. צריך לבדוק לאיזה נציג בעירייה נמסר.

בחקירתו הנגדית, העד אישר שזכור לו שנאמר לו על ידי ברזני להעביר תלושים למשרד של רפי כחלון, במקום לעירייה (עמ' 173-174). דובר בראש השנה או בפסח האחרון (עמ' 175).

1/ – זכ"ד של החוקר עודד בן משה, אשר שוחח בטלפון עם שגיא לנצ'נר עם סיום החקירה. העד מסר שהוא עצמו העביר את התלושים ומסר אותם לפקידה במשרדו של כחלון.

43. **מר ברוך לנצ'נר** העיד (פרו' 31.1.19, עמ' 181). בהודעתו במשטרה (ת/28) מסר שהוא קבלן בנין, מבעלי חברת ינוב. העבירו תלושי חג לנזקקים, דרך איש קשר בעיריית כ"ס. זכר שברזני פנה אליהם בתקופתו. **היה עוד אחד לפניו, אך הוא אינו זוכר את שמו.** הסכום 10,000 ₪, כל פעם בראש השנה ובפסח, במשך 3-5 שנים. התלושים נקנו לצורך תרומה לנזקקים, באמצעות העירייה (עמ' 2, ש' 42). ברזני לא בא מעצמו אלא כנציג של עיריית כ"ס, עוזר ראש העירייה. הנאשם מעולם לא דיבר אתו בעניין (עמ' 3, ש' 49-50). בפני העד הוצגו קבלות על קניית תווי קנייה לנזקקים ואסמכתאות על רכישת תווי קניה (עמ' 182, ו-ת/29).

גב' אתי לנצ'נר העידה (פרו' 31.1.19, עמ' 186). בהודעתו במשטרה (ת/30) מסר שהיא מנהלת שיווק בחברה. עובדת בחברה כ- 5-6 שנים. הזמינה תלושי שופרסל שאותם תרמו לנזקקים דרך עיריית כ"ס. הדבר נעשה לאורך השנים. שגיא, בעלה, היה דואג להעברת התלושים לעיריית כ"ס. סכום הרכישה הקבוע עמד על 10,000 ₪. העדה בעדותה מסרה שכחלק מתפקידה הייתה קונה פעמיים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בשנה תווי שי לנזקקים בעיריית כפר סבא. הייתה מקבלת פנייה שיש צורך בתווים, הייתה יוצרת קשר עם התאחדות הקבלנים ודרכם הייתה קונה את תווים של שופרסל. התווים שב-18/ת-19 הם מתוך התלושים שחברת ינוב רכשה (עמ' 192-193 לפרו').

תורמים נוספים

44. **מר אייל רביד**, מנכ"ל רשת ויקטורי, מסר בהודעתו במשטרה (ת/38) שרשת ויקטורי תרמה באמצעות תווי שי לנזקקים בכ"ס. פעם אחת הוא נענה לבקשתו של ברזני ותרם 5,000 ₪ בתווי שי. תרם פעם נוספת 5,000 ₪. כל תו ממספר ויודעים היכן הוא נפרע. ברזני לא אמר שבקשת התרומה באה מהנאשם. העד לא דיבר מעולם עם הנאשם על התרומות שלו. במזכר שיחה עם רביד בהמשך להודעתו (ת/39) רביד מסר שבדק בהנהלת החשבונות שלו ומצא כי העביר **תרומה בפסח ובראש השנה 2012 ע"ס 5,000 ₪ כל אחת**.

45. **מר יחזקאל שבת** מסר בהודעתו במשטרה (ת/36) שהוא איש עסקים. לפני מספר שנים תרם תלושים לבחור מהעירייה, ברזני, שהיה מעביר אותם לנזקקים. תרם כ-2,000 ₪ על פעם, בערב ראש השנה ובערב פסח, במשך שנתיים, בסה"כ 3-4 פעמים, בתלושים של שופרסל או מגה. הפסיק לתרום דרך העירייה לאחר שברזני עזב את העירייה. בהודעתו השניה (ת/37) הגיש חשבונות רכישה של תווי שי בין השנים 2013-2014. העד קנה תווים בכל פעם בסכום של כ-10,000 ₪ ונתן לנזקקים. הנאשם לא פנה אליו לקבלת תרומות. העביר לברזני למיטב זכרונו כ-2,000 ₪, כ-3 פעמים. ברזני ציין שהתרומה נועדה לנזקקים, ומקווה שכך נעשה.

46. **מר קובי ברון**, מסר בהודעתו במשטרה (ת/41) שהוא הבעלים של חברת ק. ברון בע"מ. עד לפני כ-4-5 שנים היה שותף של "שאול קרמיקה". אין לו קשר לנאשם. לפני כ-3-4 שנים פנה אליו ברזני, בסמוך לחג וביקש תרומה לנזקקים. העד רכש תלושי קנייה בסכום שנע בין 4,000-2,000 ₪ ומסר אותם לברזני. ת/42 – מזכר הכולל אסופת מסמכים על קניית התווים על-ידי קובי ברון – תאריך הרכישה 5.9.12.

47. **מר משה שאול** מסר בהודעתו במשטרה (ת/46) שהוא בעלים של חברה קבלנית. היה שותף בחברת "אמנון שאול קרמיקה". פעמיים פנה אליו ברזני, עוזר ראש העירייה, פעם אחת לפני ראש השנה 2011, ושאל אם הם מעוניינים לתרום תלושים לנזקקים. שאול רכש תלושים בסך של 5,000 ₪ מחברת שופרסל ונתן לברזני. התרומה השנייה היתה לקראת פסח 2012, שוב תלושים בסך 5,000 ₪ משופרסל שמסר לברזני.

48. **גב' סופי ארדיטי**, מזכירת מנכ"ל בחברת **שבירו**, מסרה בהודעתה (ת/43) שברזני עוזר ראש העירייה, פנה אליה וביקש תרומה לחג לנזקקים. זוכרת פעמיים-שלוש כאלה, בתקופה של החגים, בפסח או בראש השנה. פעם או פעמיים תרמו 5,000-6,000 ₪ בתלושים ופעם נוספת 10,000 ₪.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

היא הכינה את המעטפות עם התלושים, לרוב תו הזהב, ומסרה את התלושים לנהג של ברזני. בהודעתה השניה (ת/44) מסרה ארדיטי על פי מסמכים שמסרה שבפסח 2013 העבירה לברזני, באמצעות הנהג סך של 7,000 ₪; בראש השנה 2013 העבירה בתלושים 10,000 ₪ ובפסח 2014 העבירה לנהג 10,000 ₪ (ת/45).

49. **מר אברהם זיתוני** העיד שהוא יזם נדל"ן, בין היתר, בכפר סבא. עוזר ראש העירייה ברזני התקשר למשרדם בשנת 2010 או 2011 לפני חג הפסח וביקש שיתרום תלושי שי לחג לנזקקים. זיתוני ביקש מהפקידה שלו שתקנה משופרסל תלושי שי ותמסור לברזני וכך היא עשתה (פרו' 6.2.20 עמ' 1034). ערך התלושים היה בסביבות 5,000 ₪. הדבר נרשם בהנהלת החשבונות. היו 3-4 מקרים דומים בין השנים 2010-2012 שבהם ברזני פנה אליו. זיתוני ביקש לקבל בפקס פנייה מסודרת עם הבקשה לתרומה, וברזני אכן שלח את הבקשה לתרומה של 5,000 ₪ בפקס (מסמך מיום 6.4.11) (עמ' 1035). פנה אליו עוזר ראש העירייה, וזה למעשה כאילו ראש העירייה מבקש ממנו עזרה לנזקקים. חשב שזו מצווה לתרום. **בחקירתו הנגדית אישר שהשוטרים רצו שהוא יפליל את הנאשם, וכי כעסו עליו שאמר שהנאשם מעולם לא ביקש ממנו. הנאשם באמת לא פנה אליו. במהלך החקירה איימו עליו שיעצרו אותו** (עמ' 1037). ניסו לבדוק אם הנאשם פנה אליו באופן אישי, אך הכל היה דרך ברזני (עמ' 1038). ברזני פנה אליו בבקשה דומה 3-4 פעמים ועם עזיבתו הפניות הפסיקו. לא מכיר את עוזרי ראש העיר שהיו לאחריו. באמצעות העד הוגשה מסמכים בדבר התרומות לעירייה (ת/78-79), לרבות מפקס מהעירייה מיום 6.4.11 שנשלח לזיתוני וחתום על ידי ברזני ובו בקשה לתרומה על סך 5,000 ₪ לנזקקים; מכתב מהעירייה מיום 25.3.14 לזיתוני וחתום על ידי ברזני ובו בקשה לתלושים לנזקקים; חשבון תווי קנייה של שופרסל בע"מ מיום 30.3.14 על סך 3,000 ₪.

עדים על אודות שימוש אישי של הנאשם

50. **רפ"ק עודד ראם** כתב דו"ח פעולה והעיד בנוגע לחיפוש בביתו וברכבו של הנאשם [ת/1]. ביום בו החקירה הפכה לגלויה, 13.2.17, ראם, יחד עם צוות בילוש, עצר את הנאשם, נסעו אל ביתו של הנאשם, שם ביצעו חיפוש בביתו ותפסו, בין השאר:

א. **בחדרו של הנאשם** נתפסו 40 תווי קנייה (כל תו על סך 100 ₪ ברשת שופרסל) שנמצאו, כמתואר בת/1 **מתחת לבגדים בחדר הארונות**, הסמוך לחדר השינה של הנאשם.

ב. **ברכבו של הנאשם** נתפסו, בכיס מכנסיו של הנאשם, שהיה בתוך תיק ספורט אדום – שמונה תווים (5 תווים בסך 100 ₪ כ"א של תו הזהב ו-3 של תו פלוס בסך של 100 ₪ כל אחד) (פרו' 28.1.19, עמ' 9-12).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

לא הייתה מחלוקת על האמור בדו"ח החיפוש (פרו' 28.1.19, עמ' 14). הוגשו התווים עצמם ת/18 – 40 תווים (4,000 ש' שנתפסו בביתו של הנאשם). ת/19 – 8 תווים (800 ש' שנתפסו בכיס מכנסי הנאשם בתיק הספורט ברכבו).

51. **רפ"ק שגיא חן** העיד שהוא ראש צוות החיפוש במשרדי העירייה (פרו' 18.7.19). בדוח הפעולה שלו (ת/58) ציין את הזירות והפריטים שנתפסו בחיפוש בלשכת הנאשם ביום 13.2.17. בין היתר נתפסו בחלקו השמאלי של שולחן העבודה של הנאשם במגירות: 2 תווי קניה, האחד של רב קארד ע"ס 400 ש', והשני ע"ס 200 ש' תו הזהב במגירה הראשונה מלמעלה (ת/59); 5 תווי קנייה בתוך מעטפה, ע"ס 100 ש' כל אחד, במגירה השנייה מלמעלה (ת/60); 2 מעטפות ובהן 8 תווי קנייה ע"ס 100 ש' כ"א, במגירה השנייה מלמעלה (ת/61); תו קנייה אחד של יינות ביתן ע"ס 200 ש' נתפס במגירה השנייה מלמעלה (ת/62). כן נתפסה מעטפה ובה 3 תווי קנייה של תו פלוס ע"ס 100 ש' כ"א, ו-3 מעטפות ריקות של תו פלוס עם לוגו של יינות ביתן (ת/63). בחקירה הנגדית הבהיר רפ"ק חן שהוא ביצע את החיפוש בלשכה בעצמו, והוא תפס את מה שתפס בעצמו במגירות השולחן של ראש העירייה (עמ' 860, 862).

52. **גב' צאלה וקסמן-גונן** (להלן: "**וקסמן**") העידה שעבדה במשך 10 שנים בעירייה, 7 שנים בדוברות ו-3 שנים כסמנכ"לית. בעבודתה כדוברת עבדה באופן צמוד עם הנאשם. מערכת היחסים בינה לבין הנאשם הייתה טובה עם כבוד הדדי (פרו' 12.9.19, עמ' 851-852). חלוקת המתנות בעירייה בוצעה באמצעות ועד העובדים. בפסח ובראש השנה היו העובדים מקבלים תלושים בסך 500 - 700 ש' (עמ' 852). פעם אחת קיבלה יחד עם עובדים נוספים, לא דרך הוועד, גם תלושי חג בסך 200 ש"ח מברזני (עמוד 851-852). לפני 5, 7 שנים, **קיבלה מהנאשם מספר פעמים תלושים כדי שתקנה מתנות עבור משפחתו** (עמ' 853). **היא מילאה את בקשת הנאשם**. בהודעתה פירטה שקנתה מתנות לשלושת ילדיה ולאמו. הוא ביקש לקנות להם מתנות לחג. **התלושים היו בהיקף של 500 ש'.** בהודעתה מסרה שבאחת הפעמים ראתה בזארה פריט שרצתה לקנות והנאשם הגיע ושילם (עמ' 855).

האזנות הסתר ת/56 (15) (16) – וקסמן משוחחת עם הנאשם לגבי הקניות. בשיחה ת/56 (16) (שיחה 2242) מיום 16.4.15, הנאשם מבקש מוקסמן לבקש שישלמו לו בגד בחנות בגדים בצד **והוא יבוא לשלם על זה בתלושים**.

ת/56 (44) – וקסמן אמרה לנאשם שאולי כדאי שישאיר לה את התלושים כדי שהיא תקנה. וקסמן: "אולי כדאי שעכשיו תשאיר לי את הזה". הנאשם – "את מה?". וקסמן – "אתה יודע את מה?". הנאשם – "את מה?". וקסמן – "את התלושים, שאני אקנה".

ת/56 (56) – מיום 5.7.15 (שיחה 13091) הנאשם לוקסמן: "שכחתי להגיד לה שעוד מעט אני מביא לך את התלושים, תסתכלי גם בזארה אם יש להם עדיין את המכנסיים".

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בחקירה הנגדית ציינה וקסמן שעבדה בצמידות לנאשם בחלק מהתקופות ולא הייתה מודעת לכל עניין התלושים (עמ' 861-862). הניחה שהתלושים שניתנו לה כדי לקנות מתנות עבור משפחתו של הנאשם הם תלושים שהוא קיבל מהוועד, אך אינה יודעת אם כך הדבר (עמ' 863). העדה הוסיפה כי לאחר עזיבת ברזני לא קיבלו תלושים מעבר למה שניתן על ידי הוועד. פעם אחת קיבלו וזה היה בתקופתו של ברזני (עמ' 862). **העדה נשאלה האם נתנה תלושים לאישה בשם אירית מרק והשיבה כי ככל הזכור לה מעולם לא נתנה לה תלושים (עמוד 864).**

53. **גב' אירית מרק** העידה שהיא עיתונאית, בעלת אתר חדשות ומנהלת מרכז חסד בכפר-סבא. מרק מסרה שבאירוע יום הולדת שערכה בפאב בכפר סבא הזמינה את הנאשם. הנאשם רצה להגיע אך נבצר ממנו, והדוברת שלו וקסמן מסרה למרק מתנה מהנאשם של תלושים בסך 400 ₪. האירוע התקיים בחודש יוני בשנת 2014 או 2015 (עמ' 941). העדה לא זכרה של איזו חברה היו התלושים (עמ' 942). הקשר ביניהם היה ארוך שנים וטוב, הם היו מאד קרובים, אך היחסים ניתקו לאחר שפרסמה על הנאשם כתבה שלילית (עמ' 940-942). היא לא הרגישה בנוח עם קבלת התלושים מאת הנאשם, ולכן העבירה אותם לנזקקת (עמוד 943). העדה הכחישה את טענת ההגנה שלפיה התקבצה לה חבורת אנשים ועשתה יד אחת להפליל את הנאשם: דני הרוש, חזי ברזני, מירב בן חמו ורונית ודאי. מירב בן חמו היא ידידה טובה שלה וסיפרה לה מה היא עוברת עם הגרוש שלה. ודאי סיפרה לה מה היא עוברת עם הבוס שלה, הנאשם. פעם אחת ישבה בפאב עם הרוש וברזני אבל לא היה דיבור מכוון (עמ' 951-954). הסנגור הטיח בה שוקסמן העידה שמעולם לא נתנה לה תלושים, ווקסמן השיבה שצאלה נתנה לה מעטפה, ויתכן שלא ידעה מה יש בתוכה (עמ' 955). דני הרוש הגיש תביעה נגד הנאשם בקשר לפיטוריו מהעירייה (עמ' 956). ברזני מאד נפגע מהנאשם והרגיש שהנאשם כפוי טובה כלפיו (עמ' 963). אישרה שהנאשם ומירב בן חמו התגרשו בצורה מכוונת.

54. **גב' רחל מולי פרטוש** (להלן: "פרטוש") העידה שעבדה אצל הנאשם לאחר שהוא התגרש. היא עזרה לו בבית, בישלה אוכל לילדים, וניקתה את הבית. היא עבדה אצלו פעם בשבוע או פעם בשלושה שבועות, לפי הצורך. לעיתים היתה קונה מצרכי מזון. היתה קונה בכרטיס אשראי אך היו פעם או פעמיים שהוא נתן לה תלושים שלו (פר' 5.12.19, עמ' 1152). את השכר שלה היא קיבלה במזומן. קיבלה תלושים מברזני ומצרפתי לחגים. כאשר היו לנאשם תלושים אישיים שלו שהוא קיבל דרך העירייה, הוא היה מביא לה אותם (עמ' 1152-1153). היא ידעה שהתלושים הם שלו כי הם היו במעטפה שכתוב עליה יהודה בן חמו עיריית כפר סבא. זה קרה 3-4 פעמים. בחקירתה במשטרה אמרה שלפעמים היתה מקבלת את השכר בתלושים ולעיתים במזומן. היתה בלחץ בחקירה. היתה מקבלת תלושים, אך לא עבור שכר עבודה שאותו קיבלה במזומן. כאשר היו לו תלושים הוא היה נותן לה (עמ' 1154). מהלחץ בחקירה ענתה שהיתה מקבלת גם תלושים וגם מזומן. פרטה בחקירה שהכוונה בתלושים היא תווי קנייה לסופר של יינות ביתן, ואף אמרה בחקירה שבדרך כלל הוא משלם לה בתלושים, כי זה יותר נוח לה. ביקשה ממנו בתלושים והוא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

נתן לה. היה מוסר לה את התלושים בסוף יום עבודה שהשכר הוא 200 ₪ לערך. אמרה זאת בחקירה כיוון שהיתה בלחץ (עמ' 1155). כשהחלה לעבוד אצלו ביקשה שיתן לה תלושים ולא מזומן כי עם התלושים יכולה לקנות בסופר, אך הנאשם השיב לה שלא ניתן לשלם בתלושים כי הוא מדווח עליה בביטוח לאומי. היו כמה פעמים שהוא נתן לה תלושים בתוספת לשכר שלה (עמ' 1155). בחקירה אמרה שהנאשם אמר לה שהתלושים נקנו מחבר. התלושים היו כעזרה בתוספת לשכר העבודה. זו היתה תוספת לתלושים שהיה נותן לה דרך העירייה (עמ' 1156). באחת הפעמים שקיבלה ממנו את התלושים הם היו בתוך מעטפה של העירייה (עמ' 1157).

בהתייחסותה להודעה ששלחה ביום 30.4.15 לנאשם וכתבה לו "אם תוכל לשלוח לי תלושים לשבת. עבדתי בסך הכל 7 שעות...", השיבה כי ביקשה ממנו את התלושים לשבת ללא קשר לשכר. רשמה שעבדה 7 שעות כדי לקבל שכר על כך ואת התלושים ביקשה ללא קשר (עמ' 1158). פרטוש העידה שהנאשם שאל אותה כמה שעות היא עבדה אצלו, והנאשם השיב שהוא ישלח לה תלושים. אין קשר בין העבודה לתלושים (עמ' 1165). רוב השכר שקיבלה מהנאשם היה במזומן וחלקו היה בתלושים. היא ביקשה לקבל בתלושים (עמ' 1164). היא אמרה בחקירה שקיבלה תלושים כשכר מתוך לחץ. התלושים היו תוספת לעבודה.

במסגרת חקירתה הנגדית השיבה פרטוש שהיא מאוד נלחצה שהוזמנה לחקירה במשטרה ואמרו לה שהיא צריכה להעיד נגד הנאשם. היא לא רצתה לבוא אך הגיעה (עמ' 1166). החוקרת שאלה אותה אם הנאשם הציע לה יחסי מין והיא מאוד נפגעה מהשאלה ופחדה ולכן ענתה כן על הכל (עמ' 1168). החוקרת הלחיצה אותה מעצם השאלה על יחסי המין. אמרה לתובעת שמפחדת שדברים אולי יתפרסמו והתובעת השיבה שזה לא רשום בשום מקום ואמרה שיהיה בסדר (עמ' 1171). מאוד קשה לה מעמד העדות והיא נמצאת בלחץ נפשי. אחרי החקירה במשטרה היתה בטראומה (עמ' 1173). הסכום (800 ₪) שאמרה בחקירה אינו נכון, זה הסכום הכללי שהיתה מקבלת בחודש ואמרה זאת לתובעת (עמ' 1174). היה ברור בחקירה שהחוקרת מצפה לשמוע דברים רעים על הנאשם (עמ' 1176). החוקרת לא צעקה עליה אך הסתכלה עליה באופן שחוותה איום, והיא ענתה לשאלות מהלחץ (עמ' 1176).

לאחר שהתחילה לעבוד אצל הנאשם, הוא בא לתת לה כסף והיא אמרה לו שהיא לא רוצה כסף כי רוצה לעזור לו כפי שעזר לה. **הוא הציע לה לעבוד אצלו בעבודות הבית. היא הסכימה ולא רצתה שכר.** הנאשם התעקש על תשלום מסודר, ואמר שכראש עירייה זה יראה לא טוב שהיא עובדת אצלו ללא שכר ורצה לשלם ביטוח לאומי כחוק. **הסכימה וביקשה לקבל את השכר בתלושים. הוא שאל למה וענתה לו שמזומן מתבזבז ותלושים הולכים לקניית מזון.** הנאשם אמר לה שאין לו תלושים וכי אם הוא יוכל להביא תלושים הוא ייתן לה, אך עבור העבודה הוא ישלם לה במזומן. מאז שהייתה לו אפשרות הוא נתן לה תלושים שלו שרשום עליהם עיריית כפר סבא ואמר שהוא קנה אותם מחבר. בחגים קיבלה מהעוזרים שלו תלושים (עמ' 1177-1178).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

55. פרטוש הוכרזה כעדה עוינת והודעתה הוגשה (ת/70). בהודעתה מסרה שהיא עובדת אצל הנאשם מאז שהוא התגרש, בערך שלוש שנים, בעבודות בית, מבשלת לילדיו, מכבסת ומנקה פעם בשבוע. הוא משלם לה לפעמים בתלושים ולפעמים במזומן (ש' 19). הכוונה לתווי קניה ביינות ביתן (ש' 21). בדרך כלל הוא משלם בתלושים כי זה יותר נוח לה והיא בקשה זאת. הוא אמר שהוא קונה את התלושים מחבר (ש' 26). אמרה שהיא לא רוצה תלושים של נזקקים, והוא ענה שזה לא קשור לנזקקים אלה מחבר (ש' 30-31). הנאשם אמר שיש לו מזומן אך היא ביקשה לקבל בתלושים כי ככה זה הולך לאוכל (ש' 35). שכר יום עבודה שלה הוא כ-200 ₪ (ש' 23) והיתה מקבלת ממנו כ-800 ₪ בחודש בתלושים (ש' 38). בחגים היה נותן לה תלושים כמתנת חג. נתן לה בתלושים 400 ₪ בחגים מעבר לשכר שלה (ש' 48-49). היתה מוגדרת בעבר כנזקקת במחלקת הרווחה. את התלושים לחגים נתן לה באמצעות העוזרים שלו – ברזני, דותן וצרפתי (ש' 55-59). אחרי שנבחר לראשות העיר והחל לעזור לה הפסיקה ללכת לרווחה. העוזרים שלו היו מתקשרים והיא היתה באה ללשכה ומקבלת מהם את המעטפה עם התלושים של יינות ביתן (ש' 64-65). במסגרת עבודתה אצלו היתה עושה לו קניות בכסף מזומן שהיה נותן לה. היא הוגדרה בעבר כנזקקת, ביקשה עזרה מהרווחה (ש' 74-75). לא קיבלה כלום מהרווחה, אז הפסיקה ללכת אליהם (ש' 77). העוזרים שלו אמרו לה שהם יושבים עם הנאשם ויש רשימה של נזקקים וכי הנאשם ביקש מהם שיעבירו גם לה כי הוא ידע שהיא זקוקה לכך. בתקופת הבחירות היתה עוזרת להתקשר לפעילים ועשתה זאת בהתנדבות (ש' 85). מקווה שהוא יצא מהסיפור בשלום ויחזור הביתה (ש' 92).

תמלול האזנות סתר בין הנאשם לפרטוש (מתוך ת/56):

- א. מסרון מפרטוש לנאשם מיום 30.4.15 שעה 26:8 : "יהודה בוקר טוב אני רציתי לברר לגבי יום שני לא נתת לי תשובה ורציתי לשאול אם תוכל לשלוח לי תלושים לשבת. עבדתי בסך הכל שבע שעות בתודה מראש וסליחה על הפרעה" (ת/56, 23, 24), שיחות 4140, 41390).
- ב. מס' שיחה 2669 מיום 20.4.15 : לאחר שאמרה לנאשם שנמצאת בביתו. פרטוש : "אבל אני צריכה לקנות כמה דברים לילדים..." הנאשם : "את יכולה לעבור דרכי ללשכה?". פרטוש : "כן בטח". הנאשם : "אורי פשוט לא פה. בואי ללשכה מהדלת האחורית תתני טלפון אני יצא ייתן לך". פרטוש : "בסדר רק תוציא... רב תו אני יודעת איך קוראים לזה? אני אקנה בקו-אופ כבר זה במגה בעיר". הנאשם : "אוקי או בשופרסל אוקי זה בסדר כן".
- ג. שיחה מס' 7509 מיום 31.5.15. פרטוש : "תגיד לי מחר, אתה יכול להעביר לי תלושים שאני אקנה לבית כמה דברים למחר?". הנאשם : "טוב יתקשרו אליך עוד מעט".
- ד. בשיחה מס' 7517 מיום 31.5.15 (ת/56, 34), שואל הנאשם את פרטוש "האם שלוש מאות זה יספיק".

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ה. שיחה מס' 9955 מיום 16.6.15. הנאשם: ".... תגידי כמה שעות היית אתמול נשמה שכחתי בכלל". פרטוש: "מתשע עד שלוש". הנאשם: "אני שולח לך אה.. תלושים של רמי לוי יש לי". פרטוש: "בסדר נשמה. מצוין".

ו. מס' שיחה: 13132 מיום 5.7.15. הנאשם: "לא אין כלום במקרר אז תקני עופות, בשר, דברים כאלה בסדר?". פרטוש: "טוב אז תשלח לי תלושים היום שאני אקנה". הנאשם: "אה.. בסדר גמור. תוך כמה זמן הוא יגיע, טוב הוא יתקשר אליך?". פרטוש: "בסדר אני פה עד תשה וחצי".

ז. מס' שיחה 13135 מיום 5.7.15. הנאשם: "אני שולח לך עם... אורי, תעשי קניות כמה שת.. בסדר?". רחל: "בסדר מאמ".

ח. מס' שיחה 17842 מיום 14.10.15. הנאשם: "מצאתי גם תו של שלוש מאות שקל בזהב ואני שולח לך עוד שלוש מאות רמי, רמי יצחק". הנאשם: "אה רמי לוי אני אומר". פרטוש: "תודה מאמ". הנאשם: "...הוא יתקשר אליך תעני לו ואיפה שאת תהיי הוא יבוא ייתן לך".

ט. מס' שיחה 19809 מיום 25.10.15. פרטוש: "...מקסימום אני אקפוץ איתו ל.. רק כמה דברים קטנים לקנות זה הכל". הנאשם: "אני אקנה אל תיקחי את זה, אני אקנה". רחל: "לא אני יש לי את התלושים האלה שעוד נשאר לי". הנאשם: "לא חשוב"

56. **גב' לירון דוידזון**, קצינת חקירות ביאח"ה. גבתה את הודעתה של פרטוש. על גבי ההודעה יש מספר חתימות של העדה. לאחר שפרטוש קראה את ההודעה נאמר לה שהיא יכולה לתקן דברים שלא נראים לה ובכל מקום בו תיקנה היא חתמה (פרו' 24.9.20 עמ' 1266). במסגרת חקירתה הנגדית השיבה דוידזון שלא זכור לה ששאלה את העדה על יחסים אינטימיים שקיימה עם הנאשם והדבר אינו הגיוני (עמ' 1267). העדה שללה כל אפשרות שרמזה לפרטוש שאולי יש לה יחסים עם הנאשם (עמ' 1268).

57. **גב' מרב בן חמו**, גרושתו של הנאשם העידה שהתגרשו לפני כ-6 שנים, בשנת 2014. הוצאות הבית נעשו באמצעות כרטיסי אשראי, צ'קים ומזומן (פרו' 14.5.20 עמ' 1167). היא היתה האחראית על הוצאות הבית והנאשם לא היה מעורב (עמ' 1170). **היו תלושים בבית, והיא השתמשה בהם בעיקר לקניית מתנות ואקסטרות, לרוב לפי בקשתו של הנאשם. התלושים היו בארון הבגדים במקום מוצנע מתחת לבגדים. היו בבודדים או בחבילות של תלושי נייר** (עמ' 1175-1176). אינה זוכרת מאיזו שנה וזה נמשך עד לגירושין, לאורך שנים ולא חד פעמי. הם התגוררו ביחד עד פברואר '14 (עמ' 1177-1178). אינה זוכרת את סוג התלושים, לדעתה "רב תו" (עמ' 1178). לאחר שעיינה בהודעתה הראשונה בחקירה השיבה העדה כי **היו תווים גם של יינות ביתן, אך זה היה חד פעמי ולא רוב התווים. בדרך כלל התלושים היו בראש השנה ובפסח, בהתחלה זה היה במאות ₪ ולקראת הסוף זה היה יכול להיות באלפי ₪**. לא יכולה לנקוב בסכום מדויק. השימוש בתווים היה לרוב באירועים מיוחדים שקשורים לעבודה, ימי הולדת של הצוות, אירועים ושמחות (עמ' 1180).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

לא השתמשה הרבה בתווים לשם קניות בסופר כי הם היו מוגבלים לרשתות מסוימות שלא נהגה לקנות בהם (עמ' 1181). **הנאשם הביא את התלושים לבית, ואינה יודעת מה מקור התלושים.**

במסגרת חקירתה הנגדית השיבה העדה כי הליך הגירושין לא היה נעים בגלל כל מיני דברים שקשורים לנאשם (עמ' 1186-1187). לא נטלה חלק במפגשים עם רונית ודאי, ברזני, הרוש ואירית מרק (עמ' 1187).

58. **בהאזנות הסתר שנקטו בשיחות בין הנאשם לבין אחיו, מיקי, עלו הדברים הבאים:**

ת/56(1) – שיחה 265 מיום 31.3.15 בין הנאשם למיקי אחיו, שבה מיקי מבקש **"אתה יכול להביא לי תלושים לאיך קוראים להם, שהבטחתי להם"**. הנאשם משיב: **"עזוב אותי.. אני אדבר איתך. לא בנייד. בסדר?"**, ובכך השיחה מסתיימת.

ת/56(88) – שיחה 24590 מיום 26.9.16 – **בין הנאשם לאחיו מיקי**. מיקי אומר לנאשם ששמע שיש השנה קושי לחלק תלושים לנזקקים. הנאשם מאשר שיש קושי מאוד גדול, ואומר שהוא ידאג לאנה, ויתן למיקי, וכי יש כמה אנשים שייתן לו עבורם. מיקי אומר שאמר לדותן שאינו צריך הרבה, וכי הוא צמצם את החלק שלו, רק חבילה למישהו מסוים. והנאשם מאשר. מיקי אומר לעזור לכמה משפחות נזקקות, ומציין את מרים אוטמזגין. הנאשם אומר שצריך להוריד אותם, וכי הדברים האלה הם **פוטנציאל לסיכון, וכי זה יוצר לו סיכון**. מיקי שואל למה, והנאשם משיב שאנשים מדברים, ובאים ושואלים למה אחרים קיבלו, וכי אין סודות. **מיקי שואל, "למה זה סוד? למה אסור? והנאשם משיב: "ברור שאסור. ברור שאסור. מה זה אסור? על סמך מה אתה נותן את זה? מה? רוחה? לא רוחה? שים בזה. אתה מבין?" מיקי אומר: "אבל אתה נותן רק לאנשים מרווחה" והנאשם משיב: "איזה?... מי קבע שהם רוחה? למה? למה אתה לא נותן לבנות ברווחה שהן יחלקו? יהיו לך כל מיני שאלות כאלה"**. הנאשם מוסיף: **"כמו שחזי אוסף גם עכשיו מכאן, ניגש לאנשים שייתנו לו תלושים" ומוסיף שברזני, ודאי והרוש לוקחים גם לעצמם.**

בשיחה מתאריך 24.5.15 בין הנאשם למיקי (ת/56(29) שיחה 6951), הנאשם אומר למיקי כי הניח **תלושים של רמי לוי בבית של אמם.**

בשיחה מתאריך 26.5.15 בין הנאשם למיקי (ת/56(31) שיחה 7271), השניים משוחחים על קניית נעלי סאקוני והנאשם שואל את אחיו האם החנות שהוא קונה ממנה מקבלת את התלושים.

עדים לנתונים הטכניים בנוגע לתלושים

59. **מר אלחנן שגב, עובד בחברת שופרסל** מסר הודעה (ת/72) ובה ציין כי במסמכים שמסר למשטרה רואים שתי קבוצות של מספרי כרטיסים, מדובר בכרטיסי תו הזהב CASH מבית שופרסל. הקונה מקבל את הכרטיס עצמו והוא נטען בסכום מסוים בהתאם להזמנת הלקוח וניתן לממש אותו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בקופות שופרסל ובעוד רשתות (ש' 6-12). הקבוצה הראשונה של הנתונים שייכת לעסקה שמספרה 434683. בעסקה זו רואים את פרטי הרוכש – חברת התאחדות בוני הארץ והרכישה עבור חברת ינוב, מיום 15.9.16. החבילה נאספה על-ידי אתי לנצנר (עמ' 1 ש' 13-18).

הקבוצה השנייה של הנתונים שייכת לעסקה 362268. הרוכש – חברת התאחדות בוני הארץ, עבור חברת "מרום נווה", מיום 12.3.14. ניתן לראות שרוב הכרטיסים טרם מומשו ואלה שמומשו מופיעה בהם יתרת זכות (עמ' 1 ש' 19-25). כולם מומשו בשופרסל בכפר סבא.

בעסקה 1162268 שולם על ידי הרוכש 24,276 ₪ אחרי הנחה. הוא קיבל 114 תווים. בעסקה 434683 שולם על ידי הרוכש 9,350 ₪ והוא קיבל 100 תווים. מבדיקת הנתונים עולה שהכרטיסים מומשו בשופרסל דיל ושופרסל שלי בכפר סבא (עמ' 2 ש' 6-1). **זוהתה במערכת רכישה של כרטיס ספציפי שמומש מעסקה 434683 ביום 3.2.17. במסמך רואים שהרוכש הוא הנאשם אשר העביר את כרטיס חבר מועדון ולכן שמו מופיע במערכת כי הוא חבר מועדון פעיל** (עמ' 2 ש' 8-14). סכום הרכישה הוא 142.65 ₪ ונרכשו מוצרי מזון. **מסמך נוסף מציג רכישה מיום 10.2.17 בשופרסל שלי בכפר סבא, על ידי הנאשם או מי מטעמו. גם כאן הוא זוהה כיוון שהעביר את כרטיס חבר מועדון לקוחות.** רכש מוצרי מזון בסך של 131.53 ₪ (עמ' 2 ש' 18-20). החל מיום 1.1.17 בוצעו על ידי הנאשם 23 עסקאות בסניף שופרסל שלי בכפר סבא ו-3 עסקאות נוספות בסניף שופרסל דיל בכפר סבא (עמ' 2 ש' 26-28). בנוסף הנאשם עשה עסקאות בתווי זהב מיום 13.10.16 כ-50 עסקאות בתווי זהב. הסיבה שיש תיעוד לעסקאות היא מפני שיש לו חבר מועדון (עמ' 3 ש' 2-5).

אסופת מסמכים הוגשה על-ידי מר שגב (ת/ 72'א') – מסמך בו הכרטיסים המשוויכים לשתיה העסקאות: 434682 ו-362268; שני צילומי מסך של קניית הנאשם בשופרסל שלי בכפר סבא על סך 142.65 ₪ וסך של 131.53; טבלת כרטיסי הקנייה כל אחד על סך 100 ₪ חמישה מהם מומשו חלקית והיתר ביתרה מלאה; מימוש כרטיס בודד מעסק 362268; פרוט רכישות מוצרים בסופר – 53 חשבונות בסך כולל של 5,519.72 ₪.

ת/74'א' – חשבונות קנייה בשופרסל שלי בכפר סבא: ביום 12.2.17 על ידי הנאשם על סך 130.55 ₪ וביום 16.12.16 על סך 300.31 ש"ח; טבלת כרטיסי תווי קנייה משוייך לעסקה 434683 כל כרטיס טעון ב-100 ₪ שחלקם מומשו.

ת/ 74'ג' – עסקה מס' 263972 (נווה מרום בע"מ) מיום 30.3.11, נרכשו תווים, בסך הכל 20,000 ₪; עסקה מס' 330590 (נווה מרום) מיום 12.3.13 נרכשו תווים, בסך הכל 26,000 ₪; עסקה מס' 348221 (נווה מרום) מיום 25.8.13, נרכשו תווים, בסך הכל 25,000 ₪; עסקה מס' 348454 (נווה מרום) מיום 25.8.13 נרכשו תווים, בסך הכל 2,000 ₪; עסקה מס' 377559 (נווה מרום) מיום 14.9.14 נרכשו תווים, בסך הכל 25,000 ₪; עסקה מס' 313790 (נווה מרום) מיום 5.9.12, נרכשו תווים, בסך הכל 24,000 ₪;

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ת/74' – עסקה מס' 365061 (ינוב) מיום 2.4.14 בה נרכשו תווים בסך 10,000 ₪. עסקה מס' 376253 (ינוב) מיום 9.9.14 בה נרכשו תווים בסך 10,000 ₪; עסקה מס' 389136 (ינוב) מיום 16.3.15 בה נרכשו תווים בסך 10,000 ₪; עסקה מס' 434683 (ינוב) מיום 27.9.16 בה נרכשו תווים בסך 10,000 ₪; עסקה מס' 313925 (ינוב) מיום 4.9.12 בה נרכשו תווים בסך 10,000 ₪; עסקה מס' 330616 (ינוב) מיום 12.3.13 בה נרכשו תווים בסך 10,000 ₪; עסקה מס' 345638 (ינוב) מיום 1.8.13 בה נרכשו תווים בסך 10,000 ₪.

ת/74' – עסקה מס' 332517 (שבירו) מיום 19.3.13 בה נרכשו תווים בסך 60,000 ₪; עסקאות רכישת תווים (דור-אל ש. הנדסה); עסקה מס' 365012 (שבירו) מיום 2.4.14 בה נרכשו תווים בסך 55,000 ₪; עסקה מס' 379052 (שבירו) מיום 17.9.14 בה נרכשו תווים בסך הכל 60,000 ₪.

ת/76 – רשימת העסקאות שנעשו בכרטיס מועדון החברים בשופרסל של הנאשם – מפרטת את התאריך, מס' החנות, תו כרטיס והסכום לתשלום בכל עסקה.

60. **חשבוניות וקבלות שופרסל (ת/53) – חשבוניות קנייה בשופרסל ו-ת/53 א' תקליטור. ת/53 אסופת קבלות – שופרסל כפר סבא, פרוט המוצרים, סך לתשלום 126.48 ₪ אמצעי תשלום: תו הזהב. חבר מועדון: יהודה בן חמו.** הסרטון נתפס ב-16.2.17; שתי חשבוניות – אחת על סך 67.95 ₪ באמצעות תו הזהב מיום 10.2.17. השנייה על סך 67.95 ₪ באמצעות תו הזהב; חשבונית שופרסל על סך 58.53 ₪ באמצעות תו הזהב החדש מיום 10.2.17; פירוט עסקה מסרט קופה שופרסל שלי בכפר סבא. **חבר מועדון: יהודה בן חמו.** פירוט מוצרים בסך של 131.53 ₪ מיום 10.2.17; חשבונית שופרסל, פרוט מוצרים בסך של 137.71 ₪ באמצעות תו הזהב החדש. **חבר מועדון: יהודה בן חמו;** רשימת 3 קבלות שכותרתן "הזהב החדש". מפורט מספר הכרטיס. הראשון: עסקה בסך של 100 ₪. השני: סכום העסקה 37.71 ₪ מיום 3.2.17. השלישי: סכום העסקה 100 ₪; חשבונית שופרסל סכום העסקה 37.71 ₪ באמצעות כרטיס מתנה תו הזהב מיום 3.2.17.

61. **מר דרור סיני** העיד שהוא עובד כמנהל מערכות מידע בקבוצה שבבעלותה נמצאת חברת מגה ספורט (פרו' 11.7.19). העד מסר כי פנה אליו חוקר משטרה וביקש סרט הקלטה, ובו רכישה שהתבצעה באחד הסניפים. בנוסף התבקש למסור חשבונית על הרכישה שהתבצעה. למשטרה נמסר העתק של החשבונית (עמ' 635-637). על פי המספר מדובר בלקוח כללי של החנות, לא לקוח מזוהה (עמ' 638). הוגשה באמצעותו **חשבונית הרכישה ממגה ספורט (ת/54) (עמ' 637)**.

62. **מר אושיק שקד,** מנהל במחלקת הביטחון בקבוצת גולף (פרו' 11.7.19). העיד שבדק, לבקשת המשטרה, פרטים לגבי רכישות משנת 2013. החוקרת מסרה לו העתקים של חשבוניות וביקשה לקבל פרטים על אמצעי תשלום. הוא הוציא מהמערכת את הפירוט המלא של העסקה (עמ' 647-648). העד פירט כדוגמה את האמור באחת החשבוניות. תלוש 50702 מתאריך 29.4.13. במקרה זה מדובר בתשלום בשני תווי זהב של 100 ₪, ועוד 5 תווים של 50 ₪, והשלמה בכרטיס מגנטי של

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

חברת רב תו (עמודים 647-648). שקד ציין כי מאסופת החשבוניות ומתלוש קופה (ת/55) רואים שנעשה מימוש בכרטיס מתנה שהוטען בתווי קנייה ומומש בחנות החברה (עמ' 650, 654).

ת/55 – חשבונית מחנות רשת גולף בכפר סבא מיום 29.4.13 על סך 492.08 ₪ שולם באמצעות תו זהב שופרסל שערכו 450 ₪ והיתר בתו רב-תו; שאילתה לתלוש קופה בחנות גולף בכפר סבא מיום 29.4.13 הכוללת פירוט אמצעי התשלום תו הזהב ומספרי הכרטיסים (7 תלושי תו זהב ותלוש רב-תו); קבלה מחנות גולף בכפר סבא מיום 25.7.13 הפעולה – טעינת ישראלכרט על סך 400 ₪. אמצעי תשלום: תו זהב שופרסל; שאילתה לתלוש קופה בעסקה מיום 25.7.13 – פירוט של 8 כרטיסי תו הזהב על אחד על סך 50 ₪ כולל מספרי הכרטיסים; שאילתה לתלוש קופה גולף על סך 405 ₪ מיום 29.7.13 אמצעי תשלום – מופיע מספר (כ. נטען) בסך 400 ₪ ו-5 ₪ במזומן; חשבונית מחנות גולף בכפר סבא מיום 5.8.13 פעולת טעינת ישראלכרט בסך של 400 ₪ אמצעי תשלום תו הזהב שופרסל; שאילתה לתלוש קופה מיום 5.8.13 פעולת טעינה בקופה ישראלכרט ופרוט של 6 תלושי תו הזהב (שני תלושים על סך 100 ₪ וארבעה על סך 50 ₪); שאילתה לתלוש קופה מיום 20.2.14 קניית מוצרים על סך 349.70 ₪. אמצעי תשלום – מופיע מספר (כ. נטען).

63. **רפ"ק איתי רמות** העיד שבתקופה הרלוונטית היה חוקר ביאח"ה. היה ראש צוות התלושים (פרו' 6.2.20 עמ' 1050). הצטברו בחקירה תלושים רבים ממגוון רב של גורמים וגופים (עמ' 1051). אחד החוקרים מסר לו חבילה של תווים שסומנו על ידו, ונתפסו בביתו של הנאשם (עמ' 1056). לאחר שקיבל את התווים פעל לאיתור הבעלים, לכל תו יש מספר סידורי וניתן להתחקות אחר הכרטיס. יודע שהכרטיס הופק בשופרסל, הגיע לאדם שאחראי על הנפקת התווים בשופרסל, אלחנן שגב, קיבל ממנו רשימה של כל הכרטיסים ומה נעשה בהם (עמ' 1057). בנוסף קיבל משגב את כרטיס המועדון. כאשר אדם משתמש בכרטיס המועדון שלו יחד עם התלושים זה מקשר אותו אישית לפעולה וכל עסקה מתועדת (עמ' 1057).

ביחס לת/18 ות/19 (תלושים שנתפסו בביתו וברכבו של הנאשם) היו תווים של שופרסל ושל יינות ביתן, הוא פנה לשגב משופרסל ולמייק דרזי מנהל החשבוניות של יינות ביתן לקבל נתונים אודות התלושים (עמ' 1060). ביחס לת/59 מדובר בשני תווים שקיבל מהחוקר שערך את החיפוש (שגיא חן) רב תו על סך 400 ₪ של מגה בעיר ותו הזהב של שופרסל על סך 200 ₪ (עמ' 1061). ביחס לת/60 אלו חמישה תווים של יינות ביתן שבדק אותם מול מייק דרזי מיינות ביתן. ביחס לת/61 מדובר בתלושים שקיבל. התלושים מיינות ביתן שטרם מומשו. בדק אותם מול מייק דרזי. ביחס לת/22 ות/23 בהתאם לתווים שקיבל לידי השלימים ליינות ביתן פנה למייק דרזי וביקש פירוט אודות התווים (עמ' 1064). ביקש את פירוט התלושים כדי לדעת בדיוק מה עומד מאחורי כל תו (עמ' 1067).

ביחס לת/29, ת/31 ות/74 – עבודתו היתה לקבל נתונים, זיהוי בגין מספר הכרטיסים ולבצע הצלבה לאן התלוש הלך. נבדקו מי קיבל את התמורה ואת התלוש, היכן נפדה. חברת ינוב היתה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בין השמות שקיבל כמי שנקשר לאחד ממספרי הכרטיסים הרלוונטיים. הכרטיסים שהתקבלו מחברת ינוב, מדובר בהרבה מאוד כרטיסים בעשרות אלפי ש"ח, כך לגבי כרטיסים שהתקבלו משופרסל או מיינות ביתן. שייכו את הכרטיסים לחברה שלה הם הונפקו (עמ' 1072). הנתון הקריטי דרכו ניתן להצליב הוא מספרי הכרטיסים. מזהים סדרות של כרטיסים וזו ההצלבה. מכאן הוא המשיך לברר איפה הם מומשו (עמ' 1074). מאחר שהיה לנאשם כרטיס חבר מועדון ניתן היה לקבל פירוט. נתפס סרטון בו הנאשם נצפה (עמ' 1075). בסרטון ניתן לראות אדם בקופה, מוציא את כרטיס חבר המועדון ומעביר אותו, ורואים פעולה כזו בעת שימוש באחד התלושים.

ביחס לת/19 שהם התווים של יינות ביתן ות/23 ות/54, לאחר שקיבל את הכרטיסים, פנה לחברת מגה ספורט כדי לקבל פירוט אודות העסקה שנעשתה באמצעות אחד הכרטיסים (עמ' 1083). ראה שהרכישה היתה לכובע לנשים ונערו, ואחר כך התברר שיש לנאשם בת (עמ' 1085). ביחס לכרטיס ת/59, היה כרטיס סגור והניח שהוא לא מומש (עמ' 1087). קיבל תשובות מאלחנן ומינוב שהתאימו לכרטיס הזה. ביחס לת/61 ות/23 ביצע פעולות הצלבה עם הנתונים שקיבל מיינות ביתן. ביחס לת/62 פנה עם הנתונים של הכרטיס ליינות ביתן מהם קיבל מידע והצליב אותו. ביחס לת/55 מדובר בעסקה שהתבצעה ברשת גולף, קיבל לידיו את החשבונית ותחקר לאיזה כרטיס העסקה שייכת. כדי להתחקות אחר העסקה פנה לאלחנן ממנו קיבל נתונים וחברת ינוב היא זו שהנפיקה את הכרטיס ממנו נרכשו דברים בגולף (עמ' 1091). בגולף שוחח עם הקב"ט בטלפון (עמ' 1092). ביחס לת/18 ות/19 רשום שמדובר בשופרסל ורשימת הכרטיסים שנתפסו (עמ' 1095). ביחס לת/72 הם המסמכים שקיבל מאלחנן כתשובה, פירוט העסקאות מתוך כרטיס חבר המועדון של רכישות שבוצעו בשופרסל. רשומים מספר החבר ומספר תעודת הזהות, אמצעי התשלום והסכום (עמ' 1096). ביקש מאלחנן לקבל את פירוט כל פעולות חבר המועדון לפי תעודת זהות שמסר לו. מדובר בכרטיסים התפוסים מת/18 ות/19 שנמצאים בטבלה, עם פעולות המימוש (עמ' 1097-1098). ביקש מאלחנן לקבל את המימוש של כל הפעולות שהתבצעו ומשויכות לכרטיס חבר המועדון לאותה תעודת זהות וזו הרשימה שהתקבלה (עמ' 1098). עשה את ההצלבה והתקבלו ממצאים שעלו בקנה אחד עם אחת העדויות (1099).

במסגרת חקירתו הנגדית השיב רמות כי צוות התלושים ברשותו מנה מספר חוקרים (עמ' 1100-1103). כל צוות הצח"מ עושים פעולות שונות, כאשר יש עבודה שלא קשורה לתלושים. אם עלה בהודעה מסוימת עניין שקשור לתלושים זה הובא אליו (עמ' 1107). תפקיד של ראש צוות בנושא מסוים הוא לעבוד על אותו הנושא ומידי פעם לקבל סיוע (עמ' 1114-1115). קיבל אינפורמציה מהחברות על סדרות של תווים. הוא היה זה שעבד מול הגורמים המרכזיים (מייק דרזי ואלחנן שגב) (עמ' 1118). הנתונים הגולמיים עברו אצלו (עמ' 1119). קודם כל צריך לחקור את הנאשם כי אצלו התלושים נתפסו והוא נתן גרסה ואז פנה לגורם שהנפיק את התלוש (עמ' 1122-1123). רואה את הכיתוב על התלוש ואז פונה לגורמים הרלוונטיים לתלוש (יינות ביתן או שופרסל). אחרי שקיבל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

את הנתונים המשיך הלאה (עמ' 1127), הם היו חלק מהשרשרת (עמ' 1132-1133). מדובר בתהליך ארוך, שרשרת ארוכה בין גורמים (עמ' 1133-1134).

64. **ת/81 הודעתו של העד גבריאל צנעני** מיום 15.2.17 – הוגדר כנוקק על ידי מחלקת הרווחה. קיבל פעם אחת תלוש על סך 200 ₪ מהנאשם עצמו (ש' 32).

חלוקת תרומות לנזקקים באמצעות מחלקת הרווחה

65. כמה עדים העידו על מנגנון קמחא ופסקה ועל חלוקת תרומות לנזקקים באמצעות מחלקת הרווחה בעירייה, כל זאת שלא במסגרת מנגנון התלושים בפעל בלשכתו של הנאשם.

66. **מר עזריאל אונרייך** מסר בחקירה במשטרה (ת/64) – שהוא שימש יו"ר ועדת קמחא דפסחא כ-25 שנים. מחלקים תווי קנייה לנצרכים. רשימת הנצרכים התקבלה מלשכת הרווחה של עיריית כ"ס. בשנים האחרונות חילק מדי שנה כ-100,000 ₪ בתווים בחג הפסח. חלק מהכסף הגיע מעיריית כפר סבא, וחלק ממקורות אחרים. החלוקה מתבצעת ע"י שליחים מתנדבים, שמחתימים כל אדם שמסרו לו את המעטפה. מעטפות שלא חולקו הוחזרו לעד והועברו ללשכת הרווחה. רשימת הנזקקים התקבלה מלשכת הרווחה. מר אונרייך העיד בחקירה נגדית ואישר שרחל אלבוים חילקה 3-4 מעטפות לנצרכים שאינם רשומים בשום מקום פורמלי והוא האמין לה ואפשר את זה (פרו' 18.7.21, עמ' 866-867). הנאשם מעולם לא פנה אליו בנושא. ברזני פנה פעם או פעמיים בלבד, ואז העד בדק אם השמות מופיעים ברשימה שבידיו, ואם לא נמצאו ברשימה נתן לברזני באמצעות אלבוים (עמ' 867-868).

67. **גב' רחל אלבוים** העידה כי ועדת הקמחא דפסחא מורכבת רק ממתנדבים (פרו' 18.7.19). את הרשימות מקבלים מלשכת הרווחה. חלק מהכסף מתקבל מהעירייה וחלק מהציבור ומאגודות צדקה (עמ' 879). אחרי כל חלוקה היא ואונרייך היו מוציאים פרוטוקולים מסודרים ללשכת הרווחה (עמ' 882). בחקירתה הנגדית העידה אלבוים כי כל שנה ביקשו העלאת תקציב וכל שנה הנאשם היה נעתר לבקשתם (עמ' 883). אישרה שהעובדה המכרעת אינה אם הנזקק הופיע ברשימה כזו או אחרת, אלא שאנשים שנזקקים באמת יקבלו סיוע לפסח (עמ' 888).

68. **גב' מירה טולדנו** עובדת בעיריית כפר סבא בתפקיד מנהלת מחלקת תנאי שירות באגף משאבי אנוש וחשבת אגף הנהלה (פרו' 31.1.19). במסגרת תפקידה טיפלה בתקציבים של לשכת ראש העירייה (עמודים 195-199). **בראש השנה ופסח היו מחלקים לעובדים תווים שהיו נרכשים מתקציב ההנהלה.** את המתנות העניק ועד העובדים, בפסח ובראש השנה (עמ' 200 לפרו'). מעבר לכך העדה הייתה אחראית גם על **תווי קמחא דפסחא**, וזאת מתקציב המועצה הדתית (עמ' 201 לפרו'). התקציב לכך אושר בתחילת שנה. העדה הייתה מעבירה לעזריאל את התווים והוא היה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

מחלק אותם בהתאם לרשימה שהיה מקבל מאגף הרווחה (עמודים 200-204). העדה לא ידעה על תווי קנייה שמוענקים לנזקקים שלא במסגרת קמחא דפסחא (עמ' 205 לפרו'). לא היה לה קשר עם ראש העירייה בנושא זה, אלא רק עם אנשי לשכתו (עמ' 206 לפרו'). בעניין הקמחא דפסחא היתה לרוב בקשר עם רונית (עמ' 208). הקמחא דפסחא הם כספי ציבור שיוצאים מתקציב עיריית כ"ס. הנושא מתנהל ע"י אגף הרווחה, החלוקה ושמות הנזקקים (עמ' 208-209 לפרו'). את התלושים נתנה לאונרייך שחתם שקיבל אותם (עמ' 214). לכל כסף שיוצא יש תעודת משלוח, יש חתימה, אסמכתאות כי זה כספי ציבור (עמ' 221).

69. **גב' אופירה מזרחי** עובדת בעירייה מאז 2013. בשנים 2016-2018 עסקה בתחום משאבי הקהילה. התפקיד כלל, בין היתר, אחריות על כל מה שקשור לתרומות של כסף וסלי מזון לאוכלוסיות נזקקות. קיבלו סלי מזון מעמותות. הסלים חולקו למשפחות ששמן נמסר מהרווחה (פרו' 31.1.19, עמ' 231-232). חנות ויקטורי תרמה באופן חד פעמי 20 תווי שי, בסך 150 או 200 ש"ח לתו. באמצעות העובדות הסוציאליות תיאמו הגעה של המשפחות הנזקקות לסניף ויקטורי בכ"ס כדי לאסוף את התווים (עמ' 233-234). קיימת קרן סיוע לנזקקים בכפר סבא שפועלת על פי קריטריונים של העובדת הסוציאלית (עמ' 234). בחקירה נגדית העידה גב' מזרחי שלא עדכנה כל פעם את הגזבר על קבלת תרומה, אך הוא מכיר את התרומה. העבירה רשימות מסודרות של נזקקים למנהלת שירותי הרווחה (עמ' 238-239). היא דיווחה על קבלת התרומות מהעמותות לגזבר פעם בשנה, וכן דיווחה למנהלת שירותי הרווחה (עמ' 240-242). ארגון בשם בני ברית תרם באופן חד פעמי תלושים, והסכום לא נרשם כהכנסה בספרי העיריה משום שאינו הכנסה של העירייה (עמ' 246-247). מנהלי שירותי הרווחה קובעים את השמות לחלוקה (עמ' 255-256).

70. **גב' רוזי נוימן** מסרה בהודעתה במשטרה (ת/34, פרו' 31.1.19, עמ' 358) שהיא עובדת סוציאלית, עובדת בעיריית כ"ס משנת 1991, והחל ממרץ 2016 משמשת כמנהלת שירותי הרווחה. התרומות מגיעות מפונקציה בעירייה שנקראת משאבי קהילה. לגבי חלוקת התרומות, המחלקה שלה קובעת את הנזקקים על פי קריטריונים ברורים, והם **"עושים את הסינון והניתוב למי מגיע תרומה ולמי לא"** (עמ' 2). העירייה לא נותנת תרומות ולא נותנת כסף ישירות לנזקקים של הרווחה. הרווחה מעבירים את שמות הנזקקים לאגף משאבי קהילה. חברה קדישא מגייסת כסף לקמחא דפסחא והעירייה מעבירה סכום לטובת העניין, 30,000 ₪ לערך. החלק של הרווחה הוא להעביר המלצות למי לתת. לא ידוע לה על תרומות שהתקבלו מאגף ראש העיר, באמצעות ראש העירייה או מי מטעמו (עמ' 3). לא ידוע לה על תרומה שקיבלה העירייה מיינות ביתן (עמ' 3-4). בעדותה בבית המשפט, גב' נוימן נשאלת האם חשבה שיש צורך לרשום את התרומות שהעירייה מקבלת כהכנסה בספרי החשבונות וענתה כי **התרומות "זה לא משהו שאנחנו רושמים כהכנסות"** (עמ' 259 ש' 5). הם, כאנשי מקצוע, בודקים נזקקות וזכאות ומכניסים רשימות על פי קריטריונים מאד ברורים (עמ' 259 לפרו').

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

71. **גב' סימה בן שמואל** העידה שהיא עובדת בעיריית כפר סבא, ברוחה. בשנים האחרונות של עבודתה באגף הרווחה הייתה אחראית על המחלקה למשאבי קהילה והתנדבות. הייתה אחראית לגייס כספים לקרן סיוע לנזקקים בכפר סבא (פרו' 31.1.19, עמ' 268-269). מטרת הקרן לסיוע לנזקקים הייתה לגייס כספים ולסייע לחלשים באמצעות כספים, תלושי שי לפני החגים, ועוד. הקרן עבדה בשיתוף פעולה צמוד עם הרווחה (עמודים 268-269). הכסף נתרם לקרן לסיוע לנזקקים, לא לעירייה (עמ' 277 לפרו'). הקרן מתנהלת באגף הרווחה. תרומות תועדו באופן מסודר, לרבות צילום התווים, תיעוד מספר סידורי מתן קבלות, ורישום. היו מקבלים רשימה מסודרת מהעובדים הסוציאליים של הנזקקים, ומי שנבחר היה מגיע לקחת עם תעודת זהות וחתם שקיבל (עמ' 270). בחינת הנזקקים נעשת על פי קריטריונים ברורים. **היא אינה מכירה העברה של 25,000 ₪ בתווי קנייה שניתנו ללשכת ראש העירייה לשם חלוקה לנזקקים** (עמ' 273, 271). אילו הייתה מקבלת סכום של מעל 25,000 ₪ כל חג בתווי שי שמיועד לנזקקים, הייתה עורכת רשימה ארוכה יותר עם סכום גבוה יותר לאפשר לנזקק ליהנות מהחג. גב' בן שמואל הבהירה כי תווי הקנייה שהיו מתקבלים היו נרשמים בספרי הקרן ולא בספרי העירייה (עמוד 276). העדה נשאלה מדוע היא מעורבת בחלוקה אם היא עובדת מטעם העירייה בעוד הקרן היא זאת שמקבלת את התלושים, וענתה כי לקרן אין עובדים ולא הייתה הפרדה ברורה בין הקרן לעירייה (עמודים 285-287).

גרסאות הנאשם וראיות ההגנה

חקירות הנאשם במשטרה:

72. **בתמליל החקירה הראשונה של הנאשם מיום 13.2.17 (ת/ב3') – הנאשם נשאל על תלושים בסך 4,800 ₪ שנתפסו בביתו בעת החיפוש.** השיב שבדרך כלל בחגים הוא קונה תלושים. הוא מכלכל את צעדיו ויש שם הנחה של 7%. **הוא קנה את התלושים באופן חד פעמי, באמצעות חברו רפי כחלון. כחלון קנה לנאשם תלושים והנאשם אמר לו שהוא חייב לו כסף כי לא היה לו כסף** (עמ' 2, ש' 33 – עמ' 3). **כחלון קנה לו פעם נוספת. סה"כ קנה לו כחלון פעמיים. סך שתי הקניות 10,000 ₪.** הנאשם טרם החזיר את התשלום (עמ' 3). משתדל להשתמש בתלושים רק לאוכל (עמ' 6). רכישת התלושים בוצעה אחת בראש השנה והשנייה חצי שנה-שנה לפני כן (עמ' 6). לדבריו, ברזני היה עושה התרומות של תלושים ומחלק אותם: "אני לא נגעת בזה ולא התקרבתי לזה" (עמ' 9). אנשים שעבדו לידו גייסו לנזקקים וכל התלושים הלכו לנזקקים (עמ' 9). **הוא עצמו לא קיבל שום תרומה** (עמ' 9). הנאשם לא השתמש לשימוש האישי בתלושים שהתקבלו (עמ' 10). **לא שלח את העוזר שלו לבקש תלושים** (עמ' 10). לא מכיר את עניין תרומת התלושים למרות שהוא ראש עירייה (עמ' 11). **הנאשם מקבל מהוועד פעם בשנה תלושים בסך 500-600 ₪. רב תו ודברים כאלה** (עמ' 12). התנדב בחברה לאוטומציה. קיבל, פעמיים בשנה 1,000 ₪ כל פעם, במשך 4-5 שנים (עמ' 12).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

מהחברה לאוטומציה קיבל את התלושים עד לפני כ-2-3 שנים (עמ' 43). לא נתן תלושים לעובדים ולא לאף אחד. הוא אישית לא נתן תלושים לאף אחד (עמ' 14). נשאל למקור התלושים שנמצאו בביתו. בחג האחרון שזה היה ראש השנה, כחלון נתן לו הלוואה וגם בחג שלפני כן - כחלון קנה לו תלושים. הנאשם טרם החזיר לו (עמ' 42). ברזני חילק תלושים עד כמה שידוע לנאשם. כשהבין הנאשם שזה יוצא מכלל שילטה, פיטר את ברזני (עמ' 44).

העירייה כעירייה נותנת סיוע לנזקקים, דרך הרווחה. נשאל איזה גוף בעירייה מרכז את התרומות והשיב, שאם מישהו תורם לנזקקים זה ברווחה, ובמקרים מסוימים דרך הגזבר לפי נוהל קבלת תרומות (עמ' 73). בראש השנה ובפסח ועד העובדים מחלק שי לעובדים, יכול להיות שגם כוח אדם מעורב (עמ' 74). נאמר לו שכחלון לא נתן לו תווי קנייה, חוזר על כך שקיבל ממנו הלוואה על סך 10,000 ₪ בתווי קנייה (עמ' 74). ברזני היה נוהג באופן קבוע לחלק תלושים לאנשים, חלקם מאד נזקקים, אבל החלק האחר "אני לא יודע מה". ברזני אמר לו שנתן באופן קבוע לרונית ודאי (עמ' 75).

73. **בחקירה השנייה של הנאשם מיום 14.2.17 (ת/4-ו-ת/ב')** – הנאשם מסר שמבקשי רעתו הם ברזני, ודאי והרוש. הם עבדו קרוב מאד אליו והוא פיטר אותם (ת/4ב', עמ' 4, ש' 35-25). לפרטוש, עוזרת הבית, היה ברזני נותן תלושים במשך שנים, כנזקקת אמתית. היא אם חד הורית. היא עבדה והייתה צריכה עזרה והייתה מקבלת תמיכה מברזני (ת/4ב', עמ' 28). הנאשם מסר שקיבל מכחלון 10,000 ₪ בשתי פעימות. פעימה אחת בחג האחרון ואחת שנה לפני כן. בפסח ובראש השנה, 5,000 ₪ כל פעם (ת/4, עמ' 5, ש' 94-93). כחלון רצה לתת זאת כמתנה, והנאשם אמר לו שזו תהיה הלוואה. אין בינו לבין כחלון הסכם הלוואה. ההלוואה ניתנה בתווי קנייה. חושב ששל רב תו או תו הזהב, אך אינו זוכר "מה שמצאתם אצלי בבית" (ת/4, עמ' 5, ש' 103; ת/4א', עמ' 61-60).

ראה שברזני מרחיב מעגלים יותר מדי ואמר לו להיזהר ולהפסיק. התחיל להתפשט שמחלקים לחלק מהעובדים, למנהלת הלשכה, לרונית. "לא אגיד לך שלא ידעתי... שחזי לוקח תרומות", אבל לא ידע שלוקח לכיסו, שנותן לאנשים (ת/4ב', עמ' 69-68). ברזני זיהה אנשים שהם באמת נזקקים. גם הנאשם נתן תלושים. נתן גם מה שכחלון נתן לו. נתן גם לאשה שאוספת בקבוקים, לאריתראי נתן קבוע בפסח. היה אומר לדותן או שנתן בעצמו. היו אנשים שלא רצו ללכת לרווחה. כשברזני התחיל להיסחף ברמות לא סבירות חתך אתו את הקשר, ופיטר אותו (עמ' 71-69). ברזני והוא היו קרובים מאד. פיטר את ברזני כי כבר התנהג לא כשורה (עמ' 71). ברזני גייס תרומות והיה אמור לתת אותן לנזקקים. כשהדבר הלך והתרחב ושבברזני נתן למספר עובדים, נוצרו מתחים והנאשם הוביל להפסקת עבודתו (ת/4ב', עמ' 72; ת/4, עמ' 7). ייתכן שטעה כשלא אמר לברזני להפסיק עם הנזקקים (ת/4ב', עמ' 90, ש' 38). אינו חף מטעויות "אני ידעתי שהדברים התנהלו" (עמ' 97, ש' 20). נודע לו שברזני מגייס תרומות ולא כולן הולכים לנזקקים (עמ' 99, ש' 1-2).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

לא ידע שברזני לקח מאמנון שאול ומרמי שבירו. חשב שברזני לוקח רק מרשתות מזון, עבור מזון לנזקקים. מועלם אמר לו שברזני מטפל בנושא התלושים (ת/ב', עמ' 105). הנאשם אמר לברזני לקחת רשימות מאגף הרווחה או שיפנה אותם לרווחה וגם את התרומות יכול להפנות לאגף רווחה. כשהבין הנאשם שהדברים מתעצמים 40-50 נזקקים, לא רצה להרחיב עוד. אמר לברזני שהוא מגזים. ברזני גם היה נותן לחלק מהעובדים. לרונית ודאי בטוח שנתן כי ברזני היה אומר שהוא נותן לה שתיתן לאחרונה שהיא נזקקת. "אמרתי לו תעשה מה שאתה חושב". הנאשם עצמו לא ידע ממי הביא. ידע שמגייסים מרשתות מזון לטובת מזון (עמ' 106). הבין שברזני פועל ללא שליטה והנאשם פעל להפסקת עבודתו (עמ' 107). נאמר לו שברזני מתאר מקרים רבים בהם העביר לידי הנאשם תווי קנייה והשיב "שקר וכזב", כי מדובר בעלילה שבנה ברזני כדי להציל את עורו (עמ' 109).

נשאל אם שלח את צרפתי להביא תווי קנייה והשיב שלא זכור לו (עמ' 8, ש' 189-190). נאמר לו שצרפתי מסר בהודעותיו שהוא נשלח על ידי הנאשם להביא תווי קנייה והביא לו אישית מעטפה ובה תווי קנייה באלפי ₪. השיב שאינו זוכר דבר כזה (ת/ב', עמ' 8 ש' 191 – עמ' 9, ש' 193; ת/ב', עמ' 101-102). נאמר לנאשם שצרפתי מסר שהנאשם אמר לו לפנות לברזני לראות איך מגייסים תרומות, וברזני הפנה אותו לבעלים של יינות ביתן. בעקבות ההפניה של ברזני פנה צרפתי ליינות ביתן, הסביר שהוא עוזרו של ראש העירייה, ובהמשך קיבל סך של 40,000 ₪. את התרומה העביר צרפתי ללשכת ראש העירייה, ואמר לנאשם שהחבילה עם כרטיסים בסך 40,000 ₪ אצלו. הנאשם אמר לו לשמור את החבילה אצלו עד שיחליט מה לעשות איתה, וכעבור יומיים ביקש הנאשם שהמעטפה תובא ללשכה ואמר לצרפתי "אני לא רוצה שתתעסק בזה" והכניס את החבילה לארון מאחוריו. הנאשם השיב לשאלה זו כי אינו זוכר מילה אחת מכך (עמ' 9-10).

נאמר לנאשם שמועלם מסר בהודעתו שבתקופת עבודתו עם ברזני, בערך 5-6 שנים, היה נשלח ע"י ברזני למרום הנדסה, שאול קרמיקה, יינות ביתן, שבירו, זיתוני ושאול קרמיקה. הלך אליהם כדי לקחת תלושים. קיבל מהם תלושים פעמיים בשנה, לפני ראש השנה ופסח. קיבל תלושים במשך 5-6 שנים, שאותם העביר לברזני (עמ' 10). עוד אמר מועלם שכל עובדי העירייה מקבלים פעמיים בשנה, בפסח ובראש השנה, תלושים מהעירייה בסך של 400-500 ₪. מועלם מסר שהנאשם ידע שהוא נוסע להביא תלושים מהקבלנים שציון, פעמיים בשנה, כי הוא עצמו אמר לנאשם שהביא מעטפות עם תלושים מהקבלנים (עמ' 11). הנאשם השיב שברזני עשה את הפעילות, חילק למי שמצא לנכון לחלק, כל הפעילות התרכזה אצל ברזני. ברזני היה שולח את מועלם, וברזני היה מקבל. לא ידע על אמנון שאול, על רמי שבירו. "כל שידעתי שחזי לוקח מרשתות של סופרים על מנת שהנזקקים יקנו מזון ולא דברים אחרים". כשראה הנאשם שהתופעה מתרחבת הבין שברזני פועל ללא שליטה. מאז החלו היחסים ביניהם להיות מתוחים ופעל להפסקת עבודתו בעירייה (עמ' 11).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

נאמר לו שברזני תיאר בהודעתו מקרים רבים בהם הביא והעביר לידי של הנאשם, לפי בקשתו, תווי קנייה וגם כסף מזומן. הנאשם השיב כי מדובר בעלילת כזב נוספת של ברזני שבנה כדי להציל את עורו. ברזני רוצה לנקום בנאשם על שפיטר אותו (עמ' 12). לא היה מקרה בו מסר לרונית ודאי כסף מזומן כמתנה (עמ' 12, ש' 295-290).

נאמר לו שפרט לברזני וצרפתי, גם דותן מסר שהעביר אליו תווי קנייה באלפי ₪ מרשת יינות ביתן, לאחר שהנאשם שלח אותו לקחתם. הנאשם השיב שדותן היה הזהיר מכולם. הוא ניגש ליינות ביתן והנאשם ביקש ממנו לתת תרומה לנזקקים. "כפי שאמרתי, אני לקחתי חלק מהתלושים ונתתי לאריתראים ולאשה שאוספת בקבוקים שאיני זוכר את שמה ולשני מקרים של משפחות אבלות וביקשתי ממנו לעזור גם לרחל... לדעתי במהלך 2016 בסמוך לחגים, דותן אמר לי שיינות ביתן רוצים לתת תלושים לנזקקים, ואמרתי לו לקחת רק מרשת מזון ולחלק רק לנזקקים, עד כמה שידוע לי הוא חילק רק לנזקקים ובפירוש ביקשתי ממנו שיעזור לרחל" שהיא נזקקת. באופן אישי נתן הנאשם לשני עובדי ניקיון אריתראים שהיו עובדים ליד העירייה ולאשה שאוספת בקבוקים (עמ' 13-14). אינו יודע איזה סכום בתלושים הביא דותן מיינות ביתן (עמ' 14, ש' 334-333). **נשאל כמה מהסכום חילק. השיב שלאורך שנה כמה מאות אולי קצת יותר מזה לכל הקבוצה שתיאר יחד. נאמר לו שדותן מסר שמדובר בסכום גדול בתווים, והנאשם נשאל מה נעשה ביתרת הסכום? השיב: "זה נשמע לי מוגזם ואין לי מה לענות על זה כי אני נתתי רק למקרים האלה" (עמ' 14, ש' 343-335).**

74. **בחקירה השלישית של הנאשם מיום 16.2.17 (ת/ב' 5) – נשאל מהם התלושים בסך של כ-2,000 ₪ שנתפסו בשולחן עבודתו בלשכתו ביום החיפוש. השיב שהיו שם בודדים. חלק מהתלושים נתן לאריתראים. התלושים רק מדותן. יודע רק על תלושים מיינות ביתן. צריך להיות שם 400-500 ₪. אינו מכיר סכומים של 2,000 ₪ (עמ' 11). דותן הביא תלושים רק מיינות ביתן בסמוך לראש השנה ופסח. להערכתו פעמיים, עבור נזקקים (עמ' 11). דותן לא המציא את השיטה. התחיל עם זה ברזני, שנה לאחר שהתחיל לעבוד (עמ' 12). **חד משמעית לא היה לפני ברזני (עמ' 13).** כשברזני עזב הוא העביר את השמות למחליף שלו וכשהמחליף שלו עזב העביר לדותן. היוזמה להביא את התלושים מיינות ביתן הייתה של ברזני ולא של הנאשם. מעולם הנאשם לא דיבר עם מישהו מיינות ביתן. **מעולם לא שלח את העוזרים שלו לתרומות או לתווים (עמ' 13).** הנאשם לא ידע מי נתן, לא ידע שנתנו. יש קונספירציה שלמה שכל אחד נלחם על עורו (עמ' 14). הסמנכ"ל פוטר, גם הגרושה ומנהלת הלשכה, מרכזים כוחות (עמ' 14). נאמר לו על כך שמאיר שלום מספר שהנאשם הנחה אותו להביא תרומות מקבלנים. צרפתי הגיע עם 40,000 ₪. לטענת הנאשם זה לא נכון, ולא זכור לו. ידוע לו שכל רשת מזון נתנה 5,000 ₪, 10,000 ₪ (עמ' 15-16). החוקר הטיח בו שארבעה עוזרים ברצף מתארים את אותה התנהלות. הנאשם השיב שמאיר שלום פוטר על ידו (עמ' 17-18), ברזני מטופל נפשית, עם דותן צומצמה הפעילות רק ליינות ביתן, וצרפתי עזב מנסיבות שלו (עמ' 19). **החוקר****

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

אמר לנאשם שעשה עם העוזרים שלו מסלול עוקף גורמי הרווחה של העירייה. הנאשם השיב שיכול להיות שזאת הייתה טעות (עמ' 19). הנאשם לא לקח לעצמו מתלושי יינות ביתן. נשאל מדוע אם כך נמצאו תלושי יינות ביתן בביתו. השיב שנתן 200-300 ₪ נתן לנזקקת או נזקק. השתמש רק בתלושים של שופרסל (עמ' 20). הוא לא חילק תלושים לעובדי הלשכה, ברזני חילק. ברזני אמר לנאשם לכתוב להם ברכה. המעטפה הייתה סגורה. הנאשם לא ידע על תוכנו. לדעתו זה הופסק כבר לפני 3 או 4 שנים, והוא נתן הנחיה להפסיק עם זה (עמ' 21).

החוקר אמר לו שהוא מתנהל בתלושים בכל מיני מקומות וגם שולח אנשים אחרים להשתמש בתלושים, כדי לעשות רכישות, למשל את גרושתו ואת ודאי. השיב שגרושתו השתמשה בתלושים שקיבל מהחברה לאוטומציה (עמ' 21). שלום, ברזני, מירב גרושתו, הרוש וודאי תאמו יחד נגדו (עמ' 22-23, עמ' 25-26). יש לנאשם תלושים אחרים, לא של יינות ביתן. אולי השתמש פעם אחת (עמ' 23). לא ראה את כמויות התלושים של יינות ביתן בסך 40,000 ₪ (עמ' 20, 23). בין ברזני ורונית הייתה שנאת עולם, ועכשיו הם חוברים יחדיו נגדו שהוא אויבם המשותף (עמ' 26). עשה טעות שלא חילק דרך הרווחה (עמ' 27). הנאשם: "אני אמרתי לך שזו טעות. הייתי צריך לגדוע את זה. היית צריך בכלל מהתחלה לא ללכת" (עמ' 28).

יודע שהעירייה נותנת קמחא דפסחא (עמ' 30). החוקר הטיח בנאשם שהיה מאד נוח לייצר מנגנון חלופי שכביכול באמצעותו מתבצעת חלוקה לנזקקים ובסוף השתמשו בזה לא רק נזקקים אלא גם לאחרים ביניהם הנאשם. הנאשם השיב שזה היה מיועד רק לנזקקים (עמ' 31).

החוקר מקשה עליו בשאלה מהיכן התלושים כי בניגוד לטענתו שכחלון נתן לו תלושים, כחלון אומר שהוא לא נתן לנאשם תלושים. הנאשם חוזר בו מגרסתו הקודמת, שלפיה התלושים היו הלוואה מכחלון, ומודה שכחלון לא נתן לו את התלושים. הנאשם רצה מכחלון הלוואה, אך לבסוף לא לקח ממנו אף שקל והנאשם קנה את התלושים מכספו, במזומן. נשאל מדוע אמר שקיבל מכחלון והשיב שבהתחלה רצה לקבל הלוואה מכחלון. אין לו קבלה על הרכישה הזו. אמר שזה מכחלון מתוך לחץ (עמ' 35-36).

הנאשם לא אמר לברזני ללכת ליינות ביתן. העוזרים תקשרו ישירות מול רשתות המזון. הנאשם כן ידע שיש לברזני תלושים. הנהג מועלם סיפר לנאשם, לאחר שברזני פוטר, שברזני היה אומר לו ללכת לחלק לאנשים (עמ' 39). נשאל אם לקח חלק מהתלושים של יינות ביתן להשתמש בהם והשיב "אני חושב שפעם אחת נקנה משהו אולי במאה מאתיים שקל מיינות ביתן על ידי..." (עמ' 40). הגרושה מרב השתמשה באלפיים ₪ מהחברה לאוטומציה, ועוד 500 ₪ תלושים מהעירייה. חושב שהגרושה קנתה מתלושים אלה (עמ' 40).

הנאשם לא השתמש בתלושים של יינות ביתן, מלבד מפעם אחת. הנאשם קנה תלושים של שופרסל בכספו ולא קיבל אותם מכחלון כפי שאמר תחילה (עמ' 41).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

החוקר שואל מה מקור התלושים השונים שנתפסו בלשכה בעת החיפוש, במגירות השולחן. הנאשם השיב שכמה מאות שקלים מיינות ביתן וכל השאר אינו זוכר (עמ' 58). החוקר אומר שהתווים הם של יינות ביתן: גם תו פלוס של יינות ביתן וגם התו של יינות ביתן. הנאשם השיב שלא ידע שתו פלוס זה גם יינות ביתן (עמ' 58). תו מאה של מנה בסך 400 ₪ הגיעו ממתנה שקיבל או מהעירייה, צריך לבדוק, אינו יודע (עמ' 59). תו הזהב של שופרסל קנה הנאשם ואינו רוצה לדבר על מקורותיו "אני מבקש בשלב זה לא לדבר... אני לא רוצה לדבר על זה. מותר לי. מכסף שהגיע ממשפחתי ע"י מישו מהמשפחה. בזמן הקנייה התקבלה קבלה אך הוא לא שמר אותה. שילם עבור התווים במזומן. אינו יודע בדיוק היכן התרחשה הרכישה, שלח מישו. לא רוצה לערב ולכן אינו מעוניין לדבר על זה". "תתייחס כאילו אני קניתי. אני לא רוצה לערב אותו" (עמ' 59-60). גם גרושתו נהנתה במהלך השנים וגם ודאי, ברזני ודני הרוש. הנאשם אומר שהוא מבין שהוא "ראש הפירמידה" (עמ' 61).

הנאשם התבקש לכתוב הקדשה לוודאי, וכתב לה "חג שמח". ודאי ידעה שהכסף לא מהנאשם אלא מהתרומות שברזני גייס (עמ' 63-64). החוקר טוען שהנאשם נתן לוודאי לחלק לעובדים אחרים בלשכה. הנאשם השיב שזה רק ברזני. החוקר טען שודאי ידעה שזה ממנו. על כך השיב הנאשם: "ראש העיר נותן לכל העובדים, מאיפה יש לראש העיר? הוא לא קיבל דברים... כאילו כתרומה? מה הם חשבו שזה מהכיס שלי"? "לא הם ידעו... שחזי... לנזקקים לא? הם לא ידעו את זה... הם לא ידעו את זה? חזי לא ידע? רונית לא ידעה? תגיד סימונה לא ידעה...". כוונתו שכל המוזכרים ידעו (עמ' 64).

התרומות שהתקבלו מיינות ביתן לא נרשמו בגזברות העירייה. הנאשם אמר שאולי הוא היה צריך לבדוק שאכן הדברים נרשמו, אבל זה לא קרה (עמ' 71).

החוקר אמר שעובדי הלשכה מסרו שהם היו מקבלים תווי קנייה במתנה מהנאשם מעבר לתווים שחולקו ע"י העירייה. הנאשם השיב כי אלו תווים שחולקו ע"י ברזני. זה יישמע נאיבי מדי אבל ברזני הכניס תלושים למעטפה וביקש לכתוב (עמ' 71). הנאשם לא ידע מה הסכום. ברזני היה מביא לו והוא היה כותב חג שמח, שנה טובה (עמ' 72).

הנאשם השיב שהוא מבין את הטעות בהתנהלותו, ובמיוחד את ברזני וודאי שחיכו לשעת ה-ש', בשביל לשמור נשק, אחרת הם היו מתלוננים תוך כדי המעשים (עמ' 72).

בתקופה של מאיר שלום לא היה שי לעובדים, ברזני התחיל עם זה (עמ' 74-75). לא זכור לו ששלום גייס תרומות לנזקקים. כששלום אמר לו שזה מאותם קבלנים שהנאשם עובד איתם, ביקש ממנו הנאשם שלא (עמ' 75). החוקר אמר לנאשם ששלום היה מעביר לנאשם חלק מהתרומות שגייס. הנאשם הכחיש. לא זכור לו ששלום בכלל גייס, אם עשה זאת, עשה זאת על דעת עצמו, ובלי ליידע את הנאשם (עמ' 75).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

החוקר אמר שברזני מסר שהיה מעביר לידי הנאשם חלק מהתווים שנתרמו. הנאשם השיב שזה קרה רק כדי לתת לנזקקים (עמ' 77-76).

היו מקרים שברזני היה משאיר בצד וכותב צביה, רונית, סימונה ואז היה הנאשם כותב להן על המעטפה, צביה שנה טובה, רונית חג שמח או משהו כזה. ואז או רונית או ברזני היו מחלקים. כל פעם שברזני החליט לתת לעובדים, הוא היה כותב לנאשם על הצד, תומר חג שמח, צביה, רונית. היוזמה לא באה מהנאשם. כשברזני היה מכניס את הסכומים למעטפה, הנאשם לא ידע הסכומים (עמ' 77-78). **הנאשם אישר את דברי החוקר לפיהם מדבריו מתקבל הרושם שהנאשם עבד עבור ברזני** שהיה מחליט כמה לתת ולמי לתת, והנאשם רק כתב את הברכה (עמ' 78). הנאשם לא ידע כמה כל אחד מקבל, כך גם לגבי העובדים (עמ' 79). הנאשם אמר שכך התנהלו הדברים **והוא טעה בכך** אבל כך התנהל (עמ' 79).

צרפתי נכנס לתפקיד כשברזני היה עם רגל אחת בחוץ או שבכלל לא. צרפתי קיבל מברזני את רשימת רשתות המזון. בתקופה של צרפתי זה יותר הצטמצם. צרפתי המשיך לחלק בהתאם לרשימה של ברזני, בצורה מצומצמת יותר (עמ' 80). הנאשם לא שלח את צרפתי, אלא צרפתי המשיך על פי החפיפה. בתקופה של צרפתי העובדים לא קיבלו (עמ' 81). החוקר אמר שצרפתי טען שמסר לנאשם את התווים שהביא על פי הנחיית הנאשם. הנאשם טען שאינו זוכר זאת (עמ' 81). לא זוכר שהתקבלו 40 אלף ₪. הסכום נשמע מוזר. תמיד דיברו על סכום של 5,000 ₪, 10,000 ₪ מיינות ביתן (עמ' 81-82).

החוקר אמר שדותן מסר שהביא על פי הנחייתו תווים מיינות ביתן ומסר אותם לנאשם. הנאשם השיב שגם דותן קיבל את הרשימה מצרפתי שעזב באופן פתאומי. "לא עצרתי ולא פעלתי להפסיק את זה". דותן המשיך לקחת ועם דותן זה הצטמצם יותר (עמ' 82).

החוקר שאל איך הנאשם מסביר את העובדה שארבעה אנשים שונים ששימשו כעוזריו במהלך השנים מתארים התנהלות זהה שלו. הנאשם השיב: **"אמרתי לך קודם טעיתי, אני לא חף מטעויות". דותן וצרפתי אינם פועלים ממניעים של שנאה ולא מנפחים.** ברזני ושלוש עשו דברים בלתי חוקיים (עמ' 82).

החוקר אמר שהמסקנה מדברי ארבעת העוזרים היא שהיה דפוס קבוע של התנהלות מבחינת הנאשם בכל הקשור לתווי קנייה ושהוא הנחה את העוזרים השונים להביא את התווים. הנאשם השיב שטעותו הייתה שלא גדע את זה. לא זכור לו שהתקשר אליהם ואמר לכו תביאו, הם הודיעו לו שהביאו את התווים, שהם מחלקים. ידע שמחלקים לנזקקים (עמ' 83).

דותן היה הזהיר מכולם. הוא חילק לאנשים שהגיעו ולא לקח לכיסו. הפסיקו לחלק לעובדים, כך גם צרפתי. בסוף התקופה של ברזני, הפסיקו עם זה. **"וזהרנו... נזהרנו ברמה של לא להיות**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ראוותנים מדי. אנשים אמרו למה הוא קיבל ואני לא אז צמצמו את זה. מתקן שיותר נכון לומר שהחלוקה צומצמה, במקום שנוהרו (עמ' 84).

החוקר אמר שהתווים המשיכו להגיע בהיקפים ניכרים מיינות ביתן. אם צומצמה החלוקה מה עשו עם התווים שנשארו. הנאשם השיב שאינו יודע כמה הגיעו ואיזה כמויות הגיעו. החוקר ציין כי הוא מדבר על עשרות אלפי נה בשנה. הנאשם השיב שכל חג היה צריך להיות עד 10,000 נה, 5,000 נה (עמ' 84). אינו יודע איזה סדר גודל של תווים התקבל בשני החגים (עמ' 85).

החוקר אמר שהנאשם יצר מסלול שעוקף את גורמי הרווחה לקבלת תווי קניה ישירות ללשכת ראש העירייה. **הנאשם השיב שמדובר בטעויות שאינן נראות טוב.** לא הייתה לו שום כוונה לעקוף את הרווחה. הטעות שלו הייתה שהוא לא גדע את זה (עמ' 85).

החוקר אמר לנאשם שמחומר החקירה עולה שהנאשם השתמש בתווי קנייה שהתקבלו כתרומה, לצרכיו האישיים. הנאשם השיב שהשתמש לצרכיו האישיים בתלושים שקנה **ופעם אחת השתמש בתלושים של הוא חושב יינות ביתן.** קנה מספר מוצרים שאינו זוכר מהם, לא לבית. חוץ מזה אינו זוכר שהשתמש בתווים לצרכיו האישיים (עמ' 86). **לדבריו, בחייו האישיים התנהל עם תווים.** קנה גם בעבר (עמ' 87). **נשאל היכן היה רוכש את התווים ומשיב שלא יכניסו אותו שוב לזה. זה כסף שקיבל מהוריו ובה השתמש.** לא זוכר ממתי החל להשתמש בתלושים. **רכשו אותם עבורו והוא אינו רוצה להיכנס לכך ולהגיד מי קנה** (עמ' 88).

75. **תמליל החקירה הרביעית של הנאשם מיום 22.2.17 והודעה (ת/ו-6/ב') – הנאשם ביקש להפסיק את החקירה כי אינו מרגיש טוב.** החוקר אמר שרונית ודאי מוסרת שהנאשם שלח אותה במספר הזדמנויות לבצע רכישות לצרכיו האישיים וצייד אותה בתווי קנייה לצורך תשלום. השיב שהיא תעשה הכל כדי לפגוע בו (ת/ו, עמ' 4, ש' 85). החוקר מסר שגרושתו אמרה שתמיד היו תווי קנייה בבית והיא הייתה משתמשת בהם ושהנאשם נתן לה תווי קנייה לביצוע קניות שונות. הנאשם השיב שהגירושין מדברים בעד עצמן (עמ' 4, 5). החוקר הציג לנאשם שפרטוש מסרה שהנאשם נהג לשלם לה באופן שוטף בתווי קנייה. השיב שאין לו מה להוסיף (עמ' 5, ש' 106-150). אין לו מה להוסיף לשאלת החוקר שאמר שחלק מהתווים שנתפסו ברשותו, רשומים ביינות ביתן כאלה שנתרמו לעיריית כ"ס לנזקים (עמ' 5, ש' 107).

76. **בחקירה החמישית של הנאשם מיום 20.4.17 (ת/ב') – הנאשם הגיע לחקירה מביתו.** החוקר אומר שכל תו ניתן לזיהוי, וכי הנאשם עשה שימוש בתלושים לצרכיו הפרטיים והאישיים. הנאשם השיב ששום תלוש שהשתמש בו לא יועד לנזקים (עמ' 5). התלושים שנמצאו ברכבו ובביתו לא היו מיועדים לנזקים. נושא התלושים התנהל ע"י עוזריו. צריך היה לעבור דרך הרווחה ולא עבר (עמ' 6). היו תווים שנתנו לעוזרים ברמה של עזרה לחג. לא רוצה להרחיב בנושא (עמ' 7). **כשאמר בהתחלה שכחלון נתן לו הלוואה לא היה מרוכז ולא מפוקס, אחרי מעצר לא אנושי ובלתי סביר**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

(עמ' 7). קצת השתמש גם בתלושים שקיבל מהחברה לאוטומציה. אלה דברים שניתן לבדוק בחברה לאוטומציה (עמ' 10).

החוקר אמר שמדובר בשורת אנשים ובנוסף יש עובדות בלתי תלויות, שאינן תלויות באנשים, נתונים של מערכת, של חברה, למשל ינוב. הנאשם השיב שאף פעם לא קיבל משום חברה. החוקר השיב שהנתונים של חברת ינוב נתפסו אצלו בבית. הנאשם השיב שאינו יודע שזה של ינוב ולא קיבל אותם מינוב (עמ' 12). לפי ידיעת הנאשם הם לא היו מיועדים לנזקקים (עמ' 13). ינוב לא נתנו לו (עמ' 14). החוקר מבקש שהנאשם יסביר, אם ינוב לא נתן לו תלושים, כיצד אלה נמצאו בביתו. הנאשם השיב: "תחקור, אתה החוקר, תחקור. אני לא קיבלתי מינוב..." (עמ' 15).

נשאל איזה משתי הגרסאות שמסר נכונה. האם שקיבל את התלושים מכחלון כהלוואה או שהנתונים נרכשו ע"י בן משפחה שאת שמו אינו מעוניין למסור. השיב שמסר כבר הכול ושהיה תחת לחץ ואופן המעצר היה קשה וטראומטי (עמ' 39). אחרי כל טראומת המעצר אמר דברים שחזר בהם מכיוון שהיו טעות (עמ' 40). החוקר שאל האם רכישת התלושים שנתפסו בבית הנאשם וברכבו ונרכשו ע"י קרוב משפחה, הם הלוואה שקיבל, והשיב "ללא הלוואה" (עמ' 41).

הנאשם נשאל האם היו מקרים ששילם מכיסו עבור רכישת התווים. השיב שכן. לא קנה ישירות, אבל היו מקרים. הוא לא ניגש ישירות לחברה וקנה. למשל אביו בחייו קנה ממי שקנה. הנאשם לא בדק בציציות ממי אביו קנה (עמ' 41). רק אביו וקרוב משפחה נוסף רכשו עבורו. חלק מהתווים נקנו עבור עזרה לנאשם וחלק ניתנו כמתנה לנאשם (עמ' 42). נשאל כמה פעמים בשנה היה מקבל תלושים מאביו או מקרוב המשפחה, והשיב שפעמיים בשנה (עמ' 42). הנאשם נשאל מתי התחיל הנושא של קבלת תווי הקנייה לטענתו מאביו ומקרוב משפחה, והשיב שאינו יכול לנקוב במועד. בשנתיים לפני מות האב לערך, עזר לו אביו יותר בכסף. תמיד אביו עזר לו בכסף (עמ' 43). האב נפטר בחודש ינואר 2013 (עמ' 43). נשאל מה היקף השימוש שלו בתווי קנייה והשיב שאינו זוכר (עמ' 43). רק אביו וקרוב משפחתו רכשו לו תלושים (עמ' 43). אינו רוצה לומר במה עסק אותו בן משפחה שרכש עבורו תלושים (עמ' 44).

הנאשם זכר פעם או פעמיים שביקש מצאלה וקסמן שתקנה מתנה לילדים מהתלושים שקיבלו לחג. לא הספיק משהו והוא בא ושילם (עמ' 44). הנאשם הכחיש את הטענה שרונית ודאי נשלחה על ידו במספר הזדמנויות, לבצע עבורו רכישות לצרכיו האישיים וצייד אותה בתווי קניה. כמו כן הכחיש שגם לאשתו דאז מרב נתן תווי קנייה לביצוע קניות שונות (עמ' 44). נאמר לנאשם שמירב מסרה שתמיד היו תווי קנייה בבית והיא הייתה משתמשת בהם באופן שוטף, והשיב שהיא שקרנית. אם היא בכלל ראתה תווים בבית, זה היה מה שקיבל בחגים (עמ' 44). נאמר לו שמרב אמרה שהוא הביא הביתה תלושים באלפי ₪. הכחיש (עמ' 45).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 36489-02-18 מדינת ישראל נ' בן חמו

בנוגע לרחל פרטוש, עובדת משק הבית, נשאל מה גובה התשלום החודשי ששילם לפרטוש. השיב שהיא אם חד הורית (עמ' 45). מאז גירושיו פרטוש באה אליו בד"כ פעם בשבועיים לעזור במשק בית. הוא שילם לה 120-140 ₪, על 3 שעות בערך. היא הייתה מקבלת גם מברזני, מהעוזרים תמיכה מהתלושים שהגיעו (עמ' 45). החוקר אמר שפרטוש מסרה שהנאשם נהג לשלם לה באופן שוטף בתווי קנייה. השיב שלא שילם לה בתווי קנייה. היא הייתה מקבלת באופן קבוע יותר מהאחרים עזרה ותווי קנייה. על הימים שעבדה שילם בכסף מזומן (עמ' 46-47). החוקר אמר שפרטוש מסרה שהנאשם שילם לה מאות שקלים בחודש בתווי, קרוב ל-1,000 ₪. השיב שהוא לא נתן לה תווי. העוזרים היו נותנים לה, לא מאות, עוזרים לה, לא יודע את הסכומים (עמ' 47).

החוקר אמר שחלק מהתווי שנתפסו ברשותו – בביתו, רכבו, בעירייה – רשומים ביינות ביתן ככאלה שנתרמו לעיריית כ"ס לנזקים. השיב שקשה לו להסביר זאת, אינו יודע (עמ' 48).

החוקר שאל על תלושי יינות ביתן שנתרמו לעיריית כ"ס, ונתפסו אצל הנאשם, ואשר ארבעת העוזרים מאשרים שקיבלו בהנחייתו ובידיעתו תווי קנייה מיינות ביתן, כאשר חלק מתווי אלו חולקו לנזקים וחלק גדול נותר בידי הנאשם. על פי חומר בחקירה עשה הנאשם שימוש בתווי אלו לצרכיו האישיים. הנאשם ענה: "אני יכול להגיד לך דבר אחד, שיינות ביתן אני לא השתמשתי בתלושים, לא יודע, אני לא זוכר...". אם נמצאו תלושים זה כדי שהוא ימסור אותם לאותן משפחות או לאותם אנשים שעברו דרך העוזרים. נהג לחלק גם לעובדים באזור העירייה, עובדי קבלן. נהג לפנות אליו, באופן אישי, מבוגרים מאד נזקים. היה יוצא ללובי של המועצה ונותן להם (עמ' 49-50). **היו פונים אליו נזקים והוא היה אומר לעוזריו לעזור להם, היו עוזרים להם ולחלק נתנו תלושים** (עמ' 50).

נשאל כיצד מסביר את העובדה שחלק מהתווי שנתפסו בביתו הם תרומה שנתנה חברת **ינוב** לעיריית כ"ס כתרומה לנזקים והשיב שלא קיבל מינוב (עמ' 52).

נשאל כיצד הוא מסביר שבין התווי שנתפסו בלשכתו ישנם כאלה שנתנו ע"י חברת **מרום נווה** כתרומה לעיריית כ"ס. השיב שלא ידע. אין לו קשר עם מרום נווה. התלושים התקבלו מהעוזרים ולא אליו ישירות (עמ' 53).

החוקר אמר ששלוש החברות, מרום נווה, יינות ביתן וינוב תרמו במשך שנים תווי קנייה לעיריית כ"ס בסך אלפי ₪. הנאשם השיב שאף פעם לא ידע את הסכומים. ידע שמגייסים לא ידע ספציפית ממי (עמ' 53-54). הנאשם טען שידע שמגייסים רק מרשות מזון, לא מקבלנים. לא ידע על מרום נווה ולא על ינוב (עמ' 54).

ההנחיה הייתה לגייס תרומות. מתקן ואומר שיש למחוק את המילה הנחיה. ברזני יזם את התרומות. בהתחלה חילקו סלי מזון. ברזני אמר שמתעוררת בעיה עם הכשרות, כל אחד עם העדפות אחרות בעניין הכשרות. ברזני אמר שהוא יכול לגייס דרך יינות ביתן או חברות מזון

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

אחרות, שייקחו תלוש וכל אחד יקנה כרצונו. ככה נולד נושא התלושים. הנאשם אינו זוכר שום אינטראקציה של תלושים מול מאיר שלום. הטעות הייתה שלא נוצר מנגנון בקרה. היה צריך לעבור דרך הרווחה (עמ' 54-55).

החוקר שאל איך הנאשם מסביר שתווי הקנייה בהם שילמה רונית ודאי עבור רכישות מוצרים שונים עבור הנאשם הם תווי קנייה שנתרמו לנזקקים מחברת ינוב בשנת 2012 (עמ' 56). הנאשם טען שודאי משקרת (עמ' 59).

נשאל על כך שהתווים שנתפסו אצלו בבית, 45 תווים של שופרסל, נתרמו לעירייה על ידי חברת ינוב, והשיב שלא ידע שהם היו מיועדים לנזקקים, אלא קרוב משפחה נתן לו, אפילו לא ישירות (עמ' 61-62). הנאשם התבקש למסור את שמו של האדם שנתן לו את התווים, כדי שניתן יהיה לבדוק את הדברים, והשיב: "זה קרוב משפחה שלי שאני לא רוצה לערב אותו. זה לא אחים או משהו כזה כי הם לא היו מעורבים בכלל" (עמ' 62).

77. **בחקירת הנאשם מיום 15.6.17 (ת/ב' 19) – לנאשם הושמעה הקלטה של שיחה בינו לבין אחיו מיקי מתאריך 31.3.15 בה הוא אומר למיקי לא לדבר על התלושים בטלפון. הנאשם טען שלא מזהה או זוכר את השיחה שהושמעה (ת/ב' 19, עמ' 13). הוא אינו זוכר את השיחה משום שזה היה לפני שנתיים (עמוד 14). לנאשם הושמעה שיחה מוקלטת בינו לבין מועלם הנהג בה הנאשם מורה למועלם לקחת מעטפות מתא הכפפות ונותן לו שמות לחלק. בנוסף הנאשם ציין כי יש מעטפה גם עבור מועלם אך שלא יגיד לאף אחד. הנאשם ציין כי חושב שמדובר בהוראות בנוגע לחלוקה של תלושים לחג. הנאשם נשאל מדוע הוא אומר למועלם שיש תלוש עבורו ומדוע יש תלוש עבור ברזני שכבר אינו עובד בעירייה והשיב כי אינו זוכר, ואינו יודע להסביר זאת (עמ' 17-20). לנאשם הושמעה שיחה נוספת בינו לבין אחיו מיקי מיום 14.5.15 ממנה עולה כי החביא תלושים של רמי לוי אצל אמו. הנאשם טוען כי לא הניח את התלושים במטרה להחביאם אלא משאיר אצל אמו כל מיני חפצים. בהמשך, אמר שלא נהג להשאיר תלושים אצל אמו (עמ' 23-24). הושמעה לו שיחה נוספת עם אחיו מיום 25.5.15, בה משוחחים על רכישת נעליים באמצעות תלושים. הנאשם ציין כי אינו זוכר את השיחה (עמ' 43-45). לנאשם הושמעה הקלטה נוספת מתאריך 29.6.15 ממנה עולה כי הוא שילם בתלושים בחנות כפר השעשועים. הנאשם ציין כי אינו זוכר את השיחה (עמ' 50). שיחה נוספת הושמעה לו מתאריך 25.10.15 ממנה עולה כי אמר שיקנה משהו באמצעות תלושים שיש לו. הנאשם אישר כי זו שיחה שלו עם פרטוש שעובדת בביתו. הכחיש שהיה משלם לה באמצעות תלושים (עמ' 50-51).**

78. **בחקירת הנאשם מיום 28.6.17 (ת/ב' 10) – הנאשם נשאל על הודעות שקיבל בתאריכים 31.8.16 ו-18.1.17 בהם רחל פרטוש מבקשת להעביר אליה תלושים. הסביר כי פרטוש הייתה מקבלת עזרה קבועה (עמ' 42). הנאשם נשאל על הודעות שקיבל בשנת 2017 ממרב גרושתו אשר עוסקות בתלושים. הוא השיב כי בתקופה זאת היה מקבל תלושים כחבר דירקטוריון ואלו התלושים שמירב**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ראתה (עמ' 42-43). החוקר אומר לו כי נמצאו תלושים רבים אצלו בבית אשר לא קשורים לחברת אוטומציה ומקושרים ישירות לתרומות שנתנו לעירייה. הנאשם השיב כי כל מה שנאמר על ידי מירב זה שקר (עמ' 44-45).

עדות הנאשם

79. **הנאשם העיד בחקירה ראשית** (פרו' 11.02.21 עמ' 1285) כי אינו זוכר את השנים שבהן התחילה חלוקת התלושים, אך מדובר לאחר תחילת עבודתו של ברזני בלשכה. לפני כן הייתה חלוקה של סלי מזון אך לא של תלושים. ברזני הציע לתת לאנשים תלושים של רשתות המזון והנאשם ראה זאת כיוזמה חיובית (עמוד 1286). ברזני עבד במשך 7-8 שנים כעוזרו האישי. ברזני ניסה להתקדם במערכת ללא הצלחה, ובשלב מסוים הוא כבר מיצה את עבודתו, ואף היו חשדות נגדו שמחלק תלושים למקורבים. פעם אחת, לקח ברזני כוס זכוכית וניפץ אותה. בשלב זה העד הבין שנחצה הגבול ולכן הגיעו להבנה שברזני יסיים את עבודתו (עמ' 1286). באשר לשימוש הפרטי בתלושים, טען הנאשם כי בשנים האחרונות הוא משתמש בתלושים באופן חוקי. **מדובר בתלושים שבני משפחה רכשו עבורו ושקיבל כחוק והוא עשה בהם שימוש ברשתות מזון.** הדבר חוסך 20% בכל קנייה משום שהוא משלם על כל תלוש של 100 ₪ שמונים שקלים בלבד ולכן הוא קיבל ורכש בעצמו תלושים (עמ' 1287).

הנאשם טען כי עדות רונית וודאי הייתה עדות שקר, אך דבר אחד שאמרה היה נכון – **הוא קיבל מכוח היותו חבר דירקטוריון בחברה לאוטומציה וחבר וועדה במפעל הפיס תלושים מידי שנה בראש השנה ופסח ובסך כולל של 4,000 ₪ בשנה. מעבר לכך גם היה נותן כסף מזומן למיקי, אחיו הצעיר וזה היה רוכש עבורו תלושים בסדר גדול של בין 500 ל-700 שקלים בחודש** (עמ' 1287). הנאשם טען כי סה"כ היה לו כ-1,000 ₪ לחודש בתלושים ולפעמים היה משלם גם באמצעות האשראי שלו (עמ' 1288). **הוא נשאל לגבי התלושים של רב-תו שנתפסו אצלו, והשיב כי אם היה יודע שזה תלושים של ינוב לא היה נוגע בהם. טוען כי תלושים אלו הגיעו אליו מאת רפי כחלון כהלוואה. סך הכול קיבל ממנו כ-12-10 אלף ₪. נשאל על כך שבתחילה בחקירה טען כי התלושים הם מכחלון ואז בהמשך שינה את גרסתו וטען שהתלושים מבני משפחתו, והשיב כי נעצר ב-4 לפנות בוקר לאחר לילה נטול שינה, נחקר מספר פעמים ואמר שזה היה כחלון שהביא לו את התלושים אך החוקרים אמרו לו שכחלון מכחיש זאת ולכן בהחלטה של רגע אמר כי זה לא כחלון אלא בן משפחה שלו שהביא את התלושים. טען כי היה מיוצג אך בזמן החקירה עורך הדין לא היה לידו (עמוד 1289). החליף את הייצוג שלו ולאחר שהחליף עוה"ד אמר לו להגיד רק את האמת ולכן הוא אומר כעת שקיבל את התלושים מכחלון** (עמ' 1290).

באשר לחלוקת מעטפות התלושים לעובדים, טען הנאשם כי היה לו מנהג כבר כראש מחלקה, כשהיו מגיעות מעטפות עם מתנות לעובדי העירייה, שהוא היה כותב ברכה אישית לכל עובד על

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

המעטפה. ברזני היה מביא לו את המעטפות לכתוב ברכה עליהן והנאשם היה סבור כי מדובר בתלויים שהעובדים מקבלים מטעם העירייה כמתנה. הוסיף כי גם הוא היה מקבל תלוש מהעירייה פעם בשנה (עמ' 1290). העד נשאל על עדותו של דותן אשר טען שכלל לא חילק תלויים לנזקקים והשיב כי כל העוזרים שהיו אצלו חילקו במסגרת תפקידם תלויים, העניין עבר מעוזר לעוזר החל מברזני ועד דותן. הנאשם ציין כי תהליך חקירה הוא תהליך לא פשוט ולכן טען כי הלחיצו אותו בחקירה, עד שנכנע ולבסוף אמר את מה שהחוקרים רצו שיגיד (עמ' 1291).

80. **בחקירתו הנגדית הנאשם** אישר כי היה ראש עיריית כפר סבא החל מסוף שנת 2003. הנאשם ציין כי למעט עוזר אישי ומנהלת לשכה, כל התפקידים מאוישים על פי הגדרות מקצועיות ולא משרות אמון. היוזמה לחלוקת התלויים הייתה של ברזני. לפני כן הנאשם לא עסק בכך. המטרה הייתה חלוקה לנזקקים מתוך רצון לייעל את חלוקת סלי המזון למשהו יותר נוח. ברזני הוא זה שפנה לתורמים והנאשם עצמו מעולם לא דיבר עם תורמים שייתנו כסף. **ברזני החליט על דעת עצמו כמה לבקש וממי** (עמ' 1314-1315). **הנאשם לא היה מעורב כלל**. הנאשם ידע כי ברזני מכין רשימה של אנשים שאליהם יש לתרום, וכל פעם שהיו פונים אליו נזקקים, היה מפנה אותם לברזני. אינו יודע מה היה היקף התלויים (עמ' 1316-1317). ברגע שברזני הציע לעשות זאת, הוא נתן את האישור ולא עסק בכך מעבר (1318-1319). בתקופת עבודתו של מאיר שלום, שהיה עוזרו של הנאשם לפני ברזני, החלוקה הייתה מרוחקת ממשרדו של הנאשם ולכן הוא לא ראה מה בדיוק הכמויות והאנשים. לאחר מאיר שלום היה בני פלג אשר שימש גם כנהג וגם כעוזר ולאחר מכן הגיע ברזני (עמ' 1320). העוזרים הם אלו שהתעסקו עם התלויים. באשר לצביה צורף השיב כי היא הייתה אם הבית של הלשכה והיא הייתה נשלחת על ידי ברזני לעשות דברים הקשורים לתלויים (עמ' 1329-1330). באשר לעבודת הנהגים, ייתכן שהם היו מעורבים בתלויים, אך הוא לא היה מודע בדיוק לאן כל אחד נוסע (עמ' 1332-1333). ברזני היה מדבר עם אנשים משכונות שונות והם היו עושים את החלוקה בשכונה שלהם, ללא קשר לעניינים פוליטיים (עמ' 1335-1336).

הנאשם מכיר את הפעילים החברתיים בשכונות. לדוגמה ניסים ועקנין. פעילים אלו היו בקשר עם ברזני והיו מעדכנים אותו איזה משפחות נזקקות צריכות תלויים (עמ' 1338). **הנאשם לא היה מעורב כלל בחלוקת התלויים, אלא ברזני היה מנהל את זה**. היו מקרים שבהם גם הוא נתן תלויים לנזקקים (מנקים בלשכתו). כשצרפתי החליף את ברזני בתפקיד הוא שאל את הנאשם מה עליו לעשות עם התלויים, והנאשם השיב שצריך לדבר עם ברזני ואכן הם נפגשו מחוץ למשרדי העירייה (עמ' 1344-1345). אכן, הייתה תכנית קמחא דפסחא שנוהלה על ידי עזריאל אונרייך, מידי שנה העירייה הייתה מעניקה תמיכה כספית לתוכנית (עמ' 1346-1347). בדיעבד היה אומר לברזני לא לעשות את מפעל התלויים כפי שעשה, אלא לעשות הכל דרך הרווחה. בשלב מסוים כשצרפתי היה העוזר הוא הורה להפסיק את כל פרויקט התלויים, ובשל לחץ שהיה מסמנכ"ל העירייה, קוגמן, הנאשם הורה להסדיר את העניין ולהמשיך לחלק את התלויים (עמ' 1349-1350). לאחר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

שברזני עזב הפסיקו את החלוקה, ואז צרפתי אמר שיש המון אנשים שמגיעים ולוחצים לקבל את התלושים, ולכן החזירו את זה. **הנאשם הוסיף כי הוא חילק התלושים לאנשים מתלושים פרטיים השייכים לו.** ציין כי כמות התלושים הלכה ופחתה ובשל כך החלו החשדות בברזני. ברזני היה הולך לבר-מצוות וחתונות ונותן תלושים כמתנות (עמ' 1354-1355).

בנוגע לרשימת החלוקה, בהתחלה ברזני הראה לו את זה והכל היה מסודר עם שמות משפחה, כתובות וחתימה. לאחר מכן התחילו להיות רשימות בכתב יד. מעבר לכך לא ראה שוב את הרשימות. **אולי פעם כשדווח עוזרו לא היה, ואז הוא בעצמו הרים טלפון למועלם הנהג ואמר לו לחלק את התלושים בהתאם לרשימה.** הנאשם נשאל כיצד ידע איזה שמות להגיד למועלם לחלק, אם לא היה מעורב כלל ולא הכיר את הרשימות וגם לא היה מול הרשימות כשדיבר איתו. השיב כי הרשימות היו במעטפות ברכב ומועלם הנהג פעל לפי מה שהיה כתוב שם (עמודים 1357-1358).

הנאשם נשאל האם האנשים שהוא בעצמו חילק להם תלושים הופיעו ברשימות והשיב שלא, וכשנשאל מדוע לא אמר לברזני להוסיף אותם לרשימות, אמר שאינו יודע ולא זוכר אם אמר לברזני להביא להם תלושים. **הנאשם פירט כי היה נתקל באנשים הנזקקים כשהיה יוצא מהלשכה ותמיד היה מלווה באחד העוזרים ולכן הם ראו אותו נותן** (עמ' 1359-1360). הנאשם נשאל האם הוסיף לרשימה את האנשים אשר נתן להם תלושים ומשיב שהוא לא עסק בזה ולא יודע אם היו ברשימה (עמ' 1362-1363). הנאשם לא התעסק עם הרשימות וכל מי שפנה אליו הוא הפנה אותו לעוזרו כדי שיטפל בעניין (עמ' 1364). הנאשם נשאל מה היו הקריטריונים שעל בסיסם החליטו למי לחלק, והשיב שכל מי שבא וביקש נכנס לרשימות. ברגע שהוא ראה שיש רשימות מסודרות ושהמפעל חיובי הוא אישר את זה (עמוד 1365). **היו תלושים אצלו במגירה והיו תלושים במגירה של עוזרו. היו אצלו גם תלושים של תרומות וגם תלושים אישיים שלו. התלושים נועדו בחלקם לחלוקה ובחלקם לצרכים אישיים שלו.** הנאשם נשאל כיצד ייתכן שיש ערבוב בין תלושים שלו לתלושים של העירייה, וענה שייתכן ושמו לו במגירה תלושים שמיועדים לחלוקה, אך התלושים שנתפסו אצלו היו תלושים אישיים שלו (עמודים 1368-1370). הוסיף כי באופן קבוע לא היו תלושים לחלוקה אצלו במגירה, **היה פעם או פעמיים שהוא חילק תלושים לאנשים ולכן הוא שם במגירה כדי לתת להם** (עמ' 1373-1375). אינו זוכר את כמות התלושים שהייתה אצלו במגירה (עמוד 1376). בנוגע תלושים שנתפסו אצלו במגירה, ייתכן שאלה תלושים שהוא ביקש מהעוזר שלו שיביא לו על כדי לתת לאיזה פועל בגינה. נשאל על הרכב שלו ומשיב כי ייתכן שהיו תלושים בתא הכפפות ברכבו משום שהוא שימש לחלוקה. **יכול להיות שהייתה טעות שתלושים של נזקקים הגיעו לכיס המכנסיים שלו או לארון הבגדים בביתו** (עמ' 1381-1382).

הנאשם נשאל על הטענות שסגורו העלה ביחס לעדים חורשי רעתו והשיב כי חורשי רעתו הם דני הרוש, אשר נפגע מסירובו להעיד עדות אופי על אחיו. בנוסף כדי לקבל קידום דני הרוש נרשם ללימודי תואר וקיבל יום מהעבודה ללכת ללמוד אך התברר כי הוא כלל לא הלך ללמוד. לבסוף

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

הוא פוטר (עמ' 1382-1385). רונית ודאי – הנאשם קיבל אותה לעבודה, נתן לה מלגת לימודים לתואר ראשון ושני אך לאחר שזאת העסיקה את אם הבית אצלה בבית לא הייתה לו ברירה אלא לפטרה. חזי ברזני שהציל את עצמו והפך לעד מדינה כדי להפיל עליו את כל הסיפור (עמ' 1384-1385). חלק מהעדים הושפעו מאיומי המשטרה בחקירות כמו דותן ומועלם (1385-1386). הסיתו את גרושתו נגדו (עמ' 1387-1388). עדה נוספת ששיקרה היא אירית מרק (עמ' 1389). רחל אלבוים שיקרה בכך שאמרה שהיא הגיעה ללשכה כדי לקחת תלושים (עמ' 1390-1392).

מאיר שלום אינו אמין ושיקר כשאמר שיש לנאשם קשר לתלוישים. הנאשם לא ראה תלוש אחד ממה ששלום אמר שהביא (פרו' 17.2.21 עמ' 1341-1342). נשאל על מרים אוטמוזגין וענה כי אביה עבד עם אביו, והייתה לו הכרות עם המשפחה (עמ' 1348-1350). כאשר נשאל על כך שביומנו של שלום מופיע סיכום פגישה ויש שם התעסקות עם תלוישים משיב כי זה לא נכון (עמ' 1352-1353).

הנאשם נשאל על כך שכספרית שעבדה ביד יצחק אמרה שהיו תורמים תלוישים עד לפני תקופתו של ברזני והנאשם השיב כי זה לא נכון (עמוד 1354). נאמר לנאשם כי חזי מרום העיד שלפני ברזני הוא היה תורם תלוישים לעירייה, והשיב שלא היו שום תלוישים (עמ' 1357-1359). הנאשם נשאל מדוע ברזני בעצמו לא לקח קרדיט על הפרויקט הזה, אם הוא זה שזים את זה והנאשם השיב כי כל מה שמתרחש בעיר מקושר לראש העירייה (עמ' 1370). הנאשם נשאל כיצד יתכן שברזני ניהל הכל, אם פרויקט התלוישים נמשך גם לאחר עזיבתו, והשיב כי הכמות שחולקה ירדה משמעותית לאחר עזיבתו של ברזני, וכן היה לחץ שיחזירו את תרומת התלוישים והנאשם לא ידע כיצד לעשות זאת ולכן הפנה את העוזרים לברזני. החפיפה על נושא התלוישים תמיד הייתה מברזני שכן הנאשם בעצמו לא ידע כיצד זה מנוהל (עמ' 1371-1372). התביעה טענה כי הנאשם ביקש שהעוזרים לא ידברו עם ברזני בנושא התלוישים משום שהוא חשש שהדבר ייוודע ולכן בחג הראשון לאחר עזיבת ברזני הנאשם חילק את התלוישים בעצמו. הנאשם הכחיש. לטענתו, צרפתי פנה לברזני מיוזמתו להבין את עניין התלוישים (עמ' 1373-1374). הנאשם נשאל על פסח 2015 (לאחר עזיבת ברזני) ואומר שלא חילק כלום בתקופה זאת ולא היה מעורב כלל. לנאשם מושמעת שיחה בינו לבין מועלם מתאריך 1.4.15 יומיים לפני חג הפסח. בשיחה זאת הוא שולח את מועלם לתא הכפפות במכונית ואומר לו שיש שם תלוישים לחלוקה. בשיחה הנאשם מציין כי אין במעטפות ברכות אלא רק שמות (עמ' 1375-1377). בשיחה המושמעת לאחר מכן נשמע מועלם מקריא לעד את השמות המופיעים אצלו, לרבות ברזני, והנאשם אף אומר למועלם שיש שם תלוש גם עבורו אך מציין שאף אחד אחר בלשכה לא קיבל ולכן זה צריך להישאר בסוד (עמ' 1377-1378). הנאשם השיב כי מקרה זה היה לאחר עזיבתו של ברזני, וברזני הציע שימשיך את פרויקט התלוישים בהתנדבות אך הנאשם סירב. ברזני התקשר אליו באופן אישי לבקש עזרה כלכלית (עמ' 1379-1380). הנאשם נשאל מדוע הוא זה שהנחה מועלם מה לעשות ואף אמר לו שאם יש בעיה שידבר אתו, ולא הפנה אותו לברזני. הנאשם השיב כי ברזני עזב את העבודה, וברזני גייס את התלוישים עבור החלוקה לאחר סיום עבודתו (עמ' 1380). לנאשם מושמעת הקלטה נוספת בינו ובין מועלם הנהג, בו הנאשם מוודא כי החלוקה בוצעה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ושואל אותו על שמות ספציפיים, וכשמועלם משיב שלא היתה מעטפה עבורם, הנאשם מציין שהוא יגיע ללשכה ויבדוק ברשימות. הנאשם משיב כי הופתע משום שברזני אמר לו שיש עבור אנשים מסוימים ולא הבין כיצד לא היה להם (עמ' 1381-1382). הנאשם נשאל על כך שהיו אנשים הקשורים לאחיו מיקי אשר קיבלו תלושים, ומשיב כי ברזני הוסיף אותם לרשימה ולכן קיבלו (עמ' 1382-1383). **לנאשם הושמעה שיחה נוספת עם אחיו מיקי בה אחיו מבקש שביא תלושים לאנשים שהוא הבטיח להם והנאשם משיב כי זה לא לנייד וידברו אחר כך. הנאשם משיב כי התכוון שלא יכול לדבר כי היה באמצע משהו.** הנאשם נשאל האם מזהה את הדובר כאחיו מיקי ומשיב בחיוב. התביעה מציינת כי בחקירה אמר שאינו יודע מי הדובר (עמ' 1383-1384).

81. הנאשם נשאל על ספטמבר 2015. הנאשם אישר כי חזר מחו"ל ארבעה ימים לפני ערב ראש השנה ובתקופה זאת צרפתי כבר מעורב. הנאשם נשאל על עדות צרפתי על פיה הוא התבקש לנהל את עניין התלושים והוא עשה זאת תוך העברת דיווחים שוטפים לנאשם. דיווחים אלו תועדו בווטסאפ של צרפתי. הנאשם ציין כי זה שההודעה אצל צרפתי לא אומר שהוא קיבל את ההודעה או מכיר אותה (עמ' 1385-1388). הנאשם נשאל על כך שדיבר מספר פעמים עם צרפתי על רשימת האנשים שמקבלים תלושים, ומשיב כי אינו זוכר, אך מדובר בפעם הראשונה שצרפתי חילק ולא רצה לחלק לאנשים לא נכונים ולכן עשה הצלבות עם הרשימה של ברזני (עמ' 1388-1389). בפני הנאשם מוצגת התכתבות שלו עם צרפתי בו האחרון אומר שניסים וקנין טען שאם לא יקבל עוד אלף 9 בתלושים כבר עדיף לו לא לקבל כלום. הנאשם השיב כי אינו זוכר (עמודים 1391-1392).

הנאשם נשאל על תקופתו של דותן. נאמר לו כי דותן טען שכל נושא התלושים היה בהדרכתו ובהנחייתו. הנאשם משיב כי זה לא מדויק. הנאשם טען כי לא יצא ביוזמתו לחלק תלושים אלא אם מישהו הגיע לקבל תלוש והיה נותן לו. אם פנו אליו היה מפנה את הפונים לעוזריו. ייתכן שהמעורבות גם כללה התייעצויות של העוזרים אתו. הנאשם הוסיף כי היה מעורב בכך שפנו אליו אנשים וידע על החלוקה אך היוזמה לא הייתה שלו והוא לא ידע בדיוק מהיכן מגיעים התלושים ובאילו כמויות (עמ' 1392-1394). מעבר לחברת נווה מרום לא ידע על חברות קבלניות שתרמו תלושים (עמ' 1395-1396).

הנאשם נשאל על שיחה בינו לבין מועלם הנהג אשר ממנה עולה כי מועלם עדכן בגאווה את הנאשם כי הביא לאדם תלושים אך לא הציג עצמו כנהגו של הנאשם אלא כ"מנחם". הנאשם משיב שאינו יכול להסביר את השיחה (עמ' 1397). הנאשם נשאל האם יכול להיות שזה משום שכל העניין סודי. הנאשם השיב כי פרויקט התלושים לא היה סודי והוא דיבר עליו מול 500 איש בהרמת כוסית. בנוסף הייתה הרמת כוסית אשר במהלכה ברזני חילק תלושים כך שלא הייתה כוונה להסתיר (עמודים 1397-1398).

82. הנאשם נשאל מהיכן הגיעו התלושים שנתפסו אצלו במגירה בשולחן בלשכה, ומשיב שהיו תלושים שקיבל מהעירייה כעובד עירייה, היו תלושים שקיבל ממפעל הפיס פעמיים בשנה, והיו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

תלויים שהגיעו מהחברה לאוטומציה שהיא חברת בת של השלטון המקומי, והיו תלויים שאחיו רכש בעבורו, והיו תלויים שקיבל כהלוואה מכחלון (עמ' 1411). באופן פרטי, תלויים של רב-קארד בסך 400 ₪, למיטב זכרונו, ניתנו לו לכבוד היום הולדתו. נשאל על כך שיום הולדתו ביוני והכרטיס נתפס בפברואר. השיב כי ייתכן וזה משנה קודמת (עמ' 1411-1412). בנוסף כרטיס תו זהב של 200 ₪, יכול להיות שהגיע מהחברות בדירקטוריון שהיה מקבל מהם תלויים באופן קבוע. הנאשם נשאל האם יכול להיות שזה תלוש שנתרם על ידי קבלן ויועד לנזקקים. השיב כי לעיתים הוא לקח תלויים מברזני כדי לחלק למנקה או לגנן ולכן ייתכן שמדובר בתלויים שיועדו לנזקקים (עמודים 1413-1415). לנאשם נאמר כי בחקירתו ב-16 לפברואר, 3 ימים לאחר שהתוויים נתפסו במשטרה, הוא טען כי מדובר בתוויים שהוא קנה. הנאשם משיב כי לא ראה את התוויים בכלל בחקירה ולכן חשב שמדובר על התוויים שאחיו קנה לו (עמ' 1417-1419).

בפני הנאשם מוצגים תלויים אשר נתפסו במגירתו השנייה בשולחן הלשכה (ת/60) – מדובר בחמישה תוויים שכתוב עליהם יינות ביתן. הנאשם אומר שמעולם לא קנה או קיבל תלויים של יינות ביתן ואינו יודע כיצד התלויים הגיעו לשם. נאמר לו כי התלויים נתפסו במעטפה עם פרטיו של אורי חתוכה וכתובתו. הנאשם ענה כי אינו יודע כיצד הגיעו לשם. עוד נמסר לו כי על פי פרטי החקירה המעטפה יועדה לחלוקה בפסח 2016 ובפועל היו במגירה עד שנתפסו בפברואר 2017. הנאשם טען שלא היה לו מושג שזה במגירה שלו (עמ' 1420-1422).

בפני הנאשם הוצג תלוש נוסף של יינות ביתן על סך 200 ₪ (ת/62) אשר גם הוא נתפס במגירה. הנאשם לא ידע לתת הסבר לכך. הוסיף כי ההסבר היחיד שעולה לו הוא שאלה תלויים שהיו אצל עוזריו ומסר כי ייתכן שיועדו לאנשים שרצה לתרום להם. לאחר מכן נאמר לעד כי התו הונפק במרץ 2015 וכיום כבר לא בתוקף, ונשאל כיצד לא נתרם למישהו כל הזמן הזה. הנאשם השיב כי אינו יודע להסביר כיצד הגיעו התלויים לשם (עמ' 1422-1425).

בפני הנאשם מוצגת מעטפה נוספת (ת/61) שכתוב עליה 500 ובפנים יש 500 שקלים בתלויים של יינות ביתן. בנוסף יש מעטפה נוספת שכתוב עליה 500 אך בפנים יש רק שלוש מאות שקלים. נאמר לו כי התלויים בסך 800 שקלים הונפקו על ידי יינות ביתן בחודש אוגוסט 2016. הנאשם נשאל מדוע במגירה אחת היו התלויים שטען ששייכים לו ואילו במגירה נפרדת תלויים של יינות ביתן שנתרמו. הנאשם השיב שאין לו הסבר לכך. לאחר מכן הוסבר לו כי אחד התלויים שנתפסו במגירה הראשונה הוא תרומה של חברת ינוב מפברואר 2014. הנאשם השיב כי אין לו הסבר לכך.

הנאשם נשאל על טענתו של ברזני כי מלבד 15,000 ₪ יתר התלויים היו מועברים לנאשם. הנאשם השיב כי הנזקקים קיבלו תלויים כל ימות השנה וברזני אף חילק תלויים בחתונות ואירועים שהיה מוזמן אליהם, כך לדוגמה היה נותן לאחותה של רונית ודאי 1,500 ₪ בחודש (פר' 18.2.21, עמ' 1435). באשר להימצאות התלויים במגירות, הנאשם טען כי המגרות מלאות בהמון ניירת ויש להרבה אנשים גישה ללשכה ולכן ייתכן שמי מהאנשים שיש לו אינטרס להשמיץ אותו פעל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

שהתלושים ימצאו שם (עמ' 1437-1438). הנאשם נשאל על עדותה של וודאי אשר טענה שהוא שלח אותה לעשות קניות עבורו ונתן לה תלושים לכך. משיב כי זהו שקר וכזב. לנאשם נאמר כי התלושים בהם השתמשה ודאי בקניות עבורו הם תלושים שתרמה חברת "ינוב" בשנת 2013. הנאשם הכחיש (עמ' 1440). הנאשם נשאל על עדותה של מרב גרושתו אשר טענה כי היו תווי קנייה בסך של אלפי שקלים בבית אשר היו מגיעים במסות לקראת החגים ומוסתרים בארון הבגדים לשם קניות אישיות. הנאשם השיב כי היו לו תלושים שהיה מקבל כל שנה בחגים מחברות שהיה בדירקטוריון והוסיף כי גרושתו העידה כך בגלל הגירושין (עמ' 1441-1442).

83. הנאשם נשאל על ההלוואה שקיבל מכחלון והשיב כי ביקש אותה כשנה לפני שהתפוצצה הפרשייה. כחלון אמר לו שאין לו מזומן אך יש לו תלושים ונתן לו 12,000 ₪ בתלושים. הוא קיבל את כל הסכום בבת אחת, ייתכן בפעמיים. הנאשם נשאל על גרסאותיו במשטרה, שם טען בתחילה כי קיבל את התלושים במתנה מכחלון ולאחר מכן שהם ניתנו על מנת שיועברו לבת זוגו של הנאשם. הנאשם השיב כי כחלון רצה לתת לו את הסכום לא כהלוואה אך הנאשם אמר לו שהוא רואה זאת כהלוואה (עמודים 1451-1454). בתחילה אמר בחקירה כי קיבל את התלושים מכחלון ולאחר 3-4 ימים חזר בו ואמר שלא קיבל את התלושים מכחלון. אינו יודע להסביר מדוע שינה את הגרסה בנוגע לכחלון (עמ' 1458). זוכר שאמרו לו "זה לא רפיי" מספר פעמים עד שלבסוף אמרה שזה לא היה כחלון. הנאשם אינו זוכר מה הייתה גרסתו החדשה לאחר שחזר בו (עמ' 1456-1458). הנאשם ציין כי לא רצה לפגוע בבני משפחתו ולכן בהתחלה לא אמר את השם של אחיו מיקי (עמ' 1459-1461).

בפני הנאשם הוצגו תלושים שנתפסו בארון הבגדים שלו (ת/18) והשיב כי אלו תלושים שניתנו לו על ידי כחלון. לאחר מכן אומר שיכול להיות שזה גם מכחלון וגם ממיקי (עמ' 1463-1465). הנאשם אמר לבסוף כי חושב שהתלושים הם מכחלון והם ניתנו לו שנה לפני פרוץ החקירה באזור פסח 2016. הנאשם נשאל כיצד זה ייתכן, משום שהתלושים הונפקו בספטמבר 2016 והשיב כי כנראה שהתלושים ניתנו לו בשני פעימות וזו הפעימה השנייה (1466-1467). **הנאשם אישר כי עשה שימוש אישי בתלושים אלו בסניף שופרסל בסמוך לביתו.** בסרטון שהוצג (ת/53א') **הנאשם נראה בקופה של החנות משלם באמצעות תלוש ומשליך תלוש שנגמר תוך שיש בארנקו תלושים רבים נוספים** (1468-1469).

הנאשם נשאל על אסופת תווים שנתפסה ברכבו (ת/19) בעת שנעצר בדרכו לחדר הכושר כאשר התווים נתפסו בכיסו מכנסיו. מדובר ב-5 תווים של תו הזהב. הנאשם אישר כי תווים אלו שימשו אותו לשימוש אישי. הנאשם נשאל מדוע שלושה מהתווים שנתפסו בכיסו היו תווים של יינות ביתן. הנאשם בתגובה השיב כי תלושים אלו לא היו מיועדים לשימוש אישי. אינו יודע כיצד התווים הגיעו לשם ומעולם לא השתמש בתווים כאלו. הנאשם השיב כי לא בטוח שהתלושים היו בתוך המכנסיים אלא יכול להיות שהם היו בתוך תיק החדר כושר שלו (עמ' 1470-1472). **הוצג לו שבאחד התלושים שנמצאו נעשה שימוש. הנאשם השיב כי אינו יודע להסביר זאת.** לאחר מכן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

הנאשם מעומת עם כך שבחקירה שלו ב-16.2 סיפר כי היה תו שעשה בו שימוש כדי לקנות גבינות ללשכה. הנאשם טען שמעולם לא קנה בתווי יינות ביתן או בכל מקום שאינו שופרסל (עמ' 1471-1473). לאחר מכן נמסר לעד כי באחד התלויים שהיו בכיס מכנסיו נעשה שימוש לרכישת כובע במגה ספורט. הנאשם השיב כי זו הפעם הראשונה ששומע דבר כזה וכי הוא מעולם לא קנה במגה ספורט (1473-1475).

לנאשם נאמר כי כלל התוויים ת/19, ת/18 נכללים באותה רכישה שהייתה רכישה של 100 תלויים אשר הונפקו בספטמבר 16 ונרכשו על ידי חברת "ינוב" לקראת ראש השנה. 45 תלויים מתוכם נתפסו בארון בגדים ובבגדיו של הנאשם. הנאשם השיב כי מעולם לא פנה לחברת ינוב (עמ' 1475-1476). נאמר לו כי מתוך 100 תלויים שנתרמו על ידי "ינוב", 53 תלויים שימשו את הנאשם בקנייה ברשת שופרסל ליד ביתו. הדבר מוכח מכך שבכל קנייה שעשה עם תלוש השתמש גם בכרטיס המועדון שלו (עמ' 1478). הנאשם טען שאת כל הקניות שעשה עם תלויים, ביצע מתלויים שניתנו לו על ידי כחלון.

הושמעה לנאשם שיחה בינו ובין אחיו מיקי בה הם משוחחים על התלויים והנאשם אומר כי "למרים אוטומזגין לא צריך לתת צריך להוריד אותם, הם פוטנציאל לסיכון כי אנשים מדברים ומקבלים". הנאשם השיב כי מדובר במקרה של משהי שאינה תושבת העיר בכלל וזה פסול מבחינתו ולכן הוא אמר את הדברים הללו (עמ' 1482-1486).

עדויות הגנה נוספות

עדים בנוגע לאזכרות בבתי הכנסת

84. ההגנה הביאה לעדות סדרה של עדים, אשר משמשים בתפקיד גבאים בבתי כנסת בכפר סבא, אשר העידו כולם שהיו אזכרות לזכר אביו של הנאשם, אך המשפחה הייתה זו שהביאה את הכיבוד, ולא קיבלו שום תלויים עבור רכישת הכיבוד, כמפורט להלן:

מר זק אסייג, העיד ששימש כגבאי בית כנסת תפילת דוד בכפר סבא. כשיש אזכרות אצלם בבית כנסת, המשפחה מביאה כיבוד. מאשר כי היו אזכרות לאביו של הנאשם, אך מעולם לא הביאו להם תלויים כדי לקנות אוכל (פרו' 22.2.21, עמ' 1488-1489). בחקירה נגדית העד נשאל אם זוכר מתי האזכרה הייתה ומשיב שלפני כ-5 שנים. העד נשאל מי היה אחראי על התיאומים וסידורים ומשיב כי היה אדם בשם לוי תורקמן אך הוא נפטר. העד נשאל האם ייתכן שהביאו לו תלויים כדי שיקנה ומשיב בשלילה (עמ' 1490-1491).

מר יעש כהן העיד שהיה גבאי בבית כנסת התחיה. היה ערב עילוי נשמת אביו של הנאשם, והמשפחה הייתה אחראית על האוכל. שולל כל טענה כי קיבל משהו מברזני כדי לקנות אוכל (עמ' 1491-1492).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

1492-1493). בחקירה נגדית העד נשאל האם יש עוד גבאים מלבדו והשיב כי יש עד 4-5 גבאים. נשאל האם ראה את המשפחה של הנאשם מביאה את האוכל ומשיב כי לא ראה בעצמו אך כך היה משום שבית הכנסת עצמו לא מתעסק עם אוכל (עמ' 1493-1494).

מר צבי רובינשטיין העיד שהוא משמש גבאי בית הכנסת המרכזי בכפר סבא. הייתה פעם אזכרה לאביו של הנאשם. הכיבוד לאירוע הובא על ידי משפחת הנאשם. שולל כל קבלה של תלושים לאוכל עבור האירוע (עמ' 1496).

מר זכריה רצאבי העיד שהאזכרה התקיימה לפני 8 שנים בערך. זוכר בוודאות שהמשפחה היא זאת שהביאה את הכיבוד (עמ' 1498).

מר יעקב שרגא העיד שהוא משמש גבאי בית הכנסת משכנות יעקב. זוכר אזכרה לעילוי נשמת של אביו של הנאשם לפני כ-8 שנים. בית הכנסת אינו מתעסק עם הבאת אוכל, אלא הכל מוטל על המשפחה. שולל שקיבלו תלושים כדי לקנות אוכל לאירוע. העד אף בדק עם יתר הגבאים ואף אחד מהם לא קיבל תלושים (עמוד 1512). כשהגיע לבית הכנסת השולחן כבר היה ערוך ולא ראה את ההגעה של האוכל (עמוד 1513).

מר מרדכי כאלף העיד שהוא משמש כגבאי בית הכנסת דביר יהונתן. זוכר אירוע לעילוי נשמת אביו של הנאשם. המשפחה הביאה את הכיבוד. שלל כל קבלה של תלושים לקניית מזון. תנאי לקיום האירוע היה שהמשפחה תביא את הכיבוד (עמ' 1514-1515). חושב שהאחיות של הנאשם הביאו את הכיבוד. שלל אפשרות שגבאי אחר מהבית כנסת קיבל תלושים (עמ' 1518-1519).

מר יעקב מאיר בן פזי העיד שהוא משמש כגבאי בית הכנסת בית דורשיי. זוכר 3-4 אירועים שנעשו בבית הכנסת לעילוי נשמת אביו של הנאשם. המשפחה הביאה את הכיבוד. שלל כל קבלה של תלושים לקניית אוכל (עמ' 1520-1521). לא זכר את תאריך האירוע (עמ' 1522-1524).

מר דוד טסבון העיד שהוא משמש כגבאי בית הכנסת אוהל יעקב ולאה. היה אירוע אזכרה לאביו של הנאשם ומי שהביא את הכיבוד זאת המשפחה, כמקובל. שולל קבלה של תלושים כדי לקנות כיבוד (עמ' 1524-1525). האירוע היה לפני כשנתיים.

מר דוד גבריאלי העיד שהיה ידיד של אביו של הנאשם. ליווה את משפחת הנאשם באירועים רבים לעילוי נשמתו של האב. המשפחה הביאה את הכיבוד לאירועים. האירועים התרחשו כל שנה באזכרה (עמ' 1540-1541). אינו זוכר מתי אביו של הנאשם נפטר. האזכרות התקיימו תמיד ביום השנה. היו מגיעים לבית כנסת והכל כבר היה מוכן שם (עמ' 1542-1543).

מר יעיש ביטון העיד שהוא משמש גבאי בית הכנסת אעירה שחר. היה אירוע אזכרה לפני בערך 8 שנים. נהוג הוא שמשפחה לה יש אזכרה מביאה את הכיבוד. זוכר כי כשהייתה אזכרה, מיקי אחיו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

של הנאשם יחד עם אדם נוסף, הגיעו עם האוכל. לא היו תלושים (עמ' 1543-1544). האירוע במסגרת השנה הראשונה לפטירת האב (עמ' 1544-1545).

מר אברהם דניאל העיד שהוא משמש כגבאי של בית הכנסת אוהל רחל. היה לזכר אביו של הנאשם במהלך שנת האבל. היה שיעור ולאחר מכן היה כיבוד שהמשפחה הביאה. שולל כל קבלה של תלושים עבור קניית אוכל לאירוע (עמודים 1547-1548).

מר חיים בריה העיד ונשאל האם מאיר שלום נתן לו תלושים לפני אחד החגים. העד השיב כי מעולם לא קיבל תלושים ממנו. בחקירה נגדית משיב העד כי תמך בנאשם בעת מערכת הבחירות לראשות העיר. הוא משמש כפעיל בשכונה. היה מקבל ממאיר שלום סלי מזון לחלוקה אך לא תלושים. במהלך פעילותו במערכות הבחירות התפקיד שלו היה בין היתר להביא אנשים לקלפיות על מנת להצביע. העד נשאל האם יכול להיות שהיו תלושי מזון בתוך סלי המזון ומשיב כי לא פתח את הסלים אך מעולם לא קיבל לידו תלושי מזון (עמ' 1499-1502).

עדי הגנה נוספים

85. **מר ישראל ועקנין** העיד שהוא עובד עירייה. היו לו רשימות של אנשים שהיה מחלק להם תלושים, בתחילה עבור ברזני ובהמשך גם עבור צרפתי ודותר. היה מקבל משהו כמו 3,000 ₪ לחלק. הראשון שהתחיל עם זה היה ברזני. היה מחלק בהתאם לרשימה של משפחות נזקקות (עמ' 1503-1504). את הרשימה קיבל מברזני (עמ' 1505-1508).

86. **מר ארי בר עוז** העיד שהוא עבד בחברה של אביו וכיום מנהל את החברה י.א בר עוז. החברה לא הייתה נותנת תלושים לחלק נזקקים, ומעולם התעסקה עם תלושים. כשאביו היה מנהל את העסק הוא היה צמוד אליו ויודע כל מה שקורה עם החברה (עמ' 1509). הוא בחברה מאז שהיה בן 16 וידע על כל דבר שקורה. לא יכול להיות שאביו עשה משהו בחברה מבלי שהיה יודע מכך (עמ' 1509-1510). הוא לא קיבל שום פניה בנוגע לתלושים (עמ' 1511).

87. **מר בני פלג** העיד ששימש כנהגו של הנאשם מסוף שנת 2004 ועד 2006. לאחר מכן חזר למחלקת הרכב. שימש במקביל גם כעוזרו של הנאשם לאחר שמאיר שלום עזב ועד שברזני נכנס לתפקיד. מעולם לא עסק בתלושים. בפני העד מועלת טענה של שגיאה לנצי"ר אשר טען כי בסביבות 2011 בני פלג וברזני הם אלו שהתניעו את עניין התלושים. פלג השיב שאינו זוכר דבר כזה וייתכן שבזמן שהיה במחלקת רכב, ברזני הפעיל אותו בעניין (עמ' 1528-1530). נשאל מדוע לא סיפר בחקירה שהיה עוזרו של הנאשם והשיב כי לא ראה בכך חשיבות. ברזני החליף אותו בתפקיד בסוף 2006. העד מסר שכנהג לא נשלח להביא תלושים מקבלנים (עמ' 1531-1533). העד נשאל על מעטפה שהביא מג'אבר ופירט כי הייתה מעטפה, אך לא ידע מה יש בפנים. הניח אותה על שולחנו של הנאשם. מאיר שלום ביקש ממנו להכניס את המעטפה לנאשם. אינו זוכר מי שלח אותו להביא את

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

המעטפה, או מאיר שלום או הנאשם (עמודים 1534-1535). הוא היה נהג ולא באמת שימש כעוזר (עמוד 1537).

סיכומי הצדדים – האישום הראשון

סיכומי המאשימה

88. ב"כ המאשימה, עו"ד שרגנהיים, טענה בסיכומיה כי הנאשם פיתח בלשכת ראש העיר מנגנון של איסוף תרומות בתווי קניה מאנשי עסקים הפועלים בכפר סבא. תפעול המנגנון הופקד בידי עוזרי ראש העיר ובסיוע עובדי לשכה נוספים. הנאשם יזם את המנגנון וכוון את עוזריו למי לפנות לקבלת תרומות. בפני התורמים הוצג מצג שווא של סיוע לנזקקים ללא הבהרה כי מדובר במנגנון המבוסס על חלוקה למקורבים ולא על בסיס קריטריונים ברורים ושוויוניים כפי שפועלת מחלקת הרווחה בעיר. גם לא הוצג לתורמים כי הנאשם עצמו ייהנה מהתרומות באופן אישי. בשל מצג השווא תרמו התורמים תווי קניה. הנאשם קבע את הגורמים המיועדים לקבלת התרומות שנאספו – לעיתים היו אלו אכן משפחות נזקקות, לעיתים היו אלו פעילי שכונות שדרכם אמורות היו התרומות להינתן למשפחות נזקקות, לעיתים היו אלו אנשי לשכתו, אשר סייעו לנאשם בתפעול המנגנון וזכו ליהנות מפירותיו, ולעיתים היה זה הנאשם עצמו. לא היו למנגנון הזה נהלים לחלוקה שוויונית המושתתת קריטריונים ברורים ושקופים.

לנאשם יוחסו עבירות של **קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות** (ריבוי עבירות) וזאת מעצם גיוס התרומות מהתורמים השונים תוך הצגת מצג שווא שכל התרומה תועבר לנזקקים, בעוד שבפועל התרומה חולקה הן לנזקקים והן ולמקורביו שחילקו בשמו (רבנים ופעילי שכונות). חלק נוסף של התרומות הגיע לכיסו של הנאשם ולמקורביו.

גניבה בידי עובד ציבור (ריבוי עבירות) – מיוחסת לנאשם בנוגע לסכומים שאותם לקח לכיסו מתוך התרומות שגייס. לאורך השנים נלקחו תלושים בהם הוא עשה שימוש אישי הן לקניית מתנות לאירועים כפי שהעידו גרושתו ומנהלת לשכתו והן לקניות בשופרסל, כפי שהוכח נוכח שימוש המתמיד של הנאשם בכרטיס חבר המועדון לצד השימוש בתלושים שמקורם בתרומה. מעמדו ותפקידו של נאשם אפשרו את המנגנון ולכן ביצע את הגניבה בכובעו כ"עובד ציבור".

מרמה והפרת אמונים (ריבוי עבירות) – בעצם ביצוע המעשים על ידי עובד ציבור שבפועל אינו מגשים את האינטרס שעל מילוי הופקד, יש בכך משום הפרת אמון של הציבור בו. ברום תפקידו כראש עיר הפעיל מלשכתו מערך של גיוס תרומות מאנשי עסקים הפועלים בעיר וזקוקים למערכת הפועלת תחתיו. למרות שקיימת מערכת מקצועית המטפלת נזקקים, התרומות לא חולקו על פי קריטריונים מקצועיים, אלא לפי ראות עיניו הנאשם. התמלאו רכיבי העבירה כולם: היסוד העובדתי הבנוי מרכיב התנהגותי של מרמה והפרת אמונים, רכיב נסיבתי הנובע מתפקידו של הנאשם באותה עת והרכיב, והפגיעה בציבור ובעניין זה די בכך שנפגע אמון הציבור במערכת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

השלטונית. היסוד הנפשי נלמד מהשיחה שקיים הנאשם עם אחיו בה הוא מסביר לאחיו שמדובר בסוד כיוון שהמנגנון אסור וזו חלוקה מכוונת שאינה דרך הרווחה.

הנאשם אסף תרומות בסך של 600,000 ₪ ונטל לכיסו שליש מהתרומות. בתוך הסכומים שהועברו לנזקקים, נכללו פעילי שכונות, ועובדי לשכה. כך למשל מתוך התרומות של יינות ביתן שתרמו בין השנים 2009 ל-2016 סך של 420,000 ₪ בכל פעם 25,000 ₪, פעמיים 30,000 ₪ ופעם 40,000 ₪, ברזני קיבל מכל תרומה סך של 15,000 ₪ לחלקם לנזקקים והיתר נותר בידי הנאשם. לנאשם יוחסה גניבה בידי עובד ציבור בסך של 180,000 ₪ מתוך כל התרומות לאורך השנים.

89. **עדי התביעה נותני התרומות** – אנשי עסקים שאליהם פנו עוזרי ראש העיר בבקשה לתרומת תווי קנייה לנזקקים לקראת החגים שנענו לבקשה. עדותם נתמכה ברישומים בספרי הנהלת חשבונות שלהם שהוגשו לצד עדותם. מדובר בתרומה מחברות יינות ביתן, ינוב, זיתוני, נווה מרום, חברות שאול קרמיקה ובניו, ק. ברון, רשת המזון ויקטורי, איש העסקים חזי שבת וחברת רמי שבירו. העדים תיארו פניית עוזרי ראש העירייה בבקשה למתן תרומה בתלושי שי לחגי ראש השנה ופסח לנזקקים בעיר כפר סבא, ואת הסכמתם לעשות כן כאשר סברו כי תרומתם מיועדת לנזקקים.

העדים מיינות ביתן העידו כי העבירו בכל תרומה סך של 25,000 ₪, הוגשו חשבונות ורישומי הנהלת חשבונות. סמנכ"ל הכספים העיד כי 3 תלושי שי שנתפסו בחזקת הנאשם (בתיק חדר הכושר ברכבו) הם חלק מקבוצת התווים שנתרמו. בנוסף אישר כי 3 תווים נוספים אשר נמסרו לגורמי החקירה על ידי ברזני, רשומים כתווים שנתרמו. סך כל התלושים שנתרמו מיינות ביתן מחודש מרץ '09 ועד לחודש ספטמבר '16, הסתכמו בסך של 420,000 ₪.

העדים מחברת ינוב העידו כי בכל תרומה תרמו תלושים בסך של 10,000 ₪, הוגשו נספחי רכישת כרטיסי השי. העדה אתי לנצנר אישרה שהתווים שנתפסו ברשות הנאשם הם חלק מהתווים שמקורם במסמכים שהוגשו. סך התלושים שנתרמו על ידי חברת ינוב מראש השנה 2011 ועד לראש השנה 2016, הוא 80,000 ₪.

העדים מחברת זיתוני העידו שברזני פנה בבקשה למתן תרומה לנזקקים בחגי ראש השנה ופסח בשנת 2010-2011. סך התרומות של חברת זיתוני הוא 8,000 ₪. המאשימה ייחסה בכתב האישום רק את התרומות להן נמצא אישום במסמכים.

העדים מחברת נווה מרום העידו כי התרומות של החברה לנזקקים באמצעות העירייה נעו בין 2,500 ל-4,000 ₪. הוגשו רישומי קניית התווים בהנהלת החשבונות בחברה. יחזקאל מרום העיד שנוהג התרומות החל לפני שנים רבות ומסירת התווים היתה לברזני וכן למי שהיה בתפקיד לפניו ואחריו. סך כל תרומות נווה מרום החל מפסח 2011 ועד לראש השנה 2015 הוא 30,000 ₪.

העדים מחברות שאול קרמיקה, אמנון שאול ובניו וחברת ק. ברון – קובי ברון מסר שרכש תווים בסך שנע בין 2,000 ל-4,000 ₪. הוגשו המסמכים על כך. משה שאול העיד שתרם פעמיים, בכל פעם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

5,000 ₪ (ראש השנה 11' ופסח 12'). הוגשו מסמכי החברה המעידים על רכישת תווים. סך התרומות שנתרמו על ידי חב' שאול ובניו בין השנים 2011-2012 הוא 10,000 ₪. סך התרומות שנתרמו על ידי ברון בשנת 2012 הוא 2,500 ₪.

העדים הקשורים לרשת ויקטורי – רביד מנכ"ל הרשת מסר בהודעתו שתרם פעמיים סך של 5,000 ₪. הוגשו כרססת הנהלת חשבונות בה תיעוד על התרומות בראש השנה ובפסח 21'. סך התרומות בשנת 2012 הוא 10,000 ₪.

איש העסקים חזי שבת מסר בהודעתו שהעביר תרומות בתווי שי 3-4 פעמים בחגים. הוגשו מסמכים מהנהלת חשבונות המעידים על רכישת תווים לקראת פסח 13' ופסח וראש בשנה 14'. סך התרומות בשנים 2013-2014 הוא 6,000 ₪. יוחסו בכתב האישום רק התרומות שנתמכו במסמכים. עדי חברת שבירו – ארדיטי מזכירת המנכ"ל העידה שהעבירה תרומות בסך של עד 10,000 ₪. הוגשו מסמכי הנהלת חשבונות. בסך הכל 3 תרומות בשנים 2013-2014 בסך של 27,000 ₪. יוחסו רק התרומות שגובו במסמכים.

90. עדים עובדי העירייה שהיו מעורבים העידו על מעורבותם –

מאיר שלום שהיה עוזר ראש העיר בין השנים 2004-2006 העיד שעבד בהתאם להנחיות הנאשם, ופנה בהנחיית הנאשם לקבלנים ולגורמים נוספים לקבלת תווי קנייה לנזקקים. רשם ביומן את הנחיות הנאשם בעת עבודתו, הציג את היומן בו רשם "תלושים לחג". ביצע את הנחיית הנאשם ופנה לקבלנים אליהם הופנה על ידי הנאשם. את התווים שקיבל חילק את חלקם ואת חלקם העביר לנאשם. לפחות פעמיים שפנה וקיבל תלושים במעטפה מיד יצחק.

עד המדינה ברזני – היה עוזר ראש העירייה משנת 2007 ולמשך 7 שנים. ברזני ביצע מעשים פלילים, נחתם עמו הסכם עד מדינה בו ניתנה לו טובת הנאה בתמורה לשיתוף פעולה עם רשויות האכיפה. אלמלא ההסכם עמו, היה עומד לדין לצד הנאשם כשותפו לעבירה. טענת הגנה כי כל המנגנון הוא של עד המדינה, אינה נכונה. הראיות מוכיחות כי יוזם המנגנון היה הנאשם והוא החל לפעול עוד טרם תקופתו של ברזני כעוזר ראש העירייה, והמשיך באופן טבעי גם אחריו.

ברזני העיד על נושא התלושים בתחילה באופן כללי ובהמשך בהתייחסות פרטנית לכל חג. שורה של עדים העידו על נושא חלוקת התלושים עוד לפני הגעתו של ברזני לתפקיד – מאיר שלום עוזר ראש העיר שקדם לו, רסולי – עובדת יינות ביתן שעבדה לפני כן ביד יצחק, מרום ושגיא וברוך לנצ'נר מחב' ינוב ורונית ודאי. ברזני העיד שפעל בהוראת הנאשם לקבלת התלושים מהתורמים, מתוך התלושים שהתקבלו, סך של 15,000 ₪ היה מועבר לפי רשימה שערך הנאשם. הרשימה כללה תושבים שהכיר כנציגי השכונות, רבנים או נציגי בתי כנסת שהיו אמורים לחלק את התלושים הלאה. החל מראש השנה 08' כללה הרשימה גם את עובדי הלשכה. הוא חילק את התלושים על פי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

הרשימה ודווח לנאשם. החלוקה לעובדי הלשכה כללה סך של 200-400 נהל לכל אחד, בצירוף ברכה מהנאשם.

צרפתי שהיה עוזר ראש העירייה מחודש יוני 14' ועד לחודש אוקטובר 15', העיד שהנאשם הפנה אותו לברר פרטים עם ברזני, אולם ברזני לא שיתף עמו פעולה. הוגשו התכתבויות שלו עם הנאשם (ת/49) מהן עולה שמעדכן את הנאשם בסכומים שהתקבלו מהגורמים השונים ובקשה להנחייתו לחלוקתם. ההתכתבות עם הנאשם ממחישה שההחלטות התקבלו על ידי הנאשם. צרפתי לא נראה מרוצה לומר אמירות המפלילות את הנאשם בעדותו אך למרות זאת ענה בכנות לשאלות ואף ההגנה הצהירה שאינה מטילה ספק באמינותו. צרפתי אישר שבראש השנה 14' ופסח 15 הנאשם אמר לו שלא מתעסקים יותר בתלוישים. ברם, לשיטת המאשימה, אף שהנאשם אמר זאת לצרפתי, במקביל המנגנון המשיך לפעול, בראש השנה 14' באמצעות ברזני עוד טרם עזיבתו ובפסח 15' הנאשם ניהל בעצמו את המנגנון תוך הפעלת נהגו מועלם כפי שעולה בברור בשיחותיהם.

דותן חנסנסון, העוזר האחרון של הנאשם העיד כי בחפיפה שנעשתה לו על ידי צרפתי, למד על מנגנון התלוישים וקיבל לידיו את רשימת החלוקה. בהוראת הנאשם בדק את הנושא עם צרפתי שהפנה אותו ליינות ביתן לתרומות. כך עשה וקיבל מעטפות המכילות תלוישים. הוא עדכן את הנאשם על הגעת התלוישים והציג לו את רשימה של צרפתי. בהנחיית הנאשם סידר את התלוישים לחלוקה על פי הרשימה תוך שינויים בהתאם להנחיה ומסר לנאשם במשרדו. בראש השנה 16' קיבל תלוישים מיינות ביתן. לרשימה הוספה הגב' אוטמזגין לבקשת אחיו של הנאשם, מיקי. ברשימה שהוגשה (ת/66) רשום בכתב יד "מיקי" ליד שמה של הגב' אוטמזגין וליד שמה של הגב' אגרונוב ששמותיהן אף עלו בשיחה שנערכה בין הנאשם לאחיו בנוגע לתלוישים בראש שנה 16'.

רונית ודאי עבדה בלשכת ראש העיר בשנים 2006-2013. נתקלה בנושא התלוישים מראשית עבודתה בלשכה. טרם חגי ראש השנה ופסח שמעה את נאשם אומר לעוזרו למי לפנות בבקשה לקבלת תלוישים. ברזני, ככלל עובדי הלשכה, לא עשה דבר שהנאשם לא הנחה לעשות. ראתה שברזני היה שב עם התלוישים שאת חלקם השאיר אצלו וחלקם העביר לנאשם. התלוישים חולקו לנזקקים וגם למקורבים לנאשם – פעילי בחירות, עיתונאים ורבנים. גם עובדי הלשכה קיבלו מהתלוישים כמתנת חג. ראתה במגירת שולחנו של הנאשם כמות גדולה של תלוישים. הנאשם עשה שימוש בתלוישים בין היתר באמצעותה.

מועלם שימש כנהגו של הנאשם. בעדותו נראה מפוחד מאוד, והדבר ניכר בשינויים תדירים של דבריו, לא חזר על דברים מפורשים שאמר בחקירתו במשטרה ועל שיחות שהוקלטו עם ברזני ועם הנאשם. פחדיו של מועלם לא נבעו מצוות החקירה, כטענת ההגנה. בפועל פחדיו של מועלם היו מהנאשם, והם הובילו אותו לשיתוף פעולה חלקי ביותר בחקירה, למסירת מידע מגומגמת ואיטית רק לאחר שהוטח בו שהחוקרים יודעים על מעורבותו בעניין התלוישים. בחקירותיו הרבה להפחית מחלקו של הנאשם, למרות שלא כך עלה בשיחות המוקלטות. במהלך עדותו אישר מועלם את

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

עיקרי מעורבותו בהבאת התלויים ללשכה וחלוקתם במעטפות, וכן סיועו בחלוקתם בתקופה בה הופעל על ידי ברזני. בנוסף אישר את השיחות בהן הנאשם שלח אותו לבצע חלוקת תלויים. מועלם ביקש להסתיר את מעורבות הנאשם בנעשה, והדבר הגיע לשיא בחקירתו הנגדית. הוא שמח על ההזדמנות לאמץ כל תיאוריה שהציג בפניו ב"כ הנאשם, אף אם זו אינה תואמת את המציאות כמו אמירות קשות ולא נכונות על אופן חקירתו במשטרה, תאוריות משונות המסבירות את העובדה שלמרות שהנאשם החליט להפסיק את החלוקה לעובדי הלשכה לאחר תקופת ברזני כעוזר ראש העיר, בכל זאת הורה על חלוקת תלויים לברזני ולמועלם. הוא קיבל את תאוריית ההגנה שהועלתה לראשונה וללא אישור ראייתי לפיה המשיך לקבל תלויים עבור אחותו וכי ברזני קיבל תלויים נוכח היותו מובטל, אף שהוא תושב רמת גן. העד היה כה נחוש למצוא חן בעיני הנאשם שאף אישר כי הוא וברזני הם שכתבו את הברכות לעובדי הלשכה על המעטפות, אמירה שסותרת את אמירות הנאשם עצמו. לפיכך, מבקשת המאשימה להסתמך על דברי העד רק בנוגע לאישורו את שיחותיו עם הנאשם, שיחות שהוקלטו והוגשו.

גב' צביה צורף ששימשה כאם בית בלשכת ראש העירייה העידה שברזני שלח אותה פעמיים בשנה ליינות ביתן לקחת משם תלויים בסך של 25,000 ₪, אותם הביאה לברזני. סיפרה שקיבלה פעמיים בשנה תלויים של יינות ביתן בשווי של 300 ₪ מהנאשם במעטפה.

גב' וקסמן שעבדה כדוברת בצמוד לנאשם, העידה על קבלת מתנות חג דרך ועד העובדים ופעם אחת קיבלה בנוסף לכך תלויים בסך של 200 ₪ מברזני. כן העידה על פעמים בודדות בהן התבקשה על ידי הנאשם לקנות דברים למשפחתו בחגים והוא מסר לה תלויים לשם כך. אישרה שקנתה מתנות לילדיה ולאמו בתלויים בשווי של 500 ₪. הוגשו השיחות של העדה עם הנאשם בנוגע לקניות שמבצעת עבורו.

המאשימה סקרה את עדותם של עובדי העירייה ופעילי עמותות באשר לסיוע לנזקקים בכפר סבא. לפי העדויות קיימים נהלים לנושא קבלת תרומות לעירייה. הגזבר לא ידע על תרומות קבועות מיינות ביתן, אשר היתה אמורה, בהתאם לנהלים, לקבל את אישור ועדת הכספים ולא הכיר תרומות נוספות בתלויים. קיים הליך "קמחא דפסחא" שמתנהל באמצעות תקציב עירוני לשם רכישת תלויים וחלוקה על פי רשימות של מחלקת הרווחה. רכישת תלויים כשי לחג הפסח לעובדי העירייה ורכישת תלויים עבור קמחא דפסחא מתבצעות מתקציב כדין. מנהלת שירותי הרווחה העידה אודות קביעת חלוקת התרומות באמצעות קריטריונים.

העדה פרטוש, הוכרזה כעדה עוינת והודעתה הוגשה. עבדה בביתו של הנאשם מאז שהתגרש, פעם בשבוע עד פעם בשלושה שבועות, לעיתים ביצעה קניות למצרכי מזון עבורו ושילמה גם בתלויים אותם מסר לה. בניגוד לדבריה במשטרה העידה שקיבלה את משכורתה במזומן ולא בתלויים וכי קיבלה תלויים בחגים מעוזרי ראש העיר. הוגשה הודעת טקסט ששלחה לנאשם אודות שעות עבודתה ובקשתה לקבלת תלויים. הסבירה כי דבריה בחקירה היו כיוון שהחוקרת הלחיצה אותה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בחקירתה הנגדית טענה שהלחץ שחשה נבע מכך שנשאלה על ידי החוקרת אודות יחסים אינטימיים בינה לבין הנאשם ולכן לדבריה השיבה בחיוב על כל שנשאלה בחקירה. החוקרת דוידזון העידה על נסיבות גביית הודעת העדה, הפנתה לכך שהעדה חתמה בסוף כל עמוד ואף תיקנה בכתב ידה את שנראה לה דרוש תיקון. שללה כי הטיחה בעדה טענות כאמור. המאשימה מבקשת לאמץ את גרסת העדה בהודעתה במשטרה מכוח סעיף 10א' לפקודת הראיות, לפיה קיבלה תווי קניה בגין עבודתה בבית הנאשם, תווים של יינות ביתן כ-800 ₪ בחודש מאז גירושיו ובמשך שלוש שנים. גרסתה זו תואמת גם את תוכן ההודעות ששלחה לנאשם ואת שיחתם מהם עולה שהנאשם נהג לשלם לה בתווי קניה עבור עבודתה בביתו.

העדה מרק, עיתונאית תושבת כפר סבא, העידה שקיבלה מתנה מהנאשם באירוע יום הולדתה באמצעות דוברת העירייה, וקסמן, ובה תלושים בשווי של 400 ₪.

91. עדים שהעידו אודות השימוש האישי שעשה הנאשם –

עודד ראם חוקר המשטרה שהיה אחראי על הכוח שביצע את החיפוש בבית הנאשם העיד על מציאת תלושים מתחת לבגדים בחדר השינה של הנאשם 40 תלושי תו הזהב 100 ₪ כל אחד (ת/18) ו-8 תלושים נוספים שנמצאו בכיס מכנסיו בתיק הספורט ברכבו (ת/19). הוגשו דו"ח פעולה ודו"ח חיפוש ובהם פירוט תלושי הקנייה שנתפסו בלשכת ראש העיר במגירות שולחנו באמצעות העד שגיא חן.

איתי רמות חוקר ששימש כראש צוות תלושים במהלך החקירה העיד על פעולות החקירה שביצע לצורך התחקות אחת התלושים שנתפסו בחקירה. מהנתונים שהצליב העד עולה בבירור כי כל כרטיסי תו הזהב שנתפסו ברשות הנאשם (ת/18 ות/19) מקורם ברכישת התלושים בשופרסל של חברת ינוב לצורך תרומתם לעיריית כפר סבא. העד אישר שאחד הכרטיסים שנתפסו מחברת יינות ביתן, נעשתה עמו עסקה במגה ספורט. מדובר בכרטיס תו פלוס שנתפס בכיס מכנסיו של הנאשם ומומש חלקית בחנות מגה. התלושים של תו פלוס שנמצאו במגירות שולחנו של הנאשם בלשכתו (ת/60-62) מקורם בתרומות של יינות ביתן (ת/23). החשבוניות שהביאה ודאי מקורן בתלושים שנקנו ונתרמו על ידי חברת ינוב ושימשו לרכישת פריטים ברשת גולף. רמות העיד לגבי פרוט העסקאות המשויכות לכרטיס חבר המועדון של הנאשם בשופרסל.

דרור סיני מנהל מערכות מידע בקבוצה הכוללת את רשת מגה ספורט העיד על שליפת הנתונים ביחס לעסקת רכישה ממגה ספורט שהתלוש בו השתמש כאמצעי תשלום היה כרטיס שמספרו הוא של הכרטיס שנתפס בכיס מכנסיו של הנאשם בחיפוש ברכבו.

אושיק שקד עובד מחלקת הביטחון של קבוצת גולף העיד אודות חשבוניות העסקאות בגולף. תווי הקניה ששימשו לרכישות המתוארות (ת/55) שבוצעו על ידי ודאי, לדבריה לבקשת הנאשם, ותוך

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 36489-02-18 מדינת ישראל נ' בן חמו

שימוש בתלוישים שמסר לה לשם כך. תווי הקניה בהם נעשה השימוש הם תוויים שנקנו על ידי חברת ינוב ביום 2.9.12 (ת/31). מדובר במספרים עוקבים שהם חלק מאסופת התלוישים שנתפסה.

אלחנן שגב מנהל מוצר במחלקת תוויים בשופרסל, מסר לידי החוקר מסמכים אודות עסקת רכישת תלוישים של חברת ינוב בספטמבר 16'. הרשימה כוללת את התלוישים שנתפסו ברשות הנאשם. ניתן היה לזהות את השימוש בתלוישים ברשת שופרסל באמצעות זיהוי הנאשם באמצעות כרטיס חבר המועדון שלו. כך זיהה 50 עסקאות דומות שביצע הנאשם. 45 מתוך התלוישים שנתפסו בארון בגדיו או בכיס מכנסיו ברכבו, שימשו את הנאשם לרכישות בשופרסל בצמוד לשימוש בכרטיס המועדון שלו. מהצלבת הנתונים עלה כי 53 תלוישים נוספים מאותה רכישה של חברת ינוב, שימשו אף הם את הנאשם ברכישות שונות שביצע ברשת שופרסל בצמוד לשימוש בכרטיס המועדון.

העד ברזני העיד כי לאחר שבשנת 2013 אביו של הנאשם נפטר הנאשם קיים פעם בחודש שיעור בתי הכנסת בעיר. לקראת אירועים אלה הנאשם מסר לברזני 400 ₪ בתלוישים לצורך מסירתם לגבאי בבית הכנסת לצורך רכישת כיבוד לאירוע. ההגנה הביאה עדים שהם הגבאים שהעד מסר שלא בא עמם במגע, אלא עם אחרים מבתי הכנסת. ברזני העיד שבפסח 15' חודשיים לאחר שעזב את עבודתו, קיבל ממועלם מעטפה ובה עשרה תלוישים בשווי 200 ₪ כל אחד, של יינות ביתן ומועלם אמר לו שזה מהנאשם. אמירתו זו מתיישבת עם שיחה 466 בין הנאשם למועלם מיום 1.4.15 בה נשמע הנאשם מנחה את מועלם לחלק מעטפות עם תלוישים מתא הכפפות ברכב ובין היתר נקב בשמו של ברזני כמי שהוכנה לו מעטפה. בראש השנה 15' קיבל תלוישים ישירות מהנאשם, לאחר שהוזמן על ידו לעירייה ובסוף השיחה ביניהם הוציא הנאשם 5 תלוישים של יינות ביתן ומסר לו. שלושה מתוכם ברזני מסר לחוקרים בעת חקירתו ואלו הוגשו (ת/48). לפי מספרם ניתן לזהות שהם היו חלק מתרומת התלוישים של יינות ביתן לנזקקים.

רונית ודאי העידה שהנאשם היה נותן לה תלוישים לקנות עבורו מתנות לאירועים, הביאה חשבוניות של קניות שעשתה עבור הנאשם לחוקרים (ת/69). העידה על הנוהג של קבלת תלוישים כמתנות ראש השנה ופסח מהנאשם, תארה שברזני היה מניח לנאשם מעטפות על שולחנו שיצרף ברכה אישית לכל עובד, שם תלוישים שמקורם בתרומות והוא או היא היו מחלקים אותם. לדבריה במצטבר הקניות שהיא ערכה עבור הנאשם ביחד עם קניית המזון ללשכה שערכה אם הבית, מדובר בעשרות אלפי ₪. קיבלה בעצמה תלוישים שהחלו בשווי של 500 ₪ עד לתלוישים בשווי של 2,000 ₪.

מירב בן חמו גרושתו של הנאשם העידה על קיום תלוישים בבית שבהם היא השתמשה, לבקשתו של הנאשם, לרכישת מתנות. תארה שהתלוישים היו מוצנעים מתחת לבגדים בארון הבגדים, חלקם בודדים וחלקם בחבילות, מסרה שלא מדובר במשהו חד פעמי אלא לאורך שנים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

92. **גרסת הנאשם** – בעדותו הראשית מסר כי מנגנון התלושים החל רק בתקופתו של ברזני, ביוזמתו של ברזני. לדבריו נהג לעשות שימוש עצמי בתלושים לקניות של מוצרי מזון נוכח ההנחה הכרוכה בכך, ועשה כן עם תלושים שנקנו עבורו על ידי בני משפחה, אחיו מיקי ותלושים שקיבל מהחברה לאוטומציה וממפעל הפיס. למרות טענתו זו אחיו מיקי לא הגיע להעיד מטעם ההגנה וכן לא הוגשו כל קבלות המעידות על רכישת תלושים באופן עצמאי.

באשר לתלושים שנמצאו בביתו וברכבו מסר שמדובר בתלושים שקיבל מכחלון כהלוואה. בחקירתו במשטרה שינה גרסה וטען שקיבל אותם מקרוב משפחה. כחלון לא הובא כעד מטעם ההגנה ובחקירותיו במשטרה שלל טענה זו. ההגנה אף לא ביקשה לזמן את כחלון באמצעות בית המשפט. בעדותו טען שכל העוזרים חילקו תלושים וכי זה היה תפקידם שעבר מעוזר לעוזר, תוך התעלמות מכך שכל העוזרים העידו שתפקידם הוגדר על ידי הנאשם.

בחקירתו הנגדית העיד הנאשם על חלוקה לנזקקים הן באופן ישיר והן באמצעות פעילים חברתיים. ביחס לתלושים שנמצאו במגירת שולחנו בלשכה אמר שאכן החזיק תלושים מסוגים שונים לשימושו האישי. בהמשך אישר שהחזיק גם תלושים המיועדים לחלוקה. לדבריו ביקש מעוזריו שיתנו לו תלושים ואלו היו במגירתו משך זמן קצר בן מספר שעות. באשר לרב תו בשווי של 400 ₪, טען שקיבל כמתנת יום הולדת ותו שופרסל בשווי 200 ₪ שקיבל מהחברה לאוטומציה או ממפעל הפיס או מאחיו או מכחלון – מדובר בתלוש שהינו מתוך תרומת ינוב מפסח 14', כך על פי מספרו. באשר להמצאות מעטפה עם פרטיו של אורי חתוכה ובה 5 תלושים של יינות ביתן בשווי של 100 ₪ כל אחד, לא ידע להסביר מדוע נמצאים במגירתו 10 חודשים לאחר שנתרמו. כן לא ידע להסביר מדוע נמצאו במגירה שתי מעטפות שעל כל אחת רשום 500 ₪ בהן תלושי יינות ביתן מתרומה מראש השנה 16' באחת 5 תלושים כל אחד על סך 100 ₪ ובשניה 3 תלושים כל אחד על סך 100 ₪ ולא ידע להסביר מדוע חסרים שני תלושים באחת המעטפות. לא ידע להסביר מדוע נמצא תלוש מיינות ביתן על סך 200 ₪ בחלוף 22 חודשים מאז נתנם. לא סיפק תשובה מדוע תלושים המיועדים לחלוקה לנזקקים נמצאו בכיס מכנסיו ברכבו ובארון בגדיו.

לטענת הנאשם, צרפתי ודותן, עוזריו לאחר סיום תפקידו של ברזני, המשיכו בחלוקת התלושים בשל חפיפה בין העוזרים. כאשר עומת עם טענות ברזני וצרפתי שלא נעשתה ביניהם חפיפה בעניין התלושים וכי הוא עצמו ניהל את חלוקת התלושים בפסח 15' הכחיש את הדברים. כשעומת מול שיחתו עם מועלם בנוגע לחלוקת התלושים באותה התקופה (ת/56(8)) טען שזו היתה חלוקה שנערכה על יד ברזני שסיים עבודתו בעירייה חודשים קודם לכן. בהמשך טען שהשיחות הן שירות שנתן לברזני במקום להפנות את מועלם לקבל הנחיות מברזני. הנאשם הכחיש מעורבות או ידיעה בנוגע לגיוס התלושים מהתורמים וזאת בניגוד גמור לראיות שהוטחו בפניו ביניהן התכתבויות הוואטסאפ עם צרפתי המדווח לו על גיוסיו. השיב כי אינו זוכר את השיחה שהושמעה לו בה אומר לנהגו שיש תלושים עבורו בלשכה ושאל אחד בלשכה לא קיבל ואף אחד לא צריך לדעת. כן מסר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

שאינו זוכר כי באותה השיחה הנחה את מועלם לתת תלושים גם לברזני אף שאינו עובד הלשכה ואינו תושב העיר. טען שהתלושים לא הוחזקו אצלו, בניגוד למה שהעידו במפורש עוזריו ולא ידע להסביר מדוע נמצאו במגירות שולחנו תלושים.

ביחס לתלושים שנתפסו בביתו טען הנאשם תחילה בחקירתו שמדובר בתלושים שלו, לא זכר להגיד מתי קיבל תלושים מהחברה לאוטומציה או ממפעל הפיס, טען כי קיבל הלוואה מכחלון בתלושים, אך בהמשך כשעומת עם הכחשתו של כחלון את עניין ההלוואה, שינה את גרסתו וטען שקיבל את התלושים מקרוב משפחה אך לא מסר מיהו. כיום גרסתו היא שהתלושים הם מהלוואה מכחלון ומאחיו מיקי. אישר שאחיו מיקי שתק בחקירתו ועומת עם אמירתו שלו בחקירה שמקור התלושים אינו אחיו. לגבי התלושים שנתפסו בכיס מכנסיו ברכבו אישר שמדובר בתלושים לשימושו האישי, ולגבי 3 תלושים של יינות ביתן טען שהיו מיועדים לחלוקה, לא ידע להסביר מדוע באחד התלושים של יינות ביתן נעשתה רכישה והניח שאחד העוזרים נתן לו את התלוש כאשר הוא משומש. לא ידע להסביר את העובדה שלפי מספרי התלושים מדובר בתלושים שהיו חלק מתרומת חברת ינוב בראש השנה 16'. כאשר עומת עם כך שעל פי הרישומים של שופרסל הוא עשה שימוש ב-53 תלושים נוספים מאותה תרומת ינוב לרכישת מוצרים בשופרסל עם כרטיס חבר המועדון שלו, טען שמדובר בתלושים שקיבל מכחלון. הנאשם לא הביא את כחלון ואת אחיו כעדי הגנה.

בסיום חקירתו הנגדית הושמעה לנאשם שיחתו עם אחיו מיקי (ת/56 88)), והסבריו הדחוקים של הנאשם לא יכולים לסייע לו מול הדברים העולים במפורש בשיחה זו, לפיהם הוא ידע היטב כי מנגנון התלושים הוא בלתי חוקי ועל כן שמר על כך בסוד.

סיכומי ההגנה

93. לטענת ב"כ הנאשם, עוה"ד אשר אוחיון וזון הולנדר, בתיק זה נאספו ראיות באופן פסול, בהליך חקירה מוטה בצורה קיצונית, ותוצרי החקירה אינם ראויים לאמון. גם כאשר הגיעו לידי הפרקליטות פרטים חשובים היא לא העבירה אותם להגנה. הייתה פגיעה משמעותית בזכותו של הנאשם להליך הוגן. חוקרי המשטרה נכשלו בכך שהיטו את החקירה לרעת הנאשם, תוך שיש לכך השלכות רוחביות לגבי כלל תוצרי החקירה. עדים רבים הגיעו למשטרה כאשר היה להם סכסוך קודם עם הנאשם. כמעט בכל המקרים החוקרים ניסו להטות את דעתם של הנחקרים לרעת הנאשם. הדרך הבוטה שהם עשו כן היא בדרך של צעקות, איומים ואמירות של "כך אני רוצה לשמוע" וניתן לראות זאת בהקלטות, תוך שקיימים פגמים משמעותיים בין ההודעה הכתובה לנאמר בהקלטה. כל אמצעי הלחץ הבוטים נעלמו לגמרי מההודעה הכתובה עליה הנחקרים חתמו. החוקרים מטפחים את החששות הטבעיים עמם מגיעים נחקרים למשטרה וכל נחקר מנסה למצוא חן בעיני חוקריו, והוא נתון כחומר ביד היוצר. לא ניתן לדעת בביטחון שהחוקרים לא כיוונו את העדים לדעת החוקרים, גם לגבי נחקרים שהעידו כי לא היתה עליהם כל השפעה. העדים שהגיעו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

לחקירה חששו לעצמם, והבינו שהכיוון הברור הוא להפליל את הנאשם. ההגנה עתרה שלא לסמוך על ממצאים ללא ראיות אובייקטיביות. במקרה זה נחצו קווים אדומים ולנאשם נגרם עוול.

הנאשם כיהן שנים רבות כראש עירייה בישראל, נבחר פעם אחר פעם ברוב מוחץ של תושבי העיר שהוקירו את פועלו למען העיר. לנאשם נגרם עוול בכך שצבעו את התנהגותו בצבעים פליליים תוך ניפוח שלה והוצאתה מפרופורציה. הרבה פעמים עדים מרגישים כבולים להודעות שעליהן חתמו ונטייתם הראשונית היא לחזור בבית המשפט על הדברים שנאמרו בהודעה. העדים לא מודעים לכך שחלק מגרסתם היא פרשנות והטעיה שנשתלה במוחם. המשטרה נמנעה מלחקור בנקודות מרכזיות, כך שהעדויות לא תרמו ליריעת המחלוקת ובפרט דברים שיכולו לסייע לנאשם. למשל העדה רחל פרטוש, המנקה. התביעה רצתה אותה כדי שתאמר שהנאשם נהג להשתמש בתלוישים רבים והיה משלם את שכרה בתלוישים. אין כל השפעה לעדות זו על המשפט, מכיוון שלא יודעים באיזה תלוישים מדובר, ומדובר בכמה תלוישים של מאות שקלים. בהיותו של הנאשם דירקטור בכמה מקומות ומהעירייה היו לו לפחות תלוישים בסך של 5,000 ₪ או יותר בשנה. אפילו על עדה זו הופעלו איומים בוטים. בעדותה ראו שהיא אישה קשת יום, שבכתה במהלך עדותה ותארה שבחקירתה רמזו לה שהיא קיימה יחסי מין עם הנאשם. מדובר בהתעללות בעדה שאין לה חשיבות במשפט. היא אמרה באופן ספונטני בעדותה: "בסופו של דבר אני אמרתי מה שהם רצו רק שיעזבו אותי". היא העידה שאמרה את הדברים לתובעת והתובעת לא הכחישה זאת ואף אמרה שכיוון שכל המהלך הזה לא נוגע למשפט היא לא העבירה את הדברים להגנה. העדה זומנה לריענון זיכרונה בתחנת המשטרה ולא במשרדי הפרקליטות, וזהו דבר פסול. אופן גביית הראיות מעלה חשש שמא אינן ראיות אמת נוכח התנהלות המשטרה. על הפרקליטות היה לכל הפחות לערוך תרשומת מדוקדקת ולהעבירה להגנה.

העידו עדים רבים ראו לאורך השנים את תהליך חלוקת התלוישים המתבצע במשרדי העירייה ואף אחד מהם לא סבר שיש פסול במהלך הזה. הדברים התנהלו בפומבי, אנשים הגיעו ואף אחד מהעוזרים לא חשב שהוא עושה מעשה פסול בזמן אמת. כולם פעלו בתמימות מתוך מחשבה שהמפעל הזה חיובי. העירייה קיבלה תלוישים, והיוותה צינור מהתורמים לנזקקים.

ההתנהגות כלפי צרפתי ודונית הייתה מחפירה, הם אוימו על-ידי המשטרה, וכיוון החקירה היה ברור – הם צריכים לחשוש ממעשיהם והמשטרה רוצה שיפלילו את הנאשם. המצב הזה הוליד עיוותים בגרסאותיהם. החקירה של דונית במשטרה הייתה פסולה, ולא נתנו לו ללכת לשירותים. הוא ביקש עורך דין ואחרי שעמד על כך שיגיע עו"ד, סילקו את עוה"ד אחרי 5 דקות בצעקות. דונית תאר את הבכי שלו בחקירה וציין שהקו המוביל בחקירה היה להפליל את הנאשם. המסר היה שיש לו ממה לחשוש. גרסתו הייתה שקיבל פעם אחת תלוישים שאותם העביר לנאשם ולא חילק אותם. נתנו לו להבין בחקירה שזה מפליל אותו ונתנו לו להבין שאם הוא יגיד שהוא חילק את התלוישים זו פעולה בלתי חוקית. ההגנה הביאה ראיות שהוא אכן חילק תלוישים, ואין בכך כל פסול. גם אם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

אין חשיבות לשאלה אם הוא חילק או לא חילק תלושים, מה שחשוב זה כיצד הוא הגיע למצב שהוא מסר גרסה כפי שהחוקרים רצו לשמוע והיא אינה האמת.

94. ברזני טען שהלך לגננינה ביד יצחק וקיבל תלושים. בהודעה של גננינה הוא אומר שזה לא נכון ושמעולם לא נתן תלושים, והסתבר שברזני התחיל לעבוד אחרי שגננינה לא היה שם. ההגנה לא הצליחה לאתר את גננינה ולהביאו לעדות. בשונה מהתביעה להגנה יש קושי להגיע לעדים ולהביאם לעדות.

עדותו של ברזני רווית שקרים והעדים שהביאה ההגנה מדגישים את חוסר מהימנותו. צרפתי הגיע בחודש יוני 14'. חלוקת התלושים הראשונה היתה אמורה להתרחש בספטמבר-אוקטובר 14'. כלומר היו שלושה-ארבעה חודשים עד לחלוקה. צרפתי ראה תנועה של נזקקים שהיו רגילים להגיע ולקבל בחגים תלושים ואין לו תלושים לתת להם. הוא שאל על כך והנאשם אמר לו שידבר עם ברזני. ניתן ללמוד מכך שלא הנאשם עסק בתלושים אלא ברזני. צרפתי מעיד שברזני לא עזר לו. צרפתי העיד שבחג הראשון לא חילקו כלום. כלומר, לא מדובר במפעל של הנאשם. ברזני הלך ולכן לא חילקו כלום. אחרי שברזני עזב הפסיקו לתת תלושים לעובדי העירייה. קו פרשת המים זה ברזני. צרפתי העיד שבאו נזקקים ולא היה מה לחלק והנאשם לא הנחה דבר בעניין. צרפתי זכר שבחג האחרון בו עבד חולקו תלושים, אך הדבר החשוב בעדותו זה החג הראשון לאחר עזיבת ברזני. מי שניהל את כל העסק הזה הוא ברזני עם היוזמה שלו וההוכחה הברורה היא מה שאומר הנאשם לצרפתי שהחליף אותו. אחרי שהיתה תנועה בלתי פוסקת גם בחגים הבאים צרפתי הלך לרון קוגמן, והוא שיחזר לו את הרשימה. גם הפעם היוזמה אינה של הנאשם, ואף אם היתה יוזמה של הנאשם זה היה תקין לחלוטין. מבחינת הנאשם זו היתה מטלה שהעירייה לא חייבת להתעסק איתה. אם יש עוזר שעוסק בכך אז טוב, ואם לא אז לא. ברזני לקח את זה כמפעל שלו וניהל את זה. אחרי שעזב החליט הנאשם שלא להתעסק בכך יותר. אחרי שצרפתי משחזר את הרשימות וממשיך את המהלך, מובן שזה לא בניגוד לעמדת הנאשם. צרפתי מסר שסיפר על כך לתובעת אך היא לא העבירה את הדברים להגנה. עוד מסר צרפתי כי "הנהג של יהודה קיבל את כל התלושים עם הרשימות וחילק ופיזר אותם", כך שלא הנאשם קיבל את התלושים כטענת המאשימה. אין לאפשר מצב בו המאשימה אינה מעבירה פרטים כאלה להגנה. על צרפתי הוטלו אימה ופחד במהלך החקירה. צרפתי העיד כי "חד משמעית העבירו לי את המסר שמבקשים שאפליל את יהודה" (עמ' 513 ש' 31). בהמשך לכך צרפתי שש לתת תשובות בחקירה הראשית, ובחקירה הנגדית לכל ניסיון לדלות ממנו מידע אודות התנהגות פסולה, הוא השיב שאינו זוכר.

95. הנאשם קיבל את התלושים שנתפסו ברשותו בסך 10,000 ₪ מכחלון. ראייה מרכזית היא הודעתו של שגיאל לנצי"ר שלפיה הוא העביר בהתאם להוראת ברזני את התלושים לכחלון. מכחלון התלושים הועברו לברזני, ולאחר מכן הם הועברו לנאשם ונתפסו אצלו. הודעתו של לנצי"ר הוגשה בהסכמה ולכן זו ראייה מוסכמת (ת/27). ברזני הכחיש את הדברים בעדותו, למרות שזו ראייה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

מוסכמת. אף אחד לא שאל את ברזני מדוע ביקש מלנצ'ר שיעביר את התלושים לכחלון. זה נעשה אחרי שברזני לא עבד כבר בעירייה. הם הכירו מהתקופה שעבד בעירייה.

במהלך המשפט טענה ההגנה כלפי ברזני שהוא לקח לעצמו את התלושים שהוא הורה ללנצ'ר להעביר לכחלון, אך עתה ההגנה חוזרת בה לאחר שהבינה שהתלושים הללו הגיעו לנאשם מכחלון – אותם התלושים בדיוק. לנצ'ר מסר שבסוף 2015 או ב-2016 ברזני התקשר אליו. לנצ'ר לא ידע שברזני כבר אינו בתפקיד. ברזני אמר לו שאת התלושים בסך של 10,000 ₪ יעביר לכחלון וממנו ייקחו אותם. לא ברור מדוע עשה כן. ההגנה העלתה את האפשרות שברזני לקח את התלושים הללו לכיסו, אך לאחר הצלבת כלל הנתונים המסקנה היא שאותם התלושים עם אותו המספור, הגיעו בסופו של דבר מכחלון לנאשם. הם היו בידי של כחלון לפי הוראתו של ברזני. שגיאת לנצ'ר אמר בהודעתו ובעדותו בבית המשפט שלא חשד בבקשה זו, וסבר שאולי נוח יותר לקחת את תלושים משם והעבירם כמבוקש. הנאשם טען בחקירתו שהוא קיבל את התלושים בסך של 10,000 ₪ כהלואה מכחלון. ההגנה הבינה שברזני לא לקח את התלושים לכיסו. הנאשם לא ידע על המהלך של ברזני – העברת התלושים של לנצ'ר לכחלון, כאשר ברזני כבר לא עובד בעירייה. כחלון נתן את אותם תלושים כהלואה לנאשם מבלי שהנאשם ידע מה מקורם. אכן מתעוררים סימני שאלה מדוע כחלון רימה את הנאשם, ולא אמר שהתלושים מלנצ'ר. מי שהיה צריך להעיד את כחלון זו המאשימה, והיא לא עשתה כן. סימני השאלה קשורים בכך שברזני הכחיש שאמר ללנצ'ר להעביר את התלושים לכחלון, וכן שכחלון לא הובא לעדות על-ידי המאשימה. כחלון רשום כעד תביעה ולכן לא התאפשר להגנה לשוחח עמו. ניסו לזמנו לעדות אך הוא סירב. ההגנה החליטה שלא זמנו באמצעות בית המשפט. כחלון הכחיש במשטרה מטעמים מובנים שהעביר תלושים לנאשם – כמתנה או כהלואה. לא שאלו אותו במשטרה מה עשה עם התלושים, לאחר שקיבל אותם מלנצ'ר. כיום נותרה הראיה המוסכמת בהודעתו של שגיאת לנצ'ר, שברזני אמר לו להעביר את התלושים לכחלון.

התלושים שבהם עשה הנאשם שימוש אלה התלושים שאותם ביקש ברזני מלנצ'ר להעביר לכחלון. הנאשם עשה בתלושים שימוש גלוי עם כרטיס המועדון, התנהגות שמבטאת שאין לו מה להסתיר. אם היה חושש שמשוהו אינו חוקי, הוא לא היה משתמש בכרטיס המועדון ומותיר עקבות. התלושים הגיעו אל הנאשם שעשה בהם שימוש. זו המסה הגדולה של התלושים שנתפסו, כך שנותרו עוד 45 תלושים בהם הנאשם לא עשה שימוש. ההסתברות שאדם במעצר ימציא גרסה כזו היא אפסית. אין להגנה תשובה מדוע כחלון אמר לנאשם שהתלושים הללו הם הלואה ממנו. כאמור כחלון לא נחקר על כך במשטרה. הנאשם שינה את גרסתו הראשונית בהמשך לאחר שבמשטרה הטיחו בו שכחלון הכחיש שנתן לנאשם הלואה, ובאקט חברי הנאשם מסר גרסה לא נכונה. לכן קיימות סתירות בהן הנאשם הסתבך. הוא חשש להזיק לכחלון ופעל מתוך סולידריות כלפי חבר. אין בידי ההגנה מסמך התומך בטענה, אלא דברי הנאשם והעובדה המוסכמת שתלושים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

הועברו לכחלון. אין להגנה הסבר מדוע ברזני ביקש להעביר את התלושים באמצעות כחלון ולא ישירות לנאשם. התלושים הבודדים הנוספים שנתפסו מובנים על רקע אמירת הנאשם שנהג לחלק תלושים בודדים לנזקקים.

גרסת הנאשם בכל הקשור ל-10,000 ₪ אינה מלאה וחסרות בה חוליות, אך היא לכל הפחות מעלה ספק סביר האם מדובר בגניבה. ההנחה שכחלון אמר לנאשם שהוא קיבל תלושים מינוב והם של העירייה ושייקח אותם, ואז הנאשם עשה בהם שימוש, זו הנחה לרעת הנאשם שלא ניתן להניח אותה בצורה בטוחה. יש לצאת מנקודת הנחה שכחלון העביר את התלושים שקיבל מינוב לנאשם וזו גם גרסת הנאשם. יש לעשות פלגין דיבורא ולקחת מהעדות שהנאשם קיבל מכחלון את התלושים, מבלי שאמר לנאשם שמדובר בתלושים של ינוב.

דרזי העיד על כך שהוא מצא את הרישומים בהנהלת חשבונות, הוא לא העיד שהוא נתן את התלושים ולכן לא מדובר בראיה. אין מי שמעיד על מסירת התלושים ולכן כל סיכומי המאשימה המצליבים בין התלושים והמיספורים אינם מהווים ראיה. גם בעניין עדותה של תמי רסולי הגזברית של יינות ביתן, אשר העידה כי בכל פעם שנתנה תלושים היא החתימה את מקבל התלושים על קבלתם בהתאם לסכום. ההגנה ביקשה לראות את החתימות אך לא קיבלה זאת, כך שגם במקרה זה זו אינה ראיה. בכל מקרה מדובר בתלושים בודדים שנתפסו ולא ברור מהיכן הם הגיעו ולכן הם אינם מפלילים את הנאשם. כל מה שיש בתיק זה את 100 התלושים של ינוב. כל ניסיון להגיד שהנאשם לקח לכיסו, אינו בנוי על שום ראיה פרט לדברי ברזני שנסתר לאורך כל עדותו.

96. המפעל עצמו של התלושים, אין בו קבלת דבר במרמה משום שהתורמים לא רומו. הם נתבקשו לתרום לנזקקים והסכימו שמי שיחלק בפועל לנזקקים זו העירייה. אף אחד לא ביקש שיהיה גורם מסוים או דרך מסוימת לחלוקה. אף אחד לא טען שהוצג בפניו מצג של אופן העברת התלושים לנזקקים. כך שבמפעל עצמו אין כל פסול. ניתן לקיים מנגנון חלוקת תרומות במקביל למנגנון הקיים ברווחה או בקמחא דפסחא, כיוון שישנם אנשים נזקקים, שהרווחה אינה מכירה אותם. אין לקבל את טענת המאשימה כי עצם הבקשה לתרומה בהעדר קריטריונים ברורים לחלוקה מהווה מרמה. מתן התלושים לפעילים כגון ניסים ועקנין, אינו כפי שציירה המאשימה כחלוקה למקורבים, אלא מדובר במי שמסייע לנזקקים. הפעילים קיבלו תלושים לחלק לאותם אנשים, ולכן אין בכך פסול. הפעילים הפוליטיים הם פעילי שכונות ומשום כך הם קרובים יותר לפעילות החברתית, מכירים משפחות נזקקות. אפשר היה בדיעבד למצוא מנגנון אחר, אך במדובר רק בעניין של תקינות המנהל. המאשימה לא הביאה ראיה שהפעילים קיבלו ולא חילקו.

באשר לחלוקת התלושים לעובדי הלשכה, מובן שלא מדובר באנשים נזקקים וכי נותני התרומות לא התכוונו שתרומתם תגיע אליהם. לא ידוע כמה חגים הם קיבלו תלושים, חלק אמרו שקיבלו 800 או 1,000 ₪ והיתר קיבלו 200 ₪. ידוע שהחלוקה הזו נגמרה לאחר שברזני עזב. הנאשם העיד

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

שכאשר הוא כתב ברכה על גבי המעטפות הוא לא ידע שמצויים במעטפות תלושים שאינם התלושים שמתקבלים מהעירייה כמתנה לעובדים. עדותו זו אמינה יותר מעדותו של ברזני. אכן מדובר בחלוקת תלושים של הועד ולא של העירייה, אולם מדובר במעשה הגיוני שראש העירייה רוצה לכתוב לעובדים ברכה על מתנה שהם מקבלים מהוועד. כאשר מתקבלים תלושי המתנה לעובדים בכל מחלקה, ישנם מנהלים שמחלקים אותם באופן אישי ואך טבעי להוסיף ברכה. אין זה סביר שהעובדים יסכימו לקבל תלושים המיועדים לנזקקים. אין מחלוקת שלאחר עזיבתו של ברזני הופסקה מתנת התלושים לעובדי הלשכה.

העברת התלושים לברזני לאחר שעזב את תפקידו, נעשתה כיוון שהיה נזקק. הוא לא עבד, לא היה לו מה לאכול ויש לו ילדים קטנים בבית. זו הייתה מחשבה אמיתית שהוא נזקק לעזרה ולכן הנאשם ביקש ממועלם להעביר תלושים לברזני. גם אם הנאשם העביר תלושים לאנשים שאינם נזקקים כיוון שטעה לחשוב שהם נזקקים, אין מדובר בעבירה.

מעבר לתלושים על סך 10,000 ₪, קיימים תלושים בודדים נוספים שהנאשם אישר שמידי פעם הוא חילק בעצמו לנזקקים. בנוגע לשיחה בין הנאשם למיקי אחיו, הרי שמיקי פנה לנאשם ואומר לו שישנה משהי נזקקת ושיראה אם יוכל לעזור לה. אין בכך פסול. אכן מבחינת מנהל תקין לא ראוי שאחיו של ראש העירייה יפנה אליו ויקבל מעמד עודף, אך זה לא במישור הפלילי.

ישנן ראיות רבות שמלמדות שהנאשם היה מתנהל עם תווי קנייה כי זה משתלם. לא מדובר בתלושים שהתקבלו מהתורמים. כך גם גרושתו העידה. הוא התנהל עם תלושים שקיבל ממפעל הפיס, מהעירייה ומדירקטוריון זה או אחר, ומדובר באלפי שקלים בשנה. מעבר לכך, הוא היה משתמש בתלושים שגם אחרים היו קונים עבורו. אין כל הוכחה לכך שהוא עשה שימוש בתלושי התורמים. נתפסו 50 תלושים לערך מתוך ה-100 תלושים של ינוב. מעבר לתלושים אלה, ישנם תלושים ספורים שלא ידוע מקורם. לא ידוע היכן נמצאו במגירה, כאשר חלק מהתלושים ישנים מאוד. הנאשם אינו כופר שהוא נתן מפעם לפעם תלושים בודדים ויתכן שאלה נותרו במגרה. התלושים שנמצאו בתיק ברכב, מדובר בתלושים בודדים, שלא ניתן לדעת אם הם הגיעו מהתורמים, ואף אם כן, אין בכך להפליל את הנאשם כיוון שלטענתו הוא היה מחלק מידי פעם תלושים בודדים לנזקקים.

מאיר שלום העיד שגם בתקופתו הוא קיבל תלושים מיד יצחק. בחקירה הנגדית הוא הוסיף שמות ממי הוא קיבל. לא הובא אף עד תביעה לתמוך בטענות האלה. אף עד לא העיד שהוא נתן לשלום תלושים או קיבל ממנו. היו עדים שהפריכו את הטענה.

דיון והכרעה – האישום הראשון

97. לאחר ששמעתי את העדויות, ובחנתי את הראיות ואת טיעוני הצדדים, סבורני כי המאשימה הוכיחה את כל הנוגע למנגנון התלושים עצמו, את שליטתו של הנאשם על מנגנון זה, כמו גם את

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

קבלת חלק מן התלושים באופן שלא הגיע לידי הנזקקים, כך שהתורמים רומו לחשוב שהתלושים יודעו לנזקקים, ואת נטילת חלק מן התלושים לשימוש האישי של הנאשם, באופן אשר עולה כדי גניבה בידי עובד ציבור. מעשים אלה עולים אף כדי מרמה והפרת אמונים.

מהימנות עדי התביעה המרכזיים

98. בכל הנוגע למהימנות עדותו של ברזני, אכן, ברזני הוא עד מדינה, בשים לב לכך שהיה שותף לביצוע העבירה, וקיבל טובת הנאה מהמדינה, בכך שלא הועמד לדין. לאחר ששמעתי את עדותו של ברזני, ובחנתי אותה ביחס ליתר העדויות והראיות, סבורני כי יש לקבל את עדותו בעיקרה כמהימנה. אכן, ניכר כי ברזני היה מעורב במעשים – יתכן שאף במידה רבה מכפי שהעיד – ואולם עיקר עדותו, בפרט בכל הנוגע לחלקו של הנאשם במעשים – ראוי לאמון. עדותו של ברזני אינה עומדת לבדה, אלא משתלבת במארג ראיות נרחב ומשמעותי, ובמקומות רבים יש בנמצא סיוע רב לעדותו. זאת בפרט בשים לב ליריעת המחלוקת הרחבה, לאור גרסתו של הנאשם, אשר הרחיק עצמו ממעורבותו בעניין התלושים.

עדותו של ברזני עולה בקנה אחד עם עדויותיהם של התורמים, כגון נחום ביתן, סופי ארדיטי מחברת שבירו, משה שאול מחברת "אמנון שאול" ועוד, בכל הנוגע למגעים בינו לביןם לשם קבלת התווים. עדותו של ברזני גם עולה בקנה אחד ומשתלבת בעדותו של שלום, אשר מילא את התפקיד לפניו, ובעדותם של צרפתי ודודן, אשר מילאו את התפקיד אחריו. עדותו אף עולה בקנה אחד עם האזנות הסתר. עדות ברזני בנוגע לכך שבראש השנה 15', לאחר שכבר לא עבד בעירייה, קיבל תלושים של יינות ביתן ישירות מהנאשם, נתמכת בתלושים שברזני מסר לחוקרים בעת חקירתו (ת/48). עדותו אף עולה בקנה אחד עם עדותה של ודאי, מנהלת הלשכה, וכן עם העובדה שתלושים רבים, שמקורם בתרומות, נתפסו ברשותו של הנאשם, בביתו, ברכבו ובשולחנו.

אכן, ברזני הוא זה שפנה לתורמים כדי שיתרמו תלושים, הוא הסדיר את קבלת התלושים, ואף שלח אנשים שיביאו את התלושים מאותם תורמים, והוא קיבל את התלושים מאותם אנשים. בכך ניכר חלקו המשמעותי במעשים. עם זאת, המסקנה היא שברזני פעל לכל אורך הדרך בהנחיית הנאשם. פעילות כה משמעותית של ברזני מול תורמים, אנשי עסקים מוכרים בעיר כפר סבא, לא הייתה יכולה להתבצע, ולא שוכנעתי שהתבצעה, תוך הסתרתה מהנאשם. לא שוכנעתי שברזני, אשר היה עוזרו של הנאשם במשך שנים לא מעטות, ביצע את הדברים ללא ידיעתו של הנאשם ושלא בהנחייתו.

בנושא אחד סבורני כי עלה בידי ההגנה לסתור חלק מעדותו של ברזני, וזאת בנוגע לטענתו של ברזני כי הנאשם עשה שימוש אישי בתווים לאירועי יום השנה לפטירת אביו של הנאשם, שנפטר בינואר 2013, בבתי כנסת שונים בעיר. ברזני תיאר סדרת אירועים לזכר אביו של הנאשם, אשר בהם הכיבוד שולם מתוך התווים. אמנם, רונית ודאי אישרה שהיא שמעה מברזני על עניין הכיבוד לבתי הכנסת (פר' 5.12.19, עמ' 1125-1126), אך לא די בכך כדי להוכיח עניין זה מעבר לספק סביר.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ההגנה הביאה שורה ארוכה של גבאים ואנשים הנוגעים לניהול בתי הכנסת בעיר, אשר כולם כאחד הכחישו את הדברים. אמנם, לא קיימת זהות מלאה בין מי שברזני נקב בשמם כאנשים אשר מעורבים בקבלת התווים לשם האזכרות, לבין עדי ההגנה שהובאו, אך ניכר מעדויות עדי ההגנה, שטענתו של ברזני בנוגע לכיבוד באזכרות לאביו של הנאשם נסתרה. עם זאת, מדובר בסתירה במקטע אחד בעדותו הנרחבת של ברזני, וסבורני כי אין בכך כדי להשליך על מלוא עדותו, אשר ככלל ראויה לאמון.

99. בכל הנוגע למהימנותם של צרפתי ודותן, שוכנעתי כי עדותם הייתה מהימנה. שניהם העידו בצורה עקבית, לא חזרו בהם מהדברים, ואף לא היה לאיש מהם אינטרס בעדות שלא לומר אמת. כך גם בחקירתם במשטרה. עדותם משתלבת ביתר ראיות המאשימה, ובפרט עם יתר עוזריו של הנאשם. עדותו של צרפתי נתמכת בהתכתבות שלו עם הנאשם ממנה עולה שהוא עדכן את הנאשם בסכומים שהתקבלו, וביקש את הנחייתו לחלוקתם (ת/49), ונראה שלא הייתה מחלוקת על מהימנותו (ר' פרו' מיום 23.6.19, עמ' 493, ש' 10). עדותו של דותן נתמכת בטבלאות הרלוונטיות (ת/65-ת/66). עדותו של דותן לא נסתרה, ויש לקבוע כי מדובר בעדות מהימנה. לא שוכנעתי כי לחץ שהופעל על דותן על ידי החוקרים בעת חקירתו במשטרה, הוביל למסירת גרסה שקרית לשם הפללת הנאשם, כטענת ההגנה.

100. כך גם יש לתת את הדעת למהימנותו של שלום, אשר שימש כעוזר ראש העירייה לפני תקופתו של ברזני. בעניין שלום, סבורני כי עדותו מהימנה. מדובר בעדות אשר משתלבת היטב במסכת הראייתית כולה, ומשקפת את התנהלות הנאשם, אשר התחילה בתקופת שלום, המשיכה בתקופה ברזני, והמשיכה עד למועד החקירה. שלום העיד שהיו בתקופתו תלושים שהתקבלו, בין היתר, מחברת יד יצחק, שהפכה בהמשך ליינות ביתן. בחקירתו הנגדית של שלום, הטיח בו ב"כ הנאשם שבתקופתו לא היו ולא נבראו תלושים, אלא היו רק סלי מזון, ושלוש עמדות על כך שהיו תלושים (פר' 23.6.19, עמ' 556-557). עדותו של שלום נתמכת, בין היתר, בעדותה של תמי רסולין, כספרית ביינות ביתן, שהעידה על תרומת תווי קנייה לעיריית כפר סבא שהחלה בתקופה יד יצחק (פר' 28.1.19, עמ' 28-30). עדותו של שלום נתמכת אף ביומן הפגישות שלו שבו בדף יומן מוקפות בעיגול המילים "תלושים לחג" (ת/51, עמ' 538-540).

101. בכל הנוגע למהימנותה של רונית ודאי – סבורני כי מדובר בעדות מהימנה. ודאי עבדה במשך תקופה ארוכה כמנהלת לשכתו של הנאשם. עבודתה בלשכה הייתה בין השנים 2006 עד 2013, ומתוך עדותה עולה כי הכירה היטב את המתרחש בלשכה. תקופת עבודתה חפפה במידה רבה לתקופת עבודתו של ברזני (2007 – 2014). העדויות של ודאי ושל ברזני עולות בקנה אחד זו עם זו ומשלימות זו את זו. עדותה של ודאי אף נתמכת באסופת קבלות שהביאה למשטרה (ת/69). אכן, היחסים בין ודאי לנאשם, בתום תקופת עבודתה עמו, ובתקופת החקירה, לא היו טובים. עם זאת, במשך שנים ארוכות הייתה העדה מנהלת לשכה נאמנה לנאשם. היא עשתה רושם מהימן בעדותה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ודאי אף לא חששה בעדותה לומר דברים אשר עשויים לכאורה אף לסייע לנאשם, כגון שפעם אחת פעם אחת קיבלה ממנו 1,000 ₪ שהוא קיבל כשהיה חבר בדירקטוריון מפעל הפיס, מתוך מתנה לחג שהוא קיבל, אך זה היה בשובר ולא בתלושים (עמ' 1029). סכום זה של 1,000 ₪, אשר לטענת ודאי הנאשם מסר לה, לאחר שקיבל כדין, בוודאי אינו מהווה עבירה. לא שוכנעתי כי ודאי בחרה להפליל את הנאשם, ולא שוכנעתי כי ודאי הייתה חלק מקנוניה כלשהי או שקשרה עם אחרים קשר להפללת הנאשם.

102. **יש לדחות את טענת ההגנה שלפיה הוקמה מעין קואליציה של "נפגעי הנאשם"**, אשר כללה את מאיר שלום, דני הרוש, ברנזי, מרב גרושתו של הנאשם, רונית ודאי, אירית מרק ואחרים (למשל, טענת ההגנה שהוטחה בברזני בפרו' מיום 17.6.19, עמ' 382-385, וכן באירית מרק בפרו' 12.9.19, ברונית ודאי בפר' 5.12.19, וכן טענות הנאשם בחקירתו, ת/ב', עמ' 32-33 ; ת/ב', עמ' 22-26). בהתבוננות כוללת על העדויות, לא נמצא לטענה זו שום אחיזה, ולא שוכנעתי שמספר כה רב של עדי תביעה יצרו קנוניה ביניהם במטרה קונספירטיבית להפליל את הנאשם, כטענתו. גם אם היו עדים אשר לא חיבבו את הנאשם, ואפילו אם הם שוחחו ביניהם, לא ניתן להסיק מכך שכל עדים הללו קשרו קשר להפליל את הנאשם על לא עוול בכפו. יתר על-כן, ראיות המאשימה אינן נשענות רק על עדויות אלה, אלא כוללות גם ראיות רבות אחרות, כגון האזנות הסתר והתלושים שנתפסו, אשר מחזקות ומתיישבות עם העדויות הללו.

103. בכל הנוגע למהימנותו של אורי מועלם – סבורני כי יש להתייחס בדבריו בזהירות רבה. ניכר היה שמועלם ניסה בעדותו ככל יכולתו להימנע מלהפליל את הנאשם. מועלם העדיף בעדותו להצניע את חלקו של הנאשם במעשים ככל יכולתו, והדבר ניכר עליו. כך למשל, כאשר נשאל אם היו לו שיחות עם הנאשם בעניין התלושים, התחמק מועלם מלהשיב לשאלה (פרו' 11.7.19, עמ' 692-693). זאת בעדות שקיימת האזנת סתר לשיחה כאמור. לעומת זאת, מועלם אף חש לחץ בחקירתו במשטרה, חשש להיעצר, וניכר כי בחקירתו במשטרה ניסה גם לרצות את החוקרים (עמ' 759-760). לעומת זאת, בחקירתו הנגדית, ניסה מועלם לרצות את ההגנה, ונדמה שהיה מוכן לאשר כל טענה שתוצע לו, וכל רצונו היה לסייע לנאשם. בנסיבות אלה, קיים קושי לבסס ממצאים על סמך עדותו לבדה. עדותו של מועלם יכולה להתקבל רק במקומות שבהם היא משתלבת עם עדויות אחרות ועולה בקנה אחד עמן. כך למשל, מועלם, כמו עוזרי ראש העירייה, העיד על מעורבותו של הנאשם בעניין התווים לאורך השנים. בחלקים משמעותיים, עדותו של מועלם עולה בקנה אחד עם יתר ראיות המאשימה.

מהימנות גרסת הנאשם

104. לאחר ששמעתי את גרסתו של הנאשם באישום זה, שוכנעתי כי לא ניתן לקבל את עדותו כמהימנה. בחקירתו הראשונה נשאל הנאשם בנוגע לתלושים שנתפסו בביתו, והנאשם מסר, שהוא קנה את התלושים באמצעות חברו רפי כחלון. כחלון קנה לנאשם תלושים והנאשם אמר לו שהוא חייב לו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

כסף כי לא היה לו כסף. כחלון קנה לו פעם נוספת. סה"כ קנה לו כחלון פעמיים. סך שתי הקניות 10,000 ₪. הנאשם טרם החזיר את התשלום (ת/3, עמ' 2-3). גם בחקירתו השנייה במשטרה, חזר הנאשם על גרסתו, שקיבל מכחלון הלוואה בסך של 10,000 ₪ בתלושים (ת/4, עמ' 5). לעומת זאת, בחקירתו השלישית, הוטח בנאשם שכחלון מסר שהוא לא נתן לנאשם תלושים, ואז הנאשם חזר בו מגרסתו הקודמת, והודה שכחלון לא נתן לו את התלושים. הנאשם שינה את גרסתו, ומסר שקנה את התלושים מכספו, במזומן, ואין לו קבלה על הרכישה (ת/5ב', עמ' 35-36). גם בחקירתו החמישית, לאחר שהיה משוחרר ממעצר, כחודשיים לאחר החקירה השלישית, חזר הנאשם על כך שהגרסה שלפיה מקור התלושים שנתפסו בביתו וברכבו הוא בהלוואה מכחלון, אינה גרסת אמת, ולדבריו אמר זאת בחקירה במעצר, מכיוון שלא היה מרוכז (ת/7ב', עמ' 7, עמ' 41).

בעדותו של הנאשם בבית-המשפט, שוב שינה הנאשם את גרסתו, והפעם העיד שאכן הוא קיבל תלושים מכחלון כהלוואה, בהיקף של כ-10,000 ₪ - 12,000 ₪. הנאשם הסביר את שינוי הגרסה בכך שתחילה היה במעצר, בהמשך אמרו לו החוקרים שכחלון מכחיש את גרסתו, ולכן שינה אותה, וטען שבן משפחה הביא לו את התלושים, וכעת טענתו שקיבל מכחלון את התלושים כהלוואה. בהמשך, טען הנאשם שאינו יודע להסביר מדוע שינה את גרסתו בנוגע לכחלון (פרו' 18.2.21, עמ' 1458).

שינויי גרסה תכופים אלה של הנאשם, אשר יוצרים "זיגזג" בגרסאותיו, מובילים למסקנה שהן הגרסה שלפיה קיבל את התלושים כהלוואה מכחלון, והן הגרסה המתקנת שלפיה רכש את התלושים מכספו או שקיבל אותם מקרוב משפחה, כמו גם גרסתו האחרונה שבה חזר וטען שמדובר בתלושים שהגיעו מכחלון, מבלי שיש לו על כך קבלה או אסמכתא כלשהו – הן גרסאות שיש לדחות כבלתי מהימנות. כך גם כל טענותיו בנוגע לכך שרכש את התלושים מכספו – דינן להידחות. הנאשם לא הביא שום ראיה, כגון קבלה או רישום, לכך שרכש תלושים מכספו, ולא הביא שום עד מטעמו שיתמוך בעדותו זו. הטענה שכחלון נתן לנאשם תלושים בסך של 10,000 ₪, אמר לו שזו הלוואה ממנו, בעוד שמדובר בתלושים שכחלון קיבל משגיא לנצי"ר כדי להעביר לעירייה, היא טענה מופרכת, הואיל ואין זה סביר שכחלון – בעל הממון וחברו הטוב של הנאשם – ירמה אותו בסך של 10,000 ₪, ויציג לו כהלוואה או כמתנה את הסכום שנתבקש להעביר. כלומר, אף אם ניתן לקבל את הטענה שהתלושים הועברו משגיא לנצי"ר למשרדו של כחלון, כפי שעלה מהודעתו של שגיא לנצי"ר (ת/27, נ/1 ועדותו בעמ' 173-175) אין זה סביר שכחלון יעביר לנאשם, שהיה חברו, תלושים שהתבקש להעבירם לשם תרומה מבלי לגלות לו את מקורם, ותוך שהוא מטעה אותו לחשוב שמדובר בהלוואה מכחלון. מכאן, שיש לדחות את גרסתו של הנאשם.

זאת ועוד, הטענה שהנאשם קיבל מכחלון את התלושים כהלוואה לא הועלתה על-ידי הנאשם אף במענה לכתב האישום, אלא הועלתה לראשונה בפרשת ההגנה, לאחר שהמאשימה בחרה שלא להעיד את כחלון אשר היה רשום ברשימת עדי התביעה. הנאשם עצמו, בחר אף הוא שלא להביא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

את כחלון לעדות. בנסיבות אלה, יש לדחות את "הזיגזג" בגרסאותיו של הנאשם בעניין זה – הן את טענתו שקיבל את התלושים מכחלון כהלוואה, הן את הטענה שקרוב משפחה רכש אותם עבורו, והן את הטענה שרכש אותם מכספו שלו.

באופן דומה יש לדחות מכל וכל את גרסתו של הנאשם שכלל לא היה מעורב בנושא התלושים, ואת טענתו שכל נושא התלושים בוצע באופן בלעדי על ידי **ברזני** (ת/ב' 9, עמ' 9). כפי שיובהר להלן, מכלול העדויות מעלה כי נושא התלושים החל מלשכת ראש העירייה עוד לפני תקופת עבודתו של ברזני, ונמשך אצל שני העוזרים שהגיעו לאחר ברזני – צרפתי ודותן. עדותו של הנאשם בנושא, אשר לפיה כל נושא התלושים נוהל באופן בלעדי על-ידי ברזני, ללא מעורבות של הנאשם (פר' 11.2.21, עמ' 1314-1315), עומדת בסתירה חזיתית לשורה של עדויות וראיות, לרבות האזנת הסתר, ואין לה שום תימוכין – ומכאן שדינה להידחות. אין זה גם סביר שברזני, או כל עוזר אחר של ראש העירייה, יפנה לאנשי עסקים בעיר, ויבקש מהם תרומות בשם לשכת ראש העירייה, תוך הסתרת הדבר מראש העירייה עצמו, משום שמובן וברור שהדבר יתגלה במהרה לראש העירייה. במקרה הנוכחי, מדובר במנגנון תלושים נרחב, אשר התנהל במשך מספר שנים, כך שיש לדחות כבלתי מהימנה את טענת הנאשם שהדברים נעשו שלא בידיעתו ובשליטתו. כמו כן, יש לדחות את טענת הנאשם שלפיה ברזני היה מחלק על דעת עצמו תלושים לעובדים (ת/א' 72, עמ' 72). אין זה סביר שברזני, שהיה עוזר ראש העירייה, יחלק תלושים לעובדים אחרים, כשי לחג, מבלי שראש העירייה ידע על כך. בהקשר זה יש לציין כי הנאשם הצטייר ממכלול הראיות כאדם ריכוזי אשר מכיר היטב את הנעשה תחתיו, ויש לדחות את גרסתו המיתממת שלפיה כל הדברים שנעשו תחתיו – נעשו שלא על דעתו.

הנאשם בחקירתו הראשונה הרחיק עצמו ככל יכולתו מנושא התלושים, וטען שלא השתמש לשימושו האישי בתלושים שהתקבלו, לא שלח את העוזר שלו לבקש תלושים, ולא מכיר את עניין תרומת התלושים (ת/ב' 11, עמ' 10-11). גרסה זו נסתרת חזיתית על-ידי שלל ראיות ועדויות, לרבות האזנת סתר, קבלות שנתפסו ועדים שהעידו, באופן אשר מוביל למסקנה שיש לדחות את גרסתו של הנאשם בכללותה כבלתי מהימנה.

הנאשם טען שקיבל תלושים **מהחברה לאוטומציה**, פעמיים בשנה, 1,000 ₪ כל פעם, במשך 4-5 שנים, עד לפני שנתיים-שלוש (ת/ב' 12, עמ' 43). הנאשם הוסיף שגרשתו השתמשה בתלושים שהוא קיבל מהחברה לאוטומציה (ת/ב' 21, עמ' 21). הנאשם אף טען שניתן לבדוק את הדברים בחברה לאוטומציה (ת/ב' 10, עמ' 10). ואולם, הנאשם לא טרח להביא אישור כלשהו על כך שקיבל תלושים מהחברה לאוטומציה, וכי התלושים שקיבל לטענתו הם מאותו סוג שבהם נעשה שימוש, וזאת על אף שנראה שלא הייתה שום מניעה מצדו לעשות כן. מכאן, שיש לדחות אף את טענתו זו.

בעדותו בבית המשפט טען הנאשם שקיבל מכוח היותו **חבר דירקטוריון בחברה לאוטומציה וחבר וועדה במפעל הפיס** תלושים מידי שנה בראש השנה ופסח ובסך כולל של 4,000 ₪ בשנה. מעבר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

לכך גם היה נותן כסף מזומן למיקי, אחיו, וזה היה רוכש עבורו תלושים בסדר גדול של בין 500 ל- 700 שקלים בחודש (פרו' 11.2.21, עמוד 1287). אכן, רונית ודאי העידה שפעם אחת קיבלה מהנאשם 1,000 ₪ שהוא קיבל כשהיה חבר בדירקטוריון מפעל הפיס, מתוך מתנה לחג שהוא קיבל, אך זה היה בשובר ולא בתלושים (פרו' 5.12.19, עמ' 1029, ש' 7). למעט דבריה המסויגים של ודאי, הנאשם לא הביא שום ראיה לכך שקיבל תלושים ממפעל הפיס או מהחברה לאוטומציה, בוודאי שלא בהיקפים אשר טען להם, וזאת כאשר יש להניח שחלוקת תלושים על-ידי גורמים אלה, הייתה מתועדת כנדרש.

זאת ועוד, הנאשם לא טרח להביא לעדות את אחיו מיקי, אשר יתמוך בגרסתו בבית המשפט, שלפיה מיקי רכש עבורו תלושים, ומובן הדבר שאי הבאת העד – אחיו – נזקפת לחובת הנאשם. גרסתו של הנאשם שקיבל תלושים ממיקי אחיו, עומדת אף בסתירה לגרסתו בחקירה, שם התבקש הנאשם למסור את שמו של האדם שנתן לו את התווים, כדי שניתן יהיה לבדוק את הדברים, והשיב: "זה קרוב משפחה שלי שאני לא רוצה לערב אותו. זה לא אחים או משהו כזה כי הם לא היו מעורבים בכלל" (ת/ב', עמ' 62). כלומר, הטענה שקיבל את התלושים מאחיו מיקי, היא אף גרסה כבושה, אשר עומדת בסתירה לגרסתו בחקירה, ומכאן שיש לדחות את עדותו אף בעניין זה כבלתי מהימנה.

105. **גרסתו של הנאשם עומדת בסתירה חזיתית לעדויות של כל עוזריו, שלום, ברזני, צרפתי ודותן,** אשר היו בעבר אנשי אמונו. כך למשל, טענתו של הנאשם שעניין התלושים התחיל רק בתקופת ברזני, ולא קודם לכן (למשל, הודעתו ת/5, עמ' 13), עומדת בסתירה לעדותו של שלום, אשר שימש כעוזרו של הנאשם לפני ברזני, והעיד על כך שהתבקש על ידי הנאשם לארגן תווי קנייה לנזקקים מקבלנים ומגורמים נוספים, לרבות יד יצחק (שהפכה ליינות ביתן) (עמ' 537). בסופו של דבר גרסתו של הנאשם עומדת בסתירה לגרסאותיהם של ארבעת עוזריו. מתיאור העוזרים עולה שהיה דפוס קבוע של התנהלות בכל הקשור לתלושים, ושהוא הנחה את עוזריו להביא את התלושים. לעומת זאת, הנאשם ניסה להשליך את האחריות כולה בנושא התלושים על עוזריו, והכחיש שהם פעלו בהנחייתו (למשל, ת/5, עמ' 83). גרסאות העוזרים עולות בקנה אחד אף עם יתר הראיות והעדויות בתיק. בנסיבות אלה, יש לדחות את גרסת הנאשם כבלתי מהימנה.

גרסתו של הנאשם עומדת אף בסתירה חזיתית לעדותה של מנהלת לשכתו, רונית ודאי, אשר אף היא הייתה בעבר אשת אמונו. כך למשל, העידה ודאי שהנאשם היה אומר לברזני למי לפנות כדי לבקש תלושים לחג – ליינות ביתן, שבירו ואחרים (פרו' 5.12.19, עמ' 1021), וכן ראתה מספר פעמים שברזני היה מעביר חלק מהתלושים לנאשם, וחלק לוקח לשם חלוקה לנזקקים (עמ' 1022). כל זאת, בסתירה חזיתית לגרסת הנאשם. כאמור לעיל, גרסתה של ודאי נמצאה מהימנה, וגרסתו של הנאשם, אשר עומדת בסתירה אף אליה, אינה מהימנה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

כך גם גרסת הנאשם בחקירתו לפיה לא לקח לעצמו מתלושי יינות ביתן, על אף שנמצאו בביתו תלושים של יינות ביתן (ת/ב' 5, עמ' 20) אינה סבירה. באופן דומה, טענתו של הנאשם שלפיה ברזני אמר לו לכתוב ברכה על המעטפות שנועדו לעובדים, ושהמעטפות היו סגורות, והנאשם לא ידע מה תוכן (ת/ב' 5, עמ' 21) היא תשובה מיתממת, שלא ניתן לקבל אותה.

גרסתו של הנאשם עומדת אף **בסתירה להאזנות הסתר**. כך למשל, הנאשם העיד כי הוא כלל לא היה מעורב בחלוקת התלושים וברשימות החלוקה, למעט פעם אחת, שדו"ח לא היה, ואז הוא עצמו הרים טלפון למועלם, ואמר לו לחלק את התלושים בהתאם לרשימה. הנאשם נשאל כיצד ידע איזה שמות להגיד למועלם הנהג לחלק, אם לא היה מעורב כלל ולא הכיר את הרשימות וגם לא היה מול הרשימות כשדיבר עם מועלם, והשיב כי הרשימות היו במעטפות ברכב ומועלם הנהג פעל לפי מה שהיה כתוב שם (פר' 11.2.21, עמ' 1358-1357). לעומת זאת, האזנת הסתר עצמה של אותה שיחה מיום 1.4.15, מעלה כי מעורבותו של הנאשם בעניין התלושים, הרבה יותר משמעותית, מכפי שטען הנאשם. לפי האזנת הסתר (ת/ב' 56) הנאשם ביקש ממועלם לקחת מעטפות של תלושים מתא הכפפות של הרכב, עם שמות בקצה, ללא ברכה, ולחלק לאנשים שפירט בשיחה כולל לברזני. עוד אמר הנאשם שיש גם בשביל מועלם עצמו. הנאשם אמר עוד שבלשכה לא קיבל אף אחד ושאל אחד לא צריך לדעת. האמור בהאזנת הסתר נתמך אף בעדותו של מועלם (עמ' 704-701). מועלם העיד אף על שמות של נזקקים שחילק להם לבקשת הנאשם, לרבות רבנים (עמ' 702). חשיבותה של השיחה נובעת אף מכך שהיא התקיימה ביום 1.4.15, כלומר לאחר שברזני סיים את תפקידו בעירייה (לקראת ספטמבר 14), ובטרם צרפתי החל לעסוק בעניין התלושים. בנסיבות אלה, גרסתו של הנאשם עומדת בסתירה להאזנת הסתר, ולפיכך יש לדחות את גרסתו של הנאשם אף בעניין זה.

בסיכומו של דבר, אני דוחה את גרסתו של הנאשם כבלתי מהימנה.

מנגנון התלושים

106. **מנגנון התלושים** כלל פנייה לבעלי עסקיים משמעותיים בעיר כפר סבא, ובבקשה שיתרמו תלושים, לקראת ראש השנה ופסח במשך מספר שנים. אותם בעלי עסקים אכן נענו לפניות שהגיעו מלשכתו של הנאשם, ותרמו ביד נדיבה, מתוך ידיעה שכספי התרומות יחולקו כולם לנזקקים. סכומי התלושים אשר התקבלו במהלך השנים, הוא כנטען על-ידי המאשימה, כ-600,000 ₪ במצטבר (וליתר דיוק 593,500 ₪). הדברים עולים ממספר ראיות ועדויות, ונראה שאינם שנויים במחלוקת ממשית. בפרט הדברים עולים מהאסמכתאות אשר התקבלו בנוגע להעברת התלושים. כך למשל, על-פי הראיות יינות ביתן תרמה סך של 420,000 ₪ בין השנים 1009 עד 2016 (ת/ב' 22-23); חברת ינוב תרמה 80,000 ₪ בין השנים 2011 עד 2016 (ת/ב' 29, ת/ב' 31); אברהם זיתוני תרם 8,000 ₪ בשנים 2011 ו-2014 (ת/ב' 78-79); נווה מרום תרמה 30,000 ₪ בין השנים 2011 עד 2015 (ת/ב' 24); חברת ברון תרמה 2,500 ₪ בשנת 2012 (ת/ב' 42); אמנון שאול ובניו תרמו 10,000 ₪ בשנים 2011-2012

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

(ת/46); רשת ויקטורי תרמה 10,000 ₪ בשנת 2012 (ת/39); יחזקאל שבת תרם 6,000 ₪ בשנים 2013-2014 (ת/37); חברת רמי שבירו תרמה 27,000 ₪ בין השנים 2013-2014 (ת/45).

כך עולה גם מהעדויות. למשל, גב' תמי רסולי, מיינות ביתן, העידה כי בהנחיית הבעלים הייתה מוסרת בכל פעם תווי קנייה בסך של 25,000 ₪. כך עולה גם מעדותו של נחום ביתן שלפיה, בכל פעם תרם בין 15,000 ₪ ל-25,000 ₪. הסכומים הוכחו גם בעדותו של מר מייק דרזי, שהיה סמכ"ל כספים ביינון ביתן בתקופה הרלוונטית, והעיד על היקפי התרומות לעירייה. בשנת 2010 תרמו 25 אלף ₪, בשנת 2011 תרמו 50 אלף ₪, בשנת 2012 תרמו 51 אלף ₪ בשנת 2013, במאי תרמו 5,000 ₪, ובאוגוסט 2013 תרמו 30,000 ₪, וכן הלאה (עמ' 94-95). מר יוסף מרום העיד שהחברה שלו, "נווה מרום", תרמה בין 2,500 ₪ ל-4,000 ₪ בכל פעם, במשך מספר שנים, בראש השנה ובפסח (28.1.19, עמ' 135; ת/24; וראו גם עדות יחזקאל מרום, פרו' 7.2.19, עמ' 297). מר שגיא לנצינר מבעלי חברת ינוב, מסר שהחברה תרמה כל פעם 10,000 ₪, פעמיים בשנה בראש השנה ובפסח, במשך מספר שנים, בשנים 2011 עד 2016 (ת/27). מהודעותיו של מר אייל רביד, מנכ"ל רשת ויקטורי עולה כי תרם תווים כפעמיים סך של 5,000 ₪ כל פעם, בראש השנה ובפסח, 2012 (ת/38-40). מהודעותיו של מר יחזקאל שבת עולה שהוא תרם כ-2,000 ₪ כל פעם, במשך שלוש-ארבע פעמים, בערב ראש השנה ופסח (ת/36-37). מר קובי בן אור, הבעלים של חברת ק. ברון בע"מ מסר שתרם תווים בסך של 4,000-2,000 ₪ (ת/41-42). מהודעותיה של גב' סופי ארדיטי, עולה שחברת שבירו תרמה מספר פעמים תווים. בפסח 2013 סך של 7,000 ₪; בראש השנה 2013 סך של 10,000 ₪ ובפסח 2014 סך של 10,000 ₪. מר משה שאול מסר שתרם מחברת "אמנון שאול קרמיקה" בשנת 2011 תווים בסך של 5,000 ₪, ובשנת 2012 סך של 5,000 ₪ נוספים (ת/46).

שליטתו המלאה של הנאשם במנגנון התלושים

107. **המאשימה הוכיחה שהנאשם היה מודע לכל פעילות המנגנון, ושלט בנעשה בו. כל פעולת מנגנון התלושים, מתחילתו ועד סופו, נעשתה בהנחיית הנאשם, ובשליטתו המלאה.** אני דוחה את טענת הנאשם שלפיה ברזני הוא זה שניהל את מנגנון התלושים, וכי הנאשם לא היה מעורב בנעשה בו. מנגנון התלושים פעל במשך תקופה ארוכה, ולא רק בתקופתו של ברזני. בהקשר זה יש לציין כי לאורך התקופה היו לנאשם מספר עוזרים אישיים, כמפורט להלן: מאיר שלום – שנה-שנה וחצי (2004 – 2006); ברזני – כ-7 שנים (2007 – 2014); צרפתי – 7-8 חודשים (2014 – 2015); דותן חנסנסון – שנה וחודשיים עד חקירת הנאשם (2015 – 2016).

108. **מהעדויות עולה שעניין התלושים החל עוד לפני תקופתו של ברזני.** כך, תמי רסולי, כספרית ביינות ביתן, העידה על תרומת תווי קנייה לעיריית כפר סבא בתקופות ראש השנה ופסח, ולדבריה החברה הקודמת, יד יצחק, תרמה אף היא באותו אופן (פרו' 28.1.19, עמ' 28-30). בהקשר זה יודגש כי מהודעתו של נחום ביתן עולה שהוא רכש את יד יצחק בחודש מאי 2007 (ת/21). זאת בעוד שברזני, לפי עדותו, החל לעבוד בעירייה רק ביום 1.8.07 (פרו' 8.4.19, עמ' 304). כלומר, נושא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

תרומות תווי הקנייה החל עוד טרם תקופתו של ברזני. גם מעדותו של שגיא לנצי'ר עולה שעניין התרומות החל בתקופתו של בני פלג (שקדם לברזני), והמשיך בתקופת ברזני (ת/27, עמ' 2, ש' 26). בני פלג, העיד כי שימש כנהגו, ואף כעוזרו של הנאשם, מסוף שנת 2004 עד 2006, כלומר לפני ברזני. בני פלג אמנם הכחיש את טענתו של לנצי'ר, אך בעניין זה עדותו של שגיא לנצי'ר עדיפה. באופן דומה גם מר ברוך לנצי'ר מסר שנושא התלושים החל עוד לפני ברזני (ת/28). כך גם מעדותו של מר יחזקאל מרום, מבעלי "נווה מרום" עולה שנושא תרומת התווים לנזקקים היה גם לפני ברזני, וגם אחרי ברזני (פרו' 7.2.19, עמ' 293-294). בעניין זה יש לדחות מכל וכל את טענת הנאשם שנושא התלושים לא החל לפני תקופתו של ברזני (פרו' 17.2.21, עמ' 1354-1359).

גם מעדותו של שלום – אשר שימש כעוזרו של הנאשם לפני ברזני, בין השנים 2004 עד 2006, עולה כי עניין התווים החל עוד לפני תקופתו של ברזני, ונעשה בשליטתו ובהנחייתו של הנאשם. שלום העיד כי בשנים 2004 עד 2006 בפסח ובראש השנה, התבקש על-ידי הנאשם לארגן מקבלנים ומגורמים שונים תווי קניה לנזקקים. הדבר החל מול יד יצחק, אשר הפכה בהמשך ליינות ביתן (פרו' 23.6.19, עמ' 537). שלום, אשר שימש כעוזרו של הנאשם לפני ברזני, העיד שהביא תלושים מקבלנים, אשר את חלקם אכן לקח לחלוקה לנזקקים, ואת חלקם מסר לנאשם (פרו' 23.6.19, עמ' 540-541 ; 545-547). עדותו של שלום משתלבת בעדויותיהם של יתר עוזרי ראש העירייה, ונמצאה מהימנה.

109. **גם מעדותו של צרפתי** – אשר שימש כעוזרו של הנאשם לאחר ברזני, בשנים 2014-2015 – עולה שבתקופת עבודתו הקצרה יחסית, בספטמבר 2015, לקראת חגי תשרי, התקבלו תלושי חג על-ידי יינות ביתן וחברת נווה מרום, וכי גם הוא פנה לחברות בעיר בבקשה לתרומה. בספטמבר 2015 היו בין הנאשם לצרפתי חילופי מסרונים בנושא איסוף התווים וחלוקתם (ת/49), שם צרפתי עדכן את הנאשם שביינות ביתן אישרו תרומה בסך של 25,000 ₪ ומרום נווה אישרו אף הם תרומה וביקש הנחיות לחלוקה. למחרת עדכן את הנאשם שבידי 25,000 ₪ מיינות ביתן ו-3,000 ₪ מנווה מרום ובנוסף כתב "אכין רשימה כפי שדברנו". למחרת שלח מסרון שמעדכן "הכנתי רשימה של פעילים", ו"אשמח להחליף איתך מילה בעניין, האם אפשר לשוחח?" כעבור יומיים כתב צרפתי "יש לי את הרשימה, לאחר השוואה עם הרשימה המקורית, אשמח לדבר" (ת/49 ; פרו' 23.6.19, עמ' 485-490). מחילופי המסרונים ניכר שהנאשם שלט באופן מלא בכל מנגנון התלושים, והכל נעשה על-פי דברו. מעורבותו של הנאשם, גם בתקופת צרפתי, הייתה רבה. כך למשל, כאשר בחלוקה לאחד מפעילי השכונות, ביקש אותו פעיל לקבל סך של 3,000 ₪, ולא 2,000 ₪, לחלוקה לנזקקים, העיד צרפתי שהחלטה להעלות את הסכום הייתה של הנאשם (עמ' 499).

יתר על-כן, מעדותו של צרפתי עולה שגם לאחר שברזני עזב את תפקידו בעירייה (לקראת ספטמבר 2015), בהנחיית הנאשם נרשם ברשימת החלוקה של חודש ספטמבר 2015 שיש להעביר לברזני סך של 1,000 ₪ (פרו' 23.6.19 עמ' 504). זאת לאחר שבחודש אפריל 2015, הנאשם אף הנחה את מועלם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

למסור לברזני תלושים (ת/56/8)). הנחייתו של הנאשם להעביר לברזני סכום כאמור, משתלבת היטב עם המסקנה שלפיה הנאשם שלט בכל נושא התווים, וכי בתקופת שברזני עבד בעירייה, הוא פעל בנושא זה בהנחיית הנאשם. מעדותו של צרפתי עולה שבכל עשייתו בנושא הוא פעל בהנחייתו של הנאשם, והנאשם אף אישר לו את הרשימה לחלוקה (עמ' 503). אכן, צרפתי הבין שטרם תחילת עבודתו, מפעל התלושים היה מפעל של ברזני (עמ' 522), ומכאן ניתן ללמוד על הדומיננטיות של ברזני בעניין התלושים, בכל תקופת עבודתו כעוזר של הנאשם, אך אין בכך כדי לגרוע, ולו במעט, מכך שכל ניהול המנגנון נעשה בהנחיותיו הברורות של הנאשם ובשליטתו המלאה.

לטענת ההגנה, לאחר שצרפתי הגיע לעירייה, לקראת ראש השנה 2014, ראה תנועה של נזקקים, שאל את הנאשם, והנאשם הפנה אותו לברזני. בחג הראשון של צרפתי, לא חילקו כלום. כלומר, לטענת ההגנה, עזיבתו של ברזני הייתה קו פרשת המים, והנאשם בחג הראשון אמר לו שהם לא מתעסקים יותר בתלושים. בהמשך, אכן, צרפתי העיד שעסקו בתלושים, אך לטענת ההגנה הדבר מוכיח שהדבר לא נעשה ביוזמת הנאשם. לאחר שבחנתי את הדברים, אין ביכולתי לקבל את הטענה. בראש השנה של שנת 2014, אכן צרפתי לא עסק בעניין התלושים, כפי הנראה מפני שטרם זכה באמונו של הנאשם, אך מנגנון התלושים המשיך לפעול, וברזני עסק בו למרות שכבר לא עבד בעירייה. התלושים התקבלו, וחולקו, כפי שעולה מעדותו של ברזני, וכפי שעולה אף מהאסמכתאות בדבר קבלת התלושים עצמם. באפריל 15 הנאשם עצמו עסק בעניין התלושים ישירות מול הנהג מועלם (ת/56/8). רק בהמשך, לאחר שצרפתי זכה באמונו של הנאשם, המשיך פרויקט התלושים באמצעות צרפתי. אמנם, היקפי התלושים פחתו במידת מה בתקופתו של צרפתי, אך הפרויקט נמשך בשליטתו המלאה של הנאשם. כך גם העובדה שחלוקת התלושים לעובדי הלשכה הייתה בתקופתו של ברזני, אינה גורעת מכך, שהמנגנון כולו נעשה בשליטתו של הנאשם.

מכל האמור עולה שגם לאחר סיום עבודתו של ברזני, נמשך מנגנון התלושים, גם אם לא באותו היקף. מכאן, שאין המדובר בפרויקט שנוהל על-ידי ברזני, אלא בפרויקט שנוהל על-ידי הנאשם, התחיל לפני תקופתו של ברזני, ונמשך לאחר תום תקופתו של ברזני.

110. גם מדבריו של **מועלם** עולה מעורבותו המשמעותית של הנאשם בעניין התווים, בכך שהנאשם שלח אותו, בתקופה שבה צרפתי היה עוזר ראש העירייה, להביא שתי מעטפות לשני רבנים שבשמותיהם נקב (ת/57/א', עמ' 32). מועלם אף מסר שראה את דותן מעביר לנאשם מעטפות של יינות ביתן (ת/57/א', עמ' 40). כמו כן, מועלם מסר שהנאשם שאל אותו פעם אם הוא חותם, ומועלם אמר שאינו חותם. החוקר אמר לו שאם כך, הרי שהנאשם ידע על התלושים, ומועלם השיב "ידע" (ת/57/א', עמ' 90). מועלם הוסיף שהנאשם ידע שהעוזרים שלו מקבלים תלושים מקבלנים וציין שדותן נכנס לנאשם עם מעטפות ודיווח לו ממי קיבל תרומות לנזקקים (ת/57/א', עמ' 91). מועלם הבהיר שהנאשם ידע על קיומם של התלושים, מכך שמועלם עצמו אמר לנאשם שהביא מעטפות עם תלושים, מהקבלנים לברזני (ת/57/א', עמ' 103). דותן נכנס לחדרו של הנאשם עם מעטפה מיינות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ביתן והראה לו מה הוא קיבל (עמ' 109). הנאשם ידע שמתקבלות תרומות כסף משאול קרמיקה לטובת נזקקים ועוברות לברזני (עמ' 112). מועלם אישר שהוא, הנאשם וברזני ידעו במשך שנים שזה לא תקין, ולכן הנאשם לא רצה שיהיה תיעוד לקבלת תלושים בעשרות אלפי ש"ח מיינות ביתן (עמ' 122). הנאשם שאל את מועלם אם אי פעם הוא חתם על קבלה של יד יצחק או יינות ביתן. מועלם חשב שחתם והנאשם אמר לו לא לחתום בגלל שמועלם הוא נהגו של הנאשם, שלא יופיע שם של עובד עירייה, ולתת לחזי לטפל בזה (ת/א' 57, עמ' 136-137).

111. כך גם מהשיחה שנקלטה בהאזנת הסתר בין הנאשם לבין נהגו, מועלם, (ת/א' 56(8) מיום 1.4.15) עולה שהנאשם ביקש ממועלם לקחת מעטפות של תלושים מתא הכפפות של הרכב, עם שמות בקצה, ללא ברכה, ולחלק לאנשים שפירט בשיחה כולל לברזני. עוד אמר הנאשם שיש גם בשביל מועלם עצמו. הנאשם אמר עוד שבלשכה לא קיבל אף אחד ושאל אחד לא צריך לדעת.

יש לציין כי שיחה זו מיום 1.4.15 (פסח 2015) התקיימה לאחר תקופתו של ברזני, שסיים את תפקידו בשנת 2014, בתקופתו של צרפתי. מכאן, ששיחה זו מוכיחה הן את שליטתו ואת מעורבותו העמוקה של הנאשם בכל נושא התלושים, והן את העובדה שמעורבות זו של הנאשם לא הייתה בתקופתו של ברזני בלבד, אלא נמשכה אף לאחר תקופת ברזני. מעדותו של מועלם שפירט על אודות האמור בשיחה זו עולה מעורבותו של הנאשם בשמות של רבנים אשר הנאשם הורה למועלם לחלק להם תלושים מתוך 12 המעטפות שהיו בתא הכפפות, וכן לברזני עצמו (פר' 11.7.19, עמ' 699-698). לא היה בפי הנאשם הסבר סביר לשיחה זו ולשליטתו המלאה בעניין התלושים, כפי שעולה משיחה זו (למשל, פר' 17.2.21, עמ' 1375-1380).

גם משיחות נוספות שנקלטו בהאזנת הסתר מאותו מועד (2.4.15), בין הנאשם לבין מועלם (ת/א' 56(11)-ת/א' 56(13)) עולה שליטתו של הנאשם בכל נושא חלוקת התלושים, וזאת לאחר תקופתו של ברזני. הנאשם משוחח עם מועלם, מברר למי חולקו המעטפות והתברר לו שלא כל מי שחשב שיש לו מעטפה אכן הייתה עבורו מעטפה. הנאשם אמר שכאשר יגיע למשרד יסתכל על הרשימה אולי טעה (ת/א' 56(11)). שיחה זו סותרת את טענת הנאשם שלא היה מעורב ברשימות החלוקה.

גם מעדותו של מועלם ביחס לאותן שיחות עולה כי בנוגע לאחד מנציגי וועדי השכונות, שהיה מקבל תלושים בתקופת ברזני באופן קבוע, הנאשם אמר למועלם, בשיחת טלפון, שצריך להגיד לו שאין. כלומר, הנאשם החליט באותה פעם שלא לתת תלושים לאותו אדם (פר' 11.7.19, עמ' 706-707).

כך גם שיחה נוספת בין הנאשם לבין מועלם שבה הנאשם משוחח עם מועלם על חלוקה לנזקק. על-פי השיחה, מועלם מעדכן את הנאשם שלא אמר לנזקק את שמו האמתי, אלא אמר ששמו מנחם. עוד מתייחסת השיחה לאישה בשם רחל (ת/א' 56(91) מיום 2.10.16). מועלם בעדותו הסביר שהביא תווים לאותו נזקק, וכשהנזקק שאל אם הוא הנהג של הנאשם, מועלם השיב בשלילה. זאת מפני שלא רצה שידע שנהגו של הנאשם מחלק תווים (פר' 11.7.19, עמוד 727). מועלם הסביר גם שעל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

פי השיחה אמר לו דותן להחזיר את התווים של רחל, וכי הכוונה לרחל פרטוש, המנקה בבית הנאשם. לפי הרשימה היא הייתה אמורה לקבל ודותן אמר לו שלא לתת לה (ת/56 (91)). (עמ' 728). מועלם הוסיף כי הוא קיבל הנחיות לגבי התווים מדותן ודיווח לנאשם למי נתן ולמי לא (עמוד 728). הנאשם בחקירתו הנגדית נשאל על שיחה זו, והשיב שאינו יודע ואינו יכול להסביר את השיחה (פרו' 17.2.21, עמ' 1397). כל השיחות הללו מוכיחות את שליטתו המלאה של הנאשם בנושא התלושים.

112. יש לתת את הדעת לכך שהנאשם פעל להמשיך ולהעביר לברזני תלושים, גם לאחר שברזני סיים את תפקידו בעירייה. בחודש אפריל 2015, הנאשם הנחה את מועלם למסור לברזני תלושים, בעת שברזני כבר לא עבד בעירייה, כפי שעולה מהאזנת הסתר (ת/56 (8)). כך גם מעדותו של צרפתי עולה שהנאשם הנחה אותו בחודש ספטמבר 2015 להעביר לברזני 1,000 נח, וזאת כשנה לאחר שברזני סיים את עבודתו בעירייה (פרו' 23.6.19 עמ' 504). הדברים אף עולים בקנה אחד עם עדותו של ברזני אשר מסר כי בראש השנה של 2015, בעת שלא עבד בעירייה מזה כשנה, אלא עבד כבר במקום אחר, הוא קיבל טלפון מהנאשם שביקש ממנו לבוא אליו, וכי ברזני הגיע אליו, השניים שוחחו, ובסוף השיחה הוציא הנאשם מכיסו חמישה תווים של יינות ביתן, ומסר אותם לברזני. שלושה מתוך אותם תווים נמסרו על-ידי ברזני למשטרה (ת/48; עמ' 343-338). שוכנעתי כי "דאגתו" הרבה של הנאשם לתלושים עבור ברזני, לאחר שברזני כבר סיים את תפקידו בעירייה, היא בשל פעילותו הקודמת של ברזני עבור הנאשם בעניין התלושים, ולא מנזקקות כלשהי של ברזני (וזאת על אף עדותו של מועלם בנושא, פרו' 11.7.19, עמ' 790). מעשים אלה עומדים בסתירה לטענת הנאשם שלפיה ברזני פעל בנושא התלושים שלא על פי הנחיות הנאשם.

113. גם מעדותו של דותן, אשר שימש בתפקיד עוזר ראש העירייה לאחר צרפתי (מדצמבר 2015 עד 2016), עולה שליטתו המלאה של הנאשם בעניין התלושים. דותן קיבל את רשימת השמות מצרפתי. לקראת פסח 2016, דותן עדכן את הנאשם על הפניות של אנשים לקבלת תלושים. הנאשם אמר לו לבדוק מול צרפתי מה עושים. דותן בירר מול צרפתי, ובהמשך לכך פנה ליינות ביתן וקיבל תלושים. דותן עדכן את הנאשם שהגיעו התלושים והראה לו את הרשימה שצרפתי העביר לו בזמנו. הנאשם ראה את הטבלה והנחה את דותן לסדר את התלושים בדומה לרשימה אך בסכומים נמוכים יותר. ולהכניס לכל מעטפה את הסכום הנדרש (עמ' 874). לאחר שחילק את התלושים במעטפות כפי שהתבקש, נתן את המעטפות המסודרות לנאשם במשרד ואמר לו שזה מוכן (עמ' 876). דותן סידר את הטבלה על סמך הטבלה של צרפתי, וזאת בתיאום עם הנאשם שידע מי אמור לקבל (עמ' 877). הרשימה עברה דרך הנאשם, אשר ראה את הטבלה ואישר אותה (עמ' 877-878). בנוגע לראש השנה 2016, דותן שוב פנה ליינות ביתן ולקח מהם את התלושים. הכל עבר דרך הנאשם. הנאשם ראה את הרשימה (עמ' 880). דותן הוסיף כי ליד אחד השמות ברשימה (אוטמזגין), מופיע השם "מיקי", והכוונה היא למיקי בן חמו, אחיו של הנאשם, אשר ביקש לסייע לאותה אישה (עמ' 880).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

844-866). גם ליד שם נוסף הופיע השם "מיקי". את הרשימה המודפסת הראה לנאשם בסופו של דבר, ובסוף הנאשם עבר ואישר. דותן הבהיר שבאותו זמן היה עוזר ראש העירייה כ-3 עד 4 חודשים ולא העלה על דעתו לפעול באופן עצמאי. הוא עצמו אינו מכר של אף אחת מהדמויות (עמ' 888).

מעדותו של דותן עולה באופן ברור שליטתו המלאה של הנאשם בכל מנגנון התלושים, וזאת זמן רב לאחר סיום תפקידו של ברזני, ואף לאחר סיום תפקידו של צרפתי. הנאשם מאשר את הרשימה, קובע את גובה הסכום שיחולק, ואף בטבלה מופיע שמו של אחיו, כמי שביקש לסייע לנזקקת מסוימת. כפי שדותן העיד, בפסח 2016, הוא היה עוזר ראש העירייה חודשים ספורים בלבד, והמסקנה היא שהוא לא פעל על דעת עצמו, אלא בהנחייתו הברורה של הנאשם.

עוד בעניין מעורבותו של מיקי, אחיו של הנאשם, בנושא התלושים, יצוין כי בחקירתו הנגדית של הנאשם הושמעה לו שיחה בינו לבין אחיו מיקי, בה הם משוחחים על התלושים והנאשם אומר כי "למרים אוטומזגין לא צריך לתת, צריך להוריד אותם, הם פוטנציאל לסיכון כי אנשים מדברים ומקבלים" (ת/56(88)). הנאשם השיב כי מדובר במקרה של מישהי שאינה תושבת העיר, וזה פסול מבחינתו ולכן הוא אמר את הדברים הללו (עמודים 1482-1486). גם שיחה זו, מובילה למסקנה בדבר שליטתו המלאה של הנאשם בנושא התלושים.

114. גם מעדותה של **ודאי** עולה שליטתו המלאה של הנאשם בכל מנגנון התלושים, החל מההחלטה וההוראה לברזני, לאילו בעלי עסקים בעיר לפנות, כדי לבקש תלושים לנזקקים (פרו' 5.12.19, עמ' 1022), ועד ההנחיות למי לחלק את התווים, לרבות לפעילים אשר עבדו עם הנאשם בבחירות (עמ' 1024).

115. גם **מעורבותו של מיקי, אחיו של הנאשם, בנושא התלושים**, כפי שנקלטה בהאזנת הסתר, כולל אמירה של הנאשם שזה "לא לנייד", תומכת במסקנה בדבר שליטתו המלאה בכל מנגנון התלושים (פרו' 17.2.21, עמ' 1383-1384). באותה שיחה (ת/56(1) מיום 31.3.15) מיקי מבקש מהנאשם "**אתה יכול להביא לי תלושים לאיך קוראים להם, שהבטחתי להם**". הנאשם משיב: "**עזוב אותי.. אני אדבר איתך. לא בנייד. בסדר?**", ובכך השיחה מסתיימת. משיחה זו עולה אף שהנאשם ידע היטב שמדובר במעשים פסולים, אשר עדיף שלא לדבר עליהם בטלפון הנייד. מערבותו של מיקי בנושא התלושים עולה גם מעדותם של דותן (עמ' 887-884), ושל מועלם (עמ' 712-713).

116. **בסיכומו של דבר**, המאשימה הוכיחה כי הנאשם שלט באופן מלא בכל מנגנון התלושים מתחילתו, בתקופת מאיר שלום (בשנים 2004-2006), דרך תקופת ברזני, בתקופת צרפתי ובתקופת דותן עד שנת 2016, ותחילת החקירה הגלויה. כל אשר נעשה במנגנון התלושים – נעשה בהנחייתו הברורה של הנאשם ועל דעתו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

המעגל החיצוני – כספי תרומות שהגיעו לנזקקים

117. כספי התרומות הגיעו כולם ללשכת ראש העירייה ולשליטתו של הנאשם. חלק מהתלושים חולקו בפועל לנזקקים, חלק נותרו בידי הנאשם לעשות בהם כרצונו ולחלק למקורביו ולעובדי לשכתו, ובחלק עשה הנאשם שימוש לצרכיו האישיים. כלומר, כספי התרומות הגיעו ללשכת הנאשם, ומשם הועברו בשלושה מעגלים שונים, כמפורט להלן:

א. המעגל החיצוני – כספי תרומה שחולקו בפועל לידי הנזקקים;

ב. מעגל הביניים – כספי תרומה שהגיעו לידי הנאשם ולא הועברו לנזקקים. הנאשם עשה בהם כרצונו, לרבות בחלוקה לעובדי לשכתו;

ג. המעגל הפנימי – כספי תרומה בהם עשה הנאשם שימוש לצרכיו האישיים.

118. מן הראיות עולה שחלק משמעותי מן התלושים אכן הגיע בסופו של דבר לנזקקים, גם אם בדרך שאינה תקינה.

כתב האישום מייחס לנאשם קבלת דבר במרמה ביחס למנגנון התלושים כולו, בסך של 607,500 ₪, וגניבה בידי עובד ציבור, בנוגע לכספים שהנאשם נטל לצרכיו האישיים בסך של לפחות 190,000 ₪. בנסיבות אלה, יש להבחין בין שלושה מעגלים: המעגל החיצוני הוא של הכספים שהגיעו בסופו של דבר לנזקקים, מעגל הביניים כולל כספי תרומה שהגיעו לידי הנאשם ולא הועברו לנזקקים, אלא הנאשם עשה בהם כרצונו, לרבות בחלוקה לעובדי לשכתו. המעגל הפנימי הוא של כספים שהנאשם נטל לעצמו לצרכיו האישיים. בהמשך לכך, יש לבחון את המשמעות המשפטית של ההבחנה האמורה.

119. לאחר בחינת הדברים, סבורני כי בכל הנוגע למעגל החיצוני, קרי: לתלושים אשר הגיעו בסופו של דבר לנזקקים, אין הצדקה להרשיע את הנאשם בעבירה מן העבירות אשר יוחסו לו בכתב האישום.

אכן, העברת התווים לנזקקים נעשתה בדרך שאינה תקינה, ולא בהתאם לכללי המשפט המנהלי. הדברים בוצעו ללא פיקוח, ללא תיעוד או רישום, ללא מבחני זכאות ראויים לנזקקים, ושלא באמצעות גזברות העירייה ומחלקת הרווחה בעירייה כנדרש. כך למשל, גזבר העירייה, מר שגיא רוכל, כלל לא ידע על אותן תרומות (פרו' 31.1.19, עמ' 143-138). כל מנגנון התווים, שלא באמצעות גזברות העירייה, ושלא באמצעות גורמי הרווחה בעירייה, לא היה בהתאם לנהלים, ובניגוד לכללי מנהל תקין. גם הנאשם אישר בחקירתו שהתרומות שהתקבלו לא נרשמו בגזברות העירייה (ת/5ב'), עמ' 71). העדר הרישום בגזברות העירייה והעדר התיעוד, הקלו על עשיית שימוש פסול בתלושים שתקבלו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בהקשר זה יש לציין, כי בנוסף למנגנון התווים שנוהל בהנחיית הנאשם, הייתה פעילות של תרומה לנזקקים שהעירייה הייתה מעורבות בו כדין. כך עולה למשל מעדות גב' מירה טולדנו, שעבדה כמנהלת מחלקת תנאי שירות ובתפקיד חשבת אגף ההנהלה. עולה שהעירייה הייתה מעורבת בפרויקט קמחא דפסחא, אשר נוהל כדין, ושם חלוקת התווים הייתה לפי רשימות שהתקבלו מאגף הרווחה (פרו' מיום 31.1.19, עמ' 200-204). כפי שהעידה אף גב' אופירה מזרחי שעבדה בעירייה בתחום משאבי הקהילה, בוצעה חלוקה של תרומות של כסף וסלי מזון לאוכלוסיות נזקקות (פרו' 31.1.19, עמ' 232 לפרו'). הסלים חולקו למשפחות ששמן נמסר על ידי עובדות סוציאליות ומנהלת שירותי הרווחה (פרו' 31.1.19, עמ' 231-232). נעשתה גם חלוקת תרומות על פי קריטריונים של נזקקות שנקבעו באגף הרווחה, אך גורמי הרווחה כלל לא היו מעורבים בפרויקט התווים שנוהל מלשכת הנאשם, ולא ידעו על פרויקט זה (עדות גב' רוזי נוימן, מנהלת שירותי הרווחה בעיר, פרו' 31.1.19, ת/34). גם מעדותם של מר עזריאל אונרייך, יו"ר ועדת קמחא דפסחא, ושל גב' רחל אלבוים, מוועדת הקמחא דפסחא, עולה שהייתה חלוקת תלושים לנזקקים באמצעות רשימות שהועברו מאגף הרווחה בעירייה, אך אין המדובר באותם תווים שהגיעו ללשכת הנאשם (ת/64, פרו' 18.7.21, עמ' 866-876; עמ' 879-882). כלומר, פרויקט התווים שנוהל בלשכת ראש העירייה, נוהל שלא באמצעות אגף הרווחה, ושלא על פי קריטריונים ברורים, אלא תחת הנחיותיו של הנאשם, והוא פרויקט נפרד, שאינו קשור לפעילות התקינה שנוהלה בעירייה.

אכן, חלק מהכסף שחולק לנזקקים, הועבר אליהם באמצעות פעילים ונציגי וועדי שכונות שקיבלו את התלושים. לפי עדותו של שלום, עוזרו של הנאשם, הפעילים שקיבלו את התלושים לחלוקה היו אנשים "שהריצו" את הנאשם לראשות העירייה, ובעת פקודה יכלו להביא אנשים לבחור. שלום העיד כי החלוקה לא בוצעה באמצעות הרווחה, וזאת במטרה שניתן יהיה לבקש את עזרת אותם אנשים (פרו' 23.6.19, עמ' 547-550). בעניין זה ניתן לסבור שלנאשם צמחה טובת הנאה מכך שהיה אחראי לחלוקת תווי קניה לנזקקים, באמצעות פעילים פוליטיים, כך שהדבר יוכל לסייע לו ביום הבחירות. גם מגרסתו של מועלם עולה כי חלק מהתלושים הגיע לידי נזקקים שהם מקורבים של הנאשם, ושלא נכללו בקריטריונים של הרווחה. אותם אנשים נזקקים, הנאשם עשה אותם נאמנים לו, קירב אותם לחוג שלו, שיהיו נאמנים שלו (ת/57א', עמ' 117-118). מועלם גם העיד כי חלק מהתלושים הועברו לנציגי וועדי שכונות (פרו' 11.7.19, עמ' 705). גם בהנחה שאותם נציגי שכונות חילקו את התלושים למי שהם סברו שהם נזקקים, מדובר לכל הפחות במנהל בלתי תקין.

120. כפי שעולה מהאזנת הסתר, (ת/56)88 שיחה 24590 מיום 26.9.16) בשיחה בין הנאשם לבין אחיו מיקי, הנאשם ידע היטב שפרויקט התלושים כולו, ואפילו החלק של החלוקה לנזקקים – אינו מתבצע כדין. הנאשם אומר שהדברים האלה הם פוטנציאל לסיכון, וכי זה יוצר לו סיכון. בתשובה לשאלת אחיו מדוע, משיב הנאשם: **"ברור שאסור. ברור שאסור. מה זה אסור? על סמך מה אתה נותן את זה? מה? רווחה? לא רווחה? שים בזה. אתה מבין?"** מיקי אומר: **"אבל אתה נותן רק**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

לאנשים מרווחה" והנאשם משיב: "מי קבע שהם רווחה? למה? למה אתה לא נותן לבנות ברווחה שהן יחלקו?" כלומר, הנאשם ידע בזמן אמת שמדובר בפרויקט פסול מעיקרו. בדברים אלה יש אף להוביל לדחיית טענת ההגנה שלפיה עדים רבים שהעידו בבית המשפט מסרו שלא ראו פסול בכל נושא התלושים. אכן, חלק מהעדים לא ראה בכך פסול, משום שלא ראה את התמונה במלואה, כפי שהתבררה בבית המשפט, ואולם הנאשם עצמו – בזמן אמת – ראה היטב את הפסול במעשיו.

עם זאת, סבורני כי לא ניתן לקבוע מעבר לספק סביר שמדובר בטובת הנאה שצמחה לנאשם, ואין די בכך כדי להרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

בעניין זה, אני מקבל את טענת ב"כ הנאשם, שלפיה מנגנון התלושים בכללותו, אין בו משום מרמה כלפי התורמים. אף אחד מהתורמים לא ביקש שיהיה גורם מסוים או דרך מסוימת לחלוקה, ואף תורם לא טען שהוצג בפניו מצג כלשהו בנוגע לאופן העברת התלושים לנזקקים (למשל, עדותו של ביתן מיום 28.1.19). החלוקה ללא קריטריונים ברורים, אמנם פסולה מבחינת המשפט המנהלי, אך אינה עולה כדי עבירה פלילית. בכל הנוגע למתן התלושים לפעילים, הרי שלא הוכח שהפעילים הללו נמנעו מלהעביר את התלושים לנזקקים, ומכאן שיש להניח לטובת הנאשם שכל התלושים אשר הגיעו לפעילים, אכן חולקו בפועל לנזקקים, זאת גם אם לא בהכרח נזקקים אשר עומדים בקריטריונים של הרווחה.

בכל הנוגע למעגל החיצוני, קרי: לתלושים שהגיעו לנזקקים, לא שוכנעתי אף שמדובר במרמה והפרת אמונים. אמנם, מדובר בחלוקה לנזקקים ללא קריטריונים שוויוניים, והנאשם פעל לביצוע המעשים בתפקידו כעובד ציבור שבפועל אינו מגשים את האינטרס שעל מילוי הופקד. כל זאת למרות שתחתיו פועלת מערכת מקצועית אשר מטפלת בנזקקים. ברם, בכל הנוגע לתרומות אשר בסופו של דבר אכן הגיעו לנזקקים – במובחן מתרומות אשר הנאשם נטל לעצמו ועשה בהם כראות עיניו – לא שוכנעתי כי המעשים עולים כדי עבירה של מרמה והפרת אמונים.

כאמור לעיל, פרויקט תווי הקניה בוצע שלא כדין, ושלא על פי כללי מנהל תקינים. עם זאת, סבורני כי העברת התווי לנזקקים, אינה עולה כדי עבירה פלילית. בעלי העסקים אשר תרמו את התווי סברו שהתווי מגיעים לנזקקים, אך לא התעניינו באופן חלוקת הלווי, ולא שינה להם על פי איזה נוהל או מנגנון הדבר נעשה.

מעגל הביניים – כספים שהגיעו לנאשם, ולא הועברו לנזקקים

121. המאשימה הוכיחה כי חלק משמעותי מהתווי לא הגיעו לידי נזקקים, אלא לידי הנאשם עצמו, והוא עשה בהם כראות עיניו, לרבות בחלוקה לעובדי לשכתו.

כפי שעולה מעדותו של ברזני, החל משנת 2009 ועד לשנת 2015, פעמיים בשנה אסף תלושים מתורמים, והביא אותם לנאשם. מתוך התלושים שהביא ברזני לנאשם, הנאשם השיב לברזני בכל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

פעם תלושים בסך של 15,000 ₪ כדי לחלק לנזקקים, וכן לעובדי לשכה, והיתר נותר ברשותו של הנאשם, ולא הגיע לידי נזקקים, כמפורט להלן:

122. **לקראת פסח בשנת 2009** התקבלו מיינות ביתן תלושים בסך של 25,000 ₪. ברזני העיד כי הוא נקרא לחדרו של הנאשם אשר הניח בפניו תלושים בסך של 15,000 ₪ ורשימה שעליו היה לשנן. מיד לאחר מכן החל לחלק את התלושים בהתאם לרשימה (פרו' 8.4.19 עמ' 314). קיימת אסמכתא על אודות רכישת התלושים על ידי יינות ביתן בסך של 25,000 ₪ בחודש ספטמבר 2009 (ת/22). באותו החג הוא ורונית וודאי קיבלו תלושים שאינם של יינות ביתן אלא תלושי רב-תו (עמ' 315). **כלומר בפסח בשנת 2009 נותרו בידי הנאשם תלושים בסך של 10,000 ₪.**

לקראת ראש השנה בשנת 2009 התקבלו תלושים בסך של 25,000 ₪ מיינות ביתן. לפי עדותו של ברזני, במועד זה הוא קיבל מיינות ביתן תלושים בסך של 25,000 ₪. הוא הביא אותם לנאשם, ומתוך סכום זה קיבל ברזני מהנאשם סך של 15,000 ₪ לחלוקה, **לרבות לעובדי הלשכה.** ברזני העיד שאינו יודע מה קרה עם ה-10,000 ₪ הנותרים. ברזני עצמו וכן ודאי לא קיבלו תווים של יינות ביתן אלא מעטפה אחרת ממקום אחר (עמ' 317). כלומר, בראש השנה של שנת 2009, נותר בידי הנאשם סך של **10,000 ₪**, אשר לא הועבר לחלוקה לנזקקים (עדות ברזני מיום 8.4.19, עמ' 316-317). ברזני העיד אף על תלושים נוספים, אך בהעדר אסמכתא ברורה לכך, אין מקום להתייחס לכך.

לקראת פסח 2010, שוב התקבלו 25,000 ₪ מיינות ביתן. לפי עדותו של ברזני, בפסח 2010, ברזני נדרש ע"י הנאשם להתקשר לנחום ביתן ולהביא תלושים. התווים שהגיעו נמסרו לנאשם באותו אופן. גם הפעם קיבל ברזני רשימת חלוקה מהנאשם. סך התווים מיינות ביתן היה 25 אלף ₪, מתוכם ברזני חילק 15 אלף ₪ ואינו יודע לאן הגיעו שאר התווים. בנוגע לתווים נוספים שלפי עדות ברזני התקבלו מיחזקאל שבת, הרי שבהעדר אסמכתא ברורה לכך, אין מקום להתייחס אליהם. לפיכך, סך של **10,000 ₪ נותרו בידי הנאשם ולא הגיעו לנזקקים.**

לקראת ראש השנה 2010, התקבלו 25,000 ₪ מיינות ביתן. לפי עדותו של ברזני בראש השנה 2010 ברזני נדרש שוב להתקשר לנחום ביתן וכן לאחרים. ברזני העיד שהביא לנאשם סך של 40,000 ₪, כולל מהאחרים (פרו' עמ' 321). ואולם, בהעדר אסמכתא לתרומות מהאחרים, יש להתייחס רק לתרומה מיינות ביתן בסך 25,000 ₪. ברזני חילק באותו חג, כמו שאר החגים שהיו בעבר, בהתאם לנוהל, 15,000 ₪. ברזני העיד כי אינו יודע מה קרה עם שאר התווים. לפיכך, יש לקבוע שברזני העביר לנאשם סך של 25,000 ₪, מתוכם 15,000 ₪ הועבר לנזקקים בהתאם לרשימה וכן לעובדי הלשכה, והיתרה בסך של **10,000 ₪**, נותרה בידי הנאשם ולא הגיעה לנזקקים.

123. **בשנת 2011 התקבלו תלושים בסך של 72,500 ₪**, מתוכם מיינות ביתן התקבלו 50,000 ₪ (25,000 ₪ לכול חג) (ת/22); מינוב התקבלו 10,000 ₪ לראש השנה (ת/29). מנווה מרום התקבלו 2,500 ₪

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

לפסח (ת/24). משאול קרמיקה התקבלו 5,000 ₪ לראש השנה (ת/46), ומזיתוני התקבלו 5,000 ₪ לפסח (ת/78).

בשנת 2012 התקבלו תלושים בסך של 83,000 ₪, מתוכם מיינות ביתן התקבלו 50,000 ₪ (25,000 ₪ לכל חג) (ת/22), מינוב התקבלו 10,000 ₪ בראש השנה (ת/29, ת/31), מנווה מרום התקבלו 2,500 ₪ לפסח ו-3,000 ₪ לראש השנה (ת/24), משאול קרמיקה התקבלו 5,000 ₪ לפסח (ת/46), מברון התקבלו 2,500 ₪ לראש השנה (ת/42), ומויקטורי התקבלו 10,000 ₪ (5,000 ₪ לכל חג) (ת/39).

בפסח שנת 2013 התקבלו תלושים בסך של 47,000 ₪, מתוכם מיינות ביתן התקבלו 25,000 ₪ (ת/22), מנווה מרום 3,000 ₪ (ת/24), משבירו התקבלו 7,000 ₪ (ת/45), מינוב התקבלו 10,000 ₪ (ת/29, ת/31) ומחזי שבת 2,000 ₪ (ת/37).

כלומר בתקופה שמתחילה בשנת 2011 ומסתיימת בפסח 2013, נתרמו תלושים בסך של כ- 202,000 ₪.

כך עולה גם מעדויות התורמים. פי עדויות צביה צורף ותמי רסולי מיינות ביתן, הסכומים שהן העבירו לברזני היו של 25,000 ₪ בכל פעם (פרוי' 18.7.19, עמ' 889-890; פרוי' 28.1.19, עמ' 28-30). כך גם מהעדויות של סופי ארדיטי מחברת שבירו, עולה כי החברה תרמה מספר פעמים סכומים של כ-5,000 ₪-6,000 ₪ (ת/43).

לפי עדותו של ברזני, בחגי שנת 2011 עד פסח 2013 כולל, לא היו שינויים, אלא היו אנשים קבועים שנתנו תלושים – יינות ביתן, חזי שבת, רמי שבירו ואבי זיתוני. הייתה כמעט אותה חלוקה, אותה רשימה שמורכבת ע"י הנאשם (עמ' 322). בכל חג הוא מסר לנאשם את התלושים וקיבל בחזרה מהנאשם 15,000 ₪ לחלוקה. מדובר בפסח 2011, ראש השנה 2011, פסח 2012, ראש השנה 2012, פסח 2013 – סה"כ חמישה חגים. כלומר, התלושים שחולקו היו בסך של 75,000 ₪. מכאן, שהנאשם קיבל מברזני במצטבר סך של 202,000 ₪, ומתוכה נתן לברזני 75,000 ₪ לפיכך, **נותרו בידי הנאשם תלושים בסך 127,000 ₪**, אשר לא הגיעו לידי נזקקים.

124. **בראש השנה של 2013 התקבלו תלושים בסך של 54,000 ₪**, מתוכם מינות ביתן 30,000 ₪ (ת/22), משבירו 10,000 ₪ (ת/45), מינוב 10,000 ₪ (ת/29, ת/31) ומנווה מרום 4,000 ₪ (ת/24). **לפי עדותו של ברזני בראש השנה 2013** הוא מסר לנאשם תווים שקיבל מיינות ביתן סך 30,000 ₪, וכן מרמי שבירו, מחזי שבת ומאבי זיתוני. מתוכם 15,000 ₪ קיבל לחלוקה, כולל לעובדי הלשכה ולברזני עצמו, והיתרה נותרה בידי הנאשם (8.4.19, עמ' 325-326). בנסיבות אלה, יש לקבוע שברזני הביא לנאשם מסך התורמים 40,000 ₪ (מתוכם 30,000 ₪ מיינות ביתן ו-10,000 ₪ מחברת שבירו), ומתוכם 15,000 ₪ נמסרו לברזני לחלוקה. בנוגע לתרומות מיינוב ומנווה מרום, אף שהוצגו קבלות, לא העיד ברזני על אודותיהם. בנוגע לעדותו של ברזני לגבי קבלת תרומות מחזי שבת ומאבי זיתוני,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בהעדר קבלות, אין מקום לזקוף את הסכומים הללו, ככאלה שהתקבלו לידי הנאשם. לפיכך, 25,000 ₪ נותרו בידי הנאשם, ולא הגיעו לידי נזקקים.

בפסח 2014 התקבלו תלושים בסך 54,000 ₪, מתוכם מיונות ביתן 25,000 ₪ (ת/22), מינוב 10,000 ₪ (ת/29 ות/31), מנווה מרום 4,000 ₪ (ת/24), משבירו 10,000 ₪ (ת/45) מחזי שבת 2,000 ₪ (ת/37), ומזיתוני 3,000 ₪ (ת/79). כך עולה גם מעדותה של סופי ארדיטי מחברת שבירו, החברה תרמה פעם אחת 10,000 ₪ (בנוסף לתרומות נמוכות יותר בפעמים האחרות), והיא מסרה אותם לברזני (ת/43). **לפי עדותו של ברזני, במועד זה** קיבלו 25,000 ₪ מאת נחום ביתן. מרמי שבירו ואבי זיתוני התקבלו 5,000 ₪ מכל אחד (סה"כ 35,000 ₪). כפי שקרה עד כה הנאשם מסר לברזני 15 אלף ₪ לחלוקה (עמ' 328). בשים לב לכך שמזיתוני התקבלו רק 3,000 ₪ ולא כפי שתיאר ברזני, יש להפחית את הסכום, כך שסך הכל קיבל ברזני 33,000 ₪, ומתוכם סך של 15,000 ₪ חולק, והיתרה בסך 18,000 ₪ נותרה בידי הנאשם, ולא הגיעה לידי נזקקים (פרו' 8.4.19, עמ' 328).

בראש השנה 2014 התקבלו תלושים בסך של 56,000 ₪, מתוכם מיינות ביתן 40,000 ₪ (ת/22) ומינוב 10,000 ₪ (ת/29 ות/31), מנווה מרום 4,000 ₪ (ת/14), ומחזי שבת 2,000 ₪ (ת/37). **לפי עדותו של ברזני, במועד זה**, לבקשת הנאשם, פנה לנחום ביתן וקיבל 40,000 ₪. ברזני שלח את צביה צורף להביא את התלושים, והיא עשתה כן, ומסרה לו אותם. מתוכם חילק 15,000 ₪, והיתר בסך 25,000 ₪ נותרו בידי הנאשם. בהקשר זה יצוין כי צרפתי, אשר החל בתפקיד ביוני 14' לא ידע על חלוקת תלושים בחודש ספטמבר 14', ואולם גם לדבריו, בתקופה שלאחר תחילת עבודתו, ברזני היה עדיין מעורב, ולא ערך לו חפיפה (פרו' 23.6.19, עמ' 515-517), ומכאן שאין בכך שצרפתי לא ידע על התוויים בתקופה זו, כדי לשלול את עדותו של ברזני, אשר בשלב זה עדיין היה מעורב בכל נושא התוויים, על אף שכבר סיים את תפקידו.

אמנם, צביה צורף העידה שהביאה מיינות ביתן תלושים פעמיים, ובכל פעם 25,000 ₪ שאותם מסרה לברזני (פרו' 18.7.19, עמ' 889-890), וגם מעדותה של תמי רסולי, כספרית ביינות ביתן, עולה שבכל פעם היא מסרה תוויים בסך של 25,000 ₪ (פרו' 28.1.19, עמ' 28-30). אולם התלושים עצמם שהתקבלו ראש השנה 2014 היו בסך של 40,000 ₪ (ת/22, עמ' 7, ו-ת/23 עמ' 2), ולכן יש לקבל סכום זה כנכון.

בנסיבות אלה, יש להסיק שבמועד זה הובאו 40,000 ₪, ומתוכם חולקו 15,000 ₪, והיתרה בסך 25,000 ₪ נותרה בידי הנאשם, ולא הגיעה לידי נזקקים.

125. **בראש השנה 2015 התקבלו תלושים בסך של 28,000 ₪**, מתוכם מיינות ביתן 25,000 ₪ (ת/22) ו-3,000 ₪ מנווה מרום. בנוגע לראש השנה 2015, מתוך עדותו של **צרפתי**, ורשימה שערך צרפתי, עולה שברשימה שהכין לחלוקת התוויים הופיעה המילה "ראש" ולצדה נרשם 5,000 ₪. צרפתי העיד שהכוונה במילה ראש היא לראש העירייה, קרי לנאשם (פרו' 23.6.19, עמ' 503-508; ת/50).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

הרשימה מתייחסת, לפי עדותו של צרפתי, לחגי תשרי 2015 (ולא 2014) (עמ' 495). אמנם, בחקירתו הנגדית אישר צרפתי לב"כ הנאשם כי מדובר במסקנה שלו בסבירות גבוהה, ולא בזיכרון ברור שלו, שבמילה ראש התכוון לראש העירייה. עם זאת, סבורני כי מכיוון שצרפתי ערך את הרשימה הזאת בכתב ידו, הרי שגם אם מדובר במסקנה שלו שכאשר כתב את המילה ראש התכוון לראש העירייה, הרי שיש לקבל את הדברים.

ההתנהלות של הנאשם אשר עולה מעדותו של צרפתי, לפיה חלק מהתווים מועברים לנאשם, ולא לחלוקה, עולה הן מעדותו של ברזני, אשר תיאר כי בכל חג, נטל הנאשם לשימוש חלק מן התלושים, והן מעדותו של מאיר שלום, אשר שימש כעוזרו של הנאשם לפני ברזני, ואף הוא העיד שהביא תלושים מקבלנים, אשר את חלקם אכן לקח לחלוקה לנזקקים, ואת חלקם מסר לנאשם (פרו' 23.6.19, עמ' 541-540 ; 547-545). לכן, המסקנה היא שבספטמבר 2015 נטל הנאשם לשימוש ולשימוש מקורביו סך של 5,000 ₪.

126. בנוסף על האמור לעיל, **בראש השנה של שנת 2016** תרמה חברת ינוב סך של 10,000 ₪, אשר לאחר מכן נתפסו בחלקם ברשותו של הנאשם, בביתו וברכבו, ובחלקם השתמש לרכישות פרטיות. סכום זה ידון בהרחבה במעגל הפנימי, וייכלל בו, ואולם יש לכלול אותו אף במעגל החיצוני, כסכום אשר לא הגיע לנזקקים.

127. **כלומר, בסך הכל לפי עדותו של ברזני, בתקופה שבין 2009 עד 2014, נותרו בסך הכל בידי הנאשם תלושים בסך של 235,000 ₪, ולפי עדותו של צרפתי בשנת 2015 נטל הנאשם סך של 5,000 ₪ נוספים. בנוסף, הנאשם נטל לכיסו סך של 10,000 ₪ בשנת 2016 שהתקבלו כתרומה מחברת ינוב. סך הכל 250,000 ₪. סכומים אלה לא הועברו לחלוקה לנזקקים. סכום זה נותר בידי הנאשם לעשות בו כראות עיניו, וכפי שיובהר להלן (בפרק בנושא המעגל הפנימי) בחלקו עשה שימוש אף לצרכיו האישיים.**

128. **ברזני העיד כי בחגים השונים חלק מהתלושים אשר נועדו לחלוקה לנזקקים, חולקו בפועל לעובדי הלשכה. כך למשל, ברזני ציין כי בראש השנה 2009 הוא ורונית ודאי מנהלת הלשכה קיבלו תווים של רב-תו ולא של יינות ביתן, והוא אינו יודע מניין תלושים אלו הגיעו (עמ' 317). ברזני שם לכל עובד לשכה על פי הנחיית הנאשם, 200-400 ₪ מתווים של יינות ביתן. ברזני ורונית לא קיבלו תווים של יינות ביתן אלא מעטפה אחרת ממקום אחר (עמ' 317). בפסח 2010 עובדי הלשכה קיבלו תווים עם ברכה מאת הנאשם (עמ' 319-317). ברזני הוסיף כי בראש השנה 2010 עובדי הלשכה, מזכירות, נהגים, ודוברות, קיבלו תלושים של יינות ביתן מתוך ה-15,000 ₪ שנועדו לחלוקה. הוא ורונית קיבלו באופן קבוע תלושים אחרים שאינם של יינות ביתן (עמ' 322-321).**

129. **מעדויות של עובדי הלשכה עולה כי עובדי הלשכה קיבלו באופן קבוע תווים מהנאשם לראש השנה ולפסח, זאת מתוך התווים אשר נתרמו על-ידי התורמים עבור הנזקקים. כך למשל, תומר**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

מועלם, אשר עבד בלשכת ראש העירייה בין השנים 2014 עד 2016, העיד כי בחגים היה מקבל תווי קנייה של יינות ביתן בסך של 200 ₪ מאת ודאי. התלושים הגיעו במעטפה עם ברכת חג שמח בכתב ידו של הנאשם, בפתק נפרד. זאת בנוסף לתווים שהגיעו מוועד העובדים ומהנהלה (פרו' 23.6.19, עמ' 638, 643). כך גם מועלם, הנהג, מסר שברזני נתן לו תלושים כל חג שהיו למעשה מהנאשם, וברזני אמר שזה הנאשם, בסך של 400-500 ₪. הנאשם חילק גם לאחרים. ברזני נתן את זה ואמר שזה הנאשם, חילק לפקידות, לסובבים, אלו של המשרדים שלו. אלה אינם התלושים שקיבל מהעירייה, אלא "מתנה מהלשכה" (ת/א' 57, עמ' 58-59). לדברי מועלם, הנאשם לא רצה לחלק את המעטפות בעצמו, ולכן ברזני נתן אותן (ת/א' 57, עמ' 92). מועלם הוסיף שקיבל מהנאשם עצמו פעם אחת תלושים לחג שמקורם מהתלושים שנתרמו ולא מהעירייה, את השאר קיבל מברזני (ת/א' 57, עמ' 128). מועלם מסר שחוץ ממנו, שלוש עובדות לשכה קיבלו תלושים: סימונה לוי, רונית ודאי, ענת עלימה (עמ' 129). בעדותו הבהיר מועלם, שמנהלת הלשכה, רונית ודאי, וברזני היו מחלקים תלושים בראש השנה ופסח לעובדי הלשכה. הם היו מקבלים מתנה נפרדת מהעירייה, והתלושים היו מתנה מהלשכה. התלושים שחולקו לעובדים היו התלושים שהוא הביא מהקבלנים, מיינות ביתן (פרו' 11.7.19, עמ' 685-686). מועלם הוסיף והעיד שהוא גם קיבל תווים באופן אישי מהנאשם לאחר תקופתו של ברזני (עמ' 715). מעדותו של ברזני עולה שחלוקת התלושים לעובדי הלשכה התחילה כבר בשנת 2008 (עמ' 313-314).

מהשיחה שנקלטה בהאזנת הסתר בין הנאשם לבין נהגו, מועלם (ת/א' 56/8) עולה שהנאשם ביקש ממועלם לקחת מעטפות של תלושים מתא הכפפות של הרכב, עם שמות בקצה, ללא ברכה, ולחלק לאנשים שפירט בשיחה כולל לברזני ולמועלם עצמו. כאמור לעיל, שוכנעתי כי ברזני קיבל מהנאשם תלושים, לאחר סיום תפקידו בעירייה, בשל הקשר בינו לבין הנאשם בעניין התלושים, ולא בשל נזקקות כלכלית.

באופן דומה, גב' צביה צורף, אם הבית בלשכת הנאשם, העידה שפעמיים בתקופת החגים, היא קיבלה תלושים מהנאשם, מתוכם פעם אחת קיבלה 300 ₪. התלושים שקיבלה מהנאשם ניתנו לה במעטפה שכתוב עליה "לצביה" ובפנים היו תמיד תלושים של יינות ביתן בלבד (פרו' 18.7.19, עמ' 891-892). המסקנה היא שצורף קיבלה את התלושים בשל עבודתה בלשכת ראש העירייה בתפקיד אם בית, ולא בשל מצבה הכלכלי, וזאת הגם שמצבה הכלכלי לא היה שפיר (עמ' 893). כך גם צאלה וקסמן-גונן, סמנכ"לית בעירייה, שעבדה עם הנאשם, קיבלה פעם אחת, בנוסף לתלושים של הוועד, גם תלושי חג מברזני בסך 200 ₪ (פרו' 12.9.19, עמ' 851-852).

גם מעדותה של רונית ודאי עולה שבנוסף לתווים שקיבלו מהוועד ומעירייה, עובדי הלשכה היו מקבלים מהנאשם לראש השנה ולפסח תלושים במתנה. ברזני היה שם לנאשם מעטפות על השולחן עם שמות עובדי הלשכה והנאשם היה כותב ברכה אישית בתוך מעטפה שאינה של העירייה. היא קיבלה פעם 1,000 ₪, פעם 1,500 ₪ ופעם 2,000 ₪. התלושים שחולקו לעובדי הלשכה היו התלושים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

שהיו בחדר של ברזני (עמ' 1028). זה התחיל בסכומים של 400-500 ₪ ובסוף 1,500-2,000 ₪ (עמ' 1069-1072). התלושים שקיבלה כעובדת הלשכה כמתנה לחגים ניתנו במשך 5 השנים האחרונות לעבודתה (עמ' 1095-1096).

ברזני העיד שחלק מעובדי הלשכה (מלבדו ומלבד רונית ודאי) קיבלו תלושים מתוך הסכום של ה-15,000 ₪ ברשימה לחלוקה לנזקקים, ולא מתוך הכספים שנותרו אצל הנאשם. ברזני ורונית ודאי קיבלו תלושים, שלא מתוך ה-15,000 ₪ ברשימה לחלוקה (למשל, בעמ' 321-322). בחלק מהשנים עובדי הלשכה קיבלו תלושים רק מתוך ה-15,000 ₪, כולל ברזני (למשל, בעמ' 325-326). **כלומר, מעבר לסכום הכסף שהנאשם הותיר לעצמו כמפורט לעיל, גם מתוך הסך של 15,000 ₪ בכל אחד מהמועדים, חולקו תלושים לעובדי הלשכה – כלומר תלושים שלא הגיעו לנזקקים – וזאת בהיקף של אלפי ₪ נוספים.**

מובן הדבר שעובדי הלשכה אינם בגדר נזקקים, וכי נותני התרומות לא התכוונו ולא העלו על דעתם שתרומתם תגיע אליהם.

בנסיבות אלה, המסקנה היא שהנאשם נטל לעצמו, וכן למקורביו, ולחלוקה לעובדי לשכתו, סך מצטבר של לפחות של 250,000 ₪, אשר לא הגיע לידי נזקקים.

130. יש לדחות את טענת הנאשם שלא ידע שהתלושים אשר מחולקים לעובדי הלשכה, הם תלושים שהגיעו מתרומות לנזקקים. ניכר שהדבר היה ברור וידוע לעובדים בלשכה, ולא ניתן היה לשגות ולסבור שמדובר בתלושים מהעירייה או מהוועד. בחקירתו השלישית, מסר הנאשם שהוא התבקש לכתוב הקדשה לוודאי, וכתב לה "חג שמח", וטען שהיא ידעה שהכסף לא הגיע מהנאשם, אלא מהתרומות שברזני גייס (ת/ב' 65, עמ' 63-64). בנוגע לטענה שוודאי ידעה שזה ממנו, השיב הנאשם: "ראש העיר נותן לכל העובדים, מאיפה יש לראש העיר? הוא לא קיבל דברים... כאילו כתרומה? מה הם חשבו שזה מהכיס שלי?... הם לא ידעו את זה? חזי לא ידע? רונית לא ידעה?...". כוונתו שהדבר היה ידוע (ת/ב' 65, עמ' 64). המסקנה היא שאם לדברי הנאשם ודאי ידעה שהתלושים שקיבלה עם הקדשה ממנו הם מהתרומות, אזי גם הנאשם ידע על כך. מכאן, שיש לדחות את הכחשתו. הנאשם אף אישר שברזני היה זה שהכניס את התלושים למעטפות, וביקש מהנאשם לכתוב ברכה, והנאשם היה כותב "חג שמח" או "שנה טובה" (ת/ב' 65, עמ' 71-72). הנאשם ידע כמובן שברזני לוקח מתורמים, כגון יינות ביתן, תלושים לקראת ראש השנה ופסח, הואיל והדבר נעשה בהנחייתו. מכאן, מתבקשת שוב המסקנה שהנאשם ידע היטב שהמעטפות שהוא כותב עליהן הקדשה ומוסר לחלוקה לעובדים לקראת אותם חגים, הן מעטפות המכילות את התלושים שנתרמו עבור נזקקים. הנאשם ניסה להציג את עצמו, כאילו הוא רק עשה את הדברים לבקשתו של ברזני, וכתב על המעטפות ברכות לבקשת ברזני, וביזמתו של ברזני (ת/ב' 65, עמ' 77-79). יש לדחות טענה זו. הנאשם היה ראש העירייה, וברזני היה עוזרו האישי. הנאשם לא היה עושה דברו של ברזני,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

אלא ברזני היה עושה דברו של הנאשם. יש לדחות מכל וכל את ניסיונו של הנאשם להפוך את היוצרות, ולהציג את הדברים כאילו הוא, ראש העירייה, עבד עבור ברזני, עוזרו האישי.

כפי שעולה אף מעדותה של גב' מירה טולדנו, ששימשה כמנהלת מחלקת תנאי שירות באגף משאבי אנוש והייתה גם חשבת אגף הנהלה, היו אכן תווים שנקנו לחלוקה לעובדים, אך תווים אלה העניק ועד העובדים (עמ' 200 לפרו' מיום 31.1.19). גרסתו של הנאשם שהוא סבר שהתווים שהוא מחלק הם התווים של הועד, אינה סבירה בעיני, ואני דוחה אותה כבלתי מהימנה.

131. בכל הנוגע לטענה שהנאשם נתן במתנה לאירית מרק מעטפה עם תלושים, הרי שאירית מרק העידה שקיבלה את המעטפה ובה תלושים בסך 400 ₪, מצאלה וקסמן שהייתה הדוברת של הנאשם (פרו' 12.9.19, עמ' 941). רונית ודאי העידה אף היא שהנאשם נתן לה תלוש כדי להעביר במתנה לעיתונאית אירית מרק (פרו' 5.12.19, עמ' 1026). ואולם, גב' וקסמן, לא אישרה זאת (פרו' 12.9.19, עמ' 864). בנסיבות אלה, נותר ספק סביר בכל הנוגע למתנה לאירית מרק.

132. **במישור המשפטי, העברת התווים למי שאינם נזקקים, מהווה מרמה כלפי התורמים.** כך עולה מעדותו של נחום ביתן, אשר העיד כי סבר שהתווים יגיעו לנזקקים, וכי ככל שהתווים לא עברו בפועל לנזקקים, הרי ששיקרו לו. כך עולה מעדות מר שגיא לנצ'ר, מבעלי חברת ינוב, שהתרומות היו למטרות צדקה בלבד (ת/27). מדובר בתווים שהנאשם קיבל אותם, ועשה בהם שימוש, בין אם לעצמו ובין אם העבירם כראות עיניו. ניכר כי כל התורמים היו משוכנעים שתורמותיהם יגיעו באופן מלא לנזקקים. **מכאן, שמדובר בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. היקף העבירה הוא לכל הפחות בסך של 250,000 ₪.** הנאשם קיבל את הכספים הללו, ולא העבירם לנזקקים, ובכך קיבל את הדבר במרמה. העבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות) נלמדת מגיוס התרומות מהתורמים השונים תוך הצגת מצג שווא שכל התרומה תועבר לנזקקים כאשר בפועל חלק משמעותי מהתרומות כלל לא הגיע לנזקקים. התקיים בנאשם היסוד הנפשי הנדרש לעבירה זו, והוא היה מודע לכך שהכספים אשר אינם מגיעים לנזקקים, התקבלו במרמה מהתורמים אשר נאמר להם שמדובר בתווים שנועדו לתרומות.

כמו כן, מעשים אלה של הנאשם, עולים כדי מרמה והפרת אמונים. הנאשם עשה שימוש בתפקידו הבכיר כראש עירייה, כדי להפיק טובות הנאה ורווח כלכלי לעצמו ולמקורביו, ובכך פגע באמון הציבור. ביצוע המעשים על ידי עובד ציבור שבפועל אינו מגשים את האינטרס שעל מילוי הופקד, מהווה הפרת אמון של הציבור בו. התקיים בנאשם היסוד הנפשי הנדרש, וניכר שהנאשם היה מודע לכך שהוא פועל תוך פגיעה באמון הציבור, והדבר נלמד בין היתר משיחתו עם אחיו, שבה הוא מסביר לאחיו שמדובר בסוד מכיוון שהמנגנון אסור וזו חלוקה מכוונת שאינה דרך הרווחה.

133. **נטילת התלושים ואי העברתם לנזקקים, תוך שהנאשם עשה בתלושים כשבשלו מהווה אף עבירת גניבה בידי עובד ציבור.**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

סעיף 383 בחוק העונשין מגדיר את עבירת הגניבה כדלקמן:

- (א) אדם גונב דבר אם הוא –
- (1) נוטל ונושא דבר הניתן להיגנב, בלי הסכמת הבעל, במרמה ובלי תביעת זכות בתום לב, כשהוא מתכוון בשעת הנטילה לשלול את הדבר מבעלו שלילת קבע;
- (2) בהיותו מחזיק כדין דבר הניתן להיגנב, בפקדון או בבעלות חוקית, הוא שולח יד בו במרמה לשימוש שלו או של אחר שאינו בעל הדבר.
- (ב)
- (ג) לעניין גניבה –
- (1) "נטילה" – לרבות השגת החזקה –
- (א) בתחבולה.

מעדותו של ברזני עולה שהוא מסר לנאשם את התלושים בכל אחד מהמועדים. הנאשם הותיר בידו בכל מועד חלק מהתלושים, וברזני אינו יודע מה עלה בגורלם, אך המסקנה היא שהתלושים לא הגיעו לנזקקים, אלא נותרו בידי הנאשם לעשות בהם כראות עיניו. לאחר העברת סך של 15,000 ש"ח בכל מועד עבור הנזקקים, הנאשם לא חילק בעצמו את יתרת התלושים לנזקקים, ולא מסר אותם לאחרים כדי שיחלקו לנזקקים. מכאן, שהתלושים נותרו בידי לעשות בהם כראות עיניו והוא שלח בהם יד במרמה. בהקשר זה יודגש כי עבירת הגניבה אינה דורשת שמבצע העבירה ייקח את הרכוש שנגנב לכיסו דווקא, ודי בכך שמבצע העבירה יתכוון לשלול את הרכוש מבעלו שלילת קבע, או שבהיותו מחזיק כדין את הדבר, הוא שולח בו יד במרמה לשימוש שלו או לשימוש של אחר שאינו בעל הדבר. לפיכך, מדובר בעבירה של גניבה, הן בנוגע לתלושים שהנאשם נטל לשימוש שלו, ובין בנוגע לתלושים שנמסרו לאחרים, שאינם נזקקים.

כאמור לעיל, הנאשם השיג את החזקה על התלושים בדרך של תחבולה ושלח בהם יד לשימוש שלו ולשימוש של אחרים שאינם "בעל הדבר" – קרי למי שאינם הנזקקים אשר להם נתרמו התלושים. משכך היסוד העובדתי של עבירת הגניבה התקיים. הנאשם היה מודע לקבלת התרומות מהתורמים השונים ולייעודן וכן לכך שהתרומות לא חולקו, אלא נותרו בחזקתו. התקיימה בנאשם אף כוונה לשלילת קבע, ומכאן שהתקיים אף היסוד הנפשי הנדרש. בחלקן, כפי שיפורט בפרק המעגל הפנימי, עשה שימוש אישי, ובחלקן עשה כראות עיניו לרבות בחלוקה למקורביו.

עבירה של גניבה בידי עובד הציבור כאמור בסעיף 390 בחוק העונשין, מוגדרת כדלקמן:

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

"עובד הציבור הגונב דבר שהוא נכס המדינה או דבר שהגיע לידי מכוח עבודתו, וערכו עולה על אלף שקלים חדשים, דינו - מאסר עשר שנים".

נטילת תלושים אלה לחזקתו של הנאשם, כמו גם חלוקתם למקורביו ועשיית השימוש בהם – מהווים עבירה של גניבה בידי עובד ציבור. מעמדו ותפקידו של הנאשם אפשרו את גיוס התרומות ולכן ביצע את עבירת הגניבה בידי עובד הציבור.

כתב האישום ייחס לנאשם קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות במלוא סכום התלושים שהתקבלו, קרי: ₪ 607,500, וכן ייחס לו גניבה בידי עובד ציבור בסך של 190,000 ₪, תוך התייחסות בעבירת הגניבה לתלושים של יינות ביתן וינוב בלבד. **בנסיבות אלה, הוכח כי סך של 250,000 ₪ לא הגיע לנזקים, ונותר בידי הנאשם, ולפיכך יש להרשיע את הנאשם בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות בסך של 250,000 ₪ בלבד. כמו כן, יש להרשיע את הנאשם בגניבה בסך של 190,000 ₪ בלבד, וזאת לאור העובדה שהנאשם הואשם בכתב האישום בגניבה ביחס לסכום זה בלבד, ולא למעלה מכך.**

כפי שיפורט להלן, מתוך התלושים האמורים, אשר לגביהם נקבע שבוצעו עבירות של קבלת דבר במרמה וגניבה בידי עובד הציבור, בנוגע לחלקם, הוכח שהנאשם החזיק בהם ועשה בהם שימוש לצרכיו האישיים ולשימוש.

המעגל הפנימי – כספים שהנאשם נטל לשימוש האישי

134. המאשימה הוכיחה כי הנאשם נטל לשימוש האישי חלק מן התלושים. כפי שעולה מעיון במכלול הראיות והעדויות, הרי שהמאשימה הוכיחה מעבר לספק סביר שהנאשם עשה שימוש בחלק מן התלושים שהגיעו מהתורמים, לצרכים אישיים-פרטיים שלו.

135. סך של 10,000 ₪, אשר נתרמו על-ידי חברת ינוב בראש השנה 2016, הגיעו לידי הנאשם לשימוש האישי – חלקם נתפסו ברשותו בביתו וברכבו, ובחלקם הנאשם עשה שימוש לצרכיו האישיים, ברכישות אישיות בשופרסל.

המאשימה ערכה טבלה אשר מרכזת את רשימת כל תווי הקניה שנקנו ע"י חברת ינוב בראש השנה 2016, 100 תווים בשווי 100 ₪ כל אחד וסה"כ 10,000 ₪ (נספח א' לסיכומי המאשימה ות/31 - אישורי רכישת התלושים על ידי ינוב). 45 מתוך אותם תווים נתפסו ברשות הנאשם – בארון בגדיו בביתו ובכיס מכנסיו ברכבו (ת/18 ו-ת/19). 2 כרטיסים מאלו שנתפסו בכיס מכנסיו ברכבו (ת/19) שימשו את הנאשם לרכישה בשופרסל בצמוד לכרטיס חבר מועדון על שמו. מהצלבת הנתונים שנמסרו ע"י אלחנן שגב משופרסל נמצא כי 53 תווי קניה נוספים, מאותה רכישה של חברת ינוב, שימשו אף הם את הנאשם ברכישות שונות בסניפי שופרסל בצמוד לכרטיס חבר המועדון שלו. בנסיבות אלה, המסקנה היא שכל התלושים של חברת ינוב אשר נרכשו בספטמבר 2016, בסך של 10,000 ₪ (100 תווים בסך 100 ₪ כל אחד), אשר חלקם (45) נתפסו בארון בגדיו ובכיס מכנסיו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ברכבו, ובחלקם (53) עשה הנאשם שימוש בשופרסל, ביחד עם כרטיס המועדון שלו – הנאשם החזיק בהם ועשה בהם שימוש לצרכיו האישיים.

בנוסף לכך, ברכבו של הנאשם בכיס מכנסיו, נתפסו 3 תווים נוספים על סך 100 ₪ כל אחד (סה"כ 300 ₪) שמקורם בתרומות של יינות ינות ביתן (ת/19 ועדות מייק דרזי), ואף הם שימשו לצרכיו האישיים של הנאשם.

בסופו של דבר, ב"כ הנאשם בסיכומיו לא חלק על כך שתלושים בסך של 10,000 ₪ האמורים לעיל, אכן הגיעו מחברת ינוב לשימוש האישי של הנאשם – ואולם לטענתו הנאשם סבר שהתלושים הללו התקבלו מכחלון, אשר קיבל אותם משגיא לנציג מחברת ינוב. יובהר כבר עתה כי דין הטענה להידחות.

136. העובדה שהתלושים האמורים בסך 10,000 ₪ התקבלו מחברת ינוב ושימשה לצרכיו האישיים של הנאשם – על אף שאינה עוד במחלוקת – הוכחה בשורה של עדים אשר העידו על תפיסת התלושים ועל שיוכם. **בכל הנוגע לתלושים שנתפסו בבית וברכבו של הנאשם** – לפי עדותו של רפ"ק ראם ומזכר שרשם (ת/1), בביתו של הנאשם, בחדרו – נתפסו 40 תווי קנייה (כל תו על סך 100 ₪ ברשת שופרסל) שנמצאו, כמתואר במזכר **מתחת לבגדים** בחדר הארונות, הסמוך לחדר השינה של הנאשם – קרי: **4,000 ₪. ברכבו של הנאשם** נתפסו, בכיס מכנסיו של הנאשם, שהיה בתוך תיק ספורט, שמונה תווים (5 תווים בסך 100 ₪ כל אחד של תו הזהב ו-3 של תו פלוס בסך של 100 ₪ כל אחד) (פרו' 28.1.19, עמ' 9-12) – קרי: **800 ₪. סה"כ – 4,800 ₪ (מתוכם 4,500 ₪ מחברת ינוב ו-300 ₪ מינות ביתן).** בנוגע לתלושים אלה, כפי שיובהר להלן – שוכנעתי כי מדובר בתלושים שהתקבלו מהתורמים, ושנועדו לשימוש האישי של הנאשם.

החוקר **איתי רמות** הסביר בעדותו כי לגבי התווים שנתפסו בחיפוש בביתו של הנאשם וברכבו (ת/18-ת/19) שפעל לאיתור בעליהם על פי מספר סידורי שנשא כל תו, וביצע לצורך כך פנייה לאחראי תחום התלושים בשופרסל, אלחנן שגב, וקיבל ממנו את המידע הרלוונטי לגבי התווים שנרכשו ע"י חברת ינוב לצורך תרומה לנזקקים (ת/29, ת/31 ו-ת/74ג). הוא הסביר כי התחקה אחר כל תו כדי להבין מי קיבל את התמורה, היכן היא נפדתה. באמצעות המסמכים שקיבל הצליח לקשור בין התווים שהונפקו עבור חברת ינוב ועד למימוש התווים ע"י הנאשם והבהיר כי מדובר במימוש אישי שביצע הנאשם באותם כרטיסי תרומה מחברת ינוב. **מהנתונים שמסר רמות עולה כי כל כרטיסי תו הזהב שנתפסו ברשות הנאשם (בביתו וברכבו) וסומנו ת/18 ו-ת/19 מקורם ברכישת כרטיסים משופרסל של חברת ינוב לצורך תרומתם לנזקקים.**

137. כפי שעולה מעדותו של **אלחנן שגב**, מנהל מוצר במחלקת תווים של חברת שופרסל, אשר בדק את הנתונים בנוגע למימוש תווי קנייה שרכשה חברת ינוב בספטמבר 2016, שהם אותם תווים שנתפסו ברשות הנאשם (ת/18 ו-ת/19), חלק מתווי הקניה מומשו בחודש פברואר 2017 בסניפי שופרסל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ביחד עם כרטיס חבר מועדון שופרסל השייך לנאשם. הדבר עולה אף מעיון במסמכים הרלוונטיים (ת/72א'). באחת הרכישות הדברים עולים אף מסרטון אשר מתעד את הנאשם מבצע את הרכישה שבוצעה באמצעות אותם תווי קניה (ת/53 ו-53א'). שגב מצא במערכת 50 רכישות נוספות של הנאשם באמצעות תווי זהב בסניפי שופרסל בכפר סבא בתקופה שבין 13.10.16 ועד 12.2.17. הנאשם בחקירתו הנגדית אישר כי עשה שימוש אישי בתלושים בסניף שופרסל בסמוך לביתו וכי בסרטון (ת/53א', מיום 10.2.17) **הנאשם נראה בקופה של החנות משלם באמצעות תלוש ומשליך תלוש שנגמר תוך שיש בארנקו תלושים רבים נוספים** (פרו' 18.2.21, 1469-1468). טענתו שמדובר בתלושים שנקנו ממקור לגיטימי – דינה להידחות.

מתוך אסופת חשבוניות וקבלות שופרסל (ת/53) עולה כי בסדרה של מקרים נמצאו קבלות תשלום של רכישות בסך של עשרות או מאות ₪ בכל פעם, באמצעות תלושים, כאשר נעשה שימוש בחבר המועדון של הנאשם בשופרסל. כלומר, רכישות אלה, מתוך תווי הקניה שנתרמו על-ידי חברת ינוב בסך של 10,000 ₪, מהוות שימוש נוסף שעשה הנאשם בתלושים שנתרמו, וזאת לצרכים הפרטיים.

138. **שלושה תווים בסך כולל של 300 ₪ שנתפסו בכיס מכנסיו של הנאשם בתיק ספורט ברכבו, נתרמו על-ידי חברת יינות ביתן, ובאחד מהם נעשה שימוש לרכישה בחנות מגה ספורט. מתוך עדותו של מר מייק דרזי, סמנכ"ל כספים ביינות ביתן במועד הרלוונטי, עולה כי שלושה כרטיסים מתוך (ת/19) על סך 100 ₪ כל אחד (סה"כ 300 ₪) הם תווים שנתרמו על-ידי יינות ביתן. מצירוף עדותם של חוקר המשטרה רמות, מייק דרזי סמנכ"ל כספים ביינות ביתן ודרור סיני מנהל מערכות מידע בקבוצת חנויות מגה ספורט, כמו גם מתוך המסמכים הרלוונטיים (ת/19, ת/54) **עולה שאחד הכרטיסים שנתפסו בכיס מכנסיו של הנאשם בעת החיפוש ברכבו (ת/19, כרטיס תו פלוס), מקורו בתרומה של יינות ביתן, והוא מומש באופן חלקי ברכישה בחנות מגה ספורט.****

בחקירתו הנגדית, נשאל הנאשם על אסופת התווים שנתפסו ברכבו (ת/19) בעת שנעצר בדרכו לחדר הכושר כאשר התווים נתפסו בכיס מכנסיו. מדובר ב-5 תווים של תו הזהב. הנאשם אישר כי תווים אלו שימשו אותו לשימוש אישי. הנאשם נשאל מדוע שלושה מהתווים שנתפסו בכיסו היו תווים של יינות ביתן. הנאשם בתגובה השיב כי תווים אלו לא היו מיועדים לשימוש אישי, וכי אינו יודע כיצד התווים הגיעו לשם ומעולם לא השתמש בתווים כאלו (פרו' 18.2.21, עמ' 1472-1470). הוצג לו שבאחד התלושים שהיו בכיס מכנסיו נעשה שימוש לרכישת כובע במגה ספורט. הנאשם השיב כי אינו יודע להסביר זאת, וכי הוא מעולם לא קנה במגה ספורט (1475-1473). בנסיבות אלה, יש לדחות את גרסתו של הנאשם בנוגע לתלושים שנתפסו ברכבו כבלתי מהימנה. המסקנה היא שהתלושים הללו הגיעו מהתורמים, והנאשם החזיק בהם לצרכיו האישיים.

139. **אני דוחה מכל וכל את טענת הנאשם בנוגע למקור התלושים שנתפסו בחזקתו בביתו או ברכבו, ואלה שהוכח שהשתמש בהם. הנאשם בחקירתו הראשונה בנוגע לתלושים בסך 4,800 ₪ שנתפסו**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בביתו בעת החיפוש, טען שהוא קנה את התלושים באמצעות חברו כחלון (ת/ב'3, עמ' 2). הנאשם טען כי כחלון קנה עבורו תלושים והנאשם אמר לו שהוא חייב לו כסף כי לא היה לו כסף (עמ' 2-3), כלומר כהלוואה. כחלון קנה לו פעם נוספת, סה"כ פעמיים. סך שתי הקניות 10,000 ₪. הנאשם טרם החזיר את החוב (עמ' 3). לטענות אלה לא הובאו שום תימוכין. בהמשך, בחקירתו השלישית, הוטח בנאשם שכחלון מסר שהוא לא נתן לנאשם תלושים, ואז הנאשם חזר בו מגרסתו הקודמת, והודה שכחלון לא נתן לו את התלושים. הנאשם שינה את גרסתו, ומסר שקנה את התלושים מכספו, במזומן, ואין לו קבלה על הרכישה (ת/ב'5, עמ' 35-36).

גם בחקירתו החמישית, לאחר שהיה משוחרר ממעצר, כחודשיים לאחר החקירה השלישית, חזר הנאשם על כך שגרסתו הקודמת שלפיה מקור התלושים שנתפסו בביתו וברכבו הוא בהלוואה מכחלון, אינה גרסת אמת, ולדבריו אמר זאת בחקירה במעצר, מכיוון שלא היה מרוכז (ת/ב'7, עמ' 7, עמ' 41). בחקירה זו, הוסיף הנאשם וטען ששילם מכיסו עבור רכישת התווים, אך הוא לא קנה ישירות מחברה כלשהי. הנאשם טען שאביו, אשר הלך לעולמו בשנת 2013, וקרוב משפחה נוסף, שלא היה מוכן לנקוב בשמו, קנו עבורו תלושים, כעזרה או כמתנה, וזאת פעמיים בשנה (ת/ב'7, עמ' 42-44). לא היה בפיו של הנאשם הסבר לטענת החוקר שלפיה חלק מהתווים שנתפסו ברשותו – בביתו, רכבו, בעירייה – רשומים ככאלה שנתרמו לנוזקים (ת/ב'7, עמ' 48). הנאשם נשאל על 45 תווים של שופרסל שנתפסו בביתו, ושנתרמו מחברת ינוב, והשיב שהתלושים הגיעו אליו מקרוב משפחה שנתן לו, אפילו לא ישירות (ת/ב'7, עמ' 61-62). הנאשם טען שאינו מוכן למסור את שמו של אותו קרוב משפחה, כדי לא לערב אותו (עמ' 62).

בעדותו בבית המשפט, העיד הנאשם בנוגע לתווים בסך של 10,000 ₪ שנתרמו מחברת ינוב, וטען שקיבל אותם מכחלון (פר' 18.2.21, עמ' 1475-1478). כלומר, בעדותו בבית-המשפט חזר בו הנאשם מגרסתו המאוחרת בחקירות שלפיהן מדובר בתלושים שרכש, ושב לטענתו בתחילת חקירותיו, **שקיבל את התלושים מכחלון**. בנוסף טען הנאשם בעדותו, כי בשנים האחרונות הוא משתמש בתלושים **שבני משפחה רכשו עבורו ושקיבל כחוק והוא עשה בהם שימוש ברשתות מזון** (פר' 11.2.21, עמ' 1287). עם זאת, הנאשם לא פירט מיהו אותו בן משפחה אלמוני שרכש עבורו את התלושים, באילו נסיבות, ובפרט לא הביא את אותו בן משפחה לעדות.

זאת ועוד, בחקירתו הנגדית הוצגו לנאשם התלושים שנתפסו בארון הבגדים שלו (ת/18) והוא טען שקיבל אותם מכחלון בסביבות פסח 2016 (קרי: אפריל 2016). הנאשם נשאל כיצד זה ייתכן, משום שהתלושים הונפקו רק בספטמבר 2016, כלומר לאחר מכן, והשיב כי כנראה שהתלושים ניתנו לו בשני פעימות וזו הפעימה השנייה (פר' 18.2.21, 1463-1467).

140. טענת ההגנה שעלתה בשלב הסיכומים בנוגע לתלושים בסך של 10,000 ₪ אשר התקבלו מחברת ינוב, חלקם נתפסו אצלו ובחלקם עשה שימוש – הייתה שכחלון נתן לנאשם תלושים בסך של 10,000 ₪ אשר התקבלו מחברת ינוב, אמר לו שזו הלוואה ממנו, בעוד שמדובר בתלושים שכחלון

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

קיבל משגיא לנצי'ר, לבקשת ברזני, כדי להעביר לעירייה. ההגנה טענה שהנאשם שינה את גרסאותיו וחזר בו מטענתו הראשונית בחקירה שלפיה מקור התלושים בכחלון, וזאת מתוך סולידריות חברית לכחלון ולאחר שהבין שכחלון הכחיש את מתן ההלוואה.

כפי שנקבע בפרק בנושא מהימנות הנאשם – דין הטענה להידחות. לטענת הנאשם ברזני ביקש משגיא לנצי'ר שיעביר את התלושים לכחלון, מסיבה כלשהי, וכחלון שקיבל את התלושים לשם העברתם לעירייה לחלוקה לנזקקים, מסר את התלושים לנאשם כהלוואה מבלי שגילה לו כי מדובר בתלושים שנתרמו לשם חלוקתם לנזקקים. שגיא לנצי'ר מסר בהודעתו במשטרה כי בשנה או בשנתיים האחרונות התבקש פעם אחת על-ידי ברזני להעביר את התלושים לכחלון והוא סבר שמדובר בעניין טכני שכן משרדיו של כחלון קרובים לעירייה, ועשה כן (ת/27, פרו' עמ' 175-173, וכן נ/1). ברזני הכחיש בעדותו שעמד בקשר עם לנצי'ר לאחר עזיבתו את תפקידו (עמ' 410-409). אף שניתן לקבל את הטענה שהתלושים שתרמה חברת ינוב בראש השנה של 2016 נמסרו על-ידי לנצי'ר למשרדו של כחלון לשם העברתם לעירייה, לא יתכן שכחלון רימה למעשה את הנאשם והעביר לו את התלושים שאותם התבקש להעביר לעירייה, כהלוואה פרטית לנאשם, תוך שרימה את הנאשם לחשוב שמדובר בכסף של כחלון. יודגש כי כחלון היה בעל ממון וחברו הטוב של הנאשם (כפי שעלה בראיות הנוגעות לאישום השלישי), ואין זה סביר שירמה אותו לחשוב שזו הלוואה ממנו, בעוד שמדובר בהעברת תלושים כתרומה מחברת ינוב. כלומר, גם אילו אכן כחלון העביר את התלושים של ינוב לנאשם, לא יתכן שהנאשם סבר שמדובר בתלושים שכחלון רכש עבורו ושעליו להחזיר את הכסף בגין התלושים לכחלון, אלא מובן שהנאשם ידע שמדובר בתלושים שנתרמו מחברת ינוב. ההגנה לא זימנה את כחלון כעד מטעמה, ואינני מקבל את הטענה כי העובדה שרק בסוף פרשת התביעה התברר להגנה שכחלון לא יוזמן כעד תביעה, מנעה מההגנה את זימונו. הנאשם מסר גרסה ראשונית בעת חקירתו במשטרה כי קיבל הלוואה מכחלון בתלושים, ואולם בהמשך שינה מספר פעמים את גרסאותיו. אני דוחה את טענת הנאשם כי שינה את גרסתו מתוך סולידריות חברית לכחלון לאחר שהוטח בו שכחלון הכחיש שנתן לו הלוואה. בנוסף לכך, הנאשם לא העלה טענה זו, שלפיה קיבל את התלושים מכחלון, במענה לכתב האישום ולמעשה הגרסה עלתה רק לאחר סיום פרשת התביעה כאשר הובהר להגנה שכחלון לא יעיד מטעם המאשימה. לפיכך, דין טענת ההגנה להידחות.

המסקנה מהאמור לעיל היא שהן הגרסה שלפיה קיבל את התלושים כהלוואה מכחלון, והן הגרסה שלפיה רכש את התלושים מכספו, ולחילופין הגרסה שאביו המנוח רכש עבורו את התלושים או קרוב משפחה שלא היה מוכן לנקוב בשמו – כל זאת מבלי שיש לו על כך קבלה או אסמכתא כלשהו, ומבלי שהביא עד כלשהו לתמוך בגרסתו, כמו כל גרסאותיו בנוגע למקור התלושים – דינן להידחות. הנאשם לא הביא שום ראיה, כגון קבלה או רישום, או עדות, לכך שרכש תלושים מכספו או שקיבל תלושים ממקור לגיטימי כלשהו, ולא הביא שום עד מטעמו שיתמוך בעדותו זו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

לפיכך, המסקנה היא שסך של 10,000 ₪ אשר נתרמו מחברת ינוב בראש השנה 2016, ובחלקם נתפסו ברכבו ובביתו ובחלקם עשה שימוש לרכישות בשופרסל – אלה תלושים שהגיעו לנאשם מהתרומות שנועדו לנזקים, ולא מכחלון או ממקור לגיטימי אחר, והוא החזיק בהם ועשה בהם שימוש לצרכיו האישיים. כך גם תווים בסך כולל של 300 ₪ שנתפסו בכיס מכנסיו של הנאשם בתיק ספורט ברכבו, שנתרמו על-ידי חברת יינות ביתן, ובאחד מהם נעשה שימוש לרכישה בחנות מגה ספורט – הם תווים שהנאשם עשה בהם שימוש לצרכיו האישיים.

141. **בכל הנוגע לתלושים שנתפסו בשולחנו של הנאשם בלשכתו** – מתוך עדותו של רפ"ק שגיב חן עולה כי נתפסו תווי קנייה בלשכת ראש העירייה, במגירות שולחנו של הנאשם. מתוך דוח הפעולה שרשם (ת/58), והתלושים שנתפסו עולה שבסך הכל החזיק הנאשם בשולחנו תלושים בסך של 2,400 ₪. (ת/59 – 600 ₪; ת/60 – 500 ₪; ת/61 – 800 ₪; ת/62 – 200 ₪; ת/63 – 300 ₪). כפי שעולה מעדותו של איתי רמות, אותם תווים של תו פלוס שנמצאו במגירת שולחנו של הנאשם בלשכתו (ת/60-ת/62) מקורם בתרומות של יינות ביתן ממרץ 2015, אפריל וספטמבר 2016 (ת/23 (3), (5) ו (6)). כרטיס שנתפס במסגרת ת/59 התאים לחברת ינוב (פר' 6.2.20 עמ' 1087-1088). כפי שעולה מסיכומי המאשימה התו בסך 200 ₪, שנתפס בת/59, שמספרו 2280153 הינו מתוך תרומת חברת ינוב מפסח 2014 (ת/31(10)), ת/60 זו מעטפה עם פרטיו של אורי חתוכה, ובתוכה תווי קניה של יינות ביתן בסך 100 ₪ כל אחד, הם חלק מתרומת יינות ביתן מפסח 2016, ונמצאה במגירת המשרד בחלוף כעשרה חודשים. ת/61 מכיל שתי מעטפות שעל כל אחת רשום 500 ₪, ובפועל אחת של 5 תווי יינות ביתן ובשנייה 3 תווים בלבד, כל אחד בסך 100 ₪, שהם חלק מתרומת יינות ביתן מראש השנה 2015 (ת/23(6)).

142. יש לדחות את טענת הנאשם בנוגע לתלושים שנתפסו בלשכתו, במגירות השולחן. בחקירתו השלישית (ת/5ב'), נשאל הנאשם מה מקור התלושים שנתפסו שם. הנאשם התחמק מתשובה. כך למשל, בנוגע לתו של שופרסל טען הנאשם שקנה ואינו רוצה לדבר על מקורותיו "אני מבקש בשלב זה לא לדבר... אני לא רוצה לדבר על זה. מותר לי". טען שמדובר בכסף שהגיע ממשפחתו ע"י מישהו מהמשפחה. בזמן הקנייה התקבלה קבלה אך הוא לא שמר אותה. שילם עבור התווים במזומן. אינו יודע בדיוק היכן התרחשה הרכישה, שלח מישהו. לא רוצה לערב ולכן אינו מעוניין לדבר על זה. "תתייחס כאילו אני קניתי. אני לא רוצה לערב אותי" (עמ' 59-60). גם בהמשך אותה חקירה, התחמק הנאשם מלמסור פרטים בנושא, וכאשר נשאל היכן היה רוכש את התלושים השיב "עוד פעם, אל תכניס אותי לזה" והוסיף "רכשו אותם בעבורי, ואני לא רוצה להגיד מי קנה אותם" (ת/5ב', עמ' 87-88). הטענה שקנה תווים ממקורות שאינו רוצה לדבר עליהם, במקומות שאינו יכול לפרט מהם, או שמדובר בכסף שקיבל ממישהו מהמשפחה, שאינו רוצה לפרט מיהו, כמו גם הטענה שרכש תלושים במזומן, ואין ברשותו קבלה – מדובר בגרסה מתחמקת, שדינה להידחות. **בנסיבות**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

אלה, המסקנה היא שהתלושים אשר נתפסו בלשכתו של הנאשם, במגירות שולחנו, הם תלושים שהגיעו מכספי התורמים, והנאשם החזיק בהם לצרכיו האישיים.

באופן דומה, הנאשם נשאל בחקירתו בנוגע לתלושים שנתפסו בלשכתו, אשר זוהו כתלושים שנתרמו מחברת ינוב (כמו גם בביתו), ואולם לא היה בפיו הסבר לכך, כדבריו: "תחקור, אתה החוקר, תחקור. אני לא קיבלתי מינוב..." (ת/ב', עמ' 15). בהמשך אותה חקירה, טען הנאשם שאם נמצאו תלושים זה כדי שהוא ימסור אותם לאותן משפחות או לאותם אנשים שעברו דרך העוזרים. נהג לחלק גם לעובדים באזור העירייה, עובדי קבלן. היה יוצא ללובי של המועצה ונותן להם (עמ' 49-50). היו פונים אליו נזקקים והוא היה אומר לעוזריו לעזור להם, היו עוזרים להם ולחלק נתנו תלושים (עמ' 50). לגרסה זו של הנאשם אין שום תימוכין, ואף אחד מהעוזרים לא תמך בה. כמו כן, לא הוצגו אותם עובדי קבלן נזקקים, אשר הנאשם לכאורה נתן להם תלושים. בנסיבות אלה, יש לדחות את גרסתו זו של הנאשם.

בעדותו שינה הנאשם את גרסתו ומסר שהיו תלושים אצלו במגירה בלשכה – גם תלושים של תרומות וגם תלושים אישיים שלו. התלושים נועדו בחלקם לחלוקה ובחלקם לצרכים אישיים שלו. הנאשם נשאל מספר פעמים כיצד ייתכן שיש ערבוב בין תלושים שלו לתלושים של העירייה. ענה שיתכן ושמו לו במגירה תלושים שמיועדים לחלוקה, אך התלושים שנתפסו אצלו היו תלושים אישיים שלו (פרו' 11.2.21, עמ' 1368-1370). סבורני כי לא ניתן לקבל את דבריו אלה של הנאשם, והמסקנה היא שהתלושים שנתפסו במגירת שולחנו של הנאשם בלשכה הם תלושים שהתקבלו כתרומות, והנאשם החזיק בהם לצרכיו האישיים.

הנאשם טען כי הוא חילק לאנשים מתלושים פרטיים השייכים לו (עמ' 1354-1355). הוא נשאל האם האנשים שהוא בעצמו חילק להם תלושים הופיעו ברשימות והשיב שלא חושב שהיו, וכשנשאל מדוע לא אמר לברזני להוסיף אותם לרשימות, אמר שאינו יודע. **הנאשם פירט שהיה נתקל באנשים הנזקקים כשהיה יוצא מהלשכה ותמיד היה מלווה באחד העוזרים ולכן הם ראו אותו נותן** (1359-1360). בהמשך טען שזה היה פעם או פעמיים שהוא חילק תלושים לאנשים (עמ' 1373-1375). לא ניתן לקבל את טענתו זו של הנאשם, ככל שהיא חורגת מפעם או פעמיים שבהם חילק תלושים לנזקקים. אכן, היה עד אחד, גבריאל צנעני, אשר בהודעתו (ת/ש' 81/32), מסר שהיה נזקק, וקיבל פעם אחת תלוש על סך 200 ₪ מהנאשם עצמו (ש' 32). עם זאת, למעט אותו עד, לא הוצגו עדים אחרים אשר מסרו שהנאשם חילק להם תלושים, ואף עוזריו של הנאשם, אשר לטענתו ליוו אותו וראו אותו מחלק תלושים לנזקקים, לא אימתו את דבריו. לפיכך, יש לדחות את גרסתו של הנאשם שעשה שימוש בתלושים כדי לחלק בעצמו לנזקקים.

זאת ועוד, בנוגע לתלושים אשר נתפסו במגירתו, תחילה שלל הנאשם אפשרויות לגבי מקור התלושים, לרבות תלושים שקיבל מהעירייה, ממפעל הפיס, מהחברה לאוטומציה ומאחיו. כל זאת, מבלי שהביא לכך תימוכין. כאשר הוצגו לו תלושים של יינות ניתן שנתפסו במגירה בלשכה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

(ת/60) – לא ידע הנאשם בחקירתו הנגדית להשיב כיצד התלושים הללו הגיעו למגירה בשולחנו (פרו' 17.2.21 עמ' 1420-1422). כך גם תלושים שנתפסו במגירה במעטפה שעליהם פרטיו של אדם בשם חתוכה, שוב לא ידע הנאשם למסור הסבר לכך (עמ' 1421-1422). הוצג בפניו תלוש נוסף של יינות ביתן על סך 200 ₪ (ת/62) אשר גם הוא נתפס במגירה, ושוב הנאשם לא ידע לתת הסבר לכך (1422-1425). כך גם בנוגע למעטפות נוספות (ת/61) שבתוכן 800 ₪ בתלושים של יינות ביתן, שהונפקו בחודש אוגוסט 2016, לא היה לנאשם הסבר לדברים. הוצג לו שאחד התלושים שנתפסו במגירה הוא תרומה של חברת ינוב מפברואר 2014, ושוב לנאשם לא היה הסבר לכך. בסופו של דבר, לא היה בפיו של הנאשם הסבר סביר כלשהו לתלושים אשר נתפסו במגירת שולחנו, והוכח שמקורם בתרומות לנזקקים.

בנסיבות אלה, המסקנה המתבקשת היא שהתלושים שנתפסו במגירות של הנאשם בסך של 2,400 ₪ הגיעו מהתורמים, נועדו לנזקקים, והנאשם עשה בהם שימוש והחזיק בהם לצרכיו האישיים.

מסקנת ביניים, עד לשלב זה היא שסך של 10,000 ₪ אשר נתרמו מחברת ינוב בראש השנה 2016, ובחלקם נתפסו ברכבו ובביתו ובחלקם עשה שימוש לרכישות בשופרסל – אלה תלושים שהגיעו לנאשם מהתרומות שנועדו לנזקקים והוא החזיק בהם ועשה בהם שימוש לצרכיו האישיים. כך גם תווים בסך כולל של 300 ₪ שנתפסו בכיס מכנסיו של הנאשם בתיק ספורט ברכבו, שנתרמו על-ידי חברת יינות ביתן, ובאחד מהם נעשה שימוש לרכישה בחנות מגה ספורט – הם תווים שהנאשם עשה בהם שימוש לצרכיו האישיים. כמו כן, הנאשם החזיק במגירות שולחנו בלשכה תלושים בסך של 2,400 ₪ שהגיעו מהתורמים, נועדו לנזקקים, והנאשם עשה בהם שימוש והחזיק בהם לצרכיו האישיים. בסך הכל החזיק הנאשם לצרכיו האישיים תלושים שהגיעו מהתורמים בסך של 12,700 ₪.

המעגל הפנימי – שימושים נוספים בתלושים לצרכים אישיים

143. בנוסף לאמור לעיל, בנוגע לתלושים שנתפסו ברשותו של הנאשם, עולה מן העדויות שהנאשם עשה אף שימושים נוספים בתלושים שהגיעו מהתורמים ונועדו לנזקקים, לצרכיו האישיים.

144. מעדותה של רונית ודאי, מנהלת לשכת הנאשם, עולה שהנאשם היה נותן לה תלושים כדי לקנות מתנות אישיות עבורו, למשל לקנות סט מצעים לאחותו שעברה לבית חדש, או מתנה לחבר, ולקנות בגדים לילדיו. היא קנתה באמצעות התלושים בגדים לילדי הנאשם בספטמבר 13', ובסוף אותו החודש התפטרה. מדובר בעשרות פעמים ובאופן שגרתי שבהם נדרשה לבצע קניית מתנות בתלושים (5.12.19, עמ' 1026). מדובר באותם תלושים שברזני הביא מהקבלנים. היא שמרה את הקבלות, מסרה אותן למשטרה כאשר נחקרה (עמ' 1050-1051). קנתה לו דברים בתלושים של הנזקקים בעשרות אלפי ₪ (עמ' 1056-1057). עדותה של ודאי בעניין זה נתמכת באסופת קבלות שהציגה (ת/69, ת/55) של רכישות, כל פעם בהיקף של כמה מאות ₪, ובסך הכל בסך של כ-2,200

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ש, וכן בעדותו של החוקר איתי רמות שהעיד כי החשבוניות שהביאה לחקירתה רונית ודאי, מתאימות לתווים שנקנו ונתרמו ע"י חברת ינוב ושימשו לרכישת הפריטים בחברת גולף.

אושיק שקד, מנהל מחלקת הביטחון של קבוצת גולף, בחן את העתקי חשבוניות והצליח לאתר את פרטי העסקאות הספציפיות לחשבוניות שניתנו לו משנת 2013 (ת/55). אלה הרכישות שבוצעו על ידי העדה רונית ודאי – ולדבריה עבור הנאשם ותוך שימוש בתווי קניה שמסר לה לצורך כך – אותן רכישות בוצעו בתווי קניה שנקנו ע"י חברת ינוב (ת/31 וכן עדות אתי לנצ'נר). שקד ציין כי מהמסמכים ת/55 – אסופת חשבוניות, רואים שנעשה מימוש בכרטיס שמומש בחנות החברה (עמ' 650, 654). על פי ת/55, מדובר ברכישות בשנת 2013, בחנות גולף בכפר סבא.

הנאשם אמנם הכחיש את הדברים (ת/4, עמ' 4, ש' 85), אך טענתו לא נמצאה מהימנה. **בנסיבות אלה, יש לקבוע שבעשרות הזדמנויות, הנאשם עשה שימוש בתלושים שהתקבלו כתרומה, לצרכיו האישיים, בכך שלבקשתו, מנהלת לשכתו רכשה עבורו מתנות לבני בני משפחתו, לרבות בגדיו לילדיו.**

רונית ודאי אמנם העידה שמדובר ברכישות שביצעה עבור הנאשם בהיקף של עשרות אלפי שקלים, ואולם בשים לב להיקף החשבוניות המופיעות בת/55, ולמען הזהירות, סבורני כי יש לקבוע שהנאשם ביקש מרונית ודאי בשנת 2013 לבצע עבורו רכישות פרטיות בהיקף של לפחות כמה אלפי ש. רונית ודאי עשתה זאת לבקשתו.

145. **בכל הנוגע לתלושים שהנאשם עשה בהם שימוש לצרכיו האישיים באופן שוטף במהלך השנים, מרב, גרושתו של הנאשם, העידה שהיו תלושים בבית, והיא השתמשה בהם בעיקר לקניית מתנות ו"אקסטרות" לרוב לפי בקשתו של הנאשם. התלושים היו בארון הבגדים במקום מוצנע מתחת לבגדים. היו בבודדים או בחבילות (פרו' 14.5.20, עמ' 1175-1176). זה נמשך עד לעזיבת הנאשם את הבית, בחודש פברואר 14', לאורך שנים ולא באופן חד פעמי (עמ' 1177-1178). בדרך כלל התלושים היו בראש השנה ובפסח, בהתחלה זה היה במאות ש ולקראת הסוף זה היה יכול להיות באלפי ש. השימוש בתווים היה לרוב באירועים מיוחדים שקשורים לעבודה, ימי הולדת של הצוות, אירועים ושמחות (עמ' 1180). הנאשם הביא את התלושים לבית. עדותה של מרב בן חמו עשתה רושם מהימן, ולא שוכנעתי שבשל גירושה ממנו, היא ביקשה לפגוע בנאשם. מרב לא העצימה את הדברים, ולא ניסתה להפריז, ואף חקירתה הנגדית הייתה קצרה ביותר, ולא העלתה סתירות או תמיהות כלשהן.**

הנאשם נשאל בחקירתו על כך שמירב, גרושתו, מסרה שתמיד היו תווי קנייה בבית והיא הייתה משתמשת בהם באופן שוטף. הוא הכחיש וטען שאם היא בכלל ראתה תווים בבית, זה היה מה שקיבל בחגים (ת/7ב', עמ' 44). טענתו של הנאשם שהתלושים הגיעו אליו ממקור לגיטימי אחר, לרבות מהוועד, ולא מהתורמים – דינה להידחות. עדותה של מרב, כמו גם המסקנה שמדובר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בתלוישים שהגיעו מתורמים, מקבלות חיזוק מהאופן שבו נתפסו בשלב מאוחר יותר, וזמן רב לאחר גירושיהם, תלוישים בארון הבגדים, שנמצאו מתחת לבגדים, ואף הם תלוישים שהגיעו מתרומות ונועדו לצרכים אישיים, כמפורט לעיל.

לפיכך, המסקנה שהיא שיש לקבל את עדותה של מרב, ולקבוע שבמשך מספר שנים, החזיק הנאשם בארון הבגדים בבית, במקום מוצנע, תלוישים שהתקבלו מהתורמים עבור נזקים, והמשפחה עשתה בהם שימוש לצרכים אישיים. מדובר מצטבר של אלפי שקלים לכל הפחות.

146. מעדותה של **צאלה וקסמן** עולה כי היא עבדה בעירייה ואף שימשה כסמנכ"לית, ובמסגרת זו עבדה עם הנאשם במערכת יחסים טובה. באחת השנים, היא קיבלה מהנאשם מספר פעמים תלוישים כדי שתקנה מתנות עבור משפחתו (פר' 12.9.19, עמ' 853). היא מילאה את בקשת הנאשם. בהודעתה פירטה שקנתה לבקשת הנאשם מתנות לחג לילדיו ולאמו. **התלוישים היו בהיקף של 500 ₪.** עדותה זו נתמכת גם בהאזנות הסתר (ת/56(15), 16(16), 56(56)), ומהימנותה אינה שנויה במחלוקת (עמ' 858). וקסמן אמנם הניחה שמדובר בתלוישים שקיבל הנאשם מהוועד (עמ' 863), ואולם מדובר בהשערה בלבד של העדה. מתוך מכלול הראיות עולה שהנאשם נטל לעצמו תלוישים רבים, שאינם התלוישים של הוועד, ובמקרה זה שוכנעתי כי התלוישים שבהם עשה הנאשם שימוש הם התלוישים מהתורמים. הנאשם אישר בחקירתו שאכן ביקש פעם או פעמיים מצאלה וקסמן שתקנה מתנה לילדים מהתלוישים שקיבלו לחג (עמ' 44). המאשימה טענה בסיכומיה כי לאור היות הנאשם ראש עירייה, דהיינו בהנהלה, לא קיבל תווי חג מהוועד. בכל מקרה, ההגנה לא הציגה אינדיקציה כלשהי לכך שהנאשם קיבל תלוישים מהוועד באופן אשר יוכל לשנות מהמסקנה שהתלוישים האמורים היו תלוישי התרומות. לפיכך, גם בעניין זה, הוכח שהנאשם עשה בתלוישים, אשר התקבלו מהתורמים, שימוש לצרכיו האישיים, ובמקרה זה לרכישת מתנות לילדיו ולאמו בהיקף של 500 ₪.

147. בכל הנוגע **לתשלום שכר לעובדת משק הבית של הנאשם, רחל מולי פרטוש** – ראשית, יצוין כי הודעתה של פרטוש הוגשה בהתאם לסעיף 10 א' לפקודת הראיות. לאחר ששמעתי את עדותה של פרטוש, ועיינתי בהודעה, אני מעדיף את האמור בהודעת העדה על פני עדותה. בעדותה בבית-המשפט ניכר כי העדה ניסתה לגונן ככל יכולתה על הנאשם, שאצלו עבדה במשך בית במשך כשלוש שנים. בעדותה נשאלה העדה על מסרון ששלחה לנאשם ביום 30.4.15 ובו כתבה **"אם תוכל לשלוח לי תלוישים לשבת. עבדתי בסך הכל 7 שעות"**. פרטוש העידה שביקשה תלוישים לשבת ללא קשר לשכרה (פר' 5.12.19, עמ' 1158). גם בהתייחסותה להקלטת שיחה שהתקיימה בינה לבין הנאשם, מהאזנת הסתר, השיבה שהנאשם שאל אותה כמה שעות היא עבדה אצלו, והנאשם השיב שהוא ישלח לה תלוישים, אך אין קשר בין העבודה לתלוישים (עמ' 1165). סבורני מדובר בגרסה שלא ניתן לסמוך עליה, ואשר נועדה לגונן על הנאשם. לעומת זאת, אני מעדיף את הודעתה של העדה במשטרה (ת/70). שם העדה ציינה שהיא עובדת אצל הנאשם מאז שהתגרש, בערך שלוש שנים, בעבודות בית, וכי הנאשם משלם לה לפעמים בתלוישים ולפעמים במזומן (ת/70, ש' 19). הכוונה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

לתווי קניה ביינות ביתן (ש' 21). בדרך כלל הוא משלם בתלושים מפני שזה יותר נוח לה והיא ביקשה זאת. **שכר יום עבודה שלה הוא כ-200 ₪ (ש' 23) והיתה מקבלת ממנו כ-800 ₪ בחודש בתלושים (ש' 38).** בחגים היה נותן לה תלושים כמתנת חג. הוא נתן לה בתלושים 400 ₪ בחגים מעבר לשכר שלה (ש' 48-49). את התלושים לחגים נתן לה באמצעות העוזרים שלו – ברזני, דותן וצרפתי (ש' 55-59). העוזרים שלו היו מתקשרים והיא היתה באה ללשכה ומקבלת מהם את המעטפה עם התלושים של יינות ביתן (ש' 64-65).

פרטוש אמנם העידה שלא אמרה אמת בחקירת המשטרה מכיוון שהחוקרת שאלה אותה בנוגע ליחסים אינטימיים עם הנאשם (עמ' 1168), ואולם אין ביכולתי לקבל את הדברים. עיון בהודעתה של פרטוש מעלה כי ההודעה במשטרה עולה בקנה אחד עם האזנת הסתר בשיחה ועם המסרון, וזאת לעומת עדותה בבית-המשפט. כך גם נתתי דעתי לעדות קצינת החקירות, גב' לירון דוידזון, אשר שללה מכל וכל אפשרות לכך ששאלה את העדה בנוגע ליחסים אינטימיים עם הנאשם, ואף הבהירה כי לאחר שפרטוש קראה את הודעתה, נאמר לה שהיא יכולה לתקן דברים שלא נראים לה, ובמקום בו תיקנה היא חתמה (פרו' 24.9.20, עמ' 1266-1268), ושוכנעתי שהודעתה של פרטוש בחקירה לא נבעה מלחץ פסול.

ניכר שבעדותה בבית המשפט העדה חשה צורך לגונן על הנאשם, אשר סייע לה במשך שנים רבות. בנסיבות אלה, אני מעדיף את האמרה במשטרה על פני עדותה.

עדותה של פרטוש במשטרה עולה בקנה אחד עם המסרון ועם האזנות הסתר. כך למשל, מסרון מפרטוש לנאשם מיום 30.4.14: **"יהודה בוקר טוב אני רצייתי לברר לגבי יום שני לא נתת לי תשובה ורצייתי לשאול אם תוכל לשלוח לי תלושים לשבת. עבדתי בסך הכל שבע שעות בתודה מראש וסליחה על ההפרעה".** שיחה מיום 16.6.15. הנאשם: **".... תגידי כמה שעות היית אתמול נשמה שכחתי בכלל".** פרטוש: **"מתשע עד שלוש".** הנאשם: **"אני שולח לך אה... תלושים... יש לי".** פרטוש: **"בסדר נשמה. מצוין".** מהאזנות הסתר עולה גם שפרטוש ערכה קניות לביתו של הנאשם, באמצעות תלושים שמסר לה.

כמו כן, מהאזנות הסתר עולה שפרטוש הייתה קונה עבור הנאשם מוצרי מזון לביתו, באמצעות תלושים שמסר לה, וזאת במסגרת עבודתה אצלו (ת/56, שיחה 2669 מיום 20.4.15; שיחה 7509 מיום 31.5.15; שיחות 13132 ו-13135).

הנאשם בחקירתו, מסר בנוגע לפרטוש, עובדת משק הבית, שמאז גירושיו, פרטוש באה אליו בד"כ פעם בשבועיים לעזור במשק בית. הוא שילם לה 120-140 ₪, עבור 3 שעות בערך. הנאשם הכחיש ששילם לה בתווי קנייה, וטען כי היא הייתה מקבלת עזרה בתווי קנייה, אך על עבודתה שילם לה במזומן (ת/7ב', עמ' 46-47). ברם, לא ניתן לקבל את טענת הנאשם כמהימנה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

המסקנה המתבקשת מכך, היא שהנאשם שילם חלק משכרה של פרטוש, שהייתה עובדת משק בית אצלו במשך כשלוש שנים – וזאת באמצעות תלושים שהתקבלו כתרומה לנזקקים, לפחות חלקם מיינות ביתן. התלושים אשר התקבלו כחלק משכרה של פרטוש – מהווים שימוש נוסף של הנאשם בתלושים לצרכים אישיים שלו. זאת במובחן ממתנות לחגים שניתנו לפרטוש, אשר אכן הייתה גם נזקקת. כמו כן, פרטוש הייתה עורכת קניות לביתו של הנאשם, באמצעות תלושים שמסר לה. מהודעתה של פרטוש עולה שהיתה מקבלת ממנו כ-800 ₪ בחודש בתלושים (ש' 38). זאת בתקופת עבודה שנמשכה כשלוש שנים. בנסיבות אלה, המסקנה היא שהנאשם עשה שימוש בהיקף של אלפי ₪, לכל הפחות, לתשלום לעוזרת הבית, וכן באמצעותה לרכישת מזון לביתו.

אמנם, לא ניתן לזהות את התלושים שפרטוש קיבלה באופן ספציפי וכך גם לא ניתן לזהות את התלושים אשר מרב, גרושתו של הנאשם העידה עליהם ולא ניתן לקבוע מאילו תרומות התקבלו. ברם, לנוכח המסקנה שהנאשם נטל לעצמו מתוך התרומות תלושים בסכומים משמעותיים, ולנוכח דחיית גרסתו של הנאשם שלפיה קיבל גם תלושים כדין, המסקנה היא שגם התלושים שקיבלה לידיה פרטוש הם מתוך התלושים שהגיעו מהתורמים. זהו הדין אף בנוגע ליתר התלושים במעגל הפנימי אשר לא ניתן לזהותם באופן ספציפי.

148. בסיכומו של דבר עולה כי לאורך תקופה, הנאשם נטל לעצמו תווים אשר נתרמו לצורך העברתם לנזקקים, ועשה בהם שימוש לצרכיו האישיים. במסגרת זו יפורטו השימושים הבאים:

א. כל התלושים של חברת ינוב אשר נרכשו בספטמבר 2016 (ת/18-ת/19), בסך של 10,000 ₪ אשר חלקם נתפסו בארון בגדיו ובכיס מכנסיו, וחלקם עשה הנאשם שימוש בשופרסל, ביחד עם כרטיס המועדון שלו – הנאשם החזיק בהם ועשה בהם שימוש לצרכיו האישיים.

ב. תלושים בסך של 300 ₪ אשר נתפסו בכיס מכנסיו של הנאשם בתיק ספורט ברכבו, שנתרמו על-ידי חברת יינות ביתן, ובאחד מהם נעשה שימוש לרכישת בחנות מגה ספורט – הם תווים שהנאשם נטל אותם לכיסו, ועשה בהם שימוש לצרכיו האישיים.

ג. הנאשם החזיק תווי קנייה בלשכת ראש העירייה, במגירות שולחנו של הנאשם, בסכום כולל של 2,400 ₪. הוכח שהנאשם החזיק בתשלום לצרכיו האישיים.

ד. כפי שעולה מעדות של רונית ודאי, ומהמסמכים שהוגשו (ת/55), הנאשם ביקש מרונית ודאי בשנת 2013 לבצע עבורו רכישות פרטיות בהיקף של כמה אלפי ₪, לכל הפחות, ורונית ודאי עשתה זאת לבקשתו.

ה. כפי שעולה מעדותה של מרב, גרושתו, בטרם נפרדה מהנאשם בחודש פברואר 14', היו בבית תלושים, שהיא עשתה בהם שימוש בעיקר לקניית מתנות, לרוב לפי בקשתו של הנאשם.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

מדובר בשימוש לאורך שנים ולא חד פעמי בתלוישים שהתקבלו מהתורמים עבור נזקקים, שנעשה בהם שימוש לצרכים אישיים, ובסכום מצטבר של אלפי ₪ לכל הפחות.

1. כפי שעולה מעדותה של צאלה וקסמן, הנאשם מסר לה תלוישים בסך של 500 ₪ כדי שהיא תקנה באמצעותם מתנות לבני משפחתו, והיא עשתה כן.

2. הנאשם שילם חלק משכרה של פרטוש, שהייתה עובדת משק בית אצלו במשך כשלוש שנים – וזאת באמצעות תלוישים שהתקבלו כתרומה לנזקקים. התלוישים אשר התקבלו כחלק משכרה של פרטוש – מהווים שימוש של הנאשם בתלוישים לצרכים אישיים שלו. מהודעתה של פרטוש עולה שהיתה מקבלת ממנו כ-800 ₪ בחודש בתלוישים (ת/70 ש' 38). כך גם פרטוש ערכה עבור הנאשם קניות של מוצרי מזון לביתו, באמצעות תלוישים שמסר לה. מדובר בסכום מצטבר של אלפי ₪ לכל הפחות.

בסך הכל, שוכנעתי כי מתוך התוויים אשר נקבע שהנאשם קיבל במרמה וגנב (כמפורט במעגל הביניים), עלה בידי המאשימה להוכיח מעבר לספק סביר שהנאשם עשה בחלק בלתי מבוטל מהם שימוש פרטי לצרכיו האישיים. זאת הגם שלא ניתן לקבוע את הסכום המדויק שבו הנאשם עשה שימוש לצרכיו האישיים, מתוך התלוישים האמורים.

דיון בטענות ההגנה בנוגע להתנהלות המשטרה והמאשימה

149. ב"כ הנאשם העלה טענות רבות נגד התנהלות המשטרה והמאשימה בניהול הליך החקירה והמשפט. טענות אלה מתייחסות למכלול האישומים. לאחר שבחנתי את הטיעונים, לא שוכנעתי שהמשטרה ביצעה פעולות חקירה בלתי לגיטימיות, ולא שוכנעתי שנפל פגם בהתנהלות המאשימה. אכן, חקירת המשטרה כוונה לעניינו של הנאשם, שהיה הגורם הבכיר אשר היה מעורב במעשים, ואכן בחקירתם של חלק מהעדים במשטרה, נתנו להם החוקרים להבין שמרכז החקירה הוא הנאשם. כך למשל, אישר צרפתי בעדותו, אשר נמצאה מהימנה, שנאמר לו על-ידי המשטרה שהם מבקשים שיאמר דברים מפלילים נגד הנאשם (פרו' 23.6.19, עמ' 513, ש' 31-28). גם דותן העיד שרוח הדברים בחקירת המשטרה הייתה שהמעורבות שלו היא שולית, והמעורב העיקרי הוא הנאשם (עמ' 893). כך גם אחד התורמים, זיתוני, אישר שהשוטרים רצו שהוא יפליל בדבריו את הנאשם, וכעסו עליו כאשר אמר שהנאשם מעולם לא ביקש ממנו לתרום תלוישים, אף איימו עליו שיעצרו אותו (פרו' 6.2.20, עמ' 1037). כלומר, בחקירתם של חלק מן העדים, הועבר להם המסר, שמוקד החקירה הוא הנאשם, ושתכלית החקירה היא ביחס לנאשם. מובן הדבר שכלל שהיו איומים על עד שייעצר, הרי שמדובר בפעולת חקירה פסולה. ברם, בהתבוננות כוללת על החקירה, לא שוכנעתי כי חוקרי המשטרה פעלו באופן פסול. מוקד החקירה אכן היה בנאשם, הואיל והחשדות המרכזיים היו כלפיו, ומכאן שהמסר אשר הועבר לנחקרים, שלפיו החקירה מתמקדת בנאשם, לא היה שקרי או שגוי, ואיש מהעדים לא נדרש לומר דבר שאינו נכון או להפליל את הנאשם על לא עוול בכפו. לא שוכנעתי כי המשטרה פעלה באופן פסול להשגת ראיות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

שלא כדין, ולא שוכנעתי כי המשטרה נמנעה מלחקור בנקודות מרכזיות. בפרט לא שוכנעתי שהעדים המרכזיים היטו את עדותם, כדי להפליל את הנאשם, בשל חשש מפני החוקרים, ולא שוכנעתי כי נפגעה בדרך כלשהי זכותו של הנאשם להליך הוגן, בחקירה או במשפט.

סיכום האישום הראשון

150. **בסיכומי של האישום הראשון, המאשימה הוכיחה שהנאשם פיתח בלשכת ראש העירייה מנגנון של איסוף תרומות בתווי קניה מאנשי עסקים שפועלים בכפר סבא. הנאשם היה מודע לכל פעילות המנגנון, שלט בנעשה בו, וכל פעולת מנגנון התלושים, נעשתה בהנחיית הנאשם, ובשליטתו המלאה. תפעול המנגנון הופקד בידי עוזרי ראש העירייה ובסיוע עובדי לשכה נוספים. הנאשם הנחה את עוזריו למי לפנות לקבלת תרומות. בפני התורמים הוצג מצג שווא של סיוע לנזקקים ללא הבהרה כי מדובר במנגנון המבוסס על חלוקה למקורבים ומכרים ולא על בסיס קריטריונים ברורים ושוויוניים כפי שפועלת מחלקת הרווחה בעיר. כך גם לא הוצג לתורמים כי הנאשם עצמו ייהנה מהתרומות באופן אישי, ולא הוצג להם שחלק מהתרומות יגיעו למי שאינם נזקקים כגון עובדי לשכתו. בהמשך לכך קבע הנאשם את הגורמים המיועדים לקבלת התרומות שנאספו – לעיתים היו אלו אכן משפחות נזקקות, לעיתים היו אלו פעילי שכונות שדרכם אמורות היו התרומות להינתן למשפחות נזקקות, לעיתים היו אלו אנשי לשכתו שלו, אשר סייעו לנאשם בתפעול המנגנון וזכו ליהנות מפירותיו, ולעיתים היה זה הנאשם עצמו.**

151. **הנאשם הקים מנגנון שבמסגרתו פנו עוזריו החל משנת 2004 ועד לשנת 2016 לאנשי עסקים אשר פעלו בכפר סבא, וביקשו מהם לתרום תלושים לנזקקים, לקראת חגי ראש השנה ופסח. התלושים שהתקבלו מהתורמים היו בסך כולל של כ-600,000 ₪. חלק מהתלושים הללו (המעגל החיצוני), הגיעו בפועל לנזקקים. אמנם, אופן ניהול הפרויקט כולו היה שלא בהתאם לכללי המנהל התקין, אך לגבי התלושים שבפועל הגיעו לנזקקים, המסקנה היא שלא מדובר בעבירה פלילית.**

חלק אחר של התלושים (מעגל הביניים), בהיקף של כ-250,000 ₪ בתקופה שבין 2009 עד 2016 – סכומים אלה לא הועברו לחלוקה לנזקקים, אלא נותרו בידי הנאשם אשר עשה בהם כראות עיניו. כמו כן, עובדי הלשכה קיבלו באופן קבוע תווים מהנאשם לראש השנה ולפסח, זאת מתוך התווים אשר נתרמו על-ידי התורמים עבור הנזקקים. העברת התווים למי שאינם נזקקים, מהווה מרמה כלפי התורמים. מכאן, שמדובר בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות). כמו כן, מעשים אלה, עולים כדי מרמה והפרת אמונים. הנאשם עשה שימוש בתפקידו הבכיר כראש עירייה, כדי להפיק טובות הנאה ורווח כלכלי לעצמו ולמקורביו, ובכך פגע באמון הציבור. בנוסף, מעשיו אלה עולים כדי גניבה בידי עובד ציבור (ריבוי עבירות) בהיקף של 190,000 ₪.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

מתוך התלושים שהנאשם קיבל במרמה וגנב, הוכח שהוא נטל סכום ממשי ובלתי מבוטל לשימוש האישי. תלושים אלה כללו תלושים אשר נתפסו בשנת 2016 בארון בגדיו של הנאשם, ברכבו ובכיס מכנסיו, ובחלקם עשה בהם הנאשם שימוש ברכישות שביצע בהיקף של 10,300 ₪. כמו כן, הנאשם החזיק חלק מהתלושים הללו במגירות השולחן בלשכתו, לצרכיו האישיים בהיקף של 2,400 ₪. הנאשם אף ביקש ממנהלת לשכתו, רונית ודאי, בשנת 2013 לבצע עבורו רכישות פרטיות בהיקף של אלפי ₪ לכל הפחות, ורונית ודאי עשתה זאת לבקשתו. הנאשם אף החזיק עד לחודש פברואר 14 בביתו תלושים אשר התקבלו מהתורמים, אשר אשתו דאז, עשתה בהם שימוש בעיקר לקניית מתנות, לרוב לפי בקשתו של הנאשם. זאת בהיקף של אלפי ₪ לכל הפחות. כמו כן, הנאשם מסר לצאלה וקסמן-גונן, עובדת העירייה, תלושים בסך של 500 ₪ כדי שהיא תקנה באמצעותם מתנות לבני משפחתו, והיא עשתה כן. הנאשם אף שילם חלק משכרה של פרטוש, שהייתה עובדת משק בית אצלו במשך כשלוש שנים באמצעות תלושים שהתקבלו כתרומה לנזקקים. כך גם פרטוש ערכה עבור הנאשם קניות של מוצרי מזון לביתו, באמצעות תלושים שמסר לה. מדובר בסכום מצטבר של אלפי ₪. בסך הכל, הוכיחה המאשימה, מעבר לספק סביר, כי מתוך שנתקבלו במרמה וגנבו, הנאשם עשה שימוש פרטי בסכום בלתי מבוטל.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

האישום השני

רקע

152. על פי המתואר בעובדות האישום השני, במהלך השנים 2009-2016, קיבל הנאשם סך של 591,500 ₪. הנאשם לא דיווח על תקבולים אלו לרשות המיסים ולא שילם את המיסים הנובעים מהפעילות המוזכרת לעיל. הנאשם עשה שימוש בערמה ותחבולה שעה שקיבל את התקבולים ועשה בהם שימוש פרטי במסווה של תווי קנייה עבור נזקקי העיר, זאת בכוונה להתחמק ממס, ביחס לשמונה שנות מס.

הנאשם הואשם באישום זה ב-8 עבירות של **מרמה, ערמה ותחבולה**, לפי סעיף 220(5) בפקודת מס הכנסה [נוסח חדש].

153. **תשובת הנאשם** לאישום השני היא שהנאשם לא דיווח לשלטונות המס על הכספים המפורטים באישום הראשון, מכיוון שאין המדובר בהכנסה ומשכך אין עליו חובת דיווח.

הראיות

154. הראיות המרכזיות באישום זה נגזרות בעיקרן מהראיות ומהמצאים שנקבעו באישום הראשון. בנוסף לכך, הסכימו הצדדים, שבמהלך השנים הרלוונטיות, הנאשם לא דיווח על הכנסות, לא פתח תיק במס הכנסה, ולא שילם מקדמות. כלומר, הנאשם לא דיווח על התלושים כהכנסה (פרו' 24.9.20, עמ' 1265).

155. ת/13 – חקירת הנאשם מיום 19.9.17. הנאשם אישר שלא פתח תיק במס הכנסה (עמ' 4), וכי שילם מס הכנסה רק כחלק מניכוי המס במשכורתו (עמ' 5). לדבריו, לא הייתה לו הכנסה נוספת מעבר למשכורתו (עמ' 7-8).

156. הנאשם בעדותו, בחקירה הראשית (פרו' 11.2.21 עמ' 1291-1292), טען שמכיוון שלא קיבל תלושים, הרי שלא היה חייב לדווח עליהם כהכנסה. גם העירייה לא קיבלה תלושים. בחקירתו הנגדית של הנאשם (פרו' 17.2.21, עמ' 1404 ואילך), הוטח בו שהתלושים בסך מאות אלפי שקלים שנכנסו ללשכתו במהלך השנים מהתורמים, מהווים בעצם הכנסה נוספת, שהנאשם יצר לעצמו. מתוך ההכנסה הזאת, הנאשם החליט לחלק למקורבים, למכרים, ולמי שהנאשם קבע כראויים בעיניו, וכן עשה בהם שימוש אישי, ולפיכך מדובר בהכנסה חייבת במס. הנאשם השיב שהוא לא קיבל תלושים, וגם העירייה לא קיבלה, אלא הביאו את התלושים וחילקו אותם (עמ' 1404).

סיכומי הצדדים

157. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד אורלי שרגנהיים, אישום זה עוסק בעבירות המס הנגזרות מהעבירות שבאישום הראשון. כאשר עסקינן בעבירת מס, שאלת היקף העבירה אינה נגזרת מן הסכום שאותו שלשל בפועל לכיסו, אלא מן הסכומים שאותם קיבל ושלט בהם אף אם לא הגיעו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בסופו של יום לארנקו או לחשבון הבנק שלו. בית המשפט העליון עמד לא אחת על האבחנה בין חבות המס האזרחית לבין ההכנסה לצורך המשפט הפלילי. המאשימה הפנתה לע"פ 5783/12 גלם נ' מדינת ישראל (11.9.14) (להלן: "עניין גלם") שם נקבע:

"מכאן להשמטת ההכנסה המיוחסת למערער... השמטה המהווה עבירה לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה. עבירה זו מתגבשת כאשר הנישום "במזיד, בכוונה להתחמק ממס", השמיט "מתוך דו"ח שנערך על פי הפקודה כל הכנסה שיש לכללה בדו"ח". המבחן הוא מבחן ההכנסה ואין מקום, בנסיבות מעין אלה, לערוך חישוב, כפי שהציע עו"ד וינרוט, ולהגיע לתוצאה חשבונאית המשקפת את המס הסופי אותו היה על המערער לשלם. בדרך המוצעת על-ידי עו"ד וינרוט, יצטרכו "בתי המשפט להידרש לחישובים ולהשערות סבוכים לגבי היקף הכנסותיו והוצאותיו של העברין, אילו רק היה נוהג כאדם ישר..." (ע"פ 4980/07 כהן נ' מדינת ישראל (4.11.2010) בפסקה 35). סבורני, כי אין מקום לערוך חישובים מעין אלה, מה גם שלא הוצגו בפני בית משפט קמא נתונים, המאפשרים לקבוע את הרווח הנקי של המערער, לו "היה נוהג כאדם ישר". לפיכך, אינני סבור כי יש מקום להיכנס לחישובים מורכבים, כדי להגיע לסכום הרווח שהפיק המערער, שרק הוא מחויב במס הכנסה".

ובע"פ 3806/16 בלטי נ' מדינת ישראל (23.5.19) (להלן: "עניין בלטי") נקבע:

"... וכפי שנפסק לא אחת בבית משפט זה, היסוד המגדיר את העבירה הנדונה הוא הכנסתו של הנישום, ולא הכנסתו החייבת במס...

אין בטענתו זו של אילן כדי להשפיע אף על הרשעתו בעבירה לפי סעיף 220(4) לפקודת מס הכנסה, חרף העובדה שסעיף זה אינו נוקט בלשון הכנסה, וזאת בהתבסס על ההלכה המושרשת, היפה לענייננו, שלפיה לא יישמע נישום בטענה כי יש לנכות הוצאות שהוציא לשם הפקת הכנסה שלגביה לא ניהל ספרים".

בסיכומו של דבר טענה המאשימה כי הנאשם קיבל לכיסו סכום של 591,500 ₪ בשנות המס 2009 – 2016. אמנם אין חולק כי חלק מן הסכומים הועבר למקורביו ולאחרים כראות עיניו, אך אין לראות בהעברת הכסף כהוכחה לכך שאין מדובר בהכנסה, אלא לכל היותר כהוצאה שאולי היה מקום להכיר בה במסגרת הליך אזרחי.

עבירת המס מתייחסת לכ- 590,000 ₪ אשר אלה כל הכספים שהגיעו במרמה מהתורמים, מלבד סך של 16,000 ₪ שאינו רלוונטי מבחינת עבירות המס. אדם שעבר עבירה ובאמצעות העבירה השיג סכום כסף במרמה, גם אם הכסף חולק לנזקקים, זו עבירה. מבחינת דיני המס יש את מבחן ההכנסה ואת מבחן השליטה. הכסף נמצא אצלו בלשכה. הנאשם שלט בכסף, גם אם לא ניתן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

לקבוע כמה הגיע למקורבים וכמה לנזקקים. הנאשם החליט לאן יחולק הכסף. התורמים סברו שהכסף מגיע לנזקקים, אך הדבר הגיע לנאשם, והוא קבע לפי רשימות שלו, למי יגיע הכסף, בין אם זה מקורבים או פעילי שכונות, או לעצמו. השליטה על הכסף היא של הנאשם, והכסף הוא שלו.

158. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד אשר אוחיון, התלושים הללו לא נועדו לעירייה, ולא היו אמורים להיות בשימוש העירייה, אלא העירייה הייתה בסך הכל צינור, ולכן לא היה מקום בכלל לרשום אותם כתקבול. כמו כן, לא כל גניבה חייבת במס. במקרים דומים המדינה לא האשימה באי רישום תקבול, לרבות בעבירות של לקיחת שוחד. זה אינו תקבול, גם ללא קשר לשאלה מה נעשה עם התלושים. השאלה אם זה תקבול או לא, נגזרת מהשאלה מה אופי ההעברה, ואם הדבר חייב ברישום כהכנסה. בוודאי שאין כאן כוונה מיוחדת להימנע מרישום. כמו כן, קיימת כאן אכיפה בררנית, משום שבמקרים אחרים לא הואשמו נאשמים בעבירה כזו, בפרט במקרה שבו לא הנאשם ולא העירייה קיבלו את זה כתקבול.

דיון והכרעה – האישום השני

159. סעיף 5(220) לפקודת מס הכנסה קובע כדלקמן:

"אדם אשר במזיד, בכוונה להתחמק ממס או לעזור לאדם אחר להתחמק ממס, עבר אחת העבירות המנויות להלן, דינו – מאסר שבע שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין ופי שניים מסכום ההכנסה שהעלים, שהתכוון להעלים או שעזר להעלים, או שני העונשים כאחד; ואלו הן:

...

(5) השתמש בכל מרמה, ערמה או תחבולה, או הרשה להשתמש בהן".

160. אישום זה עוסק בעבירת מס הנגזרת מהאישום הראשון ומהמצאים שנקבעו בו. אין חולק על כך שהנאשם לא פתח תיק במס הכנסה ולא דיווח על כספי התרומות שהתקבלו. כאמור לעיל, לטענת המאשימה העובדה שלנאשם הייתה שליטה על כספי התרומות די בה כדי לבסס את עבירת המס. היקף העבירה נגזר מהסכומים שאותם קיבל הנאשם ולא מאלו ששלשל לכיסו. לטענת ההגנה לא היה מקום לדווח על תרומות שהועברו מהתורמים, באמצעות עוזרי הנאשם, לנזקקים. לא העירייה קיבלה את התווים ולא הנאשם, ומכאן שלא היה כל צורך בדיווח.

161. לאחר שבחנתי את טיעוני הצדדים, סבורני כי יש להבחין בין הכספים שנמצאים במעגל החיצוני לבין הכספים שהתקבלו במעגל הביניים הכולל בתוכו אף את המעגל הפנימי, כמפורט להלן:

במעגל החיצוני נמצאים התלושים אשר חולקו בפועל לנזקקים. כפי שנקבע באישום הראשון, חלוקת הכספים לנזקקים, גם אם לא מדובר בנזקקים אשר הוגדרו כך על-ידי רשויות הרווחה,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

וגם אם מדובר בדרך בלתי תקינה לחלוקת התלושים במישור המנהלי – אינה מהווה עבירה פלילית של גניבה בידי עובד ציבור, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות או מרמה והפרת אמונים. לפיכך, סבורני כי אין מקום בקשר למעגל זה להרשיע את הנאשם בעבירת המס. התלושים במעגל החיצוני הגיעו בפועל לידי נזקקים. סבורני כי קבלת תלושים מתורמים, והעברתם לנזקקים, אינה יכולה להצמיח עבירת מס לנאשם, ולא ניתן לראות את הנאשם כמי שהיה חייב בדיווח ובתשלום מס עבור התלושים שהגיעו בפועל לנזקקים.

בעניין זה ראוי להפנות אף לסעיף 387 בחוק העונשין אשר קובע כדלקמן:

"המקבל, לבדו או עם אחר, כסף בשביל פלוני – יראו את הכסף כנכסו של האדם שבשבילו נתקבל, זולת אם ניתן הכסף על מנת שיהיה פריט בחשבון חייב וזכאי ושלגביו יהיו בין הצדדים יחסי חייב וזכאי בלבד".

כלומר, הכספים שהתקבלו בשביל הנזקקים, ואכן הגיעו אליהם, יש לראות אותם כנכס של הנזקקים, ולא כנכס של הנאשם – ומכאן שלא ניתן לראות את הנאשם כמי שהיה חייב לדווח על סכומים אלה כהכנסה שלו.

162. המאשימה הפנתה לפסקי הדין בעניין גלם ובעניין בלטי לעיל, ואולם סבורני כי אין בפסיקה האמורה כדי להצדיק את קבלת טענת המאשימה בכל הנוגע למעגל החיצוני, קרי: לתלושים שחולקו בפועל לנזקקים. בעניין גלם דובר על חשבונות פיקטיביות. בית המשפט העליון קבע כי המבחן הוא מבחן ההכנסה, ואין מקום לערוך חישוב בדבר היקף ההכנסות וההוצאות של העבריין אילו רק היה נוהג כאדם ישר, ואין מקום לערוך חישובים כדי להגיע לסכום הרווח שהפיק הנאשם, שרק הוא יחויב במס הכנסה. ואולם, אין הנדון דומה לראייה. במקרה הנוכחי, אין המדובר בניסיון לאתר את הרווח של הנאשם, במובחן מההכנסה, אלא בשאלה האם קבלת תלושים מתורמים והעברתם לנזקקים מהווה הכנסה עבור הנאשם. סבורני כי התשובה לשאלה זו היא שלילית. כך גם בעניין בלטי נקבע כי היסוד המגדיר את העבירה הוא הכנסת הנישום, ולא הכנסתו החייבת במס, ונקבע כי לא יישמע נישום בטענה שיש לנכות הוצאות שהוציא לשם הפקת הכנסה שלגביה לא ניהל ספרים. אף בעניין זה הנדון אינו דומה לראייה. במקרה הנוכחי, אין המדובר בשאלה של ניכוי הוצאות, אלא כאמור לעיל, בשאלה האם מדובר בהכנסה.

יתר על-כן, אף אילו היה מדובר בהכנסה, סבורני כי לא ניתן לייחס לנאשם יסוד נפשי כוונה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, בכל הנוגע למעגל החיצוני, שבו התלושים חולקו בפועל לנזקקים. ניכר כי הנאשם לא העלה על דעתו, בנוגע לתלושים אלה, שמדובר בהכנסה כלשהי עבורו, וכי עליו לדווח למס הכנסה או לשלם מס.

לא שוכנעתי שיש לראות את הכספים הללו ככספים אשר בשלב הראשון התקבלו אצל הנאשם והפכו להכנסה עבורו, ורק בשלב מאוחר יותר חולקו לנזקקים, כך שיש לראות אותם לכל היותר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

כהוצאה, כטענת המאשימה. סבורני כי חלוקה זו היא מלאכותית, ואינה מתיישבת עם הממצאים העובדתיים. לגבי המעגל החיצוני, סבורני שיש לראות את הכספים ככאלה אשר נתקבלו מהתורמים, והועברו – בהנחית הנאשם – לנזקקים, מבלי שצמחה עבורו הכנסה.

עוד סבורני כי העובדה שחלק מהתלושים נלקחו על-ידי הנאשם לעצמו במעגל הפנימי, וחלק הגיעו לשליטתו ולרשותו ולא הועברו לנזקקים, במעגל הביניים, אינה צריכה לשנות את התוצאה בנוגע לתלושים במעגל החיצוני, שחולקו לנזקקים. סבורני כי הרשעת הנאשם בגין כספים שנתרמו והועברו לנזקקים, מהווה אף אכיפה בררנית, עומדת בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית, ובכך מקימה לנאשם הגנה מן הצדק.

בשולי עניין זה יצוין כי גם תרומות אחרות שהגיעו כדין לעירייה, וחולקו כדין באמצעות אגף הרווחה – ושלא באמצעות לשכת ראש העירייה – לא נרשמו בעירייה כהכנסה של העירייה (עדות גב' אופירה מזרחי, פרו' 31.1.19, עמ' 246-247; עדות גב' רוזי נוימן, פרו' 31.1.19, עמ' 259; עדות גב' סימה בן שמואל, עמ' 288-289). כלומר, גם כאשר העירייה קיבלה כדין תרומות כדי להעבירן באופן מסודר באמצעות אגף הרווחה לנזקקים – איש לא סבר שיש לרשום את התרומות כהכנסה של העירייה. בהקשר זה הבהירה ב"כ המאשימה במהלך הדיונים, ולאחר שנשמעו העדויות לעיל, כי הנאשם מואשם בכך שההכנסות לא נרשמו על ידו באופן אישי, משום שעל פי האישום הראשון, אלה הכנסות שנכנסו אליו באופן אישי (פרו' 31.1.19, עמ' 290-291). בנסיבות אלה, סבורני כי אין מקום להרשיע את הנאשם בעבירת מס בגין כספים אשר הגיעו בפועל לנזקקים.

163. **מעגל הביניים והמעגל הפנימי** נוגעים לתלושים שהגיעו לידי הנאשם מהתרומות, ולא הועברו לידי הנזקקים, אלא הנאשם עשה בהם כראות עיניו. כאן, מדובר בתלושים שלא הגיעו לנזקקים, ובכך בוצעה מרמה כלפי התורמים. התלושים הללו הגיעו לשליטתו המלאה של הנאשם, והוא עשה בהם כראות עיניו (במעגל הביניים), ובחלקם עשה שימוש לצרכיו האישיים (במעגל הפנימי).

בכל הנוגע לכספים אלה, מבחינת היסוד העובדתי, הכספים הגיעו לשליטת הנאשם, והוא עשה בהם כרצונו ובחלק מהם עשה שימוש לצרכיו האישיים. בגין כספים אלה בסך של 250,000 ₪ נקבע כי בוצעה עבירה של מרמה כלפי התורמים, ומתוכם בסך של 190,000 ₪ לפחות בוצעה גם עבירה של גניבה בידי עובד ציבור. במובן זה, מדובר בכספים שהייתה לגביהם חובת דיווח ומכאן שהתקיים היסוד העובדתי של העבירה. כמו כן, שוכנעתי כי התקיים בנאשם היסוד הנפשי של כוונה להתחמק ממס. הנאשם היה מודע לכך שהוא קיבל לידיו את כספי התלושים אשר קיבל לטובת תרומה לנזקקים, ידע שכספים אלה אינם מועברים לנזקקים, והוא התכוון במעשיו להתחמק מתשלום מס בגין כך. אשר על כן, סבורני כי הכספים הללו, אשר קיבל הנאשם כתרומות ואשר לא חולקו בסופו של יום לנזקקים, מהווים הכנסה נוספת, שהנאשם יצר לעצמו ומדובר בהכנסה החייבת במס והייתה מוטלת עליו חובת דיווח וכי היה עליו לשלם את המס

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בגינם. מדובר בהכנסה ממקור, והנאשם עבר עבירה של מרמה, ערמה ותחבולה, לפי סעיף 220(5) בפקודת מס הכנסה, בכל אחת משנות המס שבהן בוצעו העבירות.

164. בכל הנוגע לכספים שהגיעו לידי הנאשם ולא חולקו לנזקקים, בהתאם לפסיקת בית-המשפט העליון, מדובר בהכנסה החייבת במס, ואי דיווח ואי תשלום המס מהווים עבירה לפי דיני המס. יפים לעניין זה דברי כב' השופט א' רובינשטיין בע"א 4157/13 דמארי נ' פקיד שומה רחובות (פסקאות ל'–לא') (3.2.15):

"... מן הראוי לעמוד תחילה על הסוגיה הכללית של מיסוי כספים שמקורם בפעילות בלתי-חוקית כאשר אין עוררין על זכותו הקניינית, יהא תוכנה מפקפק ככל שיהא, של הנישום העבריין בכספים אלה – כך למשל, כאשר הופקו רווחים באמצעות מכירת סמים או ניהול עסקי הימורים בניגוד לחוק. כפי שנראה, עמדת המשפט הישראלי – ואין עוררין עליה – היא שיש למסות כספים מסוג זה, ואל ייצא חוטא נשכר..."

כאמור, המבחן הפורמלי במשפטנו לסיווג תקבולים כהכנסה הוא, האם נובעים הם ממקור הכנסה המנוי בפקודה. הפקודה אינה מבחינה בין מקור הכנסה חוקי לבין מקור הכנסה בלתי-חוקי... בתי המשפט בישראל פסקו, כי רווחים ממקור הכנסה בלתי-חוקי או בלתי-מוסרי מהווים הכנסה החייבת במס, ככל שמקור זה עונה על הקריטריונים המנויים בפקודה כפי שפותחו בפסיקה, באופן שאינו שונה מתקבולים שמקורם בפעילות חוקית... אשר לסיווגה האפשרי של הכנסה בלתי-חוקית, היא עשויה להתחייב במס כהכנסה מ"עסק" או משלח יד" (סעיף 2(1) לפקודה), כהכנסת "עבודה" (סעיף 2(2)) או כהכנסה "מכל מקור שהוא" (סעיף 2(10)), לפי הנסיבות. עיקרו של דבר, כי על פי ההלכה הנוהגת במשפטנו, כספים שהופקו במסגרת פעילות בלתי-חוקית חייבים במס הכנסה, כשם שתקבולים שמקורם בפעילות חוקית חייבים בכך".

עוד נקבע בעניין דמארי שהעיקרון הקובע הוא שליטת הנאשם בכספים:

"... ניתן לגזור מכך באופן כללי את העיקרון, לפיו תיקבע הכנסה על ידי קבלתה בפועל, ובפרט באמצעות השאלה, האם היתה לנישום שליטה על הכספים בעת קבלתם".

לפיכך, הכספים שהתקבלו לידי הנאשם במועדים שונים ולא חולקו לנזקקים והם היו בשליטת הנאשם אשר עשה כראות עיניו, כפי שנקבע באישום הראשון, יצרו עבורו הכנסה, והיה על הנאשם לדווח ולשלם את המס בגין הכנסה זו. משלא עשה כן הנאשם, ופעל בכוונה להתחמק ממס, עבר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

את עבירה של מרמה ערמה ותחבולה. כספים אלה ניטלו בשנים הרלוונטיות לאישום זה (-2016 2009).

בכל הנוגע לכספים אלה, לא שוכנעתי כי מדובר באכיפה בררנית, וההגנה לא הניחה תשתית ראייתית להוכחת הטענה.

165. בסיכומי של דבר, שוכנעתי כי יש להרשיע את הנאשם בעבירה של מרמה, ערמה ותחבולה, לפי סעיף 220(5) בפקודת מס הכנסה (8 עבירות), ואולם אך ורק בנוגע לסכומי הכסף שהנאשם הורשע באישום הראשון ככסף שהתקבל במרמה ובכלל זה הכסף בו עשה שימוש אישי, בסך כולל של 250,000 ₪.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

האישום השלישי

רקע

166. הנאשם כיהן במועדים הרלבנטיים לכתב האישום כראש עיריית כפר-סבא, ומכוח כך כיהן אף כיושב ראש הועדה המקומית לתכנון ובניה בכפר סבא וכחבר תכנון מקומי ואחראי על הענקת היתרים. בנוסף, במסגרת תפקידו כראש עיריית כפר-סבא שימש הנאשם עד לשנת 2012 כיושב ראש איגוד ערים השרון לשירותי כיבוי והצלה ומתוקף מינוי זה היה ממונה בין היתר על ראש מדור דליקות באזור השרון.

באישום השלישי יוחסו לנאשם העבירות הבאות: מרמה והפרת אמונים, עבירה לפי סעיף 284 לחוק (ריבוי עבירות) וחבר או עובד של מוסד המעוניינים בתוכנית, עבירה לפי סעיף 47(א) לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 (ריבוי עבירות) (להלן: "חוק התכנון והבניה").

167. על פי המתואר בעובדות האישום השלישי, במהלך התקופה הרלוונטית לכתב האישום היה רפאל (רפי) כחלון מצוי בחברות קרובה עם הנאשם. חברות זו כללה שיחות טלפון מרובות, פגישות קבועות בבתי קפה, נסיעות משותפות לחופשות ועוד.

במהלך התקופה הרלוונטית היה כחלון בעל מניות בחברת "עוז משא בע"מ". כחלון והחברה שבבעלותו היו בעליהם של מספר מגרשים באזור התעשייה בכפר סבא המכונה כ"ס 50, ושל מגרש נוסף בפינת הרחובות יוחנן הסנדלר והמנופים בעיר (גוש 7607 חלקה 58) שאותו השכיר כחלון לחברת "גלי ליסינג מכירת רכבים בע"מ".

על אף שהנאשם ידע כי בקשות שונות מוגשות לעירייה מטעם כחלון והחברות שבבעלותו, נמנע מלדווח לחברי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ולרשות הרישוי המקומית בהן שימש כחבר ויו"ר, על קשריו החברתיים על כחלון ועל ניגוד העניינים בו הוא מצוי עקב חברות זו. הנאשם אף השתתף באופן פעיל בדיוני הוועדות שדנו בענייניו של כחלון, וקידם באופן פסול את ענייניו, כמפורט להלן:

168. **התערבות פסולה בקידום ענייניו של כחלון – המגרשים בכפ"ס 50 :**

א. בתאריך 4.12.14 השתתף הנאשם בישיבת רישוי מקומית אשר עסקה בין היתר בבקשה של חברת "עוז משא בע"מ" בנוגע לתוכנית מתאר מקומית, בה התבקש היתר לחפירה ודיפון עבור מבנה תעשייה. בהמשך לכך בתאריך 8.12.14 או בסמוך לכך חתם הנאשם כיו"ר הוועדה על ההיתר המבוקש.

ב. בתאריכים 29.1.15 ו-19.4.15 השתתף הנאשם בישיבת רישוי מקומית אשר דנה בין היתר בבקשת חברת "עוז משא בע"מ" לקבלת היתר להקמת נגריה ומוסך להתקנת מנופים למשאיות. בהמשך לכך בתאריך 5.5.15 חתם הנאשם כיו"ר הוועדה על ההיתר המבוקש.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ג. בתאריך 30.3.15 השתתף הנאשם בישיבת רישוי מקומית אשר עסקה בין היתר, בבקשה של חברת "עוז משא בע"מ" לקבלת היתר חפירה וביסוס למבנה וקירות עד מפלס 0.00. בתאריך 2.4.15 חתם הנאשם כיו"ר הוועדה על ההיתר המבוקש.

ד. בתאריך 3.1.16 השתתף הנאשם בישיבת רשות רישוי מקומית אשר עסקה בין היתר בבקשתה של חברת "עוז משא בע"מ" להקמת גדר היקפית בגבולות החלקה. בתאריך 2.2.16 או בסמוך לכך חתם הנאשם כיו"ר הוועדה על ההיתר.

בחודשים שקדמו לחתימת ההיתר נעשתה במקום בנייה החורגת מההיתר הראשוני שניתן בעבר ומהנדסת העיר, ענת צ'רבינסקי (להלן: "צ'רבינסקי"), הוציאה ביום 8.3.15 צו הפסקת עבודה מנהלי. ביום 30.4.15 פנה כחלון לנאשם, עדכן אותו כי גורמי העירייה דורשים ממנו להנמיך את גובה הגדר וכי הוא אמור להיפגש בעניין זה עם מהנדסת העיר. כחלון ביקש מהנאשם "שידאג לו" והנאשם הבטיח לעשות כן. בהמשך לכך פנה הנאשם מספר פעמים למהנדסת העיר והורה לה לסייע לכחלון במציאת פתרון ולאור זאת קידמה המהנדסת את תכנית השינויים להקמת הגדר.

169. התערבות פסולה בקידום ענייניו של כחלון – המגרש ביוחנן הסנדלר:

בתאריך 30.3.15, השתתף הנאשם בישיבת רשות רישוי מקומית אשר עסקה בין היתר בבקשה שהגישה חברת "עוז משא בע"מ" בה התבקש היתר להריסת מבנים קיימים. בהמשך לכך בתאריך 20.8.15, חתם הנאשם כיו"ר הוועדה על ההיתר.

בתאריך 3.5.16 חתם הנאשם על היתר להכשרת מגרש חניה למכירת כלי רכב, כולל גידור החלקה, יציקת אספלט והנחת מבנה יביל, עבור חברת "גלי ליסינג" בנוגע למגרש ברח' יוחנן הסנדלר. בהמשך לחתימה על ההיתר התברר כי המבנה נבנה תוך חריגה מקו הבניין וכי הגדר הוקמה על שטח עירוני. על אף החריגות מההסדר לא בוצעה במקום אכיפה מטעם אגף ההנדסה בעירייה.

170. התערבות פסולה בקידום ענייניו של כחלון במדור למניעת דליקות:

מר אהרון מוסלי (להלן: "מוסלי") שימש בתקופה הרלבנטית כראש מדור מניעת דליקות באזור השרון ומתוקף תפקידו היה אחראי על מתן אישורי כיבוי אש לצורכי חתימה על היתרי בניה וכן על מתן אישור לצורכי אכלוס וקבלת טופס 4 לאחר סיום הבניה.

א. בתאריך 8.3.15, בהמשך להוצאת צו הפסקת עבודה מנהלי, כמפורט מעלה, נזקק כחלון לשירותיו של מוסלי במסגרת תפקידו כראש מדור מניעת דליקות, ולשם כך פנה לנאשם בבקשת סיוע והתערבות. הנאשם פנה למוסלי והנחה אותו לקדם את הטיפול בעניינו של כחלון.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ב. בתאריך 29.6.15 התקשר כחלון לנאשם וביקש ממנו לתאם עבורו פגישה עם מוסלי לשם קבלת אישור לגבי מאגר מים בשטחי כ"ס 50. הנאשם התקשר למוסלי וביקש ממנו שיסייע לכחלון.

ג. במועד שאינו ידוע במדויק (עובר לתאריך 20.10.13) פנה הנאשם למוסלי וביקש ממנו לזרז תהליכים בנוגע לבקשה אשר הוגשה על ידי כחלון וחברת "עוז משא בע"מ" במגרש ברחוב יוחנן הסנדלר. בשל פניית הנאשם קידם מוסלי את הטיפול בבקשה זו וביצע ביקורת מהירה.

171. במקרים שפורטו לעיל באישום השלישי עשה הנאשם מעשה של הפרת אמונים הפוגעת בציבור בעת מילוי תפקידו כראש עירייה. הנאשם העמיד עצמו במצב של ניגוד עניינים אישי הפוגע באמון הציבור בעובדי הציבור, במערכת השלטונית ובטוהר הליך קבלת ההחלטות במוסדות הרשות המקומית. בעצם מעורבותו ואי הימנעותו של הנאשם מטיפול בענייני כחלון השחית הנאשם את המנהל הציבורי התקין בעירייה ופגע בעבודתם התקינה של הכפופים לו, שהיו מודעים לחברותו עם כחלון.

המענה לאישום השלישי

172. הנאשם הודה כי הוא נמצא בקשרי חברות עם כחלון, וכי כחלון הוא בעליה של חברת "עוז משא בע"מ" ובבעלותו מגרשים נוספים ב"כ"ס 50". הנאשם כפר בקיומו של ניגוד עניינים בטיפול בענייניו של כחלון. לטענתו מעולם לא דן באופן פעיל בענייניו של כחלון ולא קידם אותם. בהליכים שגורתיים נהג לחתום לאחר שהגורמים המקצועיים חתמו ובהתאם לשיקול דעתם, ולא תמיד הבחין שמדובר בהיתרים הנוגעים לכחלון. הנאשם אמנם ביקש ממהנדסת העיר ואף ממר מוסלי להיפגש עם מר כחלון, אך לטענתו לא הורה להם כיצד לנהוג בכחלון. מכל מקום מעשיו שגורתיים ואינם מגבשים עבירה של מרמה והפרת אמונים.

הראיות

האזנות הסתר – (ת/56(1) – ת/56(112).

173. מתוצרי האזנות הסתר עולה באופן ברור כי הנאשם קידם את ענייניו של כחלון בעירייה, כדבר שבשגרה. הנאשם מעדכן את כחלון על המהלכים בעירייה בנוגע לבקשות של כחלון, מעדכן את כחלון על כך שחתם על המסמכים הדרושים וההיתרים, מנחה את כחלון כיצד לפעול כדי לקדם את ההיתרים, ומסייע בקביעת פגישות בין עובדיו של כחלון לעובדי העירייה הרלוונטיים, כמפורט להלן:

174. בשיחה מיום 9.3.15 (ת/56(94) שיחה 6386) הנאשם מעדכן את כחלון, שתפס היום את מוסלי, ומחר יועץ הבטיחות של כחלון צריך להביא לו את התכניות המתוקנות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

175. בשיחה מיום 11.3.15 (ת/56/97), שיחה (6881), בין הנאשם לנאשם מוסר לנאשם לגבי שרמן, שהתשובה חיובית לגבי מה שכלול ביקש, ולדבריו **"אישורנו אתמול"**. בהמשך אותו יום (ת/56/98), שיחה (6942) הנאשם מעדכן את כלול שבנוגע למנשה שקורי, הנאשם חתם לו על הכל, על המסמכים שמקדמים לו את ההיתר.
176. בתאריך 16.3.15 בשיחה בין הנאשם לנאשם (ת/56/99) שיחה (7671), מעדכן הנאשם כי **"מחר יש לנו ישיבה על המאגר"**. מנסים להכניס אותו כשטח שירות אם לא נצליח זו תהיה בעיה אז ביקשו מהמתכנן שיתכנן את זה כשטח שירות ולא כמאגר. **צריכים לעשות משהו יצירתי, לעבור את השלב הראשון ואחרי זה נראה איך נתמודד"** ובהמשך הוסיף **"אתמול ישבו גם היועצת המשפטית גם המתכננים ואז קראו למתכנן שלך"**.
177. בשיחה מיום 26.3.15 (ת/56/101), שיחה (8569), בין הנאשם לנאשם מעדכן את כלול שהוא **חותם על הטופס** של אדירים, ושייגשו לקחת את זה מההנדסה. כלול מודה: **"תודה מלך"**.
178. בתאריך 31.3.15 שלח הנאשם הודעה לנאשם (ת/56/2) שיחה (293), **"חתום"**. בתגובה החזיר כלול **"תודה רבה אפשר לשחרר"** (ת/56/3) שיחה (320).
179. בשיחה מיום 31.3.15 (ת/56/4), שיחה (328), הנאשם משוחח עם כלול ומודיע לו **"קודם כל חתום, משוחרר, שלח משהו שיטפל בזה"**, כלול שואל למי הוא צריך לקחת והנאשם משיב **"מי שמטפל לך בתיק שילך להנדסה"**, כלול משיב שהוא כבר שולח, והנאשם מוסיף שאם **"יש בעיה, שיתקשרו אליי משמה"**, ובהמשך מוסיף הנאשם **"יש לך להרחבת החפירה והכל... היתר מחר יהיה חתום לחפירה"**. וככלול מודה לו מאוד. בסמוך לאחר מכן, הנאשם שולח לנאשם מסרון ובו רושם **"ההיתר יהיה מחר"** (ת/56/5), שיחה (332).
180. בשיחה מיום 2.4.15 בין הנאשם לנאשם (ת/56/10) שיחה (659), הנאשם מעדכן את כלול **"לגבי המייסדים, היא תחתום לי פה על הטופס ותעברו שיפקידו"**.
181. בשיחה מיום 13.4.15 (ת/56/14) שיחה (1739), כלול שואל את הנאשם בנוגע לעניין באזור התעשייה, והנאשם משיב **"כן, כן, מטפלים בזה, מחר יש לי פ"ע עם שגיא"**, וככלול מודה לו.
182. בשיחה מיום 16.4.15 (ת/56/17, 106), שיחות (2287, 11044), כלול מעדכן את הנאשם שיש לו אירוע ברחוב החסידה, ומבקש **"יש מצב לשעה בלי קנסות פה?"**, הנאשם מאשר **"ברור"**, ברחוב החסידה איזה מספר", וככלול מוסר את המספר. מיד בתום השיחה הזאת, מתקשר הנאשם לגורם הרלוונטי ומורה שהפיקוח ברחוב החסידה לא יתנו דוחות באותו ערב (ת/56/18), שיחה (2288).
183. בשיחה מיום 22.4.15 (ת/56/107) שיחה (12035), כלול שואל את הנאשם לגבי ההיתר שנמצא אצל שרית (סגנית מנהלת מחלקת רישוי בעירייה), האם עדיין לא הגיע לנאשם, והנאשם משיב

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

שחתם על הרשמ"ק (רשות רישוי מקומית), ומכילים לו היתר. כעבור כרבע שעה, בשיחה מיום 22.4.15 (ת/56/20), שיחה 3003), הנאשם מעדכן את כחלון **שהמסמך חתום**, וכחלון מודה לו על כך **"תבורך אחי"**.

184. בשיחה מיום 30.4.15 (ת/56/109), שיחה 13346), כחלון אומר שדיבר עם ענת צ'רבינסקי, וכי שגית רוצה שינסרו את החומה, אך כחלון אמר לה שהוא לא ינסר. כחלון אומר שתהיה חומה נמוכה.

185. בשיחה מיום 1.5.15 (ת/56/9), שיחה 537), הנאשם משוחח עם כחלון, מעדכן אותו, ותוך כדי שיחה עם כחלון, נותן גם הוראות לאנשיו בנושא כדבריו: "פתאום אומרים לי שכבר ההיתר פה... **אח שלי אז הנה חתמתי עכשיו**", והנאשם מבקש "וידאלי", תשיג לי דחוף ת'הנדסה, אם אפשר דחוף את ההנדסה... חתמתי עכשיו... שקד תתקשרי להנדסה, תשאל לי אם שמה מישהו נמצא שיבואו **דחוף לקחת את זה** או שאנחנו נעלה את זה".

186. בשיחה מתאריך 3.5.15 בין הנאשם לכחלון (ת/56/26), שיחה 4712), כחלון מעדכן את הנאשם שהגיע במיוחד בשביל ענת האדריכלית אך היא לא הייתה שם. לאחר מכן הנאשם עונה כי **"יש לי הנחיה ברגע שאתה תביא עשינו חותמת"** ולאחר שכחלון אומר לו כי **"זה אצל שרית"** הנאשם אומר **שיעלה ויחתום**. בשיחה נוספת מאותו יום (ת/56/110), שיחה 13882), הנאשם מעדכן את כחלון שזה **חתום**, וכחלון מברך אותו.

187. בשיחה מיום 21.5.15 (ת/56/27), שיחה 6545), כחלון שואל את הנאשם "הטופס ארבע אצלך במשרד, אתה תוכל לחתום לפני שאתה יוצא?", והנאשם משיב "ביום ראשון", ומבטיח לחזור אליו, וכחלון מודה לו. בהמשך אותו יום, הנאשם מעדכן את כחלון **שחתם** על המסמכים (ת/56/28), שיחה 6595).

188. בשיחה מיום 24.6.15 (ת/56/39), שיחה 11300), הנאשם מעדכן את כחלון **שחתם**.

189. בשיחה מיום 29.6.15 (ת/56/40), שיחה 12088), כחלון פונה לנאשם: "ב-כ.ס חמישים אני רוצה עם השכן שלי, עשיתי מאגר מים, ואני רוצה כאילו שהוא יהיה שותף איתי במאגר מים, כי הוא חייב מאגר מים, אני רוצה שתסדר לי בבקשה עם מוסלי, ואם אפשר שתומר יתאם עם **מוסלי**... פגישה אצלם שבוע הבא". הנאשם מאשר מיד "אין בעיה" ומוסר שוידאל צרפתי יטפל. כחלון מודה לו. מיד לאחר מכן, **הנאשם מתקשר למוסלי**, ומוסר לו שביקש מצרפתי העוזר שלו להעביר לו פרטים, ואומר **שצריך לתאם פגישה לעסק באזור התעשייה אחד חמישים בנושא מאגר מים לרפי כחלון**. מוסלי שואל: **"עוד פעם רפי כחלון"**, והנאשם משיב: **"עוד פעם רפי כחלון"**. מוסלי אומר **"הרי אישרנו לו את העסקים שלו, מה שביקשת"**, והנאשם מבקש: **"עכשיו צריך עכשיו איזה אישור מיוחד למאגר מים שם"**, הוא רוצה לעשות איזה שותפות עם השכן, אז וידאל יעביר לך פרטים, תתאמו לנו פגישה לשבוע הבא". מוסלי מאשר **שיבצע** (ת/56/41), שיחה 12089). בהמשך לכך, למחרת, ביום 30.6.15, כחלון מעדכן שנקבעה לו פגישה אצל מוסלי, בנוגע למאגר,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

מחר בשעה 30: 8 (ת/56/45), שיחה 12404). בשיחת המשך הנאשם וכחלון נדברים להיפגש לאחר הפגישה עם מוסלי (ת/56/46), שיחה 12405). ביום 1.7.15, בחילופי מסרונים, נמשך הקשר בין השניים בנוגע לפגישה עם מוסלי, הנאשם שואל את כחלון אם הוא אצל מוסלי, כחלון משיב שעוד כמה דקות, והנאשם מוסר: "אם צריך, אני זמין" (ת/56/51-47)). בהמשך לכך, ביום 1.7.15 בשעה 8: 38 הנאשם וכחלון משוחחים, וכחלון מבקש מהנאשם "לזרוק לו מילה שהם בדרך", והנאשם משיב "ברור, אני מתקשר אליך עכשיו", כחלון מודה לו ומעדכן שיאחר כרבע שעה לפגישה (ת/56/52), שיחה 12486). דקה לאחר מכן, הנאשם משוחח עם מוסלי ומעדכן אותו שכחלון מתעכב, ומוסלי מודיע "אני מחכה, אין בעיה". **הנאשם מבקש ממוסלי, שאם תהיה בעיה, שידבר איתו משם, ומוסלי משיב ש"מה שהם רוצים, יקבלו אינפורמציה", והנאשם מבקש שמוסלי ידווח לו בכל מקרה שיש תקלה, ומוסלי מבטיח שאין שום בעיה, והוא יודיע לו. הנאשם מודיע למוסלי שהוא מחכה בטלפון הנייד שלו (ת/56/53), שיחה 12487). במהלך הפגישה, בהתאם לבקשת הנאשם, מוסלי מתקשר לנאשם ומעדכן אותו בקשר למאגר, והנאשם מבקש ממוסלי לעזור להם (ת/56/55), שיחה 12500). בסיום הפגישה עם מוסלי, מעדכן כחלון את הנאשם והם קובעים להיפגש לארוחת בוקר (ת/56/54), שיחה 12496).**

190. בשיחה מיום 14.10.15 (ת/56/65), שיחה 17905) כחלון מברר אצל הנאשם לגבי "טמון קרקע" בתחנת דלק, ואישורי עירייה, ומסביר שנאמר לו ששרית אמרה שיש צורך באישור מאיכות הסביבה. בהמשך, שואל כחלון לגבי המגרש שיאיר סנדלר שכר באזור תעשייה הישן, והנאשם משיב לו שיעלה את זה מול מהנדסת העירייה צ'רבינסקי. בהמשך לכך, הנאשם משוחח עם איתי ומברר לגבי טמון הקרקע בתחנת הדלק, ומבהיר **שזה עבור חבר שלו**, ויש צורך באישור של איכות הסביבה. הנאשם מבקש מאיתי לבדוק את זה, ואיתי משיב שכבר בדק את זה לבקשתו, זה אושר, והוא יוציא הנחיה. ביום 20.10.15 הנאשם משוחח על נושא הטמון קרקע באזור התעשייה אחד חמישים עם איתי, והנאשם מסביר לו ששרית רוצה אישור בכתב, ומורה לו "תוציא לה אישור בכתב". איתי מוסר שהיא כבר קיבלה, והוא יודא מול צ'רבינסקי, שהייתה אמורה לכתוב לה. הנאשם מבקש שיסמסו לו, שזה עבר ואיתי מאשר (ת/56/70), שיחה 18949). דקה לאחר מכן, הנאשם שולח הודעת טקסט לכחלון, "**מטופל**". ביום 26.10.15 שוב הנאשם משוחח עם איתי בנוגע לטמון הקרקע שדיברו אליו, ואיתי מודע שמחר יהיה את חישובי האגרות (ת/56/74), שיחה 20025).

191. בשיחה מיום 18.10.15 (ת/56/67), שיחה 18706) בשעה 10: 20, **כחלון מתלונן אצל הנאשם** בנוגע לחפירה של בור והבאת אדמת חמרה, "**עכשיו מיכל הרוש באה ורוצה לתת דוחות**", ומסביר שהוא מיישר את הקרקע. הנאשם משיב לו שהוא אמר לה שזה לא הקבלן. כחלון מסביר שדיבר עם רון וביקש שיאשרו לשים את החול במגרש שלו, והנאשם משיב בחיוב, והשניים קובעים להיפגש בקאנטרי. שתי דקות לאחר מכן, בשעה 12: 20 הנאשם משוחח עם אישה ומסביר לה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בנוגע לקבלן ולשטח האדמה שהתקבל אישור לשים חול, ומסביר שיש הסכם שהתגבש בין הכלכלית לכחלון, בנוגע לחלקה שלו, שהוא עשה שם בור כדי לשים שמה אדמת חמרה (ת/56/68), שיחה 18707).

192. בשיחה מיום 4.11.15 (ת/56/75), שיחה 21956) **בין הנאשם לבין ענת צ'רבינסקי בנוגע למגרש ביוחנן הסנדלר, שואל הנאשם מדוע הנושא לא נכנס לוועדה הקרובה. צ'רבינסקי משיבה שהוא היה צריך להשלים שם עוד דברים, והנאשם שואל "מה להשלים, תגידו לו, לא מדברים איתו".** צ'רבינסקי משיבה שמדברים איתו, וירון אמור להגיע, והנאשם מבקש ששיגו לו דחוף את ירון, ואח"כ אומר שישוחח עם ירון אחרי השיחה עם צ'רבינסקי. הנאשם משוחח עם ענת על שרמן, ועל פרויקט בוויצמן. בהמשך, צ'רבינסקי מוסרת שהיא תטפל בירון, ותסגור את הסיפור הזה, **והנאשם מבהיר לה שהוא רוצה שזה יכנס לוועדה בשבע עשרה.** חמש דקות לאחר מכן, הנאשם שולח הודעת טקסט לטלפון של כחלון, ומבקש שידבר איתו על ירון ועל שרמן (ת/56/76)). כעבור שתי דקות, כחלון משוחח עם הנאשם, הנאשם שואל אם ירון זה מנהל הפרויקט שלו, וכחלון משיב בחיוב, ומוסר שהוא מחר עם שרית. הנאשם מסביר שביקשו ממנו לבוא להשלים פרטים. כחלון מסביר ששרית קבעה פגישה ביום חמישי, והנאשם אומר **"אני אקדים אותה".** **הנאשם מסביר שהוא רוצה שבשבע עשרה זה יכנס לוועדה. כחלון מסביר לנאשם שהוא מערבב בין שני דברים – הוועדה זה על המגרש ביוחנן הסנדלר, ושהוא ישלח את יאיר סנדלר לשרית עכשיו, והנאשם אומר שישלח דחוף. כחלון מבקש שיבדוק אם היא יכולה לקבל אותו, לגבי יוחנן הסנדלר, והנאשם משיב שצ'רבינסקי אמורה לדבר איתו, ושאל לא, שידבר איתה.** הנאשם מסביר שצ'רבינסקי אומרת לו שהיא צריכה להסדיר את זה בשביל להביא לוועדה, וכחלון משיב שידבר איתה. בנושא השני, הנאשם מסביר ששרמן הגיע לוועדה ואמר שהוא שוקל, כחלון שואל אם יש לו את הפרוטוקול של הוועדה, והנאשם אומר שיוציא אותו. בהמשך השניים מדברים על עסקה ועל סכום שיש לשלם לחברת תיווך ועל סוגיות הבלעדיות של התיווך (ת/56/77), שיחה 21963).

193. בשיחה מיום 11.11.15 (ת/56/82), שיחה 23164), **כחלון פונה לנאשם. הנאשם מסביר שהוא נמצא בהיכל התרבות בהופעה, וכחלון מלין על כך שבנוגע למגרש ביוחנן הסנדלר, הוא לא גומר איתם, והם דורשים שייטע שדרה של עצים, ולדעתו "זה לא לעניין".** הנאשם משיב שידבר איתו בעוד חצי שעה. **כעבור שש דקות, הנאשם משוחח עם צ'רבינסקי, ושואל אותה מה קורה עם עניין יוחנן הסנדלר, והוועדה של כחלון.** אומר שאינו רוצה להיות מעורב יותר מידי, אבל לא צריך את האישור של המנהל. **צ'רבינסקי אומרת שתבדוק ותחזור אליו. הנאשם מלין על כך שדורשים מכחלון לשתול עצים, וצ'רבינסקי אומר שתבדוק ותחזור אליו (ת/56/83), שיחה 23169.** בהמשך, צ'רבינסקי משוחחת עם הנאשם, ומעדכנת אותו (ת/56/84), שיחה 23198).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

194. בשיחה מיום 30.11.15 (ת/56(86), שיחה 23484), הנאשם משוחח עם כחלון ומעדכן אותו שעניין **יוחנן הסנדלר חתום**. כחלון שואל למי לשלוח לקחת אותו, והנאשם משיב "להנדסה", כחלון שואל למי בדיוק להגיע, והנאשם מבקש ברקע משקד שתחבר אותו דחוף לצ'רבינסקי, ואומר לכחלון "יחברו אותה, נשאל ישר". כחלון משיב "מלך". **הנאשם משוחח עם צ'רבינסקי, ואומר לה שחתם קודם על הרשמ"ק לגבי יוחנן הסנדלר, ושואל אל מי כחלון ישלח שליח לקחת את זה, ומקבל תשובה שמשרית.**

195. בשיחה מיום 27.9.16 (ת/56(89), שיחה 24699), הנאשם מודיע לכחלון שהגיעו להסדר במייסדים.

196. בשיחה מיום 27.9.16 (ת/56(90), שיחה 24773) בין **הנאשם לענת צ'רבינסקי**, צ'רבינסקי מעדכנת את הנאשם שכחלון דיבר איתה לגבי עניין שלו בחלקה בכ"ס 50, מול חברת החשמל, וכדי לעזור היא הוציאה טופס לגבי חיבור שלה, וזה טופס שיגיע אליו לחתימה, הנאשם שואל אם יש מישהו שיכול לחתום במקומו, וצ'רבינסקי משיבה שלא, זה הוא והיא. הנאשם מבהיר שהוא ביקש שלא לחתום בעניינים של כחלון, ושעמירם או צביקה יטפלו, וכי בעניין של כחלון אינו חותם.

העדויות והראיות המרכזיות

197. **גב' ענת צ'רבינסקי, מהנדסת העיר** (פרוטוקול מיום 14.5.20), העידה בחקירתה הראשית (עמ' 1188) כי החל מסוף שנת 2014 – תחילת 2015 שימשה כאדריכלית העיר בעירייה. כעבור תקופה קצרה החלה למלא את מקום מהנדס העיר שפרש. מאוגוסט 2015 מונתה לתפקיד מהנדסת העיר. צ'רבינסקי הבהירה שרשות רישוי מקומית (להלן: "**רשמ"ק**") היא וועדה מצומצמת שעוסקת בבקשות בנושא תכנון ובניה שהן על פי תב"ע בתוקף, ואין בהן הקלה או שימוש חורג. מי שנכלל בצוות הרשמ"ק זה יו"ר הוועדה, שהוא ראש העירייה, ומהנדסת הוועדה. זו וועדת שניים. הוועדה נועדה לקדם הליכים שאינם מורכבים. הליכים אחרים מגיעים לוועדה לתכנון ובניה, שיש לה וועדת משנה, ובה חברים מספר חברי מועצה, שם עוסקים בבקשות שיש בהן הקלות, אישור תוכנות בינוי עיר ועוד (עמ' 1190). ברשמ"ק חותמים על הבקשות, יש פרוטוקול, ומתוקף כך יוצאים ההיתרים. בנוגע להיכרות בין הנאשם לכחלון, ידעה שיש קשר בין השניים. הנאשם סיפר לה שהייתה לו תחושה שמכיוון שכולם יודעים על הקשר שלו עם כחלון, אז כביכול לא מקדמים תהליכים שקשורים לכחלון, אך היא לא הסכימה עם האמירה הזאת (עמ' 1192).

צ'רבינסקי התייחסה למכתב אשר כתב הנאשם ומוען אליה מיום 7.8.16 בנושא ניגוד העניינים (ת/77) (להלן: "**מכתב ניגוד העניינים**"). נודע לה על המכתב באמצעות שיחה עם שקד אשר ביקשה ממנה להגיע ללשכה, לקחת את המכתב. המכתב התייחס להסרת הטיפול של הנאשם בעניינים שקשורים לכחלון, בשל קשרי החברות ביניהם. המכתב היה ממוען אליה, עם העתק למנכ"לית העירייה. היא יצרה קשר עם יועמ"ש העירייה, ועדכנה את אנשי האגף שלה, שהנאשם הסיר את טיפולו מכל עשייה בתחום ההיתרים של כחלון. לפני המכתב, הנאשם היה מעורב

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בחתימה על היתרי בנייה של כחלון, וממועד המכתב, כל חתימה על ההיתרים עברה לעמירם מילר (עמ' 1193). בפגישת עבודה אמר לה הנאשם, שיש פה עניין של קשרי חברות, והוא חושב שהכי טוב בשבילו שעמירם מילר יטפל בנושא, והוא לא יהיה מעורב בקידום ההליכים הללו (עמ' 1193).

צ'רבינסקי העידה כי אגף ההנדסה טיפל במספר היתרי בנייה באזור התעשייה המזרחי בכפר סבא, המכונה כ"ס 50, וכן במגרש נוסף באזור התעשייה בעיר, שהיה בבעלות כחלון, והושכר לגורם אחר, ברחוב יוחנן הסנדלר בכפר סבא (עמ' 1194). באחד המגרשים, הייתה התנהלות בביצוע עבודות בשטח, בניגוד להיתר בנייה. הייתה ביקורת במקום של הוועדה המחוזית. צ'רבינסקי עצרה את העבודות באופן מידי כשזה נודע לה, ולמעשה כשעוצרים את העבודות, אז יש אפשרות להסדיר את הדברים על פי חוק, ולמעשה עבדו מול מגישי ההיתר ומול כחלון כדי שיסדירו את החריגות שלהם (עמ' 1195). **בהיתר הזה, הנאשם היה מעורב, שאל שאלות, וגם שאל איך אפשר להסדיר את זה.** היא גם ביקרה בשטח, וראתה שבאמת שיש אפשרות להסדיר את החריגות, וניתנה לכחלון אפשרות להסדיר את החריגות באמצעות תכנית חדשה. הנאשם, **היה ברקע כשמעורבותו היא בשאלות מה קורה בנושא, ואיך אפשר לעזור ולקדם** (עמ' 1195).

צ'רבינסקי אישרה שבמסמך מה-3.1.16 פרוטוקול ישיבת רשות הרישוי, אושרה הקמת גדר היקפית בגבולות חלקה ל.ב. רושל ולעוז משא בע"מ. חתומים על המסמך היא והנאשם (עמ' 1208). ההיתר ניתן ביום 2.2.16, לגדר היקפית בגבולות החלקה. בנוגע לגדר ההיקפית הבהירה צ'רבינסקי שבמגרש הזה בכ"ס 50 היו עבודות שלא לפי היתר הבניה, והייתה חריגה בגובה של הגדר ההיקפית, כולל עבודות של דיפון וחפירה, שהיו לא בגבולות. היא הייתה בשטח, בדקה את הדברים, וראתה אפשרות להגיש בקשה שתאפשר את החריגה. למיטב זיכרונה, **הנאשם שאל אותה בנושא הזה, שאל אם היא רואה לנכון מבחינת ההמלצות המקצועיות שלה, לגבי אפשרות ההסדרה.** היא בחנה את הדברים, והמליצה לאפשר את ההסדרה. הבקשה לגדר היקפית אושרה ב-2.2.16 (עמ' 1208-1209).

ביום 31.3.15 פרוטוקול ישיבת רשות הרישוי, בהשתתפות של הנאשם ושלה. דובר על מגרש באזור התעשייה בכפר סבא, **ברחוב יוחנן הסנדלר מס' 16.** פרטי המבקש "עוז משא". מהות הבקשה הריסת מבנים קיימים. זאת אומרת שהיו מבנים בשטח, היה קודם היתר להריסה למבנים קיימים. הבקשה אושרה בתאריך 30.3, וב-20 לאוגוסט יצא היתר בניה. ב-20.8 היה היתר ההריסה. לאחר מכן, היתר נוסף להכשרת מגרש לחנייה למכירת רכבים. הבקשה כוללת גידור החלקה, יציקת אספלט והנחת מבנה יביל (עמ' 1209). מגישת הבקשה, עוז משא בע"מ, ביקשה לאפשר הקמת מגרש של רכבים של ליסינג. שוכרת המשנה, שמולה הייתה ההתנהלות, הייתה חברת גלי ליסינג (עמ' 1209).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

צ'רבינסקי העידה כי הבעלים של חברת גלי ליסינג היה יאיר סנדלר. היו שתי בקשות שונות. הבקשה הראשונה, הייתה להיתר הריסה. הבקשה השנייה הייתה להקמת מגרש לרכבים ודובר על גידור החלקה ושימוש של הרכבים, וכן מבנה יביל. היו חריגות בהקמה, והם מצאו חריגות ועצרו את העבודה (עמ' 1210). לאחר מכן, מצאו פתרון שיאשר את ההסדרה כנדרש, אך הדבר לא נעשה. המבנה חרג מגבולות קווי הבניין שלו. הייתה אפשרות לצרף את החלקה השכנה בדרך של איחוד חלקות, ואז המבנה לא יהיה בחריגה. הטיפול בנושא היה מול כחלון. **הנאשם התעניין, שאל איך אפשר להסדיר את זה, ואיך אפשר למצוא פתרון יצירתי ליציאה מהמצב התכנוני שלא אפשר את השימוש במבנים שהיו בשטח** (עמ' 1211). היה גם עניין עם הגדר ההיקפית. בנוסף, אדריכלית הנוף של העירייה ביקש שתילה מסיבית. הגדר ההיקפית הייתה ממוקמת מחוץ לגבולות, בשטח הציבורי (עמ' 1212). הגדר חרגה מגבולות המגרש ונכנסה לשטח הציבורי, שטח שהיה מופקע לעירייה – וזה דבר שאי אפשר לפתור (עמ' 1213-1215). היא ביקשה להזיז את הגדרות בהתאם להפקעה והיה שיח בנושא. **למיטב ידיעתה, לא בוצעה אכיפה בנושא** (עמ' 1216). **הייתה מעורבות משמעותית של הנאשם בנושא הזה**. עם זאת, הצוות המקצועי האמין שניתן להסדיר את הדברים. היו שיחות שלה עם כחלון בנוגע להיתר (עמ' 1224). השיחות התייחסו לגדר שנבנתה שלא על פי ההיתר, שיחות על אדריכלית נוף שצריכה לעשות בדיקות (עמ' 1225).

בחקירתה הנגדית צ'רבינסקי אישרה שמהלך עבודתה לא ראתה שום דבר שאינו תקין, וממילא לא הייתה נותנת לכך יד (עמ' 1226). היא סברה שאפשר להסדיר את הדברים בנוגע לבקשה של כחלון במסגרת חוקית, והמהלך היה תקין לחלוטין (עמ' 1227). היא ידעה על הקשר החברי בין הנאשם לבין כחלון. ברשמ"ק – ועדת השניים בה חברים היא וראש העירייה – יכולים להעלות גם דיונים מהותיים, כל עוד הם תואמים תב"ע, ואין בהם שימושים חורגים או הקלות (עמ' 1229). העדה אישרה שגם במצב של צו הריסה, קיימת מדיניות כללית שמאפשרת הסדרה (עמ' 1230). כלומר, לא נעשה משהו חריג מול כחלון (עמ' 1230). ברשמ"ק, לפני שהנושא מגיע לאישור שלה ושל ראש העירייה, נעשית עבודה מהותית בדרג המקצועי (עמ' 1230).

בחקירתה החוזרת, הבהירה צ'רבינסקי, שכאשר הנאשם ביקש שלא לחתום על היתרים, אז במקומו חתם עליהם עמירם מילר. ראש העירייה יכול להסמיך אדם אחר לחתום במקומו במצב שבו הוא נמצא בניגוד עניינים (עמ' 1237). היא מעולם לא בדקה את תקינות החתימות של הנאשם בסוגיית ניגוד עניינים (עמ' 1237).

198. **מכתב ניגוד העניינים, ת/77, מיום 7.8.16**. מכתב של הנאשם לצ'רבינסקי, שבו הנאשם מודיע שבינו לבין כחלון שוררים קשרי חברות, מעת לעת מוגשות בקשות להיתרי בנייה על-ידי כחלון או חברות שבבעלותו. על אף העובדה שבינו לבין כחלון אין קשרים עסקיים, הנאשם קיבל החלטה שלא לעסוק בעניינו של הנ"ל מול עיריית כפר סבא בשום צורה שהיא. לפיכך, הנאשם מבקש כי בקשות להיתרי בנייה יועברו לטיפולו של מר עמירם מילר, כממלא מקומו בתפקיד

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 36489-02-18 מדינת ישראל נ' בן חמו

יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, ובנושאים אחרים הוא מבקש להעביר את העניינים של כחלון לטיפולו של סגנו וממלא מקומו, מר צביקה צרפתי.

199. **גב' חנה רנד** – העידה שהייתה מנהלת מחלקת רישוי בעירייה, ומתוקף תפקידה הייתה, בין היתר, ממונה על הבקשות להיתרי בניה (עמ' 1265). **לכחלון היו מגרשים באזור התעשייה המכונה כפר סבא 50. כחלון היה מופיע בשם של כמה חברות, אחת מהן עוז משא בע"מ, והם טיפלו בבקשות ובהיתרים שלו ברגישות רבה וזאת לאור העובדה שהם ידעו וגם נאמרו להם לטפל בבקשות של כחלון מהר וברגישות** (עמ' 1268). היא כתבה את הפרוטוקולים והשתתפה בישיבות, והיא יודעת שהנאשם השתתף בישיבות ועדת משנה שדנו בבקשות, וגם של רשות רישוי מקומות, וגם חתם על פרוטוקולים וגם על היתרי בניה. בשנת 2016 קיבלה הוראה שבכל הבקשות על שם כחלון, הנאשם לא ישתתף בישיבות, אלא היא צריכה להזמין את ממלא המקום. החל משלב כלשהו בשנת 2016 הנאשם גם לא חתם על הפרוטוקולים ועל היתרי הבניה (עמ' 1268). בכל הנוגע לצו הפסקת העבודה בנוגע למגרש בכ"ס 50, הייתה שם בקשה להקמת גדר ובקשה להיתר. הגיע נציג הוועדה המחוזית לשטח, ובשל חריגות בנייה שהיו שם, הוצא צו הפסקת העבודה על-ידי הפיקוח (הצו חלק מת/88) (עמ' 1272). בעקבות הצו הופסקו העבודות. לאחר מכן, הוגשה בקשה להיתר לשינוי של הגדר. הבעיה הייתה בגובה של הגדר, כי באזור התעשייה תכנית המתאר הגדירה גובה מסוים לגדרות, והגדר שנבנתה לא תאמה. מי שטיפלה בכל הבקשות להיתרים של כחלון הייתה סגניתה, שרית. זה בגלל הרגישות, וזה היה טיפול אישי, וגם אמרו לה לטפל בזה במהירות האפשרית כדי לאשר, כדי שהוא יוכל להמשיך בעבודות (עמ' 1275). בנוגע לשטח ביוחנן הסנדלר פינת המנופים היו שם מבנים רעועים, והוגשה בקשה להריסה של המבנים ולהכשרה של המקום להשכרת רכבים (עמ' 1275-1276). הבקשה כללה מבנה עבור שומר, וגידור של המקום. שרית טיפלה בבקשה. הבקשה אושרה.

רנד העידה כי באחד הימים בבוקר במשרדה, הטלפון צלצל, הנאשם היה על הקו צרח עליה. תחילה הוא שאל אותה האם לכחלון ולגלי ליסינג יש היתר באזור התעשייה להריסה. היא אמרה שתבדוק, צלצלה לשרית שהייתה בחופשת מחלה באותו יום, שרית אמרה לה שהוא אצלה בארון, ושתבדוק כי כתוב שם מזכר קטן, מעין פתקית, בקשה למה שהיו צריכים להשלים. **רנד מתארת ש"חטפה צרחות".** צ'רבינסקי, מהנדסת העיר, הייתה כנראה ליד הנאשם. **רנד מתארת** שהיא לא הצליחה להוציא מילה, ולאחר מכן הסבירה בשיחת הטלפון שבעצם הוצא לכחלון היתר, אבל הוא לא עבר לחתימות כי היה חסר איזשהו מסמך, ובאותו רגע הבינה שבעצם הבנייה שם התחילה ללא היתר. המסמך שהיה חסר הוא מסמך שאמורים להביא אותו לפני שמתחילים לבנות, ואז הנאשם וצ'רבינסקי אמרו לה, שהוא ממילא כבר בנה, ועכשיו רוצים את ההיתר (עמ' 1276). הנאשם אמר לה שתוריד את ההיתר לחתימה עכשיו, ושזה לא מעניין אותו אם חסר מסמך או לא חסר מסמך (עמ' 1277). ההיתר ירד לחתימה, וניתן ההיתר. בפועל מה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

שקרה זה שמה שנבנה בפועל, לא תאם את ההיתר. זאת משום שהיו שתי בעיות עיקריות. אחת, הגודל של המשרד, שהוא מבנה שנבנה שם, שחרג מהיתר של פיקוד העורף, וגם הגדר שנבנתה, יש שם חלק שהוא אמור להיות מופקע לטובת העירייה, והגדר נבנתה בתחום ההפקעה. כעבור תקופה, הביאו לה בקשה להיתר עם המבנה הגדול יותר, ואותו סנדלר אמר לה שצ'רבינסקי ביקשה שיביא לה את זה, רנד התקשרה לצ'רבינסקי, שאלה אותה אם היא ביקשה שיביאו לרנד את זה, וצ'רבינסקי אמרה שלא ביקשה להגיש את זה, אבל שתשמור אצלה ויחליטו מה עושים. זה נשאר אצלה. באיזשהו שלב צ'רבינסקי דיברה בטלפון עם כחלון או עם סנדלר, ואמרה לו שבעצם אם הוא יגיש בקשה לאיחוד חלקות, אז זה יפתור את הבעיה. רנד אמרה לה שזה לא יפתור את הבעיה של הגדר שבנויה בתחום ההפקעה, וגם לא את עניין גודל המבנה (עמ' 1278). הייתה התכתבות בינה לבין צ'רבינסקי בנושא (ת/95).

רנד הוסיפה שתפקידה היה להכין סדר יום ופרוטוקולים לוועדה, והיא העבירה מסמכים. היא הייתה אחראית על הפרוטוקולים כמזכירת הוועדה (עמ' 1280), היא הציגה פרוטוקול של רשות רישוי מקומית (רשמ"ק) שבה חברים ראש העירייה ומהנדסת העיר (עמ' 1281). בדיון מיום 4.12.14 בנושא עוז משא ואזור כפר סבא 50, הנושא היה חפירה ודיפון עבור מבנה תעשייה. הנאשם חתם על הבקשה (עמ' 1281) (ת/96). בפרוטוקול נוסף של רשות הרישוי המקומית מיום 29.1.15 נדונה בקשה של רושל ועוז משא בע"מ להקמת נגריה ומוסך להתקנת מנופים למשאיות ב-1/50 (ת/97).

בחקירתה הנגדית העידה חנה רנד – כי בנוגע לשיחה שבה הנאשם וצ'רבינסקי היו על הקו, הנאשם דיבר איתה והיא שמע את צ'רבינסקי מדברת לידו באותו נושא (עמ' 1285). העדה הכחישה שהנאשם היה נוהג לצעוק עליה בישיבות מול תושבים, ולדבריה הישיבות מוקלטות וניתן לבדוק זאת (עמ' 1287). היו פעמים בודדות שבהן הרים עליה את הקול (עמ' 1288). אכן יחסיה עם צ'רבינסקי לא היו טובים (עמ' 1289-1290). לצ'רבינסקי היו טענות לגבי אופן הניהול של רנד, ולא בנוגע למקצועיות שלה (עמ' 1290). בנוגע לשיחת הטלפון עם הנאשם, שבו צרח עליה, המסמך החסר היה של סילוק פסולת, ומסמך כזה מעכב היתר בניה. בסופו של דבר ניתן ההיתר ללא המסמך (עמ' 1292). בזמן אמת היא לא התלוננה על כך, משום שחששה שיפטרו אותה (עמ' 1293). היא כפופה למהנדסת העיר ולנאשם, ואינה יכולה לומר להם אם לחתום (עמ' 1295). העדה הסבירה שבעת החקירה במשטרה, לא הביאה מסמכים לגבי ההיתר שנוגע לשיחה שבה הנאשם צרח עליה, מכיוון שלא שמרה זאת (עמ' 1299). בזמן אמת, בעת שהיא הורידה את התיק לחתימת הנאשם, כפי שהתבקשה, היא הוציאה את הפתק של שרית, שבו נרשם שחסר מסמך, ובהמשך לא החזירה את הפתק לתיק (עמ' 1300-1301). העדה אישרה שכאשר אדם מגיש בקשה להרוס נכס שלו, ככלל, מאשרים לו את ההריסה, וכעקרון אין מניעה לאשר הריסה (עמ' 1307-1308). העדה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

אישרה שכחלון הגיש בקשה להריסה, והבקשות האחרות להקים עסק היו של סנדלר, אשר שכר מכחלון את השטח (עמ' 1308).

בחקירתה החוזרת הסבירה רנד בהקשר של פרוטוקול הרשמ"ק בנוגע לצו ההריסה (ת/89) כי בבקשות להיתרים כחלון לא הופיע בעצמו, אלא החברות שבבעלותו, כגון עוז משא (עמ' 1309). עוז משא הגישה את הבקשה לצו הריסה (עמ' 1310). ההיתר נחתם ביום 30.8.15 על פי בקשה של עוז משא. בנוסף ניתן היתר לגלי ליסינג אשר ששכרה את המקום להכשרת מגרש חניה למכירת רכבים, כולל גידור החלקה, יציקת אספלט והנחת מבנה יביל (עמ' 1312).

200. **מר אהרן מוסלי** העיד בחקירה ראשית (פרוטוקול מיום 25.6.20, עמ' 1258 ואילך) שהוא היה **ראש מדור מניעת דליקות ומכבי אש בכפר סבא**. הנאשם, היה יו"ר איגוד ערים לשירותי כבאות, וראש עיריית כפר סבא, ומתוקף תפקידו היה בעבר אחראי על מוסלי. יו"ר איגוד ערים אחראי על כל הנעשה בכבאות, לרבות מינויים לתפקידים. מערכת היחסים בינו לבין הנאשם, כשהיה יו"ר איגוד ערים, הייתה כשל עובד ומעביד (עמ' 1259). בהמשך, פורק איגוד הערים, ועובדי הכבאות עברו להיות עובדי מדינה. לאחר שאנשי הכבאות הפכו להיות עובדי מדינה, הנאשם המשיך להיות ראש עירייה, ועדיין הייתה לנאשם השפעה עליו, על אף שלא היה ממונה עליו. בכל הנוגע לענייני תכנון ובנייה בעיר כפר סבא, הם היו מקבלים פניות מהעירייה בקשר להחלטות וועדה לגבי היתר בנייה כלשהו, בודקים זאת, וככל שיש ליקויים מבחינת כיבוי אש מוציאים מכתב שדורש את תיקון הליקויים. לאחר סיום הבניה, באים לשטח לבדוק לפניי אכלוס, ולתת אישור תקינות מבחינת סידורי הכבאות. האישור של הכבאות הוא חלק מהאישור לקבלת טופס 4 ולאכלוס הבניין (עמ' 1259). **הנאשם פנה אליו בעיקר בקשר לפרויקט מסוים של כחלון** (עמ' 1260). **כעקרון, הטיפול בפניות הוא לפי סדר קבלתן. ואולם, כאשר הנאשם מבקש לקדם תכנית מסוימת, העיד מוסלי כי הוא מבצע את מה שאומרים לו, ומקדם את התכנית הזאת לראש התור בטיפול בה** (עמ' 1260, ש' 9-13). **כך גם בבדיקת מבנים לקבלת היתר של כיבוי אש. יש סדר, והטיפול יכול לקחת שבועיים-שלושה, אך ניתן לעשות זאת גם תוך יום "אם הבוס מבקש"** (עמ' 1260, ש' 17). **בנוגע לכחלון, העיד מוסלי שהנאשם התקשר אליו וביקש שייפגש עם כחלון בקשר למאגר מים, ואז כמובן שמוסלי קבע להיפגש עמו. הייתה טעות במקום הפגישה, ואז כחלון הודיע לנאשם, והנאשם התקשר אל מוסלי, ואמר למוסלי להמתין לכחלון בצור יגאל, וכך מוסלי עשה. הנאשם ביקש ממנו שברגע שכחלון מגיע אליו, להתקשר ולהגיד לו מה קורה, ומוסלי עשה כן** (עמ' 1260).

במקרה נוסף, בנוגע למגרש המכוניות באזור תעשייה בכפר סבא, הנאשם ביקש ממוסלי לעזור לכחלון (עמ' 1261). מוסלי שלח פקח שלו, שהיה "מספר 2 שלו" שיטפל בנושא, וכך נעשה. העזרה הייתה לזרז את ההליכים לביקורת, אך ללא ויתור על הדרישות לפי החוק (עמ' 1261).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בשיחה שנקלטה בהאזנת הסתר שבה מוסלי אמר לנאשם "עוד פעם רפי כחלון?", הוא אמר זאת מפני שהיו מספר פניות מהנאשם אליו, בקשר לכחלון (עמ' 1267).

בחקירתו הנגדית השיב מוסלי (עמ' 1267 ואילך) כי בשלב מסוים הם עברו להיות עובדי מדינה, והנאשם גם מלכתחילה פורמלית לא היה ממונה עליו (עמ' 1267). גם לאחר מכן, הנאשם היה ראש העירייה, ובמעמדו היה יכול להתקשר ולבקש (עמ' 1268). בסופו של דבר בדקו כל פניה לגופה, ולא טיפלו טוב יותר בשל מעמדו של הנאשם, והיה ברור שהנאשם אינו מבקש בשום שלב לסטות מהחוק, אלא רק לזרז דברים שמתעכבים (עמ' 1269). בסופו של דבר מוסלי דחה את הבקשה של כחלון בנושא מאגר המים, והנאשם לא בא אליו בטענות בקשר לכך. הנאשם רק ביקש לדעת מה קורה, ומוסלי נתן לו את המידע שביקש (עמ' 1269).

201. **עו"ד אלון בן זקן (פרו' מיום 14.5.20) העיד שהחל משנת 2010 הוא משמש כיועץ המשפטי של העירייה ושל הוועדה המקומית (עמ' 1140). מתוקף תפקידו הוא מעניק יעוץ משפטי לעירייה ולוועדה המקומית לתכנון ובנייה (עמ' 1141). רק לעתים רחוקות הוא עבד ישירות מול הנאשם (עמ' 1141). במסגרת תיקון 101 לחוק התכנון והבניה, הוסף סעיף 44 ד' שמחייב כל חבר מוסד תכנון להעביר ליועץ המשפטי של הוועדה מידע על ניגוד עניינים. זה כולל מידע על עניינים אישיים של חבר מוסד התכנון, של מקורביו, וכל מידע שיכול להעמיד אותו בחשש לניגוד עניינים (עמ' 1142). בן זקן העביר את שאלון ניגוד העניינים לכל חברי מוסד התכנון לרבות הנאשם. הנאשם מילא את השאלון בשנת 2014 וחתם עליו (עמ' 1142). הנאשם ציין בשאלון ניגוד העניינים, שאין שום סוג של ניגוד עניינים (עמ' 1142). השאלון מתייחס למקורבים, כלומר גם חברים קרובים ושותפים עסקיים. לפי התשובות של הנאשם, הוא לא נמצא בשום סוג של ניגוד עניינים. הנאשם השיב בקשר למקורבים, חברים קרובים ושותפים עסקיים – "לא שידוע לי, וככל שיוודע לי, לא אקח חלק בדיונים אלו ובהחלטות" (עמ' 1142-1143). הנאשם הוסיף את ההערה הזאת בעצמו, כלומר נתן תשומת לב לכך. בנוגע למכתב ניגוד העניינים מיום 7.8.16 מהנאשם לצ'רבינסקי, בנושא היתרי בנייה המתבקשים על ידי כחלון לחברות שבבעלותו (ת/77) – לפני כ-5-6 שנים, פנה אליו הנאשם ואמר שמונח בפניו היתר שקשור לכחלון, ושכחלון חבר שלו, אבל אין לו שותפות עסקית איתו, והוא רצה לדעת מה לעשות, האם הוא יכול לחתום על ההיתר. בן זקן מסר לו שמספיקה העובדה שהוא חבר אישי שלו, כדי להעמיד אותו במצב של ניגוד עניינים, גם אם אינו שותף עסקי שלו. בן זקן אמר לנאשם, שאם הוא חבר אישי שלו, והוא נמצא במצב של ניגוד עניינים, ולא יודע במה לבחור, אז שלא יחתום (עמ' 1143). אם מדובר במכר בלבד, כמו אלפי מכרים שיכולים להיות לראש עירייה, אז ניתן לחתום. כשנה בערך לאחר השיחה, יצא מכתב ניגוד העניינים (ת/77). כשבן זקן ראה את מכתב ניגוד העניינים לא הבין מדוע המידע הזה לא הופיע בשאלון משנת 2014.**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בחקירתו הנגדית מסר בן זקן, כי החוק מגדיר אילו עניינים עוברים לוועדה המקומית, ואילו לרשמ"ק (עמ' 1148). כאשר הבקשה תואמת בדיוק את ההיתר, ללא תוספות או חריגות, מעבירים לרשמ"ק, ואחרת מעבירים לוועדה (עמ' 1148). על ההיתר ועל הפרוטוקול חותמים יו"ר הוועדה המקומית ומהנדסת העיר (עמ' 1149).

בן זקן הוסיף כי בחקירה במשטרה ביולי 2017 אמר ששנתיים-שלוש קודם לכן, קרי בשנת 2014 ו-2015, הנאשם פנה אליו ביוזמתו, ושאל אותו כיועץ משפטי, האם מותר לו לחתום על ההיתרים של עוז משא, קרי של כחלון (עמ' 1151). העד השיב לנאשם שאם הוא מרגיש שיש ניגוד עניינים, אז שלא יחתום. בוועדות משנה, עמירם מילר, מילא את מקומו של הנאשם (עמ' 1153). החתימה על השאלון הייתה בדצמבר 2014 (עמ' 1155-1156). העד הבהיר שלא הגיוני שהנאשם פנה אליו לפני שחתם על השאלון בדצמבר 14 (עמ' 1157). השאלון נחתם ב-29.12.14, וההיתר לכחלון נחתם בשנת 2015 (עמ' 1158). את מכתב ניגוד העניינים משנת 2016, לא ראה בזמן אמת, אלא בהמשך צ'רבינסקי העבירה לו אותו (עמ' 1160). במסמך הזה הנאשם בפעם הראשונה רשם שכחלון חבר אישי שלו, וביקש שיעבירו את העניינים של כחלון למישהו אחר (עמ' 1160). בשיחה הקודמת שהייתה לבן זקן עם הנאשם, הנאשם לא אמר שכחלון חבר אישי שלו, אלא אמר חבר שלו, והעד אמר לו שאם זה חבר אישי, שלא יחתום (עמ' 1161). אם כחלון הוא רק מכר, משום שלראש עירייה יש מכרים רבים, שאינם חברים שלו, אז אין ניגוד עניינים, והוא יכול לחתום. כלומר, יש הבחנה בין מכר לחבר אישי (1162).

202. **שאלון לאיתור חשש לניגוד עניינים, ת/82, מיום 29.12.14.** בשאלון נשאל הנאשם האם ידוע לו על תפקידים ועיסוקים של מקורביו, לרבות "חברים קרובים", שעלולים להעמיד אותו במצב של חשש לניגוד עניינים. הנאשם מילא את המשבצת "לא", והוסיף בכתב ידו: "לא שידוע לי, וככל שיידוע לי, לא אקח חלק בדיונים או בהחלטות".

203. **גב' מרב בן חמו, גרושתו של הנאשם,** העידה בנוגע קשרי החברות שבין הנאשם לכחלון את הדברים הבאים: כחלון היה חבר שלהם במשך כעשרים שנה (פרו' מיום 14.5.20, עמ' 1181). החברות הייתה גם בין המשפחות – משפחת הנאשם ומשפחתו של כחלון (עמ' 1182). החברות כללה בילויים, חופשות, אירועים חשובים בחיים, בר מצווה (עמ' 1183). הנאשם וכחלון היו "חברים מאוד טובים", "חברים ממש טובים", הם היו מתאמנים ביחד במכון כושר בקאנטרי, שותים קפה ביחד (עמ' 1183). הנאשם ביצע רכישת נדל"ן בהר כרכום מכחלון, לבניית בית (עמ' 1185), וכחלון עזר "לסגור" עסקאות בנוגע לקבלנים בבניית החלק הפנימי של הבית (עמ' 1185). כמו כן, הייתה עסקה בהוד השרון, שכחלון הציע להם להיכנס אליה והם נכנסו (עמ' 1185), אבל העסקה לא יצאה אל הפועל, בשל הגירושין שלהם, ואז כחלון לקח את החלק שלהם, והם יצאו מהעסקה. בחקירתו הנגדית גב' מרב בן חמו, אישרה שהגירושין ביניהם לא היו נעימים (עמ' 1186).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בהקשר זה יצוין כי גם מועלם, נהגו של הנאשם, מסר בחקירתו, שהיחסים בין הנאשם לכחלון היו של חברים טובים, חברי ילדות (ת/ב57, עמ' 123).

204. **עמירם מילר** העיד כי הוא חבר מועצת העיר, ובתקופה הרלוונטית היה גם חבר וממלא מקום יו"ר הוועדה לתכנון ובניה (פרו' 10.6.20, עמ' 1242). היו קשרים חברתיים הדוקים בין הנאשם לכחלון (עמ' 1242). משלב מסוים, למילר הייתה סמכות חתימה על ההיתרים של כחלון, והוא היה חותם (עמ' 1243). הוא חתם על מסמכי הרשמ"ק ביום 8.8.16 בנוגע לעוז משא (עמ' 1245). מילר אישר שצ'רבינסקי פנתה אליו, כדי שהוא יחתום במקום הנאשם, ונמסר לו שיש אישור של היועץ המשפטי של הוועדה, עו"ד בן זקן (עמ' 1254). מילר מסר שלא הכיר את מכתב ניגוד העניינים (ת/77), שבו הנאשם מאציל את סמכותו למילר, שימלא את מקומו בנוגע להיתרים הקשורים לכחלון (עמ' 1256-1258). בעת שהוצאה לו הסמכות לחתום במקום הנאשם על ההיתרים בנוגע לכחלון, היה מוודא שכל הגורמים המקצועיים חתמו לפניו, ואז היה מוסיף את חתימתו, מבלי שהוא בדק כל מסמך בעצמו (עמ' 1261). הייתה עדיפות בבקשות של כחלון מבחינת הטיפול השוטף. לאחר שהיה אישור וועדה, הטיפול היה זריז יותר בקבלת ההיתרים. זאת משום שכחלון היה קבלן זריז ולא בגלל חברותו לנאשם (עמ' 1263). כך למשל, כאשר חנה רנד הייתה מחפשת אותו כדי לחתום על תכניות של כחלון, היא הייתה מבקשת שיחתום כמה שיותר מהר (עמ' 1264).

מר יאיר סנדלר העיד כי העסק שלו נקראה "גלי ליסינג – מכירת רכבים". העסק ממוקם ברח' יוחנן הסנדלר 16, כ"ס. הוא שכר את המגרש מכחלון (פרו' 25.6.20, עמ' 1242). הוא ביצע את הפעולות מול העירייה כדי לייעד את המגרש למכירת רכבים, שזה גידור המבנה וכו' (עמ' 1243). ההתנהלות הייתה מול ההנדסה בעירייה, מול רנד ושרית. סנדלר עדכן את כחלון, אך לא ביקש ממנו דבר. היה מו"מ מול מחלקת ההנדסה בעירייה, רנד ושרית, בנוגע להנחת מבנה יביל במגרש (עמ' 1244). בשלב מסוים סנדלר אמר לכחלון שיש בעיה, ולכן הוא צריך עוד זמן, אבל לא ביקש את עזרתו של כחלון, וכחלון לא הציע לעזור (עמ' 1244). הבעיה הייתה בנוגע למבנה היביל, וכל השאר היה תקין, והוא לא התחיל בעבודות עד שקיבל את ההיתר. בעיית המבנה היביל עד היום לא נפתרה לגמרי (עמ' 1246). האינטרס בקבלת ההיתר היה של סנדלר, ולא של כחלון אשר קיבל דמי שכירות, גם אם נתן לו אורכה מסוימת לתחילת תשלום דמי השכירות (עמ' 1247). בעירייה דווקא הערימו עליו קשיים ולא הקלו עליו (עמ' 1248).

205. **מר צבי וכליס העיד בחקירה ראשית** כי הוא מנהל מחלקת פיקוח על הבניה באגף ההנדסה בעירייה. המחלקה אמונה על אכיפה בנושא תכנון ובניה. הממונה הישיר עליו הוא מהנדס העיר (פרו' 25.6.20 עמ' 1270-1272). לאחר סיום הבניה, הוא בודק שהכל תקין, ומעביר לחתימת מהנדס העיר. בנוגע למגרש ברחוב יוחנן הסנדלר שבבעלות כחלון, היו שם מבנים שנהרסו ובמקומם נבנה מגרש חניה לרכבים בהתאם להיתר. העבודות החלו בשנת 2015. תחילה החלו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בהורדת או הריסת מבנים קיימים, ואז המפקח גילה שלעבודות אין היתר בניה, והוחלט על צו להפסקת עבודות, כי המבנים הישנים נהרסו והחלה סלילה. כעבוד מספר ימים בודדים יצא היתר (עמ' 1273). הסלילה וההסדרים במגרש הזה נעשו בסטייה מהיתר, ולכן המפקח ערך דוח אשר וכלים העביר למהנדסת העיר, להמשך טיפול (עמ' 1273). מהנדסת העיר אמרה שהיא תעדין אותו, אך הוא לא קיבל עדכון. **הבעלות במגרש היא של כחלון, והיו כל מיני התערבויות ואי-נעימויות, ולכן החליט להניח של שולחנה של מהנדסת העיר, כי היא הממונה עליו, לקבלת החלטה** (עמ' 1275). היו במקרים אחרים כל מיני הוראות לעכב טיפול, להפסיק טיפול וכדומה (עמ' 1275). באותו אזור תעשייה, יש חלקה נוספת שבבעלות אותם בעלים, והם ניהלו שם הליכים משפטיים, בסוף שנות ה-90 תחילת שנות ה-2000 – לפני תחילת כהונתו של הנאשם כראש העירייה – עקב בניה לא חוקית, והיו אי נעימויות והוראות להפסקת ההליכים, ולכן במקרה הנוכחי החליט להעביר למהנדסת העיר. וכלים חש שחוסמים או מנסים להפסיק את הטיפול שאמור להתבצע (עמ' 1277). לגבי המגרש ביוחנן הסנדלר, כחלון הוא הבעלים של המגרש, וחלק מהבקשות הוגשו על-ידו, בנוגע להריסת מבנים ישנים. הנאשם עצמו לא פנה אליו בנושא (עמ' 1287).

206. **מר גרגורי צ'רטוק** העיד שהוא שימש כסגן מנהל מחלקת פיקוח על הבניה. בתוקף תפקידו, היה אחראי על השטח שבו המגרש של כחלון, באזור התעשייה, כ"ס 50 (פרו' 24.9.20 עמ' 1251-1252). באחד המועדים קיבל טלפון ממנהל המחלקה, וכלים, שאמר לו שמגיעים אנשים מהוועדה המחוזית לביקורת בכפר סבא 50, ויש שם סטיות מהיתר בניה. צ'רטוק הגיע למקום, שם פגש אנשים של הוועדה המחוזית לתכנון ובניה. אז הבחינו שהגדרות ההיקפיות של האתר הוגבהו. כשפתחו את התכניות ובדקו, הבינו שאין שם חריגות בניה. הוא נאלץ להוציא צו הפסקת עבודה, אך לא היה שם שום דבר מופרז. היה בור חפור באתר שלא במסגרת היתר הבניה, כדי להעמיד ציוד. הם הוציאו צו הפסקת עבודה על דעת הוועדה המחוזית. לא היו שם עבירות קשות. בסופו של דבר הפרויקט הסתיים בהצלחה (עמ' 1253). על צו הפסקת העבודה חתמה צ'רבינסקי (ת/88). הצו נמסר ביום 8.3.15 לשותף בפרויקט, ולמחרת לכחלון. כחלון היה מוביל בפרויקט, וההתעסקות מול הרשות תמיד הייתה על-ידי כחלון.

בסופו של דבר הוצא היתר בניה. כשהוא הגיע למקום הוא לא הבין "על מה כל הרעש" (עמ' 1256). הייתה לו תחושה "שמחפשים" משהו, וכי מחפשים למצוא ליקויים (עמ' 1256). מעולם לא נתקל בהתנהלות כזאת (עמ' 1257). הגדר ההיקפית הוגבהה במטר אחד בערך (עמ' 1257). בשל החריגה הזאת, ניתן היה לתת צו הפסקת עבודה (עמ' 1258). הם עצרו בפועל את העבודה, ולאחר שניתן היתר, השלימו אותה. לא הופעל עליו לחץ להוציא צו הפסקת עבודה. צו הפסקת העבודה לא התייחס לכל הפרויקט, אלא רק לחלק שלא היה לפי ההיתר (עמ' 1258). בגין מעשים כאלה, אכן מוציאים צווי הפסקת עבודה, ולא מדובר בצו חריג (עמ' 1259). עבירת הבנייה לא הייתה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

משמעותית, אך היו צריכים להוציא את צו הפסקת העבודה המנהלי (עמ' 1259). היה מדובר בדבר שניתן היה להכשיר, והדבר אכן הוכשר, וקיבלו היתר להגבהת הגדר (עמ' 1261-1262). במקרה הזה הקפידו עם כחלון הקפדה יתרה (עמ' 1263).

207. **מר משה מוטהד** העיד כי הוא היה מפקח בניה, מהנדס פיקוח על הבניה, בעיריית כפר סבא. במחלקה היו שני מהנדסים, הוא וצ'רטוק. בנוגע למגרש של כחלון ברחוב **יוחנן הסנדלר**, היה שם מבנה ישן ונטוש. יום אחד עבר שם, וראה שהמבנה נהרס. הוא מסר למנהל המחלקה שהרסו את המבנה ביוחנן הסנדלר, המנהל אמר לו שיברר, חלפו חודש-חודשיים והשטח היה ריק (פרו' 25.6.20, עמ' 1249). לאחר מכן, בירר ונאמר לו שמבקשים היתר בניה, וכעבור 3-4 חודשים התקבל היתר (חלק מת/89). ההיתר הוא לגלי ליסינג. הנאשם לא היה מעורב בנושא. מוטהד היה מודע לכך שהמגרש שייך לכחלון, אך כחלון לא הגיש את הבקשה להיתר (עמ' 1251-1252). כאשר אדם נמצא בתהליך של קבלת היתר, לא נוהגים להקשות עליו רק מפני שהתחיל בעבודה (עמ' 1252).

208. **גב' שקד אבידר** העידה שהייתה עובדת לשכה, ועבדה בצמידות לנאשם. היא אישרה שהיתרי הבניה היו מגיעים לנאשם בערימות גדולות, ולפעמים הייתה יושבת עם הנאשם שעות רבות והוא היה חותם על היתרי הבניה. כל מי שחתם לפניו בדק אישורים, הנדסה, עירייה, ביוב. כל מי שצריך היה לבדוק, כבר בדק לפניו, ולכן הנאשם היה חותם בלי להסתכל, וסמך על מי שהביא את זה. אם הנאשם יקרא הכל הוא יצטרך לשבת כמה ימים (פרו' 12.9.19, עמ' 972-973). הייתה הנחייה מפורשת של הנאשם להנדסה, ששום דבר שקשור בכחלון לא מגיע ללשכה, בשום מצב. הנאשם לא יכול לחתום על זה ולכן יש להעביר לסגנו לחתימה. בעת החתימה היה מובן שהטפסים עברו אישור של ההנדסה ושאר המחלקות והנאשם יכול לחתום (עמ' 973-974).

209. **גב' ציפי סלמה** העידה כי עבדה בתקופה הרלוונטית כסגנית אדריכלית העיר כפר סבא. בהיתר בניה שניתן להקמת מגרש מכוניות בשטח של כחלון, ביוחנן הסנדלר, היה סימון של הפקעה, והוקמה גדר על שטח ההפקעה. היא העלתה את הבעיה לצ'רבינסקי, שענתה כי תבדוק זאת. בהמשך, פנתה שוב לצ'רבינסקי, וזו ביקשה שלא תתערב, משום שמדובר במגרש זמני למכוניות (פרו' 25.6.20 עמ' 1253-1254).

210. הודעת **עו"ד בתיה בראף** מיום 22.6.17 (ת/84). מסרה שהיא עו"ד שעוסקת בעניינים מוניציפליים ותכנון ובניה, ומעניקה שירותים משפטיים לעיריית כפר סבא. היא מלווה את הייעוץ המשפטי של העירייה. אינה מכירה את מכתב ניגוד העניינים (ת/77). בישיבות שלה עם היועמ"ש אלון בן זקן, דנו בסוגיה מי מוסמך לחתום במקום הנאשם על היתרי בניה בשם הוועדה המקומית כ"ס, במצבים שבהם הנאשם מצוי בניגוד עניינים, האם מילר, שהוא מ"מ ראש העירייה בוועדה מקומית או צביקה צרפתי, שהוא סגן ראש העירייה. בנוגע למסמך ת/83, בקשה של עוז משא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ממרץ 2015, שעליה חתם הנאשם, אישרה בראף שאכן הנאשם חתם על הבקשה ביחד עם מהנדסת העיר. מדובר על בקשה להריסת מבנים קיימים, שהיא בסמכות של רשות רישוי (רשמ"ק), ואם הנאשם חבר אישי של אחד מבעלי עוז משא, היה עליו להימנע מחתימה, אולם מהות הבקשה היא להריסת מבנים, ואין בה שום תוספת או הקלה, ולכן חתימתו של הנאשם היא די פורמלית.

211. הודעות **צביקה צרפתי** (ת/92, ת/93), אשר מסר שהיה סגן ומ"מ ראש העירייה, בתקופה הרלוונטית. הנאשם וכחלון חברים מזה שנים. במהלך השנים, הנאשם לא העלה בפניו שום אמירה בנוגע לניגוד עניינים בקשר לכחלון, והנאשם בשום שלב לא ביקש ממנו לטפל בנושאים של כחלון. צרפתי מעולם לא ראה את מכתב ניגוד העניינים (ת/77), שבו הנאשם מסר שלא יטפל בענייניו של כחלון, ושבונושאים שאינם היתרי בנייה, יועברו לטיפולו של צרפתי. הוא לא ידע על תוכן המסמך, ושום עניין כזה לא הועבר לטיפולו של צרפתי.

212. במאמר מוסגר יצוין כי כחלון עצמו לא העיד במשפט, לא מטעם המאשימה ולא מטעם ההגנה. כחלון היה רשום ברשימת עדי התביעה, אך לא הובא מטעם התביעה להעיד, וכך גם לא הוזמן להעיד מטעם ההגנה.

פרוטוקולים ישיבות ועדת רשות רישוי מקומית

213. ת/96 – פרוטוקול ישיבת רישוי מקומית מיום 4.12.14 שבו הנאשם חתום, ביחד עם מהנדס העיר דאז, על בקשה של עוז משא וי.ב. רושל בנוגע למגרש בכפר סבא, בנוגע לחפירה ודיפון עבור מבנה תעשייה. היתר הבניה לעוז משא וי.ב. רושל. נחתם על-ידי הנאשם ומהנדס העירייה.

214. ת/97 – פרוטוקול ישיבת רשות רישוי מקומית מיום 29.1.15 בחתימה הנאשם ומהנדס הרשות, בנוגע לבקשה של עוז משא וי.ב. רושל להיתר בכ"ס 50. הבקשה להקמת נגריה ומוסך להתקנת מנופים למשאיות. מבוקש חידוש החלטת ועדה לשנה נוספת. בהחלטה ניתן היתר.

215. ת/83 – פרוטוקול רשות רישוי מקומית, ישיבה מיום 30.3.15, שבו חברת עוז משא מבקשת היתר בניה בקשר למגרש ברחוב יוחנן הסנדלר להריסת מבנים קיימים. ההחלטה היא לאשר בתנאים, לרבות חובת דיווח למחלקה לאיכות הסביבה בטרם התחלת ההריסה, וכי לא תותר פגיעה כלשהי בעצים, אלא באישור מחלקת גנים ונוף ובהסכמת קק"ל, ועוד. ההחלטה חתומה על-ידי צירבינסקי והנאשם.

216. ת/89 – פרוטוקול ישיבת רשות רישוי מקומית מיום 30.3.15 שבו הנאשם וצירבינסקי חתמו על בקשה של עוז משא להריסת מבנים קיימים, במגרש ברחוב יוחנן הסנדלר 16. ההיתר נחתם בתאריך 20.8.15. בהמשך, ביום 3.5.16 חתם הנאשם, ביחד עם צירבינסקי, על היתר להכשרת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

מגרש לחניה למכירת כלי רכב, כולל גידור החלקה, יציקת אספלט והנחת מבנה יביל. ההיתר ניתן לחברת גלי ליסניג מכירת רכבים.

217. ת/87 – פרוטוקול ישיבת רשות רישוי מקומית, מיום 31.3.15 שבו הנאשם וצ'רבינסקי, מאשרים בחתימתם בקשה של עוז משא בנוגע למגרש ברח' יוחנן הסנדלר – בקשה להיתר שכוללת חפירה, ביסוס למבנה וקירות עד מפלס 0.

218. ת/86 – פרוטוקול ישיבת רשות רישוי מקומית מיום 19.4.15 שבו הנאשם וצ'רבינסקי חתומים על אישורי בקשות לחברות י.ב רושל ועוז משא בע"מ – בקשה להקמת נגריה ומוסך להתקנת מנופים למשאיות. היתר מיום 5.5.15 לחברות י.ב רושל ועוז משא.

219. ת/88 – פרוטוקול ישיבת רשות רישוי מקומית מיום 3.1.16, ובו אושרה לחברת י.ב רושל ולעוז משא הקמת גדר היקפית בגבולות החלקה. ההחלטה נחתמה על-ידי הנאשם וצ'רבינסקי. בנוסף, צו הפסקה מנהלי, מיום 8.3.15 בנוגע לביצוע עבודות חפירה והגבהת גובה גדר. הצו הוצא לחברת עוז משא, לכחלון ולאחרים.

220. ת/86ה', ת/94 – פרוטוקולים ישיבת רשמ"ק מתאריכים 9.8.16 ו-3.11.16 שבהם חתומים מילר וצ'רבינסקי על בקשה של עוז משא.

הודעות נאשם – אישום שלישי:

221. ת/4 א' – **תמליל חקירת הנאשם** מיום 14.2.17: **הוא וכחלון חברים אישיים** (עמ' 9, ש' 17). אין לו כל מעורבות במה שקורה בין כחלון לעירייה (עמ' 10, ש' 9-6). **אם חתם אז זו טעות קולוסלית גם שלו וגם של המערכת.** יש מכתב ברור שהוציא שלא להביא לחתימתו כל מה שקשור לכחלון (עמ' 11). לא אמר לתת לכחלון אישור במקרה שלא מגיע לו (עמ' 14, ש' 21-18). ייתכן שהייתה סיטואציה שעבר ליד המנכ"לית ואמר "מה קורה שמה עם האזור תעשייה, יש אישור, אין אישור? או דברים כאלה... או שאם סתם דוגמה, שמעתי שיחת טלפון עם רפי מהאדריכלית שלו שעדיין לא נתנו לו אישור, למרות שהם הגישו את כל המסמכים. כן יכולתי באותה הזדמנות, חבר'ה אם יש מסמכים תנו, אם לא..." (עמ' 20). מספר על מקרים שעזר לאנשים לקדם דברים. למשל על ידי פניה לכיבוי אש (עמ' 21, ש' 26).

222. ת/8 – **הודעת נאשם** מיום 28.5.17 – הנאשם מסר שהיה נוהל מאוד ברור שהוא לא נפגש עם קבלנים, אלא אם כן המהנדסת או המנכ"ל היו אומרים שהיזם מבקש לשמוע את דעתו. הוא לא נפגש עם שום יזם בלשכה בארבע עיניים (עמ' 9). בנוגע למסמך ניגוד העניינים מיום 7.8.16, מסר הנאשם שהוא כתב לצ'רבינסקי עם העתק למנכ"לית שהוא מבקש לא לעסוק בבקשות שמגיש כחלון או מי מטעמו לעירייה. הוא הוציא את המסמך כדי למנוע לזות שפתיים, וזו הייתה יוזמה שלו. הוא עשה זאת לאחר שנועץ בעו"ד בתיה בראף שנתנה יעוץ משפטי לעירייה (עמ' 11).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

223. ת/9 – **הנאשם בהודעתו** מיום 15.6.17, הסביר שלכחלון יש זכות לבנות בעיר, למרות שהוא חבר שלו, והוא מגיש בקשות בניה על פי הנוהל המקובל (עמ' 26). הנאשם טען שהוא מקבל עשרות פניות כאלה ביום או בשבוע. **הנאשם אישר שחתם על ההיתרים בנוגע לכחלון** (עמ' 28). לטענתו לא ידע שמדובר בחברות של כחלון, וגם אילו היה יודע, אין בכך פסול (עמ' 28). הוא הוציא את מכתב ניגוד העניינים ופסל עצמו מלדון בענייני כחלון בחודש אוגוסט 2016 אחרי שהתחילו הרכילות (עמ' 29). באותה תקופה הוא התכוון לשכור בית מכחלון (עמ' 30). כשחתם על ההיתרים, לא בדק את הפרטים, אלא סמך על הגורמים המקצועיים שהכינו לו את המסמכים לחתימה (עמ' 31). הוא חותם אחרי המהנדס, בלי לקרוא כל פרט (עמ' 32-33). על אף המכתב שהוציא, אין ניגוד עניינים בעיסוק בענייניו של כחלון (עמ' 34). הם חברים כשבע עשרה שנים, ואין בכך פגם (עמ' 34). החתימה שלו הייתה תמיד לאחר שכל הגורמים המקצועיים אישרו את הדברים (עמ' 36). החל ממועד החתימה על המכתב ב-2016, הנאשם הוציא הנחיה שלא יביאו דברים שקשורים לכחלון לחתימתו (עמ' 39). הנאשם הכחיש שכחלון זכה ליחס מועדף בעירייה, ושהוא פעל לקידום ענייניו של כחלון (עמ' 40). כחלון, כמו כל תושב בעיר, היה יכול לשאול אותו בנוגע לבקשה להיתר שהתעכבה, והוא היה יכול לשאול את הגורמים המקצועיים מדוע העניין תקוע (עמ' 41). הוא התייחס לכחלון כמו כל פונה אחר (עמ' 41). **כך הוא היה יכול לבקש מצ'רבינסקי המהנדסת שתפגוש את כחלון ותשמע אותו, כדי לשמוע את הטענות שלו, כפי שביקש לגבי אחרים** (עמ' 41-42). הנאשם אישר כי בשיחה בהאזנת הסתר שומעים אותו ואת כחלון שביקש ממנו לבדוק דברים בנוגע לחתימה (עמ' 55-56). **הנאשם פוגש אותו בחדר כושר או בפגישה, וכחלון אומר לו שמעכבים לו דברים, ושיבדוק לו** (עמ' 56). בנוגע לבקשה אחת, הסתבר שהיא כבר הייתה חתומה, וכחלון לא ידע את זה (עמ' 56). **כאשר כחלון שואל אותו בנוגע להיתר, אז הנאשם שואל את צ'רבינסקי או את מי שמברר את הפרטים** (עמ' 58). בנוגע לשיחה אשר נוגעת לדוחות החניה, יש נוהל שבמשפחה אבלה לא נותנים דוחות, למעט חניה של נכים או חניה בכניסה לבית (עמ' 62). לא מדובר ביחס מועדף לכחלון (עמ' 63). הוא הבין שמדובר באזכרה, על אף שכחלון דיבר בשיחה על "אירוע", ולא השתמש במילה אזכרה (עמ' 65). **בנוגע לשיחה בקשר למוסלי, הסביר הנאשם שהוא ביקש ממוסלי שיתאם פגישה, וזאת מיד לאחר השיחה של הנאשם עם כחלון** (עמ' 99). הנאשם הסביר כי כל אחד שצריך לקבל טופס 4 חייב אישור של הכיבוי, אז הוא פנה אליו. מוסלי לא ייתן היתר למי שאין לו את כל המסמכים (עמ' 99). הנאשם אישר שביקש לתאם איתו פגישה כדי שילמד את הנושא (עמ' 99). באופן כללי, הנאשם הסביר כי כחלון פוגש אותו כמה פעמים בשבוע, ומתרגם על שירות לקוי ועל דברים אבסורדיים שנעשים לו, כמו לאנשים אחרים, הנאשם בודק את הדברים, בחלק כחלון צדק, ובחלק לא (עמ' 104). בחלק מהמקרים הנאשם הפנה את האנשים שיקבלו את האישור של מוסלי או של צ'רבינסקי (עמ' 105).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

224. ת/ב'10 – **בהודעת הנאשם** מיום 28.6.17 מסר הנאשם בנוגע לשיחה שנקלטה בהאזנת הסתר בינו לבין כחלון, שכחלון ביקש לברר פרטים לגבי יוחנן הסנדלר. הנאשם בירר ואמר לו שהדברים מוכנים. הנאשם חתם, וכחלון נכנס לקחת. מותר לו לקבל מידע אם היתר חתום או לא (עמ' 12). הנאשם התקשר ואמר לכחלון שזה חתום, אך איש לא יחתום על מסמך, אם אין את כל המסמכים הדרושים. הנאשם חותם אחרון (עמ' 12). במקרה אחר, כחלון פנה אליו כשחייבו אותו לשתול עצים עבור היתר זמני, ואחרי שנה-שנתיים כשיבקש את ההיתר הקבוע, הוא יצטרך אישור של קק"ל, אז כחלון אמר שהוא מוכן לשים אדניות ולא משהו קבוע. כחלון צדק, ובשל כך עיכבו אותו תקופה (עמ' 13). במקרים רבים הטענות של כחלון שעיכבו לו דברים היו מוצדקות, אך לא בכולם (עמ' 14). בנוגע למכתב ניגוד העניינים, אישר הנאשם שלא הודיע לסגנים על כך שהאציל להם את הסמכות ולא דאג להעביר להם עותק של המכתב (עמ' 34-35).

225. ת/ב'11 – **בהודעת הנאשם** מיום 20.7.17 מסר הנאשם בנוגע לבקשות להיתר של חברת גלי לסינג בשטח השכור מכחלון ברחוב יוחנן הסנדלר, כי כחלון פנה אליו ואמר לו שמעכבים אותו בקבלת ההיתר או טופס ארבע, וכי ביקשו לשתול עצים מסביב למגרש. הנאשם שוחח עם צ'רבינסקי. כחלון אמר לו שהוא משכיר רק לשנתיים-שלוש את המגרש, ובעוד שלוש שנים, כאשר ירצה לבנות בעצמו, אז קק"ל לא תאשר לו לעקור את העצים (עמ' 8). זאת משום שצריך אישור לעקירה מפקיד יערות. כחלון הציע שהוא ישים אדניות. הנאשם פנה לצ'רבינסקי, וביקש שתבדוק אם מעכבים את ההיתר, ומי מעכב (עמ' 8). לפעמים דברים מתעכבים באגף הנדסה מכל מיני סיבות. כחלון פנה אליו, והנאשם אמר לצ'רבינסקי שתבדוק מה הסטטוס של התיק, והאם זה נכון שמעכבים אותו, האם הוא צריך להשלים מסמכים, ושכחלון מציע לשים אדניות במקום עצים שממילא יצטרך לעקור אותם (עמ' 9). צ'רבינסקי השיבה לו שהיא תבדוק (עמ' 10). בהמשך, בפגישת עבודה, צ'רבינסקי עדכנה אותו (עמ' 11). בשום מקרה, לא נחתם היתר בלתי חוקי (עמ' 11). הוא פנה כשלוש-ארבע פעמים לצ'רבינסקי בנוגע למגרש של כחלון ביוחנן הסנדלר, ויתכן שפנה גם למנהלת מחלקת ההנדסה, חנה רנד (עמ' 12). הנאשם טען שלא סייע רק לכחלון, אלא גם לתושבים אחרים שהיו פונים אליו (עמ' 14). הנאשם אישר שהתקשר למוסלי כדי שייקבע פגישה עם כחלון (עמ' 14). בנוגע לחתימות על ההיתר, מסר הנאשם שהוא תמיד חותם אחרון, אחרי הגורמים המקצועיים (עמ' 15). בנוגע לחנה רנד, שאל הנאשם באופן רטורי "אסור לי לפנות לפקידה, להגיד לה תזרזי את התיק הזה? אז מה התפקיד שלי בתור ראש עיר?" (עמ' 16). ואולם, בתגובה לדברים שמסרה רנד בחקירתה, הכחיש הנאשם שהפעיל עליה לחץ, ולא ביקש שיעשו משהו בלתי חוקי (עמ' 17). לדבריו, לא צעק ולא צרח על רנד (עמ' 20). יכול להיות שדיבר עם רנד (עמ' 21). הנאשם אישר שפנה לכחלון ואמר לו שחתם לו על ההיתר לגבי המגרש (עמ' 35).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

עדות הנאשם

226. **הנאשם בחקירתו הראשית** (פרו' 11.2.21, עמ' 1292 ואילך) העיד כי חתם על הבקשות של חברת עוז משא בתפקידו כיו"ר הרשמ"ק. לדבריו היה חותם על בקשות רבות, לאחר הגורמים המקצועיים. הוא נהג לחתום על ההיתרים בלי לקרוא את תוכנם, וזאת על סמך אמון שנתן בגורמים המקצועיים (עמ' 1293). מעולם לא סירב לחתום. הוא כלל לא הסתכל על כך שמדובר בחברות של כחלון, ולא ידע את שמות החברות של כחלון. לא ידע שחברת עוז משא שייכת לכחלון (עמ' 1293). אילו היה יודע שזו חברה של כחלון, לא היה חותם (עמ' 1293). מכיוון שהיו אלפי בקשות, לא קרא אותן, וגם אילו היה קורא, לא היה זוכר שזו חברה של כחלון (עמ' 1293). בכל הנוגע לוועדות משנה (שאינן הרשמ"ק) הוא היה פותח את הישיבה, אך במקרים רבים לא נכח בה, וגם במקרים שבהם נכח לא היה מודע לכך שהוא דן בנושאים של כחלון (עמ' 1294). היה שלב שבו הוא כבר היה במו"מ לשכור דירה מכחלון בכפר סבא, ואז ראה בכך ניגוד עניינים, אך קודם לכן לא ראה ניגוד עניינים (עמ' 1295). הוא היה חבר של כחלון זמן רב (עמ' 1296). שכירת הדירה מכחלון הייתה כשנה לפני שנעצר בפרשה (עמ' 1297). בכל הנוגע לטענה שהתערב בעניין גובה הגדר במגרש של כחלון, השיב הנאשם, כי **כחלון אמר לו שמתנכלים לו, והנאשם אמר שיבדוק עם המהנדסת** שהיא תקבל אותו, ושהיא תהיה אובייקטיבית (עמ' 1297). המהנדסת היא גורם מקצועי בלתי תלוי, ואובייקטיבי (עמ' 1298). אנשים רבים פנו אליו, והוא הפנה אותם לגורמים המקצועיים (עמ' 1298). בכל הנוגע לכיבוי האש ולטענה שפנה למוסלי כדי לקדם את ענייניו של כחלון, השיב הנאשם שאכן **פנה למוסלי וביקש ממנו שייפגש עם כחלון, אך לא ביקש ממנו שיקדם את הבקשה של כחלון** (עמ' 1300). **בכל הנוגע למגרש ביוחנן הסנדלר, כלל לא פנה למוסלי** (עמ' 1300). בהקשרים האחרים של המגרש ברחוב יוחנן הסנדלר, בנוגע לטענת שחתם כיו"ר הרשמ"ק על בקשות בנוגע למגרש שבבעלות כחלון, חתם על ערימה של בקשות, לא היה סגן שיחתום, ולכן חתם מבלי שהיה מודע לכך (עמ' 1301). גם בשיבות של וועדת התכנון והבניה, שאינן הרשמ"ק, טען שאילו היה יודע שמדובר בחברות של כחלון, ובחלק מהישיבות לא השתתף, על אף ששמו מופיע (עמ' 1301).

227. **בחקירתו הנגדית העיד הנאשם** כי הוא שימש כיו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה וכחבר מוסד תכנון מקומי (פרו' 11.2.21, עמ' 1398-1397). **הוא וכחלון היו חברים קרובים, שנים רבות** (עמ' 1401-1400). **החברות מתבטאת בהרבה שיחות טלפון, הם נפגשים כפעמיים שלוש פעמים בשבוע, מתאמנים ביחד, שותים קפה, פעמיים היו בחופשות משפחתיות ביחד, בארץ ובחו"ל** (עמ' 1402-1401). **הנאשם ראה בכחלון חבר אמת, וזו חברות שהחלה עוד לפני שהיה לראש עירייה**. זו חברות שבאה מחיבה ומהערכה משותפת (עמ' 1406). הנאשם שכר מחמיו של כחלון דירה לאחר גירושיו (עמ' 1406). כחלון היה מעורב בפרויקט שבו רצה לקנות קרקע לבית ולבנות בהר כרכום, וסייע לו בעצות (עמ' 1408). כחלון גם הציע לו להיות מעורב בקבוצת רכישה בהוד

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

השרון, שבה הנאשם קנה ומכר (עמ' 1410). כחלון אף סייע לו בעצות לקראת הבחירות לראשות העיר (עמ' 1412). **חנה רנד** הייתה מעכבת בקשות להיתרים, והשירות שלה היה גרוע "אז לא לצעוק עליה? לא להגיד לה למה את עושה את זה?" וזה לא משנה אם זה כחלון או לא כחלון (עמ' 1415). הנאשם אישר שביקש ממוסלי להיפגש עם כחלון בנוגע למאגר המים, אך לא דרש ממנו (עמ' 1418). כחלון גם העביר אליו תלויות של תושבים אחרים בעיר (עמ' 1420), ובמקרים אלה הנאשם היה מפנה את הפנייה לעוזר שלו, כדי לשפר את השירות (עמ' 1421). אין פגם בכך שאמר לצירבינסקי שתיפגש עם כחלון (עמ' 1423). בנוגע לשאלון לאיתור חשש לניגוד עניינים מיום 29.12.14 (ת/82), זהו מסמך שיש לחתום עליו בתחילת כל קדנציה (עמ' 1423). בסעיף 8 שבו נשאל על ניגוד עניינים אפשרי של מקורבים וחברים עסקיים, הוא סימן "לא" והוסיף הערה בכתב ידו כמתואר במסמך. לדבריו, הוא לא ייחס לקשר שלו עם כחלון ניגוד עניינים משום שאינם שותפים עסקיים (עמ' 1427), ומהסיבה שכחלון לא קיבל דבר שאינו מגיע לו (עמ' 1429).

הנאשם העיד כי בנוגע למגרש ברחוב יוחנן הסנדלר, מדובר במבנה יביל, שאינו קבוע, שנמצא במגרש (פרו' 17.2.21 עמ' 1285). זה מבנה שניתן להזיז אותו באמצעות מנוף. מגישת הבקשה הייתה השוכרת במקום, חברת גלי ליסינג, ולא כחלון. **הוא לא ידע שהוא חותם עבור בקשות של כחלון, ואילו היה יודע שכחלון הגיש את זה, לא היה חותם** (עמ' 1289-1290). **זאת על אף שיחות הטלפון שלו עם כחלון בסמוך לחתימות שבהן הודיע לכחלון "חתום"**. לטענת הנאשם לא ידע שהחתימה היא על אותו היתר (עמ' 1290). **גם אם אמר לכחלון שזה "חתום", זה לא בהכרח לגבי הבקשות שלו** (עמ' 1294). הנאשם אישר שביקש מצירבינסקי לבדוק את נושא הגדר, אך מדובר לכל אזור התעשייה (עמ' 1290-1291). הוא כתב את מכתב ניגוד העניינים כאשר התעניין באפשרות לשכור את הדירה של חמיו של כחלון (עמ' 1292). הוטח בפניו ששכירת הדירה הייתה מחודש מאי '14, בעוד שמכתב ניגוד העניינים נכתב רק בחודש אוגוסט '16, והנאשם השיב כי הבית עמד לרשותו אך הוא ביצע בו שיפוץ (עמ' 1295). הנאשם נשאל האם מרגע שחתם על החוזה עם חמיו של כחלון, לא סבר שיש מעורבות כספית אשר יוצרת ניגוד עניינים, והשיב כי אינו יכול לזכור את הסיטואציה (עמ' 1296). בנוגע למוסלי, הסביר הנאשם כי פנה למוסלי שיפגוש את כחלון, בנושא מאגר המים במגרש באזור התעשייה (עמ' 1304). כחלון עדכן את הנאשם. בסופו של דבר מוסלי לא אישר את הבקשה (עמ' 1304). הנאשם הסביר כי **לא פנה למוסלי בקשר ליוחנן הסנדלר אלא רק בקשר לאזור התעשייה** (עמ' 1307). הנאשם טען שלא היה מודע לכך שחתם על ההיתר לחברה של כחלון (ת/86) מיום 3.5.15 (עמ' 1309). הושמעה לו הקלטה של שיחה שלו עם כחלון מאותו יום, שבו הוא מעדכן את כחלון לגבי החתימה על ההיתר (עמ' 1310). הנאשם השיב: "איך אני יודע שזו הבקשה?" (עמ' 1310). הושמעה לנאשם שיחה נוספת מאותו יום שבו הנאשם מעדכן את כחלון שזה חתום, והנאשם טען שהוא חתם "בלאנקו", בערימות, וכי לא ידע שחברת עוז משא שייכת לכחלון (עמ' 1312). בנוגע להיתר (ת/87), בכ"ס 50, בנוגע לחפירה, השיב הנאשם שחתם על הבקשה של עוז משא, מבלי שהיה מודע לכך שזו חברה של כחלון (עמ' 1313). הנאשם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

אשר שיכול להיות שהוא דיבר איתו על הנושאים האלה, והביאו לו את החומר חתום, והוא חתם ועדכן את כחלון (עמ' 1316). הנאשם אישר שבמסגרת ההיתרים שחתם עליהם, חתם גם על היתר בנושא החפירה לכחלון, ואז התקשר לכחלון ועדכן אותו (עמ' 1317).

סיכומי הצדדים

228. ב"כ המאשימה, עו"ד אורלי שרגנהיים, טענה בסיכומיה כי הנאשם עבר עבירה של הפרת אמונים וניגוד עניינים על פי חוק התכנון והבניה, בכך שלא פסל עצמו מלדון בעניינו של חברו הקרוב, כחלון, שבקשותיו להיתרים נדונו בוועדת הרישוי שבראשה ישב הנאשם. הנאשם אף ביקש לקדם את עניינו של חברו, ועשה כן באמצעות שימוש בכוחו ובסמכויותיו מתוקף היותו עובד ציבור. אין בכתב האישום טענה לפיה התערבותו של הנאשם הביאה להחלטה מקצועית שגויה או הסוטה מן הדין, אלא שעצם ההתערבות מהווה פעולה בניגוד עניינים, ובכך מהווה גם הפרת אמונים. לא מדובר בכשל טכני בלבד, אלא החברות העמוקה בין הנאשם לכחלון הביאה את הנאשם לעסוק בדבר שאסור היה לו לעסוק בו, קרי: לקדם, ולעזור ולאשר פעולות שהן בלב העשייה שלו כראש עירייה. בכל הנוגע לעבירה לפי סעיף 47 בחוק התכנון והבניה, הנאשם על אף חברותו הקרובה עם כחלון, התעלם מהצורך להצהיר על קרבתם כפי שנדרש לעשותו בהיותו יו"ר הוועדה המקומית ויו"ר הרשמ"ק, השתתף בדיונים וחתם על היתרים הנוגעים לבקשות חברו הקרוב, בניגוד לאמור בסעיף 8 לשאלון לאיתור חשש לניגוד עניינים (ת/82) שמילא בדצמבר 2014 בהתאם להוראת היועץ המשפטי לעירייה ולוועדה. בנוגע לעבירה של מרמה והפרת אמונים טענה המאשימה שהוכחה הפגיעה בערכים המוגנים, והוכחו היסוד העובדתי והנפשי שבעבירה. המאשימה הוסיפה כי אינה מייחסת לנאשם מרמה, אלא הפרת אמונים בלבד. כל הגורמים המקצועיים תיארו שהופעל עליהם לחץ על ידי הנאשם לסייע לכחלון.

229. ב"כ הנאשם, עו"ד אשר אוחיון וכן הולנדר, טענו כי הנאשם היה מקבל חבילה של ניירות, והיה חותם עליהם, מבלי שידע שהחברות הן בבעלות כחלון, ומבלי שנתן לכך תשומת לב. מדובר בהיתרים שהוגשו לרשמ"ק, והגיעו אליו לאחר שכל הגורמים המקצועיים אישרו אותם, ולכן בכל מקרה חתם עליהם. לא הוכח שהנאשם ידע שהוא חותם על היתרים לכחלון, וגם אילו היה יודע, המעשה של החתימות על ההיתר ברשמ"ק, אינו חוצה את הסף של התנהגות בניגוד עניינים אשר עולה כדי עבירה פלילית. יחסי הקרבה בין הנאשם לבין כחלון היו ידועים לכל, ואף אחד לא ראה בזמן אמת בעיה עם העניין, ואין זה נכון לקבוע נורמות משפטיות שמנותקות מהחשיבה של האדם הסביר. הנאשם בסך הכל הניח את הטענות של כחלון בפני הגורמים המוסמכים, ולא ניסה להשפיע על החלטתם. ראש עירייה שומע בהרבה מקרים טענות של אזרחים, ומבקש שיטפלו בהם, ואין במקרה זה חריגה מאותו נוהל. הגורמים המקצועיים היו עצמאיים בהחלטותיהם, ולא ראו במעשיו של הנאשם בזמן אמת משום פסול, ולא היטו את החלטותיהם. אין כאן את הפן המחמיר הנוסף הדרוש להתקיימות העבירה, והרף הפלילי לא נחצה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

דיון והכרעה – האישום השלישי

230. **הנאשם הודה שהוא נמצא בקשרי חברות עם כחלון.** ואכן, ממכלול הראיות עולה כי הוכח שהנאשם היה מצוי בתקופה הרלוונטית לכתב האישום **ביחסי חברות קרובים עם כחלון.** השניים היו חברים קרובים מאוד. חברות זו כללה שיחות טלפון מרובות, פגישות קבועות בבתי קפה, נסיעות משותפות לחופשות משפחתיות ועוד. כפי שעולה מהעדויות והראיות, הנאשם וכחלון היו חברים טובים. כך למשל, גב' מרב בן חמו, גרושתו של הנאשם, אשר עדותה הייתה מהימנה, העידה שהנאשם וכחלון היו חברים כעשרים שנה, וכי החברות הייתה גם בין המשפחות, וכללה בילויים משותפים, חופשות, ואירועים חשובים בחיים כגון בר מצווה. הנאשם וכחלון היו "**חברים טובים מאוד**", "**חברים ממש טובים**", היו מתאמנים ביחד במכון כושר ושותים קפה ביחד (מיום 14.5.20, עמ' 1181-1183). היו עסקאות נדל"ן בהר כרכום ובהוד השרון שכחלון היה מעורב בהן (עמ' 1185-1186), ולכחלון הייתה מעורבות בענייני המגורים והשקעות כלכליות של הנאשם. מועלם, נהגו של הנאשם, תיאר את כחלון והנאשם כ"חברים טובים" ו-"חברי ילדות" (ת/57ב', עמ' 123). עמירם מילר תיאר "קשרים חברתיים הדוקים" בין השניים (עמ' 1242), ומהאזנות הסתר עולה בבירור החברות האמיצה ביניהם.

גם מעדותו של הנאשם עצמו עולה כי השניים היו חברים קרובים שנים רבות. החברות התבטאה בשיחות טלפון רבות, הם היו נפגשים כפעמיים שלוש פעמים בשבוע, מתאמנים ביחד, שותים קפה, פעמיים היו בחופשות משפחתיות ביחד, בארץ ובחו"ל. הנאשם ראה בכחלון חבר אמת, וזו חברות שהחלה עוד לפני שהיה לראש עירייה (פרו' 11.2.21, עמ' 1400-1402).

מעבר לכך, בשנת 2014, זמן רב לפני מסמך ניגוד העניינים, הנאשם אף שכר בית מחמיו של כחלון, ובכך היה אף משום קשר כלכלי כלשהו לכחלון (פרו' 17.2.21, עמ' 1295-1296).

231. הנאשם הודה בכך שכחלון הוא הבעלים של חברת "עוז משא בע"מ" ובבעלותו מגרשים נוספים בכ"ס 50. אכן, ממכלול הראיות עולה כי במהלך התקופה הרלוונטית היה כחלון בעל מניות בחברת "עוז משא בע"מ". כחלון והחברה שבבעלותו היו בעליהם של מספר מגרשים באזור התעשייה בכפר סבא המכונה כ"ס 50, ושל מגרש נוסף בפינת הרחובות יוחנן הסנדלר והמנופים בעיר, שאותו השכיר כחלון לחברת "גלי ליסינג מכירת רכבים בע"מ".

עוד עולה מהראיות, כי אכן הנאשם חתם על היתרים ומסמכים כמפורט בכתב האישום, בנוגע לכחלון ולחברות שבבעלותו, וחתימתו על אותם מסמכים אינה שנויה במחלוקת (ת/83, ת/86א'-ת/86ד', ת/87). זאת עד לתאריך 7.8.16, שאז הוציא את מכתב ניגוד העניינים (ת/77), שבו הודיע שמאותו מועד ואילך לא יעסוק עוד בענייניו של כחלון.

232. **לאחר שמיעת העדויות, ועיון במכלול הראיות, אני דוחה את טענת הנאשם אשר כפר בכך שפעל בניגוד עניינים בטיפול בענייניו של כחלון.** הנאשם עסק באופן פעיל בענייניו של כחלון וקידם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 36489-02-18 מדינת ישראל נ' בן חמו

אותם. אין המדובר רק בהליכים שגרתיים שבהם נהג הנאשם לחתום על מסמכים, לאחר שהגורמים המקצועיים אישרו אותם, אלא בפעילות אקטיבית ונמשכת של הנאשם למען כחלון. אין המדובר במקרה שבו בעל תפקיד חתם על מסמך ללא ידיעה שהטפסים שעליהם הוא חותם קשורים לידידו, אלא במי שעשה כן במודע, ולאחר שיחות מרובות עם חברו הטוב על אותם נושאים. לא מדובר בחתימה מחוסר ידיעה וללא ירידה לפרטים, אלא בניסיונות ברורים ונשנים של הנאשם לסייע לחברו הטוב, כאשר החתימה על הטפסים מהווה רק חלק מהסיוע שהעניק הנאשם לכחלון ולעסקיו. לכן, יש לדחות את טענת הנאשם שלא הבחין שמדובר בהיתרים הנוגעים לכחלון.

233. **אני דוחה את טענת ההגנה שלפיה מעשיו של הנאשם היו בגדר חתימה טכנית על מסמכים שהובאו לחתימתו, ללא הפעלת שיקול דעת.** מעשיו הרבים של הנאשם, למען חברו הטוב, לא הסתכמו בחתימה על מסמכים, אלא כללו כאמור לעיל, פעולות אקטיביות רבות, שנעשו לבקשתו של כחלון, בתיאום איתו, וכדי להיטיב עם כחלון, ומתוך ידיעה ברורה של הנאשם שהוא מפעיל את השפעתו, מכוח תפקידו, למען חברו הטוב. **פעולותיו של הנאשם לא התמצו בחתימה על ההיתרים עבור כחלון והחברה שבבעלותו, אלא כללו עשייה יזומה ומשמעותית עבור כחלון.** כך למשל, הנאשם ביקש מצ'רבינסקי, מהנדסת העיר, וממוסלי להיפגש עם מר כחלון. העובדה שלא הורה להם במפורש כיצד לנהוג בכחלון, אינה שוללת את קיומה של העבירה. הנאשם העביר לכפופים לו מסר ברור שלפיו הוא חפץ ביקרו של כחלון, וכי יש לקדם את ענייניו. גם אם לא הורה להם במפורש כיצד לנהוג, די היה בדברים של הנאשם, כדי להעביר את המסר שיש להעניק לכחלון יחס מועדף.

234. משיחות הטלפון שנקלטו בהאזנות הסתר עולה תמונה ברורה שלפיה הנאשם פעל שוב ושוב כדי לסייע לחברו הטוב כחלון, ולהקל עליו בתחומים שונים שבסמכויות העירייה, לרבות קבלת היתרים, תיאום פגישות, מתן הוראות לאנשים הכפופים לו לסייע לכחלון, "חסינות מקנסות לשעה" (ת/56(17, 18)), ובכלל בקידום ענייניו השונים בעירייה. ניכר כי מדובר בעזרה משמעותית של הנאשם לכחלון ולעסקיו, ולא רק בעניינים טכניים.

235. כך למשל, בכל הנוגע לחתימה על הבקשה להיתר מיום 31.3.15 אשר כוללת חפירה, ביסוס למבנה וקירות עד מפלס 0 (ת/87). לכאורה, מדובר בחתימה פורמלית של הרשמ"ק (ועדת השניים), אשר אין בה הקלה או חריגה, ומכאן לכאורה עשויה להישמע הטענה שגם אילו הנאשם היה נמנע מהחתימה, ומעביר את הטיפול לגורם מוסמך שימלא את מקומו (כפי שבהמשך הורה לעשות ביום 7.8.16), הרי שיש להניח שאותו גורם היה חותם על המסמך. ואולם, ראשית, יש לציין, כי אין בעובדה שבכל מקרה כחלון היה זוכה להיתר, כדי לגרוע מכך שהנאשם פעל בניגוד עניינים. שנית, מעורבותו של הנאשם לא התמצתה בחתימה בלבד, אלא הנאשם אף שוחח טלפונית באותו תאריך (31.3.15) עם כחלון, ועדכן אותו שחתם על המסמך, ושישלח מישהו לטפל בכך ושילך

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

להנדסה. הנאשם הוסיף ואמר לכולון, שאם יש בעיה שיתקשרו אליו משם, וכן הוסיף שמחר ההיתר יהיה חתום לחפירה. כחלון הודה לו על כך (ת/56/4), שיחה 328). בסמוך לאחר מכן, הנאשם שלח לכולון מסרון ובו רשם "ההיתר יהיה מחר" (ת/56/5), שיחה 332). כלומר, מעשיו של הנאשם אינם מתמצים בחתימה, אלא הנאשם עומד בקשר ישיר עם כחלון, בכל הנוגע להיתרים של החברה שבבעלות כחלון, שעליהם הוא חותם. מכאן, שמעשיו של הנאשם עולים כדי פעולה בניגוד עניינים, אשר נלווה אליהם אף היסוד הנפשי הנדרש, ואין בהם משום מעשה טכני בלבד, אשר נעשה בחוסר תשומת לב או בהעדר מודעות.

236. בעקבות יחסי החברות הטובים בין הנאשם לכולון, אשר היו ידועים היטב לעובדי העירייה, כחלון אף זכה ליחס מועדף. כפי שהעידה **גב' חנה רנד**, מנהלת מחלקת הרישוי בעירייה אשר הייתה ממונה מתוקף תפקידה על טיפול בבקשות להיתרי בניה, העובדים ידעו שיש לטפל בבקשות של כחלון במהירות וברגישות. ואכן, כחלון זכה לטיפול אישי ומסור, לאחר שנאמר לרנד שיש לטפל בבקשה להיתר שהגיש במהירות האפשרית כדי לאשר את הדברים, וכדי שכחלון יוכל להמשיך בעבודות (פר' 10.6.20, עמ' 1268, 1275).

כאמור לעיל, פעולותיו של הנאשם עבור כחלון היו משמעותיות, וחרגו בהרבה מחתימה טכנית בלבד על מסמכים, אשר ממילא היו אמורים להיחתם. כפי שמתארת רנד, אשר עדותה מהימנה, באחד הימים הנאשם התקשר אליה למשרדה, וצרח עליה בנוגע לבקשה להיתר של כחלון וגלי ליסינג בנוגע להריסה (ביוחנן הסנדלר). רנד מתארת שהנאשם צרח עליה, וכי היא הסבירה לנאשם שההיתר לא הועבר לחתימה משום שהיה חסר מסמך שאמור להיות מובא לפני תחילת הבניה, ואז נאמר לה שכחלון ממילא כבר בנה, והנאשם אמר לה שתוריד את ההיתר לחתימה עכשיו, ושזה לא מעניין אותו אם חסר מסמך או לא חסר מסמך, ואכן כך נעשה, ההיתר הועבר לחתימה ונחתם, זאת על אף שלעמדתה של רנד מה שנבנה בפועל לא תאם את ההיתר (עמ' 1276-1277).

עדותה של רנד נמצאה מהימנה וזאת על אף שצ'רבינסקי לא העידה על אותה שיחה שבה לטענת רנד הנאשם צרח עליה. בהקשר זה יודגש, כי בעת שצ'רבינסקי העידה, היא לא נשאלה דבר בסוגיה זו על-ידי ב"כ הנאשם, וזאת על אף שגרסתה של רנד בחקירה הייתה ידועה להגנה, ואף הוטחה בנאשם בחקירתו במשטרה (ת/11ב', עמ' 19). בעת עדותה של רנד הצהיר ב"כ הנאשם, כי הוא מודיע שיקרא לצ'רבינסקי להעיד כעדת הגנה (עמ' 1286, ש' 4-5) וכן שיקרא לשרית, סגניתה של רנד, כעדת הגנה (פר' 10.6.20, עמ' 1308), ואולם בסופו של דבר צ'רבינסקי לא נקראה לעדות כעדת הגנה, ולפיכך לא נשאלה דבר על-ידי ההגנה בעניין זה, וכך גם שרית. בנסיבות אלה, ולאחר שהתרשמתי מעדותה של רנד, אני מוצא את עדותה כמהימנה. אני דוחה את האפשרות שרנד לא העידה אמת בשל יחסו של הנאשם אליה בתקופה שבה עבדה בעירייה. העדה נחקרה ארוכות על גרסתה בנוגע לשיחה האמורה, עמדה על גרסתה זו, וסבורני כי יש לתת בה אמון. עוד יצוין, כי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

הנאשם בחקירתו במשטרה אף ציין שיתכן שפנה בנושאים מסוימים לא רק לצ'רביסקי, אלא גם לרנד (ת/11ב', עמ' 12), ובהמשך בנוגע לרנד, שאל הנאשם באופן רטורי "אסור לי לפנות לפקידה, להגיד לה תזרזי את התיק הזה?" (ת/11ב', עמ' 16). דברים אלה תומכים בגרסתה של רנד. בעדותו בבית המשפט, בחקירתו הנגדית, העיד הנאשם שחנה רנד הייתה מעכבת בקשות להיתרים, והשירות שלה היה גרוע, ולדבריו "אז לא לצעוק עליה? לא להגיד לה למה את עושה את זה?", ולדבריו זה לא משנה אם זה כחלון או לא כחלון (עמ' 1415). עדותו של הנאשם, בהקשר זה, מחזקת את עדותה של רנד על כך שהנאשם אכן צעק עליה בנוגע לכחלון, כפי שהעידה. חיזוק נוסף לעדותה של רנד נמצא במוזכר שכתבה רנד לצ'רבינסקי מיום 13.12.16 בנוגע למגרש של גלי ליסינג שבו כתבה רנד "כזכור לך הבקשה נמסרה לי לפי אישורך. מה עלי לעשות איתה? הרי לא ניתן לאשרה?". מסמך זה עולה בקנה אחד עם עדותה של רנד ומחזק אותה.

עם זאת, לא ניתן לקבוע על סמך עדותה של רנד, שההיתר ניתן בסופו של דבר שלא כדון, והדבר אף לא נטען בכתב האישום. מדובר בעמדתה המקצועית של רנד, אך אין בכך כדי להוביל למסקנה, מבחינת דיני התכנון והבניה, שאכן ההיתר ניתן לכחלון שלא כדון. זאת אף בשים לב לדברי העדה, בחקירתה הנגדית, שלפיהם, ככלל, כאשר אדם מגיש בקשה להריסת נכס שלו, אין מניעה לאשר לו את ההריסה (עמ' 1308-1307 מיום 10.6.20).

למען הסר ספק, אין גם בעדותו של סנדלר כדי לפגוע במהימנותה של רנד, הואיל וסנדלר העיד בנוגע לבקשה להיתר שהגישה גלי ליסינג להכשרת המגרש לחניה למכירת רכבים, כולל גידור, אספלט והנחת מבנה יביל (היתר אשר לפי ת/89 ניתן ביום 3.5.16), ואילו רנד תיארה את השיחה בקשר להיתר ההריסה שהגישה עוז משא, שבבעלות כחלון (היתר שניתן לפי ת/89 ביום 20.8.15), כלומר חודשים ארוכים קודם לכן.

לכן, המסקנה היא שיש לקבל את עדותה של רנד בנוגע לשיחה עם הנאשם, שבה הנאשם צרח עליה על העיכוב בהעברת ההיתר לחתימה בעניינו של כחלון, אך אין להסיק מכך שבסופו של דבר כחלון קיבל את ההיתר בניגוד לדין.

237. בכל הנוגע להתערבות בעניינו של כחלון ברחוב יוחנן הסנדלר הוכיחה המאשימה את האמור בכתב האישום. עם זאת, צוין בכתב האישום כי בהמשך לחתימה על ההיתר לגלי ליסינג התברר כי המבנה היביל נבנה תוך חריגה מקו הבנייה, וכי הגדר הוקמה על שטח עירוני, וכי על אף החריגות האמורות מההיתר לא בוצעה במקום אכיפה מטעם אגף ההנדסה בעירייה. בהקשר זה יש לציין, כי אכן לא בוצעה אכיפה במקום, אך לא ניתן לייחס את העדר האכיפה מטעם אגף ההנדסה בעירייה לנאשם בעניין זה, וזאת בשים לב לעדותו של סנדלר, אשר העיד כי גם לאחר שהנאשם חדל מלהיות ראש העירייה, איש לא טרח לבצע אכיפה במקום (פרו' מיום 25.6.20, עמ' 1247). גם מעדותו של גרגורי צ'רטוק, סגן מנהל מחלקת הפיקוח, עולה כי לא היה צורך באכיפה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בנוגע לגדר אשר הוגבהה במטר מעבר למותר, וכי בעקבות צו הפסקת העבודה, עצרו בפועל את העבודה, ולאחר קבלת ההיתר השלימו את העבודה (עמ' 1257-1258 מיום 14.9.10).

238. הנאשם פעל באופן אקטיבי לקדם ולזרז את ענייניו של כחלון בעירייה. כך למשל, כפי שעולה מהאזנת הסתר (ת/56/82), וכפי שאף אישר הנאשם בהודעתו (ת/11ב', עמ' 10-8), בנוגע למגרש ביוחנן הסנדלר, כחלון התלונן בפני הנאשם שמעכבים קבלת היתר שהוא ביקש, בכך שדורשים ממנו לנטוע עצים. כחלון טען בפני הנאשם, שהוא משכיר את השטח לשנתיים-שלוש, והוא חושש שלאחר מכן, כאשר יבקש לעקור את העצים, יזדקק לאישור קק"ל, ולכן הציע לשים אדניות במקום לשתול עצים. הנאשם טיפל בענייניו של כחלון, פנה לצ'רינסקי, וביקש את התערבותה בנושא. היא אמרה שתבדוק ותחזור אליו. בהמשך, צ'רינסקי אכן עידכנה את הנאשם. כך זכה כחלון ליחס מועדף, ולטיפול זריז ויעיל בענייניו – יחס אשר אדם אחר לא היה זוכה לו. זאת הגם שלא נטען, וממילא לא הוכח, שכחלון זכה בהיתר בנייה שלא כדין.

239. מעדותה של צ'רינסקי, מהנדסת העיר, עולה כי הנאשם היה מעורב שוב ושוב בענייניו של כחלון. היא העידה כי אגף ההנדסה טיפל במספר היתרי בנייה באזור התעשייה, כ"ס 50, וכן במגרש שהיה בבעלות כחלון, והושכר לגורם אחר, ברחוב יוחנן הסנדלר בכפר סבא (עמ' 1194). באחד המגרשים באזור התעשייה, בוצעו עבודות בשטח, בניגוד להיתר בנייה. הייתה ביקורת במקום של הוועדה המחוזית. צ'רינסקי עצרה את העבודות באופן מידי כשזה נודע לה. בהיתר הזה, הנאשם היה מעורב, שאל שאלות, וגם שאל כיצד אפשר להסדיר את זה. היא בדקה ומצאה שיש אפשרות להסדיר את החריגות, וניתנה לכחלון אפשרות להסדיר זאת. הנאשם, היה ברקע כשמעורבותו היא בשאלות מה קורה בנושא, ואיך אפשר לעזור ולקדם (עמ' 1195). בנוגע למגרש ברחוב יוחנן הסנדלר, הנאשם התעניין, שאל איך אפשר להסדיר את זה, ואיך אפשר למצוא פתרון יצירתי ליציאה מהמצב התכנוני שלא אפשר את השימוש במבנים שהיו בשטח (עמ' 1211). הייתה מעורבות משמעותית של הנאשם בנושא זה.

240. בכל הנוגע להתערבות בעניין של כחלון **במדור למניעת דליקות**, הוכיחה המאשימה את האמור בכתב האישום. כפי שעולה מהאזנות הסתר ומעדותו של **מוסלי**, כחלון נזקק לשירותיו של מוסלי, במסגרת תפקידו של מוסלי כראש מדור מניעת דליקות. כחלון פנה לנאשם בבקשת סיוע והתערבות, והנאשם פנה למוסלי והנחה אותו לקדם את הטיפול בענייניו של כחלון. בתאריך 29.6.15, התקשר כחלון לנאשם וביקש ממנו לתאם עבורו פגישה עם מוסלי בנוגע למאגר מים, והנאשם התקשר למוסלי, וביקש ממנו לסייע לכחלון.

בכל הנוגע לפגישה עם מוסלי, ניכר כי הנאשם יצא מגדרו כדי לסייע לחברו הטוב, כחלון. יש לדחות את טענת הנאשם שלפיה רק ביקש ממוסלי להיפגש עם הנאשם, מבלי שהיה בכך כדי להוביל לזירוז הטיפול בבקשה של כחלון (פרו' 11.2.21, עמ' 1300). פנייה של ראש עירייה למנהל מדור דליקות, להיפגש עם חברו של ראש העירייה, גם אם ראש העירייה אינו מבקש במפורש

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

שאותו מנהל יקדם את ענייניו של החבר – הרי שהמסר בכך הוא ברור וחד משמעי, שיש לפעול בהקדם לטפל בענייניו של החבר. ואכן, לא בכדי, כאשר הנאשם מתקשר למוסלי ומבקש ממנו להיפגש עם כחלון, תגובתו של מוסלי, כפי שנקלטה בהאזנת הסתר, היא "עוד פעם רפי כחלון?", והנאשם משיב "עוד פעם רפי כחלון", ולאחר שמוסלי אומר "הרי אישרנו לו את העסקים שלו, מה שביקשת", הנאשם ממשיך ומבקש "עכשיו צריך עכשיו איזה אישור מיוחד למאגר מים שם...". מתוך הדברים הללו מובן שבקשתו של הנאשם ממוסלי אינה מתמצה בפגישה, אלא בבקשה לזרז את הטיפול בענייניו של כחלון. כפי שהעיד מוסלי, ועדותו נמצאה מהימנה, ככלל הטיפול בפניות הוא לפי סדר הגעתן, אך כאשר הנאשם מבקש לקדם תכנית מסוימת, אז מוסלי מבצע את שהתבקש, ומקדם את התכנית הזאת לראש התור בטיפול בה (פרו' 25.6.21, עמ' 1260). כך זוכה כחלון, שוב ושוב, ליחס מועדף מעיריית כפר סבא בראשותו של הנאשם.

אמנם במועדי השיחות הנאשם לא היה ממונה על מוסלי באופן פורמלי, מכיוון שכהונתו של הנאשם כיו"ר איגוד ערים השרון לשירותי כיבוי והצלה הייתה עד לשנת 2012. ואולם, אין בכך כדי להפחית מעוצמת השפעתו על מוסלי, מתוקף תפקידו של הנאשם כראש העירייה, וכמי שהיה בעבר ממונה על נושא הכבאות. כמו כן אין בכך כדי להפחית מיכולתו של הנאשם לגרום לכך שמוסלי יזרז את הטיפול בענייניו של כחלון. כדבריו של מוסלי, שניתן לטפל בדברים גם תוך יום "אם הנוס מבקש" (פרו' 25.6.21, עמ' 1260, ש' 17). ניכר כי מוסלי ראה בבקשות של הנאשם כבקשות אשר יש להיעתר להן מפאת מעמדו הרם של הנאשם. עדותו של מוסלי הייתה מהימנה, ועלתה בקנה אחד עם האזנת הסתר.

עם זאת, יודגש כי הבקשה של הנאשם הייתה בעיקרה לזירוז ההליכים בטיפול בענייניו של כחלון. הנאשם לא ביקש להעניק לכחלון היתר, שאלמלא כן לא היה מקבל. לא נטען בכתב האישום, וממילא לא הוכח כי מוסלי קיבל בסופו של דבר החלטה כלשהי שלא כדין לטובת כחלון. בסופו של דבר מוסלי כלל לא אישר את בקשתו של כחלון בנוגע למאגר המים (פרו' מיום 25.6.20 עמ' 1269). מוסלי נעתר לבקשת הנאשם לטפל במהירות ובזריזות בפניותיו של כחלון, אך לא היה בכך כדי לגרום למוסלי להעניק אישור, אשר לא היה ראוי להעניק אותו.

241. שוכנעתי כי היחס אשר כחלון זכה לו היה יחס מועדף, ואין המדובר בשירות שהנאשם היה מעניק לכל תושב, בעל עסק או יזם אשר היה נזקק לשירותיה של העירייה. התנהלות הנאשם בנוגע לכחלון הייתה חריגה לעומת יחסו לקבלנים ויזמים אחרים, אשר לדבריו בחקירתו, כלל לא היה נפגש עמם אלא לבקשת מהנדסת העיר או המנכ"לית (ת/ב8, עמ' 9, ש' 199-202).

242. כאמור לעיל, יש לדחות את טענת הנאשם שחתם על ההיתרים בנוגע לחברות של כחלון באופן טכני ומבלי להיות מודע לניגוד העניינים או מבלי שידע שמדובר בחברות של כחלון, וזאת משום שהצטרבות הראיות מוכיחה שאין המדובר בחתימה בלבד על ההיתרים, אלא במעורבות אקטיבית של הנאשם בדברים, לרבות שיחות טלפון בינו לבין כחלון, ולרבות פניות של הנאשם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

לגורמים בעירייה (מהנדסת העיר, מנהלת מחלקת הרישוי) ובכיווי האש (ראש מדור דליקות), כדי לזרז את הטיפול בענייניו של כחלון. כלומר, החתימות על ההיתרים הן סופו של הליך שבו הנאשם היה מעורב באופן אקטיבי, ואינן עומדות כשלעצמן. המסקנה היא שהנאשם היה מודע היטב לכך שמדובר בחברות שבשליטת כחלון (ובפרט חברה אחת – עוז משא בע"מ), וכי היה מודע לכך שהוא חותם על ההיתרים הללו, וזאת לאחר שהיה מעורב באופן אקטיבי בקידום ענייניו של כחלון, באמצעות פנייה לגורמים שונים, כדי לקדם את אותם עניינים.

בהקשר זה לא ניתן לנתק בין החתימות על ההיתרים לבין האזנות הסתר שלפיהן הנאשם מעדכן את כחלון בסמוך למועדי החתימות, על כך שחתם על מסמכים שונים שנוגעים לבקשות שלו. כך למשל, בשיחה מיום 11.3.15 (ת/56/97), בין הנאשם לכחלון, הנאשם מוסר לכחלון, שהתשובה חיובית לגבי מה שכחלון ביקש, ולדבריו "אישרנו אתמול". בהמשך אותו יום, (ת/56/98) הנאשם מעדכן את כחלון שהוא חתם לו על הכל, על המסמכים שמקדמים לו את ההיתר. בשיחה מיום 26.3.15 (ת/56/101), בין הנאשם לכחלון, הנאשם מעדכן את כחלון שהוא חותם על הטופס של אדירים. בשיחה מיום 31.3.15 (ת/56/4), הנאשם משוחח עם כחלון ומודיע לו "קודם כל חתום, משוחרר, שלח מישהו שיטפל בזה". בסמוך לאחר מכן, הנאשם שולח לכחלון מסרון ובו רושם "ההיתר יהיה מחר" (ת/56/5). בשיחה מיום 22.4.15 (ת/56/107), כחלון שואל את הנאשם לגבי היתר, והנאשם משיב שחתם על הרשמי"ק, ומכינים לו היתר. כעבור כרבע שעה (ת/56/20), הנאשם מעדכן את כחלון שהמסמך חתום. בשיחה מיום 3.5.15 (ת/56/110), הנאשם מעדכן את כחלון שזה חתום. ביום 21.5.15 הנאשם מעדכן את כחלון שחתם על המסמכים (ת/56/28). בשיחה מיום 24.6.15 (ת/56/39), הנאשם מעדכן את כחלון שחתם. בשיחה מיום 30.11.15 (ת/56/86), הנאשם משוחח עם כחלון ומעדכן אותו שעניין יוחנן הסנדלר חתום. בחינת מועדי השיחות בין הנאשם לכחלון ביחס להיתרים שנחתמו מעלה שקיים קשר ברור בין השניים. כלומר, בשורה ארוכה של מקרים, הנאשם משוחח עם כחלון, ומעדכן אותו שחתם על בקשות שנוגעות אליו.

243. בכל הנוגע למהימנות הנאשם, הרי שטענת הנאשם שלפיה הוא לא ידע שהוא חותם על בקשות שנוגעות לכחלון, וזאת על אף ששוחח עמו בטלפון זמן קצר בסמוך לחתימה ואמר לו "חתום" (פרו' 17.2.21, עמ' 1290) – אינה יכולה להתקבל כמהימנה. טענתו של הנאשם שלא היה מודע לכך שחתם על בקשות של כחלון, גם אינה מתיישבת עם העדויות של מהנדסת העיר, צ'רבנסקי, מנהלת מחלקת הרישוי גב' חנה רנד, ושל מוסלי, אשר כולם העידו על מעורבות של הנאשם בבקשות של כחלון. לפיכך, יש לדחות מכל וכל את טענת הנאשם שלפיה לא היה מודע לכך שהוא חותם על בקשות שנוגעות לחברות של כחלון. בסופו של דבר גם הנאשם בעדותו, ועל אף גרסאותיו הסותרות, אישר שבמסגרת ההיתרים שחתם עליהם, חתם גם על היתרים לכחלון, ואז התקשר לכחלון ועדכן אותו (פרו' 17.2.21, עמ' 1316-1317).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

באופן דומה הנאשם טען שלא היה מודע לכך שחתם על ההיתר לחברה של כחלון (ת/86ד) מיום 3.5.15 (פרו' 17.2.21, עמ' 1309). ואולם, כאשר הושמעה לו שיחה שלו עם כחלון מאותו יום, שבה הוא מעדכן את כחלון לגבי החתימה על ההיתר, השיב הנאשם: "איך אני יודע שזו הבקשה" (עמ' 1310). תשובה זו, כמו גם יתר תשובותיו של הנאשם בהקשר זה, אינה ראויה לאמון, וניכר כי הנאשם עדכן בשיחתו את כחלון בנוגע להיתר זה.

באופן דומה יש לדחות כבלתי מהימנות את טענותיו של הנאשם לכך שכתב את מכתב ניגוד העניינים בעקבות כוונתו לשכור בית מחמיו של כחלון. לטענת המאשימה, שכירת הבית הייתה מחודש מאי '14, בעוד שמכתב ניגוד העניינים נכתב רק בחודש אוגוסט '16, כשנתיים לאחר מכן. תשובותיו של הנאשם בעניין זה בחקירתו הנגדית לא עוררו אמון, ולא היה בפיו הסבר לכך. תחילה השיב כי הבית עמד לרשותו אך הוא ביצע בו שיפוץ. הנאשם נשאל האם מרגע שחתם על החוזה עם חמיו של כחלון, לא סבר שיש מעורבות כספית אשר יוצרת ניגוד עניינים, והשיב כי אינו יכול לזכור את הסיטואציה (פרו' 17.2.21, עמ' 1295-1296). ניכר כי טענתו של הנאשם שחתם על מכתב ניגוד העניינים בקשר עם שכירת הדירה מחמיו של כחלון היא טענה שאין בה ממש, ויש לדחותה.

הנאשם אף הכחיש בעדותו שפנה כלל למוסלי בנוגע לשטח ברחוב יוחנן הסנדלר (פרו' 21.2.21, עמ' 1300). ברם, גרסה זו של הנאשם עומדת בסתירה חזיתית לעדותו של מוסלי, אשר נמצאה מהימנה, ועל פיה בנוגע למגרש המכוניות באזור תעשייה בכפר סבא הנאשם ביקש ממוסלי לסייע לכחלון. מוסלי שלח פקח שלו, שהיה "מספר 2 שלו" שיטפל בנושא, וכך נעשה (פרו' 25.6.20, עמ' 1261). בהקשר זה יובהר כי המגרש אשר הושכר לצורך מגרש מכוניות – הוא המגרש שברחוב יוחנן הסנדלר (ת/89). תגובתו של מוסלי בהאזנת הסתר בנוגע לבקשה של הנאשם במועד מאוחר יותר ובה מוסלי אומר "עוד פעם רפי כחלון" (ת/56, מיום 29.6.16), מחזקת את המסקנה שלאותה פנייה קדמה לכל הפחות פנייה אחת נוספת בנוגע לכחלון. לפיכך, יש לדחות את עדותו של הנאשם בעניין זה.

244. בכל הנוגע למכתב ניגוד העניינים, אכן, במכתב מיום 7.8.16 (ת/77) הודיע הנאשם למהנדסת העיר, צרבינסקי, על ניגוד העניינים בינו לבין כחלון, והורה שלא יעבירו לטיפולו את ענייניו של כחלון, אלא לממלאי מקומו. מאותו מועד כך נעשה. ואולם, במשך תקופה ארוכה מאוד, עד למועד המכתב האמור, פעל הנאשם במרץ רב למען חברו הטוב כחלון. לפיכך, אין במכתב האמור כדי להכשיר את אשר נעשה בטרם החתימה על המכתב.

245. בסיכומו של דבר הוכיחה המאשימה מעבר לספק סביר כי הנאשם עסק באופן פעיל בענייניו של כחלון וקידם אותם. מדובר בפעילות אקטיבית ונמשכת של הנאשם למען כחלון. הנאשם ניהל שיחות מרובות עם חברו הטוב כחלון בנושא ההיתרים, ובהמשך לכך חתם על אותם היתרים, תוך שהוא מודע לכך. מעשיו הרבים של הנאשם, למען כחלון, לא הסתכמו בחתימה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

על מסמכים, אלא כללו פעולות אקטיביות רבות, שנעשו לבקשתו של כחלון, בתיאום איתו, וכדי להיטיב עם כחלון, ומתוך ידיעה ברורה של הנאשם שהוא מפעיל את השפעתו, מכוח תפקידו, למען חברו הטוב. הנאשם העביר לכפופים לו מסר ברור שלפיו הוא חפץ ביקרו של כחלון, וכי יש לקדם את ענייניו. גם אם לא הורה להם במפורש כיצד לנהוג, די היה בדברים של הנאשם, כדי להעביר את המסר שיש להעניק לכחלון יחס מועדף.

המישור המשפטי – עבירת מרמה והפרת אמונים

246. עבירת המרמה והפרת אמונים הוגדה בסעיף 284 בחוק העונשין כדלקמן:

"עובד הציבור העושה במילוי תפקידו מעשה מרמה או הפרת אמונים הפוגע בציבור, אף אם לא היה במעשה משום עבירה אילו נעשה כנגד יחיד, דינו – מאסר שלוש שנים".

247. עבירת המרמה והפרת אמונים פורשה על-ידי כב' הנשיא ברק, בדעת הרוב, בדנ"פ 1397/03 **מדינת ישראל נ' שבס**, נט(4) 385 (2004) (להלן: "**הלכת שבס**"). על אף חלוף הזמן מאז נקבעה הלכת שבס, המבחנים אשר נקבעו בה בעבירת המרמה והפרת אמונים נותרו בתוקפם (רע"פ 3292/15 **לחיאני נ' מדינת ישראל** (פיסקה לט) (17.11.15)).

בהלכת **שבס** מציין כב' הנשיא ברק את הערכים המוגנים שנפגעים בעבירת הפרת האמונים ומונה שלושה ערכים: אמון הציבור בעובדי הציבור, טוהר המידות של פקידי הציבור וכן אינטרס הציבור אשר עליו מופקד עובד הציבור. כל אחד מן הערכים הללו הוא ערך מוגן בפני עצמו ואין דרישה כי הפגיעה תהיה בשלושת הערכים במקביל. בע"פ 4506/15 **בר נ' מדינת ישראל** (11.12.16), קבע השופט סולברג כי לעמדתו שלושת הערכים המוגנים בעברות מרמה והפרת אמונים אינם עומדים כל אחד בעצמו, אלא יש לראותם כמקשה אחת. לצד זאת ציין כב' השופט סולברג כי שלושת הערכים הללו שזורים זה בזה (פיסקה 54 לפסק דינו של כב' השופט סולברג).

248. עבירת הפרת האמונים מבוססת על הימצאותו של עובד הציבור בניגוד עניינים כך שקיים ניגוד בין האינטרס שעליו מופקד עובד הציבור לבין אינטרס אחר. לצד זאת הודגש כי לא כל מצב של ניגוד עניינים, הגם שיש בו פסול מבחינה מנהלית או מוסרית, יוביל בהכרח לעבירה פלילית. כדי שניגוד העניינים יעלה כדי עבירה פלילית על המאשימה להוכיח פן מחמיר נוסף (פסקאות 42-43 לפסק הדין בעניין שבס). פן זה צריך לבוא לידי ביטוי בכך שתהיה **פגיעה מהותית** באינטרסים המוגנים.

249. כדי לבחון האם ניגוד העניינים מביא עמו פגיעה מהותית באינטרס המוגן, יש להתחשב בין היתר בנסיבות הבאות:

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

א. **עוצמת ניגוד העניינים** – ככל שעוצמת ניגוד העניינים חריפה יותר, כן מתחזקת האפשרות לפגיעה מהותית באמון הציבור, בטוהר המידות או בתקינות פעולת המינהל. לא הרי קרבת משפחה הדוקה ופעילה כהרי היכרות מזדמנת. לא הרי ניגוד עניינים המבוסס על קשר כספי אישי או אינטרס כלכלי כהרי ניגוד עניינים המבוסס על קשר מוסדי.

ב. **מידת הסטייה מן השורה – סטייה מהשורה, כלומר פעולה בניגוד לכללים ולהוראות החלים על פעולותיו של עובד הציבור, אינה תנאי הכרחי להפרת אמונים** (עניין שבס, פסקה 52). עם זאת, כאשר עובד הציבור סוטה מהשורה, יש למידת הסטייה השפעה על קיומה של פגיעה מהותית באינטרס המוגן. לא הרי סטייה חמורה מהשורה כהרי סטייה קלה מהשורה; לא הרי סטייה נמשכת כהרי סטייה חד-פעמית.

ג. **מעמדו של עובד הציבור בהיררכיה הציבורית** – ככל שמעמדו של עובד הציבור רם יותר, כן עשוי ניגוד העניינים שבו הוא מצוי להגביר את הפגיעה המהותית בערך המוגן על ידי האיסור הפלילי. לא הרי עובד ציבור הממונה על מספר רב של עובדים המבקשים ללמוד ממנו ולחקות אותו, כהרי עובד ציבור שאין לו תפקיד של ניהול.

רשימה זאת אינה רשימה סגורה, אלא באה להצביע על נסיבות טיפוסיות שמעידות על פגיעה מהותית באינטרסים המוגנים. ככל שהנסיבות המוזכרות לעיל מתקיימות, כך מתחזקת האפשרות לפגיעה מהותית יותר באינטרסים המוגנים (פסקאות 53-50 לפסק דינו של כב' הנשיא ברק).

250. באשר ליסוד הנפשי, נקבע בהלכת שבס כי נדרשת מחשבה פלילית של מודעות. דהיינו יחס סובייקטיבי-הכרתי לטיב המעשה. לא נדרש כי העושה יהא מודע לכך שמעשהו הוא הפרת אמונים או פוגע בערכים, אלא רק מודע ליסודות העובדתיים המתקיימים (פסקה 55).

251. **בפסק דין בר קבע כב' השופט סולברג כי ייתכנו מצבים שבהם עצם הענקת תשומת לב ייחודית לאחד מן התיקים הנמצאים בסמכותו של נאשם יכול להיחשב לסטייה מן השורה.** כאמור לעיל, בהלכת שבס נקבע כי סטייה מן השורה אינה תנאי הכרחי להתגבשות העבירה, וייתכן מצב של התקיימות העבירה גם ללא סטייה מן השורה. לצד זאת בפסק דין בר הודגשו היבטים אשר מקיימים את הסטייה מן השורה (עדויות שונות על התעניינות חריגה והפעלת לחץ מיוחד לקידום פרויקטים מסוימים, קבלת ההחלטות שהטיבו עם יזמים והיו מנוגדות לאינטרס הציבורי וכן העובדה כי ההחלטות התקבלו בניגוד לדעתם של גורמי המקצוע) (פסקה 64 לפסק דינו של כב' השופט סולברג).

252. בע"פ 846/12 ויטה נ' מדינת ישראל (19.6.13) קבעה כב' המשנה לנשיא (כתוארה אז) מ' נאור (פסקאות 22 ו-79), כי די בעוצמה גבוהה של ניגוד עניינים בצרוף למעמדו הבכיר של הנאשם כדי לבסס את העבירה הפלילית של מרמה והפרת אמונים. זאת בין היתר בשל הפגיעה הממשית

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

שנגרמה עקב התנהגותו באמון הציבור בעובדי הציבור ובטוהר המידות. עוד הובהר בעניין ויטה כי רכיב "הפוגע בציבור" שבעבירה אינו רכיב תוצאתי אלא רכיב נסיבתי גרידא.

253. **יישום** ההלכות האמורות למקרה הנוכחי מעלה כי המאשימה הוכיחה מעבר לספק את התקיימות כל יסודות העבירה של הפרת אמונים. מעשיו של הנאשם, אשר פעל לטובת חברו הקרוב, כחלון, פגעו באמון הציבור בעובדי הציבור ובנבחרי, בטוהר המידות של פקידי הציבור וכן באינטרס הציבור אשר עליו מופקד עובד הציבור. הנאשם היה במצב של ניגוד עניינים ברור, קרי: נמצא במצב שבו קיים ניגוד בין האינטרס שעליו הוא מופקד כעובד ציבור, לבין אינטרס אחר, שהיה במקרה זה הרצון לסייע לחברו הטוב כחלון. הנאשם, בפעילותו במצב של ניגוד עניינים, הביא לפגיעה מהותית באמון הציבור בעובדי הציבור, במערכת השלטונית המוניציפלית ובטוהר הליך קבלת ההחלטות במוסדות הרשות המקומית.

במקרה הנוכחי מדובר **בעוצמה גבוהה של ניגוד עניינים**. הנאשם פעל שוב ושוב, באופן עקבי ושיטתי כדי לסייע לחברו הטוב כחלון, בפעילותו מול עיריית כפר סבא, שבראשותה עמד הנאשם, ועשה שימוש במשרתו כדי לסייע לחברו. מדובר במעשים חוזרים ונשנים, ולא במעשה חד פעמי. עם זאת, בחודש אוגוסט 2016, הנאשם הוציא ביוזמתו את מכתב ניגוד העניינים, ומאותו שלב חדל לטפל בענייניו של כחלון.

מידת הסטייה מן השורה הינה ממשית, אך לא ברף הגבוה. מחד גיסא, הנאשם פעל לסייע לכחלון, ובעקבות במעשיו של הנאשם זכה כחלון לייחס מועדף, יעיל ומהיר יותר מצד עובדי העירייה ופקיד כיבוי אש, אשר כחלון נזקק לשירותיהם. בזכות התערבות הנאשם זורזו ההליכים והטיפול בבקשותיו של כחלון. מאידך גיסא, לא נטען בכתב האישום, וממילא לא הוכח, שכחלון קיבל היתר או אישור, שאלמלא התערבות הנאשם, לא היה מקבל בדרך הרגילה כחוק, גם אם במועד מאוחר יותר. לא נטען בכתב האישום שהתערבותו של הנאשם הביאה להחלטה מקצועית שגויה או החורגת מן הדין, אלא עצם ההתערבות של הנאשם מהווה פעולה בניגוד עניינים.

מבחינת **מעמדו של הנאשם בהיררכיה הציבורית**, הרי מתוקף תפקידו כראש העירייה, מעמדו בהיררכיה המוניציפלית היה רם ובכיר. הוא הגורם הבכיר ביותר בעירייה, ומכאן השפעתו הרבה על כל יתר עובדי העירייה, בכירים וזוטרים כאחד. לפיכך, ניגוד העניינים שבו היה מצוי הנאשם, מגביר את הפגיעה המהותית בערכים המוגנים. מבחינת היסוד הנפשי, הנאשם היה מודע היטב לכך שהוא עושה שימוש בתפקידו, עבור חברו הטוב.

בהקשר זה ראוי להדגיש כי פנייתו של הנאשם, מתוקף תפקידו כראש עירייה, לגורמים המקצועיים לזרז את הטיפול בענייניו של כחלון, יש בה כשלעצמה משום השפעה רבה על אותם גורמים מקצועיים וזאת בשל רום מעמדו של הנאשם בעירייה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

הנאשם הנחה את הגורמים המקצועיים הכפופים אליו לפעול במהירות כדי לסייע לכחלון, ואכן אנשי המקצוע פעלו במהירות ובזריזות כדי לסייע לכחלון – הגם שבסופו של דבר לא שינו מהחלטותיהם לטובת כחלון, ולא סטו מן השורה. ואולם, די בכך שכחלון זכה לשירות מהיר ויעיל בהרבה מזה שזכו לו אזרחים ויזמים שאינם חברי הקרובים של הנאשם, כדי להוביל למסקנה שהנאשם פגע באמון הציבור במנהל הציבורי, ואין הכרח שאנשי המקצוע יסטו מן השורה.

אכן, לא כל פעולה בניגוד עניינים מקימה עבירה של הפרת אמונים, ואולם במקרה הנוכחי, הפעולות האקטיביות החוזרות ונשנות של הנאשם, בשיחותיו עם גורמי המקצוע, כדי לסייע לכחלון, אשר חרגו בהרבה מחתימה בלבד על ההיתרים, מקימה את הפן המחמיר הנוסף, אשר עולה כדי ביצוע עבירה פלילית. בהקשר זה, לא ניתן לנתק באופן מלאכותי בין החתימה על ההיתרים, לבין הפעולות האקטיביות שביצע הנאשם כדי לסייע לכחלון, אלא יש לראות את מכלול מעשיו של הנאשם באישום זה – ומכלול זה חוצה באופן מובהק את הרף הפלילי. כמו כן התקיים בנאשם היסוד הנפשי הנדרש שהוא מודעות לרכיבי היסוד העובדתי במלואם.

254. הנאשם, כמי שעומד בראש העירייה, עשה שימש מודע במעמדו ובסמכויותיו, ופנה פעם אחר פעם לגורמים המקצועיים כדי לקדם את עניינו של חברו הקרוב, כחלון. כל זאת תוך הפרה בוטה של חובת האמון שלו כלפי הציבור, ובכך עבר עבירה של הפרת אמונים.

העבירה לפי סעיף 47(א) בחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965:

255. הנאשם הואשם בעבירה לפי סעיף 47(א) לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, שכותרתה: "ניגוד עניינים אישי בקשר לעניין מסוים". סעיף זה מוגדר כדלקמן:

"(א) חבר במוסד תכנון שיש לו, במישרין או בעקיפין, בעצמו או על ידי קרובו, סוכנו או שותפו או על ידי קרוביהם, כל חלק או טובת הנאה בכל ענין העומד לדיון במוסד או בועדה מועדותיו –

(1) יודיע על כך ליושב ראש בכתב או בעל פה מיד לאחר שנודע לו כי הענין האמור עומד לדיון; נמסרה ההודעה בעל-פה, תירשם בפרוטוקול הישיבה הקרובה של המוסד או הועדה;

(2) לא יהיה נוכח בדיוני המוסד או הועדה באותו ענין ולא יצביע בהחלטה על כל שאלה בקשר אליו.

...

(ג) העובר על הוראות סעיף זה, דינו – מאסר שנה אחת; הוראה זו אינה גורעת מאחריותו הפלילית או האזרחית של אדם על פי כל דין אחר.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

"קרוב" מוגדר בסעיף 1 לחוק התכנון והבניה מוגדר כדלקמן:

"קרוב", לאדם פלוני –

- (1) בן זוג;
- (2) הורה, הורי הורה, צאצא, צאצאי בן זוג ובני זוגם של כל אחד מאלה, או אדם אחר הסמוך על שולחנו של אותו אדם פלוני;
- (3) אח או אחות ובני זוגם;
- (4) תאגיד שהוא מנהלו או נושא משרה בו, או שחלקו בהון המניות, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות ההצבעה, עולה על 5%;

256. במקרה הנוכחי נטען בכתב האישום כי הנאשם, בהיותו חבר מוסד תכנון, ועל אף שהיה לו באמצעות חברו הקרוב כחלון חלק וטובת הנאה, בעניין שעמד לדיון בוועדת המשנה המקומית, לא הודיע על כך לחברי הוועדה ונכח בדיוני המוסד או הוועדה באותו עניין. ברם, סבורני כי לא התקיימו כל יסודות העבירה. הסעיף מגדיר את העבירה במקרה שבו לנאשם יש, במישרין או בעקיפין, "חלק או טובת הנאה", "בעצמו או על ידי קרובו, סוכנו או שותפו או על ידי קרוביהם". במקרה הנוכחי, כחלון אינו קרובו של הנאשם, כהגדרתו בסעיף 1 בחוק התכנון והבניה, אינו סוכנו או שותפו. על אף קשרים עסקיים מסוימים, בכל הנוגע לכניסתו של הנאשם לפרויקטים בהוד השרון ובהר כרכוס, לא הוכח שהנאשם וכחלון היו שותפים עסקיים. לא הוכח, ואף לא נטען, שהנאשם עצמו קיבל טובת הנאה כלשהי ממעשיו באישום השלישי. במסגרת זו, לא נטען, ולא הוכח ששכר הדירה ששילם הנאשם לחמיו של כחלון לא היה שכר דירה ריאלי ומקובל בשוק. לפיכך, לא שוכנעתי כי התקיימו יסודות עבירה זו, ומכאן שיש לזכות את הנאשם מעבירה זו.

המאשימה הפנתה בסיכומיה לכך שהנאשם, על אף חברותו הקרובה עם כחלון, התעלם מהצורך להצהיר על קרבתם כפי שנדרש לעשותו בהיותו יו"ר הוועדה המקומית ויו"ר הרשמ"ק, בניגוד לאמור בסעיף 8 לשאלון לאיתור חשש לניגוד עניינים (ת/82) שמילא בחודש דצמבר 2014 בהתאם להוראת היועץ המשפטי לעירייה ולוועדה. אכן, בשאלון לאיתור חשש לניגוד עניינים, בסעיף 8, קיימת התייחסות גם ל"חברים קרובים", ולא רק לבני משפחה ולשותפים עסקיים. עם זאת, בחינת התייחסות יסודות העבירה, נעשית לפי נוסח העבירה הקבוע בחוק, ולא לפי השאלון שעליו נדרש הנאשם לחתום.

גם בהנחה ששאלון ניגוד העניינים שהנאשם נדרש למלא נבנה בהתאם להוראות סעיף 44ד' בחוק התכנון והבניה, אשר מגדיר את "המידע הדרוש לשם בדיקת ניגוד עניינים" כ"מידע בדבר עיסוקיו, תפקידיו וענייניו האישיים של מי שעומד להתחיל לכהן או מכהן כחבר מוסד תכנון מקומי, שלו או של קרובו, העלולים לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים" – אין בכך כדי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

לשנות את התוצאה. זאת משום, שכאמור לעיל, העבירה שבה הואשם הנאשם היא לפי סעיף 47(א) אשר נוסחה צר יותר, ואינה מתייחסת לכל מקרה של ניגוד עניינים, אלא רק למקרים המתוארים בסעיף.

לפיכך, בהעדר התייחסות בסעיף 47(א) בחוק ל"חבר" כמו גם לאור העדר "טובת הנאה" לנאשם, סבורני שיש לזכות את הנאשם מסעיף זה. למען הסר ספק, אין בכך כדי לשנות מהמסקנות שנקבעו ביחס לעבירה של הפרת אמונים, לפי סעיף 284 בחוק העונשין.

סיכום – האישום השלישי

257. בסיכומי של דבר הוכחה המאשימה מעבר לספק סביר כי הנאשם עסק באופן פעיל בענייניו של כחלון וקידם אותם. אין המדובר רק בהליכים שגתיים שבהם נהג הנאשם לחתום על מסמכים, לאחר שהגורמים המקצועיים אישרו אותם, אלא בפעילות אקטיבית ונמשכת של הנאשם למען כחלון. הנאשם ניהל שיחות מרובות עם חברו הטוב כחלון בנושא ההיתרים, ובהמשך לכך חתם על אותם ההיתרים, תוך שהוא מודע לכך. מעשיו הרבים של הנאשם, למען כחלון, לא הסתכמו בחתימה על מסמכים, אלא כללו פעולות אקטיביות רבות, שנעשו לבקשתו של כחלון, בתיאום איתו, וכדי להיטיב עם כחלון, ומתוך ידיעה ברורה של הנאשם שהוא מפעיל את השפעתו, מכוח תפקידו, למען חברו הטוב. הנאשם העביר לכפופים לו מסר ברור שלפיו הוא חפץ ביקרו של כחלון, וכי יש לקדם את ענייניו. גם אם לא הורה להם במפורש כיצד לנהוג, די היה בדברים של הנאשם, כדי להעביר את המסר שיש להעניק לכחלון יחס מועדף.

הנאשם פעל באופן משמעותי כדי לזרז ולקדם את ענייניו של חברו כחלון בעירייה ובמדור כיבוי אש, כל זאת תוך ניגוד עניינים מובהק. הנאשם, בתפקידו כראש עירייה, פנה לגורמים הכפופים אליו בעירייה ולגורמים נוספים, וביקש מהם לקדם ולזרז את הטיפול בענייניו של כחלון. מעצם תפקידו הרם בעירייה, פנייתו לגורמים הללו, משמעותה הנחייה ומסר ברור שיש לטפל בשקידה רבה יותר ובזריזות בענייניו של חברו הטוב, כחלון. הנאשם אף חתם על היתרים בנוגע לחברות שבבעלותו של כחלון, כאשר הוא מודע לכך שהוא חותם על בקשות הנוגעות לחברות של כחלון, ואף עדכן את כחלון בכך, פעם אחר פעם. עם זאת, בסופו של דבר, לא נטען על-ידי המאשימה, וממילא לא הוכח שכחלון קיבל היתר כלשהו שלא כדין עקב התערבות הנאשם. השפעתו של הנאשם הייתה בסופו דבר בזירוז הטיפול בענייניו של כחלון.

258. במישור המשפטי, הוכח שמעשיו של הנאשם עולים כדי ביצוע ריבוי עבירות של הפרת אמונים לפי סעיף 284 בחוק העונשין, ואולם המעשים אינם עולים כדי ביצוע עבירה לפי סעיף 47(א) בחוק התכנון והבניה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

האישום הרביעי

רקע

259. על פי המתואר בעובדות האישום הרביעי בכתב האישום, בהליך המעצר לצרכי חקירה, דן בית משפט השלום בראשון לציון, בין היתר, בתנאי שחרורו של הנאשם במסגרת החקירה המשטרתית הנוגעת לכתב אישום זה. ביום 23.2.17 קבע כב' השופט ע' מיכלס מבית משפט השלום בראשון לציון, כחלק מתנאי השחרור של הנאשם כי נאסר עליו ליצור קשר עם מי מהמעורבים בחקירה, **בנוגע לנושאי החקירה**.

מר **אורי מועלם** שימש במשך שנים כנהגו של הנאשם בהיותו ראש עיריית כפר סבא. במסגרת החקירה מסר מועלם במשטרה מספר הודעות הנוגעות לנושאים שנכללו בכתב האישום, ובפרט לאישום הראשון.

בתאריך 5.9.17 העביר מועלם דואר מלשכת הנאשם בעירייה לרכבו של הנאשם שחנה בסמוך לביתו, וזאת על מנת להימנע ממפגש ישיר עמו. בעת העברת הדואר, יצא הנאשם מביתו, הבחין במועלם, והחל לשוחח עמו. במהלך השיחה, ובניגוד לאמור בהחלטת בית-המשפט, שוחח הנאשם עם מועלם על נושאים הקשורים באופן מהותי לחקירה כמפורט להלן:

א. הנאשם סיפר למועלם כי בידי המשטרה הקלטות של שיחות טלפון ביניהם ופירט, בפניו על שיחה שהושמעה לו בעת חקירתו ובה הוא נשמע מנחה את מועלם לגבי חלוקת מעטפות עם תווי קניה.

ב. הנאשם שאל את מועלם מדוע סיפר למשטרה כי חלוקת התווים נמשכה כשבע שנים.

בסיום השיחה, פנה הנאשם למועלם והטיח בו: "ציפיתי מהאנשים שלי שישמרו עלי".

הנאשם הואשם באישום הרביעי בעבירות של **הטרדת עד**, לפי סעיף 249 בחוק, **והפרת הוראה חוקית**, לפי סעיף 287(א) בחוק.

260. **תשובת הנאשם לאישום**: הנאשם טען כי פגש במועלם באופן אקראי ולא יזום. השניים החליפו ביניהם דברי שלומות, והנאשם גם התעניין בנושא שכרו של מועלם, מאחר שהנושא עלה מטבעו. הנאשם לא ניסה להשפיע על החקירה ולא שוחח עמו על ענייני החקירה.

ראיות המאשימה

261. **מועלם העיד בחקירה ראשית** כי הוא משמש כנהג במחלקת הרכב בעיריית כפר סבא. בתקופת כהונתו של הנאשם כראש העירייה, מועלם שימש, ביחד עם נהג אחר, כנהגו של הנאשם. מועלם העיד על מעצרו של הנאשם בחודש פברואר 17'. הנאשם המשיך לכהן כראש העירייה והיה מורחק מהלשכה. לדברי מועלם הוא היה לוקח ממנהלת הלשכה של הנאשם מסמכים ושם אותם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ברכבו של הנאשם. לאחר כשעתיים הנאשם היה מתקשר ללשכה, מועלם היה חוזר לקחת את התכניות החתומות, ומחזיר ללשכה. מועלם לא היה אמור לפגוש את הנאשם, אלא להשאיר את המסמכים ברכבו ואחר כך היה מקבל הודעה לאסוף את המסמכים שכבר טופלו על-ידי הנאשם. כך הדברים התנהלו לאורך תקופה (פרו' 11.7.19, עמ' 729).

באחד המועדים שבהם מועלם הגיע לקחת דברים מהרכב של הנאשם, השניים נפגשו באופן אקראי ובלתי מתוכנן, כאשר מועלם הגיע לקחת דברים מהרכב, ובאותו זמן הנאשם היה בחוץ. מועלם אמר לו שלום, והשניים שוחחו שיחת חולין. דיברו על אשתו של מועלם, משהו על בית חולים, מועלם אמר לנאשם שמשכורתו ירדה משמעותית, ולבסוף מועלם אמר לנאשם שהוא שילם לעורך-דין (עמוד 729).

בהמשך אותו מפגש, הנאשם אמר לו שפגעו בו, ושיגיד את האמת בחקירה הזאת, כי הם הוקלטו בנוגע לתא הכפפות, שיגיד את האמת בכל מה שיחקרו אותו (עמ' 730). הנאשם אמר לו שבגדו בו אנשים, שהם מוקלטים, ושיגיד את האמת בחקירה (עמ' 731).

מועלם אישר שהייתה גם אמירה בשיחה עם הנאשם לגבי 5 שנים או 7 שנים, בנוגע לתקופה של ברזאני (עמ' 735). מועלם ציין שאינו זוכר באיזה הקשר נאמרו הדברים. מועלם העיד שסיפר לחוקר שהוא הבין שהנאשם קורא את חומרי החקירה, מכיוון שהנאשם אמר לו על ההקלטה שהוא יודע עליה, שהוא שמע את ההקלטה, וזאת לפי עניין תא הכפפות (עמ' 736).

בחודש פברואר 17 (בעת שנחקר בנוגע לאישום הראשון) היה למועלם שיח עם החוקר על משך התקופה של נושא התלושים, האם מדובר ב-5 שנים או 7 שנים (עמ' 738). בחקירה בחודש ספטמבר 17 (באישום הרביעי), מועלם נשאל על כך שוב על-ידי החוקר לירן וקסברגר (להלן: "וקסברגר"), ומועלם אמר לחוקר שיכול להיות שהנאשם שאל אותו על 5 שנים או 7 שנים, ויכול להיות שבשיחה עם הנאשם עלה הנושא של משך התקופה, אך העד אינו זוכר את זה. הוא זוכר את עניין תא הכפפות. החוקר וקסברגר אמר לו שיש הקלטה של הפגישה של מועלם עם הנאשם (עמ' 739).

מועלם אישר שאמר לאריה בן זאב (להלן: "בן זאב"), קצין הרכב, שהנאשם אמר לו שבגדו בו אנשים ושהנאשם נפגע וכעס. זה הציק למועלם, ולכן סיפר לבן זאב (עמ' 745-746).

262. **בחקירתו הנגדית** נשאל מועלם האם סיפר על הדברים לבן זאב ולאבי גמליאל (להלן: "גמליאל"), ומסר שאינו זוכר, אך הדבר יתכן. מועלם אישר שפגש את הנאשם במקרה, אחרי חצי שנה שלא דיברו, כאשר הנאשם הוריד אשפה ובדיוק מועלם הגיע להביא או לקחת דואר. מועלם התחיל בשיחה עם הנאשם, ואמר לנאשם שמשכורתו נפגעה. הנאשם אמר באותה פגישה שבגדו בו, כלומר, שהחברים התרחקו ממנו, והוא נשאר לבד, והוא מאוכזב מכל מי שהיו קרובים אליו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

מועלם סיפר על כך לבן זאב שהיה המנהל שלו. אישר שבמילה "בגדו" התכוון הנאשם לקרוביו ולא לנחקרים (פרו' 11.7.19, עמ' 750-748).

מועלם הוסיף כי בתקופת החקירות היה לחוץ משום שהיה באי ודאות ולא ידע מה יהיה אתו, ואף ביקש לדעת מספר פעמים מה מצבו, משום שחשש שלא יוכל להוציא תעודת יושר אחרי החקירה. מועלם אישר שהוא זוכר שדיבר עם הנאשם על אשתו של מועלם ועל כך שהמשכורת שלו ירדה, אך לא על עניין ה-7 שנים (תקופת התלושים). הוא סיפר על הדברים גם לגמליאל, אך אינו זוכר את תוכן השיחה עם גמליאל (עמ' 755-753).

מועלם אישר את הטענה שלפיה נאמר לו באחת החקירות לשתף פעולה כדי שיסיימו עם העניין כמה שיותר מהר, שכן מועלם חשש שלא יחזור לביתו ביום החקירה. בנוסף אישר מועלם שנאמר לו כי אם לא ייתן להם עדות נגד הנאשם הוא עלול להיעצר. אישר שהחוקרים אמרו לו שברזאני אינו מעניין אותם, אלא את הנאשם הם רוצים. הוא פחד להיות במעצר, וכי החוקרים רמזו לו שאם לא ישתף פעולה, הוא עלול להיעצר, וכי הבין שהחוקרים מעוניינים שימסור דברים נגד הנאשם. החוקר אמר לו שהם יודעים הכל ויש להם הקלטה (עמ' 760-759).

מועלם אישר כי במפגש עם הנאשם, הנאשם ירד עם האשפה, ושהוא אמר לנאשם שהמשכורת שלו ירדה, וכן אמר לנאשם ששילם כסף לעו"ד. הנאשם השיב לו שאינו יכול לעזור לו. מועלם אישר לחוקר את הדברים שביקש שיאשר לו מפני שחשש. מועלם אישר שניסה לרצות את החוקר (עמ' 763-761). **מועלם אישר שמצד אחד לא זכר את תוכן הפגישה עם הנאשם, ומצד שני הבין שבידי השוטרים קיימת הקלטה, ולכן אישר לחוקרים את הדברים שאמרו לו. מועלם מסר שאינו זוכר את הדברים שטוענים שהנאשם אמר לו (עמ' 764). מועלם חזר על כך שהחוקר וקסברגר אמר לו שיש הקלטה של המפגש, וכי הוא מוכן לאשר את כל מה שמופיע בהקלטה (עמ' 766-765). החוקר ביקש ממנו להגיד שהוא והנאשם דיברו על החקירה, ומועלם ביקש לרצות את החוקר (עמ' 768). מועלם העיד שחשש להיעצר באותה חקירה (עמ' 773).**

מועלם אישר שבחקירה קודמת שלו במשטרה אמר לחוקר שאינו יודע אם עניין התלושים היה 5 שנים או 7 שנים, ובהמשך לכך בחקירה המאוחרת בנושא הפגישה עם הנאשם, שאל אותו החוקר לגבי ה-7 שנים. מועלם העיד כי בנוגע ל-5 שנים או 7 שנים, הוא הסתמך על ההקלטה, ושאל יש הקלטה, היא תוכיח את האמת. מועלם חזר על כך שיש הקלטה: "אני מאחורי ההקלטה" (עמ' 778-781).

מועלם הסכים שעתידו היה תלוי בחוקר, ואישר שחלק מהדברים אמר בעקבות לחץ החוקרים. הוא הבין באותה חקירה כי אם לא ישתף פעולה, הוא ייעצר (עמ' 784-783). כשהגיע לחקירה הפעילו עליו לחץ. הקצין הגיע והחל לצעוק עליו. הדברים שאמר מועלם בתחילת החקירה הם הנכונים. ייתכן שמלחץ הוא הוסיף בהמשך דברים שאינם בהכרח נכונים (עמ' 785).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

263. **בחקירתו החוזרת** העיד מועלם לגבי האישום הרביעי כי כשהנאשם פגש אותו, לא זכור לו שהנאשם אמר משהו לגבי ה-7 שנים. **בנוגע לטענה שהנאשם אמר לו באותו מפגש שהם הוקלטו בעבר ושיש הקלטה, השיב שהוא אמר לחוקר וקסברגר שאינו זוכר דבר כזה, אלא רק שדיבר על המשכורת שלו באותו מפגש.** בתחילת החקירה במשטרה הוא אמר מה שחשב שהיה, אח"כ הוסיף לפי מה שהחוקר אמר. **אינו זוכר שהנאשם אמר לו משהו על הקלטות.** הנאשם אמר משהו על כך שבגדו בו (פרו' 18.7.19, עמ' 849-847).

264. בכל הנוגע לעדותו של **אבי גמליאל**, חלף עדות העד, הסכימו הצדדים כי גמליאל שמע ממועלם שהנאשם אמר למועלם **"אני מאוכזב מכך"** ו-**"הם יודעים הכל"**. ההסכמה היא לעצם שמיעת הדברים, ולא לאמיתות תוכנם (פרו' מיום 17.12.20, עמ' 1279).

265. **אריה בן זאב** העיד בנוגע לדברים ששמע ממועלם, לגבי המפגש. דברים אלה קבילים לכך שמועלם אמר אותם לבן זאב, ולא לאמיתות תוכנם. בן זאב העיד שהוא מנהל מחלקת הרכב בעירייה. בתקופה הרלוונטית, מועלם היה שם את הדואר ברכב של הנאשם, ולשכת הנאשם הייתה מודיעה לו על כך. מועלם סיפר לבן זאב, שכאשר מועלם הגיע לשים את הדואר ברכב, אז הנאשם ירד להוריד את האשפה, ונוצר ביניהם מפגש. הייתה שיחה של 2-3 דקות, שכללה **"מה שלומכם"**, **"הכל בסדר"**. מועלם דיבר על הנושא של אשתו, שלא הרגישה טוב באותה תקופה, ושאל אם הנאשם יכול לעזור לו בנוגע לשכרו שנפגע. בן זאב מסר שיתכן שמועלם סיפר לו שהנאשם הביע אכזבה מהחברים הקרובים שלו שהתרחקו ממנו, והוא נשאר לבד, והמסר היה שהוא מרגיש שהקרובים אליו בגדו בו. השיחה בין מועלם לבן זאב הייתה שיחת מסדרון קצרה, ומועלם **"זרק"** לו את הדברים, ויתכן שלא הבין אותם טוב, ואינו בטוח שכך נאמרו הדברים. גם כשנחקר במשטרה לא זכר את הדברים, ואינו בטוח שהם נכונים. יתכן שמועלם סיפר לו שהנאשם מרגיש שאנשים מתרחקים ממנו, ואפילו לא אומרים לו שלום, ושהוא חש מנודה (פרו' 24.9.20, עמ' 1247-1243).

266. **עדות קצין החקירות מר לירן וקסברגר** העיד כי גביית ההודעות ממועלם הייתה שגרתית, וכי בנוסף להקלטה רשם הודעה בכתב, אשר להבנתו משקפת את שנאמר בחקירה (פרו' 24.9.20, עמ' 1277-1269).

267. הוגש תמליל **הודעתו של מועלם**, אשר נגבתה על-ידי החוקר וקסברגר מיום 10.9.17 (ת/98ב'). ההודעה בצירוף התמליל והדיסק הוגשו לבקשת ההגנה (פרו' 24.9.20, עמ' 1278). מועלם נחקר באזהרה בעבירות של תיווך לשוחד, קבלת דבר במרמה, מרמה והפרת אמונים, ושיבוש הליכי חקירה ומשפט (ת/98ב', עמ' 4). מועלם מסר שהוא היה מגיע לשים דואר ברכב של הנאשם. הוא פגש את הנאשם באקראי, כשהנאשם ירד למטה עם האשפה. הם שוחחו על המשכורת של מועלם שירדה, והנאשם אמר שאינו יכול לעזור (עמ' 5-6). החוקר וקסברגר שאל אם דיברו על החקירה,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ומועלם השיב "לא, בכלל לא. וואלה לא דיברנו על החקירה". וקסברגר השיב: "אין דבר כזה", ומועלם הכחיש. וקסברגר השיב שהוא לא סתם זימן את מועלם לעדות. וקסברגר אמר שאין לו בעיה עם מועלם, אבל הבעיה תתחיל אם יגלה שמועלם אינו אומר את האמת (עמ' 7). מועלם השיב שהיה דיבור בקשר לברזאני, וזה הכל (עמ' 7). החוקר הטיח במועלם שדיברו על התלושים, ומועלם השיב "התלושים, לא, וואלה לא, נשבע לך, אני מנסה כאילו לשחזר את זה, תיתן לי כיוון" (ת/98ב', עמ' 8). בהמשך לכך, מועלם שאל הם זה בקשר לתא כפפות שלקח משם את המעטפות, והחוקר שואל אם זה עלה בפגישה האחרונה, ומועלם השיב בחיוב, והסביר שהנאשם אמר לו שהוא היה מוקלט כשלקח את התלושים (עמ' 8). הנאשם אמר לו שבמשך יותר משנתיים הם הוקלטו (עמ' 10), ושהנאשם שבו דיבר איתו על לקיחת התלושים מתא הכפפות, היה מוקלט (עמ' 10). בכך הנאשם עצר את הדברים, ועלה לביתו (עמ' 10). הנאשם אמר לו שמעל שנתיים הקליטו אותם (עמ' 13), ואמר לו שהוא מצפה מהאנשים שלו לשמור עליו (עמ' 13). מועלם מסר שסיפר על הפגישה הזאת לרעייתו, ולבן זאב (עמ' 23), מפני שהרגיש מועקה ורצה לשתף אותו (עמ' 24). החוקר שאל את מועלם האם סיפר לבן זאב את הדברים שעליהם סיפר כעת בחקירה, ומועלם השיב שאמר לו "שישבו" עליהם שנתיים, ושהנאשם מאוכזב מהאנשים הקרובים אליו (עמ' 24).

עדות הנאשם

268. הנאשם הכחיש את האמור באישום הרביעי, וטען כי לא אמר דבר למועלם בקשר לחקירה. לדבריו, היו מביאים לו דואר הביתה, ושמים לו את דברי הדואר ברכב. כשהוא במקרה ירד להשליך את האשפה, שמע את מועלם קורא לו. הנאשם שאל את מועלם מה הוא עושה שם, ומועלם השיב שהביא לו דואר. מועלם אמר לו שפגעו לו בשכר מאז שאינו עובד עמו, והנאשם אמר לו שאינו יכול לעזור לו. הנאשם שאל את מועלם מה שלום אשתו, מכיוון שאשתו הייתה מאוד חולה, ובכך השיחה הסתיימה (פרו' מיום 11.2.21, עמ' 1302).

בחקירתו הנגדית מסר הנאשם כי אינו יכול לזכור במדויק מה אמר ומה לא אמר, אך זה היה בתקופה של אחרי מעצר, בתקופה מדוכדכת. לא דיבר עם מועלם על החקירה. אם נאמרו דברים, זה היה ברמה של "תגיד את האמת", זו רוח הדברים. רק ביקש ממועלם שייגיד את האמת, וכאשר מועלם שאל אותו לגבי אפשרות שיעזור לו לגבי שעות העבודה של מועלם, השיב הנאשם אינו יכול לעזור לו (עמ' 1338). הנאשם העיד שכאשר השתחרר ממעצר, אמר לו החוקר לא לדבר עם עדים שהעידו (עמ' 1340). הוא לא ידע מי העיד במשטרה, ולכן כאשר רצה לדבר עם אחת העובדות בנושא מחלקת הנוער, התקשר למנכ"לית העירייה ובירר האם אותה עובדת נחקרה, המנכ"לית שאלה אותו מדוע הוא שואל, ואז הסביר לה שהוא רוצה לדעת אם הוא יכול לדבר איתה על עניין מחלקת הנוער. למחרת, הוזמן לחקירה בקשר לכך. בנוגע למועלם, הנאשם בכלל נתן הנחיה שמועלם לא יגיע, אך מסתבר שמועלם נשלח לשים לו דואר ברכב על-ידי סמנכ"ל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

העירייה. היו גם עדים שהגיעו אליו ורצו לפגוש אותו, והוא לא הסכים לפגוש אותם. כל נושא השיבוש, לא היה ולא נברא (עמ' 1341-1340).

סיכומי הצדדים

269. ב"כ המאשימה, עו"ד אורלי שרגנהיים, טענה בסיכומיה כי מדובר באישום שנולד בשלב מאוחר בחקירה, לאחר העברת כל חומרי החקירה מהמשטרה לפרקליטות, ואף לאחר העתקת חומרי חקירה עבור ההגנה לצרכי שימוע. באירוע נכחו הנאשם ומועלם בלבד. האירוע לא תועד ולא הוקלט. **מועלם היה לאכזבה עבור המאשימה בבואו לדוכן העדים.** מדובר בעד שפחדו מהנאשם גבר עליו והוא חזר בו מרבות מאמרותיו במשטרה, ועל כן יקשה על המאשימה להסתמך עליו (עמ' 95). עם זאת, הודעתו במשטרה הוגשה בהסכמה ואף לבקשת ההגנה (ת/98ב'). לכן, יש להעדיף את הודעתו במשטרה. בתחילת הודעתו העד לא סיפר על השיחה עם הנאשם, ורק לאחר שהחוקר שאל אותו במפורש אם המילה תלושים עלתה בשיחתם והסביר לו שהדבר עולה בראיות, מועלם השיב שהנאשם אמר לו שהוא מוקלט (הכוונה לשיחה בהאזנת הסתר בנוגע לתא הכפפות (ת/56/8)). מדובר בהקלטה שכלל לא הייתה ידועה למועלם בשלב זה של החקירה. בהמשך החקירה, מועלם סיפור לחוקר על אמירותיו של הנאשם כי "ישבו עלינו יותר משנתיים... אנחנו מוקלטים הרבה דברים". החוקר ביקש לדעת על עניין 7 השנים, ואז מועלם סיפר שאכן הנאשם שאל אותו מדוע אמר 7 שנים ולא 5 שנים, והוסיף שהנאשם אמר לו שציפה מהאנשים שלו להיות נאמנים. המאשימה טענה שבחקירה הראשית אישר מועלם שבמפגש הנאשם אמר לו שהם מוקלטים לגבי תא הכפפות, אך הוסיף שהנאשם ביקש שיאמר אמת בחקירותיו, ואישר שהנאשם אמר שבגדו בו ופגעו בו, אך בפתח החקירה הנגדית אמר שאינו זוכר זאת. בהמשך החקירה הנגדית, הסכים העד לכל גרסה שהציעה לו ההגנה. זאת בשל פחד מהנאשם. המאשימה עתרה לאמץ את גרסתו של מועלם בחקירה, ולא להסתמך על עדותו הפתלתלה בבית המשפט. לטענת המאשימה יש להרשיע את הנאשם באישום הרביעי, וזאת על אף שמועלם אכזב בעדותו בבית המשפט. הנאשם היה מודע להיות העד אדם שמסר לגביו עדות במשטרה, ועל אף שהוזהר שלא לעשות כן, ניהל שיחה עם העד שנגעה לחקירה עצמה, הביע אכזבתו מהעד, ובכך הטריד אותו.

270. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד אשר אוחיון וחן הולנדר, לנאשם נגרם עוול בכך שיוחסו לו התנהגויות פליליות שאותן כלל לא ביצע. מועלם, במסגרת תפקידו, היה צריך להעביר דואר לנאשם לביתו. לא התרחש במפגש ביניהם שום דבר פלילי. על מועלם הופעלו לחצים כבדים בחקירה (ת/57), לרבות איומים מפורשים וסמויים, עד אשר מועלם אמר "רוצה אני". מי שמסר את הגרסה זה החוקר, ולא מועלם. ההגנה ביקשה להגיש את תמליל חקירתו של מועלם לצד ההודעה הכתובה (ת/98א' ו-ת/98ב'), וזאת כדי להמחיש את האופן שבו ההודעה הכתובה אינה משקפת את התהליך שהעד עבר עד שמסר את גרסתו, ואת הפגמים בחקירה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

דיון והכרעה – האישום הרביעי

271. לאחר ששמעתי את עדותו של מועלם בבית-המשפט, ובחנתי את יתר העדויות והראיות באישום זה, סבורני כי לא ניתן לבסס על עדותו של מועלם ממצאים חד משמעיים. עדותו של מועלם לגבי הפגישה עם הנאשם לא הייתה סדורה, העד שינה את גרסתו במהלך עדותו, ניכר כי אינו זוכר היטב את אותה פגישה, וקיים קושי לסמוך על עדות זו בנוגע לאישום הרביעי.

272. מועלם בעדותו סבר בטעות שקיימת בידי המשטרה והמאשימה הקלטה של המפגש שלו עם הנאשם המתואר באישום הרביעי, וזאת מעבר להקלטת השיחה בינו לבין הנאשם בנוגע לתא הכפפות (שנוגעת לאישום הראשון). כך מועלם הבין בחקירתו במשטרה, ואפילו במועד עדותו עדיין סבר שקיימת הקלטה כאמור – בעוד שהקלטה כזו אינה קיימת. בעדותו מסר מועלם "נדמה לי, אם אני זוכר, אם נשמע את ההקלטה, תשמעי אשר אמרתי לו משהו על עורך דין, שאני שילמתי על עורך דין" (עמ' 729 מיום 11.7.19), וכן "אמרתי שיש לכם את ההקלטה, תשמיעי" (פונה לתובעת) (עמ' 730). גם בהמשך מסר מועלם "יש לכם את ההקלטה של הכל, שנפגשנו, אז את יכולה להשמיע לו את זה" (עמ' 738), וכי הדבר נאמר לו על-ידי החוקר לירן וקסברגר (עמ' 739). לדבריו, "לירן אמר לי שיש את ההקלטה שאני נפגשתי עם יהודה" (עמ' 739). ובהמשך, פונה לתובעת "תביאי את ההקלטה" (עמ' 746), וכן לסניגור "תיקח הקלטה, הכי טוב הקלטה... הוא אמר לי לירן שיש הקלטה" (עמ' 748), "תוציאו את ההקלטה". "בגלל זה אמרתי שאני לא זוכר, ובגלל זה אני אומר עד עכשיו, תראו בהקלטה שהם הקליטו". גם כאשר ב"כ הנאשם הבהיר למועלם שאין הקלטה: "סתם הוא אמר לך שיש הקלטה", מועלם חזר על כך שקיימת הקלטה: "בכל מה שיהיה בהקלטה, אני אהיה מאחורי ההקלטה" (עמ' 763). "הוא אמר לי, לירן, שיש הקלטה, שהכל מוקלט... אני אמרתי, תוציא את זה, ואז נצא מכל הזה... מה שיש בהקלטה אני מאחורי זה... כל מה שיש בהקלטות, אני מאחורי ההקלטות" (עמ' 765). גם כאשר ב"כ הנאשם הבהיר למועלם שוב ושוב שאין שום הקלטה, מועלם חזר על כך "לירן אמר לי שאתם מוקלטים שם" (עמ' 769). אפילו בחקירתו החוזרת, חזר מועלם על כך שיש הקלטה, והוא עומד מאחורי הדברים שיהיו בהקלטה, ורק בשלב זה, לאחר ששוב ושוב הוסבר לו שאין הקלטה, קיבל זאת (עמ' 846).

הרושם שהתקבל מעדותו של מועלם הוא שמועלם לא זכר היטב את תוכן המפגש שלו עם הנאשם, לא בזמן החקירה במשטרה, ובוודאי שלא בזמן עדותו בבית המשפט. מועלם הבין מחוקר המשטרה שקיימת הקלטה של החקירה, וסבר לכל אורך הדרך – לרבות בעדותו בבית המשפט – שניתן באמצעות ההקלטה לדעת את אשר אירע במדויק באותה פגישה. ואולם, הוא עצמו, התקשה מזיכרונו לתאר את שהתרחש במפגש. מועלם אכן זכר שהייתה פגישה כאמור, וזכר דברים שנאמרו בה שאינם נוגעים לחקירה, ואולם בכל הנוגע לדברים המתוארים בכתב האישום, התקשה מועלם לזכור את הדברים ולתאר אותם באופן ברור, והיה מוכן לאשר כל מה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

שיופיע בהקלטה, אשר סבר בטעות שקיימת. בנסיבות אלה, קיים קושי לסמוך על דבריו של מועלם, בין אם בחקירה ובין אם בבית המשפט, בכל הנוגע לתוכן הפגישה שלו עם הנאשם, ולמתואר באישום הרביעי.

273. כמו כן, סבורני כי לא ניתן לקבוע ממצאי מהימנות על סמך הדברים שאמר מועלם בחקירתו במשטרה. ראשית, מפני שמועלם הוטעה לחשוב שהשיחה בינו לבין הנאשם מוקלטת. אמנם, גם בהנחה שהחוקר אמר למועלם שהמפגש בינו לבין הנאשם מוקלט, מדובר בתרגיל חקירה שאינו חורג מהמותר. ברם, קיים חשש שמועלם, בשל הבנתו שהשיחה מוקלטת, ובשל כך שלא זכר היטב את השיחה עם נאשם, ביקש לרצות את החוקר. מועלם גם חשש לגבי מעמדו שלו בחקירה שהייתה באזהרה, ומתוצאותיה, לרבות האפשרות שיהיה לחובתו רישום פלילי אשר יפגע בעתידו (עמ' 753). ניכר כי מועלם ניסה בחקירתו במשטרה לרצות את החוקר (עמ' 763, עמ' 768). הוא סבר בטעות שקיימת הקלטה של המפגש בינו לבין הנאשם, ולכן הניח שבכל מקרה ההקלטה תחשוף את האמת (עמ' 781). שנית, עיון בחקירתו של מועלם במשטרה (ת/98ב'), מעלה כי גרסתו של מועלם היא גרסה מתפתחת. תחילה הכחיש ששוחח עם הנאשם לגבי החקירה, ולאחר שהחוקר הטיח בו דברים, אישר מועלם את הדברים, באופן אשר לא שולל את האפשרות שמועלם – אשר נחקר באזהרה לרבות בעבירה של שיבוש הליכי חקירה ומשפט – חשש מהחקירה וניסה לרצות החוקר. כך למשל, לאחר שהחוקר הטיח בו שדיברו על התלושים, השיב מועלם "התלושים, לא, וואללה לא, נשבע לך, אני מנסה כאילו לשחזר את זה, תיתן לי כיוון" (ת/98ב'), עמ' 8).

עוד יצוין, כי המאשימה כלל לא ביקשה להכריז על מועלם כעד עוין, ולא ביקשה להגיש את הודעותיו של מועלם לפי סעיף 10 א' לפקודת הראיות, אם כי הודעותיו הוגשו בשלב מאוחר יותר של ההליך לבקשת ב"כ הנאשם, וזאת כדי להצביע על פגמים באופן ניהול החקירה (פרו' 24.9.20, עמ' 1278). אמנם, מעת שראיה מוגשת לבית-המשפט, גם אם על-ידי ההגנה, הרי שהיא קבילה גם לחובת הצד שהגיש אותה, ואולם בנסיבות המקרה הנוכחי, יש להתייחס בזהירות לאפשרות לבסס על הודעה זו ממצאי עובדה, בסתירה לעדות העד.

אכן, לא ניתן להתעלם מכך שמועלם בחקירתו סיפר לחוקר על כך שהנאשם אמר לו שהם הוקלטו. לכאורה הדברים מתייחסים להאזנת הסתר של שיחה בין הנאשם למועלם בנוגע לתלושים בתא הכפפות (ת/568), שיחה אשר לפי טענת המאשימה בסיכומיה, מועלם כלל לא ידע על כך שהיא נקלטה בהאזנת סתר. בהקשר זה יש לציין, כי גם בחקירתו הראשית בבית המשפט חזר מועלם על כך שהנאשם אמר לו שהם הוקלטו בנוגע לתא הכפפות, ושיגיד את האמת בכל מה שיחקרו אותו (פרו' בעמ' 730). עם זאת, מועלם חזר בו מהדברים הללו בחקירתו הנגדית, וטען שאינו זוכר זאת, אלא רק ניסה לרצות את החוקר, וממילא הבין שהמפגש מוקלט. גם בחקירתו החוזרת, חזר מועלם על כך שבנוגע לטענה שהנאשם אמר לו באותו מפגש שהם הוקלטו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בעבר ושיש הקלטה – הוא אמר לחוקר וקסברגר, שאינו זוכר דבר כזה (עמ' 847), אלא רק שדיבר על המשכורת שלו באותו מפגש (עמ' 848). בסופו של דבר, קיים קושי לסמוך על עדותו של מועלם, אשר חזר בו מהדברים בחקירתו הנגדית, וטען שאינו זוכר, וקיים קושי לקבוע על סמך דבריו ממצא חד משמעי.

274. כמו כן, לגרסתו המפלילה של מועלם, לא קיימות ראיות תומכות של ממש. מועלם סיפר לכאורה על הדברים לאריה בן זאב ולאבי גמליאל (עמ' 748). ואולם, עדותו של בן זאב, כמו גם הדברים שמסר גמליאל, אין בהם כדי לחזק באופן ממשי את ראיות המאשימה. עדותו של בן זאב, אשר קבילה רק לעצם אמירת הדברים על-ידי מועלם לבן זאב (עמ' 1244), אינה מחזקת כלל את ראיות המאשימה. בן זאב בעדותו העיד שמועלם סיפר לו בשיחת מסדרון קצרה, על המפגש האקראי שהיה בין מועלם לנאשם, שהשניים דיברו על אשתו של מועלם אשר לא חשה בטוב באותה תקופה, ועל שכרו של מועלם (פרו' 24.9.20, עמ' 1246), אך **בן זאב לא שמע מפיו של מועלם דבר בנוגע לכך שהנאשם ומועלם שוחחו על החקירה, כמתואר בכתב האישום**. בנסיבות אלה, עדותו של בן זאב אף מפחיתה ממשקל ראיות המאשימה.

מתוך הסכמת הצדדים בנוגע לגמליאל (פרו' מיום 17.12.20, עמ' 1279), עולה שמועלם סיפר לו שהנאשם אמר למועלם "אני מאוכזב מכך" ו-"הם יודעים הכל". ההסכמה הייתה לעצם שמיעת הדברים, ולא לאמיתות תוכנם. אין די בדברים ששמע גמליאל ממועלם, כדי להוות חיזוק משמעותי לראיות המאשימה. מדובר בדברים קצרים, והגם שהמילים "הם יודעים הכל" עשויות להתיישב עם גרסת המאשימה ועם דבריו של מועלם שלפיהם הנאשם אמר לו שהמשטרה הקליטה את השיחה ביניהם בנוגע לתא הכפפות, אין בהם כדי למלא את החסר הקיים בעדותו של מועלם.

לפיכך, עדויותיהם של בן זאב ושל גמליאל אינן מחזקות באופן ממשי את ראיות המאשימה.

275. אכן, העובדה שמועלם מסר בחקירה שהנאשם אמר לו שהמשטרה הקליטה שיחה בינו לבין הנאשם בנוגע ללקיחת התלושים מתא הכפפות, מתיישבת עם העובדה שאכן שיחה כזו בין הנאשם לבין מועלם אכן הוקלטה. עם זאת, לא די בכך כדי להוכיח את האמור באישום הרביעי מעבר לספק סביר, וזאת לאור המפורט לעיל.

276. בסיכומו של דבר, בהעדר בסיס לקבוע ממצאים עובדיים ברורים על סמך עדותו של מועלם בבית-המשפט ובחקירה, ובהעדר תימוכין של ממש לעדותו, סבורני כי המאשימה לא הוכיחה מעבר לספק סביר את אשמתו של הנאשם באישום הרביעי. אכן, התקיים מפגש אקראי בין הנאשם למועלם, בעת שמועלם הגיע לשים את הדואר ברכבו של הנאשם, והשניים החליפו דברים ביניהם, אך לא הוכח מעבר לספק סביר שנאמרו בשיחה זו דברים בנוגע לחקירה אשר עולים כדי הטרדת עד או הפרת הוראה חוקית.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

סוף דבר

277. בסיכומו של דבר באישום הראשון, המאשימה הוכיחה שהנאשם פיתח בלשכת ראש העירייה מנגנון של איסוף תרומות בתווי קניה מאנשי עסקים שפועלים בכפר סבא. בין התורמים נמנו רשת יינות ביתן, חברת ינוב, חברת נווה מרום ואחרים. כל פעולת מנגנון תווי הקניה, נעשתה בהנחיית הנאשם, בידיעתו ובשליטתו המלאה. תפעול המנגנון הופקד בידי עוזרי ראש העירייה ובסיוע עובדי לשכה נוספים. הנאשם הנחה את עוזריו למי לפנות לקבלת תרומות. התורמים הסכימו לתרום ביד נדיבה עבור נזקקי העיר כפר סבא. בפני התורמים הוצג מצג שווא של סיוע לנזקקים ללא הבהרה כי מדובר במנגנון המבוסס על חלוקה למקורבים ומכרים ולא על בסיס קריטריונים ברורים ושוויוניים כפי שפועלת מחלקת הרווחה בעיר. כך גם לא הוצג לתורמים כי הנאשם עצמו ייהנה מהתרומות באופן אישי, וכן עובדי לשכתו. בהמשך לכך קבע הנאשם את הגורמים המיועדים לקבלת התרומות שנאספו – לעיתים היו אלו אכן משפחות נזקקות, לעיתים היו אלו פעילי שכונות שדרכם אמורות היו התרומות להינתן למשפחות נזקקות, לעיתים היו אלו אנשי לשכתו שלו, אשר סייעו לנאשם בתפעול המנגנון וזכו ליהנות מפירותיו, ולעיתים היה זה הנאשם עצמו.

הנאשם הקים מנגנון שבמסגרתו פנו עוזריו החל משנת 2004 ועד לשנת 2016 לאנשי עסקים אשר פעלו בכפר סבא, ובהנחייתו ביקשו מהם לתרום תווים לנזקקים, לקראת חגי ראש השנה ופסח. התווים שהתקבלו מהתורמים היו בסך כולל של כ-600,000 ₪. חלק מהתווים הללו (המעגל החיצוני), הגיעו בפועל לנזקקים. אמנם, אופן ניהול הפרויקט כולו היה שלא בהתאם לכללי המנהל התקין, אך לגבי התווים שבפועל הגיעו לנזקקים, המסקנה היא שלא מדובר בעבירה פלילית.

חלק אחר של התווים (מעגל הביניים), בהיקף ניכר של כ-250,000 ₪, בתקופה שבין 2009 עד 2016, לא הועבר לחלוקה לנזקקים. סכום זה נותר לשימוש של הנאשם עבור עצמו ועבור מקורביו, וחולק על-ידו כראות עיניו, לרבות לעובדי הלשכה שקיבלו באופן קבוע תווים מהנאשם לראש השנה ולפסח, זאת מתוך התווים אשר נתרמו על-ידי התורמים עבור הנזקקים. העברת התווים למי שאינם נזקקים, מהווה מרמה כלפי התורמים, אשר סברו שתורמות מועברות לנזקקים בלבד. מכאן, שמדובר בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. כמו כן, מעשים אלה, עולים כדי מרמה והפרת אמונים. הנאשם עשה שימוש בתפקידו הבכיר כראש עירייה, כדי להפיק טובות הנאה ורווח כלכלי לעצמו ולמקורביו, ובכך פגע באמון הציבור. נוסף על כך מעשיו אלה עולים כדי עבירה של גניבה בידי עובד ציבור בהיקף של 190,000 ₪.

מתוך התווים האמורים, אשר נקבע שהנאשם קיבל במרמה וגנב, הנאשם נטל חלק בלתי מבוטל מהם לשימוש האישי. תווים אלה כללו תלושים בסך של 10,300 ₪ אשר נתרמו בשנת 2016 ונתפסו בחיפוש בארון הבגדים ביתו של הנאשם, בכיס מכנסיו של הנאשם בתיק הספורט שלו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

שנמצא ברכבו, ובחלקם עשה הנאשם שימוש ברכישות שביצע, לרבות בשופרסל. כמו כן, הנאשם החזיק חלק מהתווים שנתקבלו מתרומות במגירות השולחן בלשכתו לצרכיו האישיים. הנאשם אף ביקש ממנהלת לשכתו, רונית ודאי, לבצע עבורו רכישות פרטיות בהיקף של אלפי שקלים חדשים, לכל הפחות, ורונית ודאי עשתה זאת לבקשתו. הנאשם אף החזיק עד לחודש פברואר 14' בביתו תווים, אשר אשתו דאז, מרב, עשתה בהם שימוש בעיקר לקניית מתנות, לרוב לפי בקשתו של הנאשם. זאת בהיקף של אלפי ₪ לכל הפחות. כמו כן, הנאשם מסר לצאלה וקסמן-גונן, עובדת העירייה, תווים בסך של 500 ₪ כדי שהיא תקנה באמצעותם מתנות לבני משפחתו, והיא עשתה כן. הנאשם אף שילם חלק משכרה של פרטוש, שהייתה עובדת משק בית אצלו במשך כשלוש שנים באמצעות תווים שהתקבלו כתרומה לנזקקים. כך גם פרטוש ערכה עבור הנאשם קניות של מוצרי מזון לביתו, באמצעות תווים שמסר לה. מדובר בסכום מצטבר של אלפי ₪. בסך הכל, הוכיחה המאשימה, מעבר לספק סביר, כי מתוך התווים שנקבע כי הנאשם קיבל במרמה וגנב, הנאשם עשה שימוש פרטי לצרכים אישיים בתלושים בסכום בלתי מבוטל.

278. באישום השני, שוכנעתי שיש להרשיע את הנאשם בעבירה של מרמה, ערמה ותחבולה, לפי סעיף 220(5) בפקודת מס הכנסה (8 עבירות), ואולם אך ורק בנוגע לסכום הכסף שהנאשם הורשע באישום הראשון ככסף שהנאשם קיבל במרמה בסך של 250,000 ₪ (קרי: מעגל הביניים, אשר כולל את המעגל הפנימי).

279. באישום השלישי, הוכח שהנאשם עסק באופן פעיל בענייניו של רפי כחלון וקידם אותם. כחלון היה הבעלים של מספר מגרשים בכפר סבא באמצעות חברה שבבעלותו, ובשל כך נזקק לשירותי העירייה בנושא תכנון ובניה, והיה אף חברו הטוב של הנאשם. הנאשם פעל באופן מתמשך למען כחלון, ואין המדובר רק בהליכים שגרתיים שבהם נהג הנאשם לחתום על מסמכים. הנאשם ניהל שיחות מרובות עם חברו הטוב כחלון בנושא ההיתרים, ובהמשך לכך חתם על אותם היתרים, תוך שהוא מודע לכך. מעשיו הרבים של הנאשם, למען כחלון, כללו פעולות רבות, שנעשו לבקשתו של כחלון, בתיאום עמו, וכדי להיטיב עם כחלון, ומתוך ידיעה ברורה של הנאשם שהוא מפעיל את השפעתו, מכוח תפקידו, למען חברו הטוב. הנאשם העביר לכפופים לו מסר ברור שלפיו הוא חפץ ביקרו של כחלון, וכי יש לקדם את ענייניו. גם אם לא הורה להם במפורש כיצד לנהוג, די היה בדברים של הנאשם, כדי להעביר את המסר שיש להעניק לכחלון יחס מועדף.

הנאשם פעל באופן משמעותי כדי לזרז ולקדם את ענייניו של חברו כחלון בעירייה ובמדור כיבוי אש, כל זאת תוך ניגוד עניינים מובהק. הנאשם, בתפקידו כראש עירייה, פנה לגורמים הכפופים אליו בעירייה ולגורמים נוספים, וביקש מהם לקדם ולזרז את הטיפול בענייניו של חברו כחלון. מעצם תפקידו הרם בעירייה, פנייתו לגורמים הללו, משמעותה הנחייה ומסר ברור שיש לטפל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

בשקידה רבה יותר ובזריזות בענייניו של חברו הטוב, כחלון. הנאשם אף חתם על היתרים בנוגע לחברות שבבעלותו של כחלון, כאשר הוא מודע לכך שהוא חותם על בקשות הנוגעות לכחלון, ואף עדכן את כחלון בכך, פעם אחר פעם. עם זאת, בסופו של דבר, לא נטען על-ידי המאשימה, וממילא לא הוכח שכחלון קיבל היתר כלשהו שלא כדין עקב התערבות הנאשם. השפעתו של הנאשם הייתה בסופו דבר בזירוז הטיפול בענייניו של כחלון. במישור המשפטי, הוכח שמעשיו של הנאשם עולים כדי ביצוע ריבוי עבירות של הפרת אמונים לפי סעיף 284 בחוק העונשין, ואולם המעשים אינם עולים כדי ביצוע עבירה לפי סעיף 47(א) בחוק התכנון והבניה.

280. באישום הרביעי, הואשם הנאשם בכך שלאחר ששוחרר ממעצר ונאסר עליו ליצור קשר עם מי מהמעורבים בחקירה, בנוגע לנושאי החקירה, שוחח הנאשם עם נהגו, מועלם, על נושאים הקשורים באופן מהותי לחקירה. ואולם, בהעדר בסיס לקבוע ממצאים עובדיים ברורים על סמך עדותו של מועלם בבית-המשפט ובחקירה, ובהעדר תימוכין של ממש לעדותו, סבורני כי המאשימה לא הוכיחה מעבר לספק סביר את אשמתו של הנאשם באישום הרביעי. אכן, התקיים מפגש אקראי בין הנאשם למועלם, בעת שמועלם הגיע לשים את הדואר ברכבו של הנאשם, והשניים החליפו דברים ביניהם, אך לא הוכח מעבר לספק סביר שנאמרו בשיחה זו דברים בנוגע לחקירה, אשר עולים כדי הטרדת עד או הפרת הוראה חוקית.

281. אשר על-כן אני קובע כדלקמן ביחס לעבירות בכל אחד מהאישומים:

א. באישום הראשון:

אני מרשיע את הנאשם בריבוי עבירות של גניבה בידי עובד ציבור, לפי סעיף 390 בחוק; קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא בחוק; ומרמה והפרת אמונים, לפי סעיף 284 בחוק.

ב. באישום השני:

אני מרשיע את הנאשם בעבירה של מרמה, ערמה ותחבולה, לפי סעיף 220(5) בפקודת מס הכנסה (8 עבירות).

ג. באישום השלישי:

אני מזכה את הנאשם מעבירה של חבר או עובד של מוסד המעוניינים בתוכנית, לפי סעיף 47(א) לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 (ריבוי עבירות), ומרשיע את הנאשם בעבירה של מרמה והפרת אמונים, לפי סעיף 284 בחוק העונשין (ריבוי עבירות).

ד. באישום הרביעי:

אני מזכה את הנאשם מחמת הספק מעבירות של הטרדת עד והפרת הוראה חוקית.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-02-36489 מדינת ישראל נ' בן חמו

ניתנה היום, ו' חשוון תשפ"ב, 12 אוקטובר 2021, במעמד הצדדים.

עמי קובר, שופט